ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

C:\Users\Plazma\Desktop\detektvky a valečné\Dumas A. - Tři mušketýři 2 [Papyrus].pdb

PDB Name: Untitled
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 17.6.2009
Modification Date: 17.6.2009
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Alexandre Dumas
TŘI MUŠKETÝŘI
díl 2

Nakladatelství PAPYRUS a JEVA 1995
ISBN 80-85776-54-5 (Papyrus)
ISBN 80-85797-37-2 (Jeva)
Copyright © Papyrus a Jeva
Translation Copyright © ing. Miroslav Brož

II. DÍL

XXXI Angličané a Francouzi

V určený čas dostavili se čtyři přátelé se svými sluhy do ohrady za Lucemburským palácem, ve které se pásaly kozy. Athos dal pastýři nějaké drobné, aby odešel a sluhové dostali za úkol hlídat.
Krátce poté se přiblížila k ohradě mlčenlivá skupina osob. Dotyční vešli dovnitř, přidružili se k mušketýrům, načež došlo podle anglických zvyklostí k vzájemnému představování.
Protože Angličané byli vesměs urození šlechtici, vyvolávala u nich záhadná jména jejich protivníků nejen podiv, ale také jisté znepokojení.
Když se jim tři mušketýři představili, prohlásil lord Winter, že jména Athos, Porthos a Aramis jim nic neříkají a že se nehodlají bít s lidmi, kteří pod takovými jmény skrývají svou totožnost. Dodal, že tak se snad mohou jmenovat nějací pastevci.
„Uvažujete správně, milorde. Jsou to nepravá jména," řekl Athos.
„Tím raději bychom znali vaše skutečná jména," odpověděl Angličan.
„Jak to ale, že vám nevadilo, abyste bez jejich znalostí hráli s námi v kostky a vyhráli na nás dva naše koně?" zeptal se Athos.
„To je pravda, ale při hře jsme dávali v sázku jen peníze, kdežto teď jde o naši krev. Hrát může člověk s kýmkoli, ale bít se pouze se sobě rovným," zdůvodňoval své stanovisko lord Winter.
„Správně," odtušil Athos, načež si vzal stranou Angličana, který měl být jeho sokem, poněkud stranou a zašeptal mu své pravé jméno. Porthos a Aramis učinili totéž.
„Stačí vám to?" zeptal se Athos svého protivníka. „Jsem podle vašeho soudu dost urozený, abyste se mnou milostivě zkřížil kord?"
„Ano, pane," odpověděl Angličan s úklonou.
„To je v pořádku. A chcete, abych vám teď něco pověděl?" zeptal se chladně Athos.
„Co to má být?" tázal se Angličan.
„Jen to, že jste neměl trvat na tom, abyste se dověděl moje pravé jméno."
„A proč?"
„Protože jsem pokládán za mrtvého a mám pádné důvody snažit se, aby se nevědělo, že jsem naživu. Proto vás teď budu muset zabít, aby se moje tajemství nerozkřiklo."
Při těch slovech se díval Angličan nechápavě na Athose a domníval se, že žertuje. Ten však neměl na žertování ani pomyšlení. Pak se Athos obrátil na své druhy s otázkou, zda jsou připraveni, načež po jejich přitakání zvolal:
„Tak tedy na střeh!"
V tom okamžiku se zablesklo v paprscích zapadajícího slunce osm kordů a začal boj s úporností, která se dala předpokládat u soků, kteří byli dvojnásobnými nepřáteli.
Athos šermoval tak klidně a metodicky, jako by byl v šermírně. Porthos, kterého příhoda v Chantilly nepochybně vyléčila z přílišné sebedůvěry, vedl si rafinovaně a obezřetně. Aramis měl nedopsaný třetí zpěv básně, a proto spěchal jako člověk, který má málo času.
První zabil svého soka Athos. Zasadil mu jen jedinou ránu, která však byla, jak ho předem upozornil, smrtelná. Čepel

kordu pronikla Angličanovi srdcem. Po něm složil protivníka na trávu Porthos. Probodl mu stehno, a protože Angličan přestal klást odpor a odevzdal mu kord, vzal ho do náručí a odnesl do jeho kočáru. Aramis se obořil na svého soupeře tak urputně, že dotyčný nejdříve asi padesát kroků ustupoval a nakonec se dal za pokřiku sluhů na útěk.
D'Artagnan zprvu zvolil obrannou taktiku a když usoudil, že je soupeř řádně unaven, vyrazil mu mohutným úderem z boku kord z ruky. Baron odskočil o dva či tři kroky nazad, ale uklouzl a upadl naznak. D'Artagnan se ocitl jediným skokem nad ním a opřel mu hrot kordu o hrdlo se slovy:
„Mohl bych vás zabít, pane, protože vás mám zcela ve své moci, ale daruji vám život pro lásku vaší sestry."
D'Artagnan byl nesmírně spokojen, protože se mu podařilo splnit záměr, při jehož představě se už u Athose zálibně usmíval. Angličan byl rád, že měl za soka tak šlechetného muže, vděčně d'Artagnana objal a rozplýval se chválou na adresu tří mušketýrů. Protože Porthosův soupeř byl už naložen v kočáře a protivník Aramisův upláchl neznámo kam, zbývalo jen postarat se o mrtvého. Když ho Porthos s Aramisem svlékali z kabátu ve snaze zjistit, zda ještě žije, vypadl mu z opasku naditý měšec. D' Artagnan ho zvedl a podával lordu Winterovi.
„Proč mi to, u všech čertů, dáváte? Co bych s tím dělal?"
„Odevzdáte ty peníze jeho příbuzným," odpověděl d'Artagnan.
„Jeho rodině na takové maličkosti nezáleží. Pozůstalí po něm zdědí patnáct tisíc louisdorů ročního důchodu. Vezměte si ty peníze pro vaše sluhy." Po jeho slovech si dal d'Artagnan měšec do kapsy.
„A teď, milý příteli," řekl lord Winter, „doufám, že vás tak mohu nazývat, dnes večer vás, když dovolíte, představím své sestře, lady Clarick. Chci, aby vás také ona přijala mezi své přátele a protože je dobře zapsaná u dvora, mohla by vám její přímluva v budoucnu prospět."
D'Artagnan se zarděl radostí a uklonil se na znamení souhlasu. Mezitím k němu přistoupil Athos a zeptal se ho: „Co hodláte udělat s tím měšcem?"
„Chtěl jsem ho odevzdat vám, milý Athosi."
„Odevzdat mně? A proč?"
„Vždyť vy jste toho muže zabil a je to tedy vaše kořist."
„Já abych něco dědil po nepříteli? Za koho mě máte?"
„Za války je to přece zvykem – tak proč by to nemělo platit při souboji?" odpověděl d'Artagnan.
„Nikdy jsem to neudělal ani na bojišti," řekl Athos.
Porthos pokrčil rameny a Aramis vyjádřil lehkým pohybem rtů souhlas s Athosovým stanoviskem.
„Tak tedy dejme ty peníze sluhům, jak řekl lord Winter," navrhl d'Artagnan.
„Souhlasím, dejme je sluhům, ale ne našim, nýbrž anglickým," rozhodl Athos, vzal od d'Artagnana měšec a hodil ho kočímu se slovy: „Pro vás a vaše druhy!"
Tato francouzská velkodušnost člověka, který byl úplně bez prostředků, vyvedla z míry i Porthose. Když o tom později hovořili lord Winter a jeho přítel v okruhu svých známých, pokaždé učinilo Athosovo velkopanské gesto velký dojem. Pánové Grimaud, Mousqueton, Planchet a Bazin jím byli naopak hluboce zklamáni.
Lord Winter dal před odchodem d'Artagnanovi adresu své sestry. Bydlela v paláci číslo 6 na Královském náměstí, které tehdy bylo velice módním místem. Navíc mu slíbil, že pro něj přijde, aby ho k sestře zavedl. D'Artagnan se s ním dohodl, že ho bude očekávat v osm večer u Athose.
Nadcházející návštěvy u milady měl náš Gaskoněc plnou hlavu. Probíral v paměti, jak podivným způsobem zasahovala dosud tato žena do jeho života. Ačkoli byl přesvědčen, že je kardinálovou stvůrou, přece ho k ní cosi neodolatelně vábilo, jakýsi citový vztah, který si nedovedl vysvětlit. Obával se jedině toho, aby v něm nepoznala muže z Meungu a z Doveru. V tom případě by si domyslila, že d'Artagnan patří do okruhu známých pana de Tréville, a že je proto tělem i duší oddán králi. Tím by přišel o část svých výhod, protože by o něm věděla tolik, co on o ní a byli by na tom stejně.
Se začínající milostnou pletkou milady s hrabětem de Wardes si domýšlivý mladý muž nedělal velké starosti, ačkoli byl hrabě mladý, pohledný i bohatý a nadto se těšil velké přízni kardinála. Dvacetiletý člověk – zvlášť mladý muž narozený v Tarbes – to nepovažoval za žádný problém.
Nejdříve zašel d'Artagnan do svého bytu navléci se do nejlepšího oděvu. Pak se vrátil k Athosovi, a jak měl ve zvyku, všechno mu pověděl. Když Athos vyslechl jeho záměry, potřásl pochybovačně hlavou a s jistou trpkostí v hlase mu kladl na srdce, aby byl opatrný.
„To je hrozné! Sotva jste přišel o ženu, o které jste tvrdil, že je hodná, půvabná a dokonalá, už běžíte za jinou!"
D'Artagnan musel v duchu uznat oprávněnost výtky.
„Paní Bonacieuxovou jsem miloval srdcem, kdežto milady mám rád rozumem," odpověděl. „Tím, že se jdu s ní seznámit, snažím se především zjistit, jakou úlohu hraje u dvora."
„Jakou by tam hrála úlohu, prosím vás? Podle toho, co jste mi řekl, je to nabíledni. Je agentkou kardinála a vláká vás do léčky, ve které nakonec přijdete o krk."
„U čerta, milý Athosi, mám dojem, že vidíte všechno příliš černě!"
„Nedůvěřuji ženám, můj milý, co se divíte! Dostal jsem už řádně za vyučenou – obzvlášť pokud jde o blondýnky. Říkal jste přece, že má milady plavé vlasy, ne?"
„Má nejkrásnější světlé vlasy, jaké si jen lze představit."
„Ach, d'Artagnane, vy jste chudák," politoval přítele Athos.
„Podívejte se, chci se něco dovědět, a jakmile to zjistím, odejdu."
„Tak jen si to zjišťujte!" netečně ukončil diskusi Athos.
Lord Winter přišel podle úmluvy. Athos se předtím odebral do vedlejší místnosti, takže se lord setkal pouze s d'Artagnanem a protože se blížila osmá hodina, odvedl ho bez meškání s sebou. Dole na ulici čekal přepychový kočár, do něhož byli zapraženi dva skvělí koně. Za několik okamžiků byli na Královském náměstí.

Milady Clarick uvítala d'Artagnana velice přívětivě. Její palác se vyznačoval okázalým přepychem. Ačkoli pod hrozbou nadcházející války většina Angličanů už opustila Francii nebo se chystala odjet, milady právě dávala provádět ve svém příbytku další úpravy. Z toho vyplývalo, že všeobecně platné nařízení, aby se Angličané odstěhovali, jí se netýká.
Lord Winter představil d'Artagnana své příbuzné slovy:
„Toto je mladý šlechtic, který měl v rukou můj život, a přece nevyužil své výhody, ačkoli jsme byli dvojnásob nepřáteli – jednak proto, že jsem ho urazil, jednak z toho důvodu, že jsem Angličan. Jestli jste mi, paní, přátelsky nakloněná, poděkujte mu za to."
Milady lehce stáhla obočí, po tváři jí přelétl téměř nepostižitelný mráček a na rtech se jí objevil tak záhadný úsměv, že d'Artagnana, který to všechno postřehl, zamrazilo v zádech. Miladin bratr nezpozoroval nic, protože právě byl obrácen zády a hrál si s její oblíbenou opičkou, která ho zatahala za kabát.
„Vítám vás, pane," řekla milady hlasem, jehož zvláštní sladký tón byl v rozporu s příznaky nevole, jichž si právě povšiml d'Artagnan. „Dnes jste si získal věčné právo na mou vděčnost."
Tehdy se Angličan obrátil k milady a do nejmenších podrobností jí líčil souboj. Ta mu naslouchala velice pozorně, avšak bylo vidět, s jak nesmírným úsilím se snaží zakrýt, že je jí baronovo vyprávění nepříjemné. Krev se jí vehnala do tváře a její drobná nožka pod šatem nervózně podupávala.
Lord Winter nepozoroval nic. Když dovyprávěl, přistoupil ke stolu, kde stála na podnosu láhev španělského vína s několika poháry. Nalil do dvou sklenek a posunkem vyzval d'Artagnana, aby si s ním šel připít. D'Artagnan věděl, že odmítnutím přípitku by Angličana těžce urazil, a proto rovněž šel ke stolu a zvedl druhý pohár. Přitom však nespustil z očí milady a v zrcadle zahlédl pronikavou změnu její tváře. Nyní, když se domnívala, že ji nikdo nepozoruje, objevil se jí v obličeji výraz jakési sveřepé krutosti. Přitom krásnými zoubky hryzala kapesník.
V té chvíli vstoupila hezká miladina komorná, které si d'Artagnan již předtím všiml. Řekla anglicky několik slov lordu Winterovi, který hned poté požádal za prominutí, že musí kvůli naléhavé záležitostí odejít a požádal sestru, aby jeho omluvu tlumočila d'Artagnanovi. Ten si s ním stiskl ruku a vrátil se k milady. Její tvář obdivuhodné rychle nabyla předchozího vlídného výrazu a jen několik červených skvrnek na kapesníčku svědčilo o tom, že si chvíli předtím kousala rty až do krve. A rty měla skvělé, korálově rudé.
Rozhovor se rozbíhal hladce. Milady se zřejmě dostala do zcela dobré nálady. D'Artagnanovi řekla, že lord Winter není její bratr, nýbrž pouze švagr. Byla prý manželkou jeho nejmladšího bratra, který zemřel a zanechal ji jako vdovu s dítětem, které v případě, že se lord Winter neožení, stane se jeho jediným dědicem. Všechno to vyvolalo v d'Artagnanově mysli dojem, že je tu cosi zahaleno závojem tajemství, pod který dosud není s to nahlédnout. Během půlhodiny dospěl k přesvědčení, že je milady jeho krajanka, protože mluvila tak čistou a vybranou francouzštinou, že o tom nemohlo být žádných pochyb.
D'Artagnan nešetřil galantními řečmi a projevy oddanosti. Všechny pošetilosti, které pronášel, přijímala milady s blahosklonným úsměvem. Když nadešel čas k odchodu, d'Artagnan se s milady rozloučil a vyšel ze salonu opojený štěstím.
Na schodišti potkal hezkou komornou, která se přitom o něj lehce otřela, do krve se zarděla a požádala ho za prominutí tak sladkým hlasem, že se jí ihned dostalo odpuštění.
Příštího dne přišel d'Artagnan opět a byl přijat ještě vlídněji než poprvé. Lord Winter tentokrát nebyl přítomen a hostitelkou byla po celý večer jen sama milady. Tvářila se, že má o nového známého velký zájem a vyptávala se odkud pochází, kdo jsou jeho přátelé, a také mu položila otázku, zda někdy neuvažoval o tom, že by měl vstoupit do kardinálových služeb.
Na svých dvacet let byl d'Artagnan velice chytrý mládenec a hned si vzpomněl na to, z čeho milady podezíral, a pronesl proto náramný chvalozpěv na Jeho Eminenci. Mezi jiným prohlásil, že kdyby byl namísto pana de Tréville poznal pana de Cavois, určitě by nevstoupil ke královským gardistům, ale do služeb pana kardinála.
Pak milady nenásilně změnila téma rozhovoru a zdánlivě naprosto bez zvláštního zájmu se zeptala svého hosta, zda už někdy byl v Anglii. D'Artagnan jí odpověděl, že ho tam jednou poslal pan de Tréville jednat o koupi koní, a že dokonce odtamtud přivedl čtyři na ukázku.
Milady se při té rozmluvě dvakrát či třikrát kousla do rtů, protože poznala, že je Gaskoněc mazaný a hned tak se nedá.
Ve stejnou dobu jako předchozího večera d'Artagnan odešel. V chodbě opět potkal hezkou Ketty. Ta na něj vrhla tak výmluvně zamilovaný pohled, že nemohl pochybovat o jeho významu. D'Artagnan však byl natolik zaujat velitelkou, že komorné nevěnoval vůbec žádnou pozornost.
Navštívil milady příští i popříští den a pokaždé se mu dostalo srdečnějšího přijetí. Každý večer, buď v předpokoji nebo v chodbě či na schodech se setkával s komornou. Stejně jako poprvé však zůstaly snahy chudinky Ketty bez odezvy.

XXXII Oběd u prokurátora

Souboj, v němž si Porthos tak skvěle vedl, naprosto nepřiměl slavného mušketýra k tomu, aby zapomněl na oběd, k němuž ho pozvala prokurátorova manželka. Nazítří kolem jedné hodiny po poledni nařídil Mousquetonovi, aby mu naposledy překartáčoval oděv, načež v nejlepší náladě zamířil do Medvědí ulice.
Srdce mu bušilo, ne však nedočkavou mladou láskou jako d'Artagnanovi, nýbrž z mnohem prozaičtějších pohnutek. Konečně měl překročit tajuplný práh a vystoupit po neznámém schodišti, po němž putovaly jeden po druhém zlaťáky pana Coquenarda. Měl na vlastní oči spatřit pokladnici, kterou již nejméně dvacetkrát viděl ve snu – dlouhou a hlubokou, k podlaze přišroubovanou truhlu, o níž tak často slýchal a kterou měly jeho obdivnému pohledu otevřít poněkud již sice vyschlé, avšak stále ještě pohledné ruce prokurátorovy manželky.

Už se těšil, jak on – věčný tulák bez majetku a bez rodiny, voják navyklý na hospody, krčmy a putyky, labužník nucený spokojit se většinou s jídlem, na něž ho někdo pozval – okusí domácí stravu, bude vychutnávat pohodlí měšťanské domácnosti a stane se předmětem péče, která – jak říkají staří vojáci – tím víc těší, čím je člověk drsnější. V duchu se již zálibně usmíval při představě, jak bude co by bratranec paní Coquenardové den po dni docházet na dobrý oběd, veselým vyprávěním vyhlazovat vrásky na zažloutlé tváři starého prokurátora a trochu škubat v kartách mladé prokurátorovy písaře, až je bude učit nejrafinovanějším trikům a jako honorář za hodinovou lekci je obírat o celoměsíční úspory.

Byl si vědomý hanlivých řečí, které v té době tu a tam kolovaly o prokurátorech a dokonce je přežily – o jejich skrblictví, mizerné stravě, o dnech půstu atd. Protože však až na občasné záchvaty spořivosti, které vždycky považoval za velice nevkusné, chovala se k němu paní Coquenardová na manželku prokurátora poměrně velkoryse, očekával, že najde domácnost vedenou s jistým přepychem.

Už při vstupu do domu se mu však ozvaly v mysli jisté pochybnosti. První dojem rozhodně nebyl povzbudivý – zatuchlá tmavá chodba spoře osvětlená zamřížovanými okny ze dvora sousedního domu a v prvním patře dveře do bytu pobité obrovskými hřeby jako vstupní brána vězení Grand-Châtelet.

Když Porthos zaklepal na dveře, přišel mu otevřít vysoký bledý písař s rozježenými vlasy a pozdravil ho s výrazem povinné úcty jak k jeho mohutné postavě svědčící o fyzické síle, tak k mušketýrskému stejnokroji a konečně k ruměným tvářím, které byly dokladem návštěvníkova blahobytného života. Za prvním písařem se objevil druhý menší, za ním třetí vyšší a nakonec asi dvanáctiletý výrostek – celkem tedy tři a půl písaře, což tehdy znamenalo, že jde o velice prosperující kancelář.

Ačkoli měl Porthos přijít až v jednu hodinu, byla paní Coquenardová na číhané už od samého poledne, protože v duchu počítala s tím, že touha spatřit ji, a možná i žaludek, přiměje jejího ctitele k včasnějšímu příchodu. Proto se objevila ve dveřích bytu téměř současně se vstupem hosta a její příchod zbavil Porthose značných rozpaků. Písaři si ho zvědavě prohlíželi a mušketýr stál beze slova, protože nevěděl, co by měl oné čtveřici říci.

„To je můj bratranec," zvolala paní Coquenardová. „Tak už pojďte dál, pane Porthosi."

Jménu Porthos se dali písaři do smíchu, ale když se k nim mušketýr obrátil čelem, jejich tváře ihned zvážněly.

Paní Coquenardová vedla návštěvu z předsíně, kde právě byli písaři, přes kancelář, kde měli být, do prokurátorovy pracovny. Kancelář byla tmavá místnost zavalená papíry. Když prošli kanceláří, minuli kuchyni, která jim zůstala po pravé ruce, a vstoupili do přijímacího pokoje. Žádná z místností nevyvolala u Porthose nijak příznivý dojem. Protože všechny dveře byly otevřené, muselo být každé slovo slyšet po celém bytě. Když šli kolem kuchyně, vrhl Porthos rychlý pátravý pohled dovnitř. K své velké lítosti a k hanbě paní domu musel konstatovat, že tam nehoří onen plápolavý oheň a nevládne spěch a shon, které jsou před dobrým obědem pro tuto svatyni labužníků typické.

Prokurátor byl o návštěvě zřejmě předem zpraven, protože se netvářil nijak překvapeně, když spatřil Porthose, který k němu značně nenuceně přistoupil a zdvořile ho pozdravil.

„Jsme zřejmě příbuzní, pane Porthosi, že?" řekl prokurátor a těžce se pozvedl na rukou v rákosovém křesle. Na sobě měl dlouhý černý kabát, v němž se jeho vyzáblé tělo doslova ztrácelo. V nazelenalé a vyhublé tváři svítila šedá očka, jež s nuceně se usmívajícími ústy byla jedinou partií obličeje, ve které ještě byl život. Této živoucí kostře začaly před pěti či šesti měsíci vypovídat službu nohy a od té doby byl pan Coquenard vydán téměř na milost a nemilost své manželky. Proto také se musel rezignovaně smířit s návštěvou údajného příbuzného. Nebýt bezmocnosti, byl by ctihodný prokurátor jakýkoli příbuzenský vztah s Porthosem odmítl.

„Ano, pane, jsme příbuzní," odpověděl na jeho otázku bez jakýchkoli rozpaků Porthos, který tak jako tak nikdy nepočítal s tím, že ho manžel paní Coquenardové přivítá s otevřenou náručí.

„Mám za to, že z manželčiny strany," dodal jedovatě prokurátor.

Porthos nevycítil z jeho slov zlomyslnost, a měl je za projev naivity, které se pod svým mohutným knírem smál. Paní Coquenardová, která dobře věděla, že prostoduchost se u prokurátorů vyskytuje velice zřídkakdy, se při manželových slovech maličko pousmála, ale silně se zarděla.

Od Porthosova příchodu vrhal pan Coquenard co chvíli neklidné pohledy na velkou skříň, která stála proti jeho dubovému psacímu stolu. Porthos pochopil, že to je ona blahoslavená pokladnice, ačkoli tvarem neodpovídala jeho představám, a s potěšením konstatoval, že je o šest stop vyšší než jakou viděl v duchu.

Starý prokurátor už nepokračoval v genealogickém pátrání. Z pokladnice svezl neklidný pohled na Porthose se slovy: „Před odchodem do pole nás pan bratranec poctí tím, že s námi jednou poobědvá, je to tak, paní Coquenardová?"

To byla pro Porthose tvrdá rána vedená rovnou na žaludek. Paní Coquenardová to zřejmě pochopila, protože řekla: „Jestliže můj bratránek zjistí, že se k němu nechováme dobře, víckrát nepřijde. V opačném případě ho však musíme požádat, aby nám do svého odjezdu věnoval pokud možno všechen volný čas, který si bude moci pro nás při svém velkém časovém zaneprázdnění vyhradit."

„Ach moje nohy, moje ubohé nohy, co je s vámi?" zamumlal pan prokurátor a pokusil se vyloudit na tváři úsměv.

Pomoc od paní Coquenardové ve chvíli, kdy byly tak těžce zasaženy Porthosovy labužnické naděje, přišla mušketýrovi nesmírně vhod a velice ji ocenil.

Přiblížil se čas oběda. Všichni se odebrali do jídelny, což byla velká temná místnost naproti kuchyni. Písaři zřejmě zavětřili v domě neobvyklé vůně a dostavili se s vojenskou přesností. Každý si nesl stoličku a bylo vidět, že se už nemohou dočkat pokynu, aby se posadili ke stolu. V očekávání jídla se jejich čelisti strojově pohybovaly.

„A sakra!" řekl si Porthos při pohledu na ty tři hladovce – byli jen tři, protože poslíčkovi pochopitelné nebylo dopřáno ctí posadit se k tabuli. „Na místě pana bratrance bych se takových nenažranců zbavil. Vypadají jako trosečníci, kteří šest neděl nejedli."

Pana prokurátora přivezla v křesle na kolečkách do jídelny paní Coquenardová. Jakmile se objevila ve dveřích,

přiskočil jí Porthos na pomoc, načež společně dotlačili pána domu ke stolu. Sotva se ocitl v místnosti, zavětřil pan Coquenard nosem a začal naprázdno pohybovat čelistmi jako jeho písaři.
„Ale, ale, tahle polévka vypadá lákavě!“
„Co zvláštního vidí, u všech čertů, na té polévce?“ řekl si Porthos při pohledu na řiďounký bledý vývar, kterého sice bylo hodně, ale byl úplně nemastný a plavalo v něm několik chlebových kůrek, které působily dojmem ostrůvků v širém moři. Paní Coquenardová se usmála a na její pokyn se všichni stolovníci rychle posadili. Nejdříve nalila polévku panu prokurátorovi, po něm Porthosovi, pak sobě, načež rozdělila zbylé kůrky bez vývaru dychtivě čekajícím písařům.
V té chvíli se samy od sebe se skřípotem pootevřely dveře jídelny, za nimiž Porthos spatřil nejmladšího písaře, který se nesměl účastnit hostiny, jak se živí chlebem a nemá k němu nic než vůně z kuchyně a jídelny.
Po polévce přinesla služka vařenou slepici. Při pohledu na tuto vzácnost vyvalili stolovníci oči, div jim nevypadly.
„Zřejmě máte své příbuzné náramně v lásce, paní Coquenardová,“ ozval se prokurátor s takřka tragickým úsměvem. „Tímhle vším se jistě chcete zavděčit svému bratranci.“
Chuděra slepice byla příšerně hubená a potažená tuhou ježatou kůží. Určitě trvalo hezky dlouho, než ji objevili v kurníku, kam zalezla, aby pošla sešlostí věkem.
„To je ale bída, u sta hromů! Mám sice v úctě stáří, ale ne vařené nebo pečené!“ řekl si Porthos a rozhlédl se kolem, aby zjistil, zda ostatní sdílejí jeho názor. Spatřil však jen dychtivé oči, které doslova hltaly báječnou slepici, jež u něj vyvolávala takové opovržení.
Paní Coquenardová si přitáhla mísu a začala slepičí mumii porcovat. Obratně uřízla oba dlouhé černé paňáty a položila je na talíř manželovi. Pak oddělila krk s hlavou, které odložila stranou pro sebe, ukrojila ještě křídlo pro Porthose, načež celou zbývající téměř nedotčenou slepici vrátila služce, která s ní zmizela dříve, než měl mušketýr možnost postihnout škálu výrazů zklamání na tvářích zbývajících stolovníků, které se lišily podle povah a temperamentů jednotlivců.
Namísto slepice se na stole objevila veliká mísa bobů, z nichž vyčnívalo několik skopových kostí, které mohly na první pohled svádět k domněnce, že na nich ještě zbývá nějaké maso. Písaři se však nedali tímto trikem oklamat a jejich truchlivé tváře nabyly výrazu pokorné odevzdanosti. Paní Coquenardová rozdělila pokrm mezi mladé lidi velice opatrně s šetrností dobré hospodyně.
Když došlo na víno, nalil pan Coquenard z malé kameninové láhve třetinu sklenice každému písaři, skoro stejné množství naměřil sobě, načež přisunul láhev k Porthosovi a paní Coquenardové. Písaři si dolili třetinku vína ve sklenicích vodou, a když tuto směs z polovice vypili, zase doplnili zbytek vodou a tento postup opakovali tak dlouho, až nakonec pili tekutinu, která z původní rubínově červené barvy vybledla na narůžovělý odstín páleného topasu.
Porthos opatrně obíral slepičí křídlo a zachvěl se, když ucítil pod stolem dotyk kolena paní Coquenardové. Také upil půl poháru z tak skromně podaného vína, v němž poznal nemožnou břečku z montreuilských vinic, která je postrachem všech přátel dobrého moku. Když pan prokurátor viděl, že Porthos pije nezředěné víno, povzdechl si.
„Vezměte si také tyhle boby, bratránku Porthosi!“ řekla paní Coquenardová tónem, z něhož mušketýr pochopil, že ho před nimi ve skutečnosti varuje.
„Ať do mě hrom bací, jestli je ochutnám!“ zamručel, načež nahlas dodal: „Děkuji, sestřenko, už nemám hlad.“
Na chvíli zavládlo ticho a Porthos nevěděl, jak se tvářit. Pak se dal několikrát za sebou slyšet prokurátor: „Ach, paní Coquenardová, to jsem se najedl! Skládám vám poklonu – to byla skutečná hostina!“ Přitom snědl pouze řídkou polévku, obral dvě černé nohy ze slepice a jednu skopovou kost se zbytky masa.
Protože Porthos měl za to, že si z něj hostitelé tropí švandu, začal si hněvivě popotahovat knír a mračit se. Koleno paní Coquenardové mu však jemným dotykem doporučilo trpělivost. Písařům nastalé ticho a odnesení pokrmů naznačilo trpkou skutečnost, že oběd skončil. Po výmluvném pohledu pana prokurátora a úsměvu jeho manželky vstali zvolna od stolu, ještě pomaleji si složili ubrousky, načež pozdravili a odcházeli.
„Jen jděte, mládenci, a zažívejte při práci,“ řekl s plnou vážností prokurátor.
Po odchodu písařů se paní prokurátorova zvedla a vytáhla z kredence kousek sýra, kdoulovou zavařeninu a vlastnoručně upečený koláč s mandlemi a medem.
Pan Coquenard se při pohledu na tato další jídla zamračil, kdežto Porthos se hněvivě kousal do rtů, když neviděl nic pořádného k snědku. Podíval se po míse s boby, ale ta už také zmizela.
„To je učiněný hodokvas,“ zvolal prokurátor a vrtěl se přitom v křesle. „Opravdová hostina – epulae epularum – Lucullus hoduje u Luculla.“ [Odvolávka na slavného římského vojevůdce Lucia Licinia Luculla (žil v 1. století před Kristem), který proslul pořádáním velkolepých hostin. Pozn. překl.]
Porthos doufal, že se zasytí aspoň chlebem, sýrem a vínem, ale zjistil, že láhev na stole je prázdná, a pán ani paní Coquenardovi to zřejmě nehodlají vzít na vědomí.
„No dobrá,“ řekl si v duchu Porthos. „Aspoň vím propodruhé, na čem jsem.“ Pak olízl lžičku zavařeniny a zapatlal si zuby mazlavým moučníkem paní Coquenardové.
„Tak už jsem se obětoval dost! Ještě že mi kyne naděje podívat se s paní Coquenardovou do truhlice jejího manžela!“ utěšoval se.
Po takto přepychovém obědě, který označil za přehnaně bohatý, pocítil pan Coquenard potřebu odpočinku. Porthos doufal, že si starý pán zdřímne přímo v místnosti, kde právě seděli, ale proklatý prokurátor o tom nechtěl ani slyšet. Museli ho zavézt do jeho pracovny a nedal pokoj, dokud nebyl přímo proti své pokladnici, na jejíž okraj si pro jistotu položil nohy.
Pak paní Coquenardová odvedla svého hosta do sousedního pokoje a nastalo kladení základů k usmíření.
„Můžete k nám chodit na oběd třikrát týdně,“ začala paní domu.
„Děkuji, nerad čehokoli zneužívám – a kromě toho musím pomýšlet na obstarání výstroje.“
„To je pravda,“ přitakala paní Coquenardová s povzdechem. „Ta nešťastná výstroj!“

„Nedá se, bohužel, nic dělat. Je to nutné," dodal Porthos.
„Co všechno patří k předepsané výstroji u vašeho sboru, pane Porthosi?" zeptala se hostitelka.
„Ale je toho celá řada," odpovídal Porthos. „Mušketýři jsou, jak jistě víte, elitní vojsko a potřebují mnoho věcí, bez nichž se gardisté nebo Švýcaři docela dobře obejdou."
„Povězte mi to podrobně," naléhala paní Coquenardová.
„No – mohlo by to přijít asi na…" začal Porthos, který chtěl raději jednat o celkové částce než o podrobnostech. Paní prokurátorová napjatě čekala, až Porthos vyřkne nějaké číslo, a když mlčel, ozvala se: „No, kolik to může celkem stát? Doufám, že ne víc než…," nedořekla, jako by se bála uvést nějakou částku.
„Ale ne," dopověděl za ni Porthos. „Nebude to tak hrozné – nanejvýš dva tisíce pět set livrů a dokonce si myslím, že při troše skromnosti vystačím se dvěma tisíci."
„Prokristapána, dva tisíce livrů!" vykřikla paní Coquenardová. „To je přece celé jmění!"
Porthos se zatvářil tak výmluvně, že pochopila.
„Chtěla jsem znát podrobnosti, protože mám v obchodnických kruzích mnoho přátel a klientů a jsem si skoro jistá, že bych potřebné věci dostala o polovičku laciněji, než byste za ně dal vy."
„Ach tak, tohle jste mi chtěla říci?"
„Ano, milý pane Porthosi. Za prvé zřejmě potřebujete koně, že?"
„Ano, především koně."
„Tak toho budu pro vás mít."
„To je prima," kvitoval její slova s potěšením Porthos. „To bychom tedy měli koně pro mne. Dále potřebuji úplný postroj, jehož jednotlivé součásti si ovšem může koupit jen sám mušketýr. To ostatně přijde nanejvýš na tři sta livrů."
„Tři sta livrů, budiž – počítejme tedy tři sta," souhlasila s povzdechem paní Coquenardová.
Porthos se v duchu usmál – měl přece sedlo od Buckinghama, a to znamenalo, že si těch tři sta livrů strčí do kapsy.
„Dále budu potřebovat koně pro sluhu a také kufr. Se zbraněmi si nemusíte dělat starosti, ty mám."
„Cože? Koně pro sluhu?" zaprotestovala paní prokurátorova. „To je váš sluha tak velký pán, že musí mít koně, milý příteli?"
„Poslyšte, paní," ozval se hrdě Porthos, „jsem snad nějaký chudák?"
„Ne, vůbec ne, jen jsem chtěla říci, že pěkný mezek někdy vypadá stejně dobře jako kůň, a že kdybych pro Mousquetona opatřila hezkého mezka…"
„Budiž, jsem pro to, aby měl Mousqueton pěkného mezka," souhlasil Porthos. „Máte pravdu, viděl jsem velice vznešené španělské grandy, jejichž celý doprovod jel na mezcích. Pamatujte ale, paní Coquenardová, ten Mousquetonův mezek musí mít chochol a rolničky!"
„To buďte bez starosti," ujistila Porthose paní domu.
„Ještě chybí kufr," pokračoval Porthos.
„S tím si nedělejte starosti," zvolala paní Coquenardová. „Manžel má pět či šest kufrů a z těch si můžete vybrat ten nejlepší. Zvlášť do jednoho, který si s oblibou brával na cesty, vejde se spousta věcí."
„Ale ten kufr je prázdný, že?" zeptal se zdánlivě prostomyslně Porthos.
„Samozřejmě je prázdný," odpověděla paní prokurátorová.
„Jenže já potřebuji zavazadlo s veškerou výbavou, má drahá," zchladil jí dobrou náladu Porthos. Po těch slovech začala jeho partnerka znovu vzdychat. Protože tehdy ještě nebyl napsán Molierův Lakomec, lze říci, že paní Coquenardová byla předchůdkyní Harpagona.
Nakonec byly postupně obdobným způsobem projednány zbývající součástí výstroje. Výsledkem byl slib paní Coquenardové, že získá od manžela pro Porthose půjčku ve výši osmi set livrů a navíc opatří koně a mezka, jimž se dostane cti nést Porthose a Mousquetona na pole slávy.
Po dojednání podmínek, výše úroků a lhůty splatností se Porthos s paní Coquenardovou rozloučil. Ta ho chtěla ještě zdržet a dělala na něj zamilované oči, ale Porthos se vymluvil na povinnosti ve službě a paní prokurátorová musela ustoupit králi. Statečný mušketýr se vrátil domů hladový jako vlk a ve špatné náladě.

XXXIII Komorná a její paní

Jak již bylo řečeno, byl d'Artagnan navzdory výčitkám svědomí a moudrým radám Athose stále zamilovanější do milady. Den co den ji navštěvoval, dvořil se jí a byl přesvědčen, že se dočká dříve či později patřičné odpovědi.
Když jednou večer přicházel ve skvělém duševním rozpoložení jako člověk, který očekává, že se na něj snese zlatý déšť, setkal se ve vratech s komornou. Tentokrát se však hezoučká Ketty nespokojila s pouhým úsměvem, nýbrž ho lehce vzala za ruku.
Aha, asi má pro mě nějaký vzkaz od své paní, která mě možná zve na nějakou schůzku, a sama si netroufá mi to říct, pomyslil si d'Artagnan a podíval se na Ketty tím nejdobyvatelštějším pohledem, jaký dokázal vykouzlit.
„Ráda bych vám řekla několik slov, urozený pane…," vykoktala komorná.
„Tak mluv, děvče, jen mluv! Poslouchám tě," vybídl ji d'Artagnan.
„Tady to nejde; to, co vám chci povědět, potrvá značně dlouho a je to velice tajné."
„Tak jak to uděláme?"
„Kdyby šel urozený pán laskavě se mnou…," navrhla ostýchavě Ketty.
„Půjdu, kam budeš chtít, děvenko."
„Tak pojďte," vyzvala d'Artagnana Ketty, nepustila jeho dlaň ze své a vedla ho úzkými a tmavými točitými schody, načež asi po patnácti stupních otevřela jakési dveře.

„Vstupte, urozený pane," řekla potichu, „tady budeme sami a můžeme si pohovořit."
„A co je to za pokoj, děvčátko?" zeptal se d'Artagnan.
„To je můj pokojík, urozený pane, a tyhle dveře vedou do ložnice mé paní. Buďte ale bez obav, nemůže slyšet, co si budeme povídat, protože nikdy nechodí spát před půlnocí."
D'Artagnan se rychle rozhlédl. Pokojík vypadal roztomile, všechno v něm bylo vkusné a lesklo se čistotou. Oči mladého muže se však mimoděk zastavily na dveřích, o nichž Ketty řekla, že vedou do miladiny ložnice. Ketty uhodla, co se děje v jeho duši a zhluboka si povzdechla.
„Vy jste tedy do mé paní hodně zamilovaný, urozený pane?" zeptala se.
„Ano, mám ji nevýslovně rád. Až k zbláznění."
Při jeho slovech si Ketty podruhé povzdechla a řekla: „To máte smůlu, je to škoda."
„Jakou v tom vidíš, u všech čertů, smůlu?"
„Protože moje paní vás nemiluje ani trochu," vyhrkla Ketty.
„Cože?" zeptal se nevěřícně d'Artagnan. „To mi máš od ní vyřídit?"
„Ale ne, pane. Vůbec ne. To já sama jsem se rozhodla povědět vám to, protože mi na vás záleží."
„Vřelé díky, milá Ketty, za dobrý úmysl. Uznej však, že to, co jsi mi pověděla, není nic příjemného."
„Znamená to, že mi nevěříte?"
„Podívej se, děvče, něčemu takovému se nerado věří – už ze samolibosti."
„Vy mi tedy nevěříte?"
„No, přiznám se ti, že dokud mi laskavě nedáš nějaký důkaz toho, co naznačuješ…"
„Tak co říkáte tomuhle?" odpověděla Ketty a vytáhla ze záňadří psaníčko.
„To je pro mne?" vyhrkl nedočkavě d'Artagnan a vytrhl list z Kettiných rukou.
„Ne, pro jiného."
„Opravdu pro někoho jiného?"
„Ano."
„Jak se jmenuje? Pověz mi jeho jméno!" zvolal d'Artagnan.
„Tak se podívejte na adresu!"
„Panu hraběti de Wardes."
Domýšlivému d'Artagnanovi se okamžitě vynořila v mysli vzpomínka na to, co se událo v Saint-Germainu. Bleskurychlým pohybem roztrhl obálku bez ohledu na varovný výkřik Ketty, která se mu v tom snažila zabránit.
„Ach, propánaboha, co to děláte, urozený pane?"
„Ale nic," odsekl d'Artagnan a četl:

„Neodpověděl jste mi na první lístek – jste snad nemocen nebo jste už zapomněl, jak jste se na mne díval na plese paní de Guise? Teď máte příležitost – nenechte si ji ujít!"

D'Artagnan silně zbledl. Byl raněn ve své ješitnosti a měl pocit, že je to urážka jeho lásky.
„Ubohý pane d'Artagnane!" politovala ho soucitně Ketty a znovu mu stiskla ruku.
„Tak ty mě lituješ, děvenko?"
„Ano, lituji vás z celého srdce, protože dobře vím, co je to láska."
„Ty opravdu víš, co je to láska?" řekl d'Artagnan a poprvé pohlédl na Ketty s jistou pozorností.
„Bohužel ano, vím!"
„Tak dobrá. Místo abys mě litovala, učiníš líp, když mi pomůžeš pomstít se své paní."
„Jak byste se jí chtěl pomstít?"
„Chtěl bych ji pokořit – přijít k ní místo svého soka."
„Tak k tomu vám pomáhat nebudu, urozený pane!" vyhrkla Ketty.
„A pročpak?" zeptal se nechápavě d'Artagnan.
„Mám pro to dva důvody."
„Které?"
„Za prvé proto, že vás moje paní nikdy nebude milovat."
„Jak to víš?"
„Protože jste ji smrtelně urazil."
„Já a urazit ji? Jak jsem ji mohl urazit, když od chvíle, co jsem ji poznal, ležím jí u nohou jako její otrok? Mluv, prosím tě!"
„To bych pověděla pouze muži…, který by dokázal číst až na dně mé duše."
Po těch slovech pohlédl d'Artagnan podruhé pátravě na Ketty. Byla tak svěží a tak hezká, že by mnohá vévodkyně ráda dala za její krásu i svou korunu.
„Ketty, budu číst až na dně tvé duše, děvenko, jestli budeš chtít," řekl na to d'Artagnan, a políbil ji, že se chuděrka zarděla jako růže.
„Ach ne, pane!" zvolala. „Vy mě nemáte doopravdy rád, ale milujete mou paní. Vždyť jste mi to právě řekl."
„Brání ti to snad, abys mi prozradila ten druhý důvod?"
Ketty, osmělená jednak polibkem a jednak výrazem d'Artagnanových očí, odpověděla na tuto otázku v tom smyslu, že v lásce se každý stará především o sebe.
Teprve teď se d'Artagnan upamatoval na Kettiny unylé pohledy, na setkání s ní v předpokoji, na schodišti nebo na chodbě, na letmé doteky její ruky při každé příležitosti i na potlačované vzdechy. Protože se tolik snažil zalíbit milady,

opomíjel komornou. Kdo chce ulovit orla, nestará se o vrabce.
Teď však mladý Gaskoněc okamžitě pochopil, co všechno by mohl vytěžit z této lásky, z níž se Ketty tak naivně nebo tak bezostyšně vyznala. Uvědomil si, že její pomocí by mohl zachycovat miladinu korespondenci s hrabětem de Wardes, získávat informace z bezprostředního okolí milady, mít kdykoli přístup do Kettina pokojíku sousedícího s ložnicí její paní atd. Proradný d'Artagnan již v duchu obětoval ubohou komornou svému záměru dobýt milady po dobrém či po zlém.
„No – a chceš, milá Ketty, abych ti podal důkaz své lásky, o které pochybuješ?"
„Jaké lásky?" zeptala se dívka.
„Té, kterou ti hodlám věnovat."
„Jak mi to chcete dokázat?"
„Chceš, abych strávil dnešní večer s tebou místo s tvou paní?"
„Ano, chci," souhlasila radostně Ketty, „budu ráda."
„Tak dobrá, děvenko," pokračoval d'Artagnan a uvelebil se v křesle. „Pojď ke mně, abych ti řekl, že jsi ta nejhezčí komorná, jakou jsem kdy viděl."
A pověděl jí to tolikrát a tak mile, že chuděru, která mu tolik chtěla uvěřit, nakonec doopravdy přesvědčil. K jistému údivu mladého muže se přitom hezounká Ketty značně energicky bránila.
Za situace, kdy se útoky střídají s obranou, ubíhá čas jako voda. Než se nadáli, odbíjela půlnoc a skoro současně s tím se ozval z pokoje milady zvonek.
„Proboha!" vyděsila se Ketty. „Volá paní. Odejděte, hned odejděte!"
D'Artagnan se zvedl, vzal si klobouk, jako by hodlal uposlechnout, načež rychle otevřel velkou skříň a schoval se dovnitř mezi miladiny šaty, župany a pláště.
„Co to provádíte?" vyděšeně šeptala Ketty.
D'Artagnan, který napřed pro jistotu vytáhl zvenčí klíč, se zevnitř beze slova odpovědi zamkl.
„Co je to s vámi?" volala milady podrážděným hlasem. „To tam spíte, že nejdete, když na vás zvoním?" Současně s těmito slovy slyšel d'Artagnan, že se prudce otevřely dveře mezi ložnicí milady a pokojíkem komorné.
„Už běžím, milady, tady jsem," ozvala se Ketty a běžela vstříc své paní.
Pak obě ženy odešly do ložnice, a protože dveře zůstaly otevřené, mohl d'Artagnan slyšet, jak milady chvíli hubuje na komornou. Konečně se uklidnila a začala hovořit o něm, zatímco jí Ketty pomáhala při odstrojování.
„Jak to, že jsem dnes večer neviděla našeho Gaskoňce?" řekla milady.
„Jak je to možné, paní?" předstírala udivení Ketty. „Nepřišel. Že by byl nevěrný dříve než dosáhl svého?"
„Ale kdepak! Určitě ho něčím zdržel pan de Tréville nebo pan des Essarts. Já se v tom vyznám, Ketty, a tohohle mladíka držím pevně v hrsti."
„Co s ním paní udělá?"
„Co s ním provedu?… Buď klidná, Ketty, mezi tím chlapíkem a mnou je něco, o čem on neví… Málem jsem kvůli němu ztratila důvěru Jeho Eminence… Ach, za to se mu pomstím!"
„Myslela jsem si, že ho paní miluje."
„Já – a milovat ho? Co vás nemá? Já ho nenávidím! Ten hlupák měl v rukou život lorda Wintera, a nezabil ho! Tím mě připravil o tři sta tisíc liber důchodu!"
„To je pravda," přitakala Ketty. „Váš syn je jediným dědicem svého strýce a vy byste mohla až do jeho plnoletosti užívat jeho majetek."
D'Artagnanovi jezdil mráz po těle, když slyšel, jak mu toto líbezné stvoření spílá za to, že nezabil člověka, který ji, jak toho byl sám svědkem, zahrnoval takovou přízní. Děsil ho její rezavý, nenávistný hlas, který se při rozhovoru s ním snažila tak usilovně zakrývat.
„Však bych se mu již byla pomstila, kdyby mi kardinál nedoporučil, abych ho ušetřila."
„Ale tu paničku, kterou miloval, paní neušetřila, že?"
„Myslíte tu obchodnici z ulice Hrobařů? Copak na ni ještě nezapomněl? To věru byla pěkná pomstička!"
D'Artagnanovi stékal po čele ledový pot. Uvědomoval si, že tato žena je netvor. Chtěl poslouchat dál, ale milady už byla naneštěstí s toaletou hotová. Slyšel ještě, jak říká komorné:
„Tak už se vraťte do svého pokoje a zítra se pokuste dostat konečně odpověď na dopis, který jsem vám dala!"
„Na to psaní pro pana de Wardes?" zeptala se Ketty.
„Ovšem, pro pana hraběte de Wardes."
„Ten se mi zdá úplným opakem chudáka pana d'Artagnana."
„Tak už jděte, slečinko! Nemiluji zbytečné řeči!" ukončila rozhovor milady.
D'Artagnan slyšel, jak se zavírají dveře, pak se ozval zvuk dvou závor, které zasunovala ve své ložnici milady a nakonec tichounké otočení klíčem, jímž zamykala dveře svého pokojíku Ketty. Hned poté se otevřely dveře šatníku a z nich se vysoukal d'Artagnan.
Při jeho spatření Ketty zašeptala: „Bože můj, co je vám? Jste bledý jako stěna!"
„To je ohavné stvoření!" byla první slova mladého muže.
„Tiše, tiše, buďte potichu a hned odejděte!" nakazovala mu Ketty. „Mezi pokojem milady a mou světničkou je jen tenká příčka, takže v jedné místnosti je slyšet všechno, co se hovoří v druhé."
„Právě proto neodejdu," překvapil ji d'Artagnan.
„Jak to myslíte?" pípla Ketty a zarděla se.
„Nebo odejdu aspoň… až později," dodal rovněž šeptem mladý muž.
Po těch slovech přitáhl Ketty k sobě. Už nemohla klást odpor, protože kdyby se bránila, bylo by to slyšet ve vedlejším

pokoji – a proto povolila.
Od d'Artagnana to byl akt pomsty na milady. Přitom zjistil pravdivost rčení, že pomsta je sladká. Při troše citu by se mohl s tímto novým úspěchem spokojit, jenže jeho poháněla jen ctižádostivost a uražená pýcha. K jeho chvále je však třeba říci, že tím prvním, nač myslel při získávání vlivu na Ketty, byla snaha dopátrat se, co se stalo s paní Bonacieuxovou. Chudinka Ketty se mu zapřísahala vším, co je jí svaté, že o ní vůbec nic neví, protože ji paní zasvěcovala do svých tajemství vždycky jen částečně. Jedině prý může snad s jistotou říci, že je kramářova manželka dosud naživu. Právě tak nic nevěděla o tom, proč milady málem přišla o důvěru pana kardinála. V tomto směru byl d'Artagnan lépe informován než Ketty. Když totiž odplouval z Anglie, spatřil milady na palubě lodi, která čekala na povolení k vyplutí, a byl proto pevně přesvědčený, že v daném případě měla na mysli královniny briliantové přívěsky. Přitom však bylo nad slunce jasnější, že hlavní příčinou zavilé, kruté nenávisti vůči němu je to, že nezabil jejího švagra.
Příští den přišel d'Artagnan na návštěvu k milady opět. Zastihl ji ve velice špatném duševním rozpoložení a domýšlel se, že rozhodujícím důvodem její rozladěnosti je to, že dosud nedostala odpověď od hraběte de Wardes. Když do pokoje vstoupila Ketty, milady se na ni velice nemilostivě obořila. Pohled, který komorná kradmo vrhla na d'Artagnana, jako by říkal: „Vidíte, jak pro vás trpím!"
Později večer se však nálada krásné lvice salonů zlepšila. Milady poslouchala s úsměvem na rtech d' Artagnanovy lichotky a dokonce mu podala ruku k políbení.
Při odchodu od ní d'Artagnan nevěděl, co si má myslet. Protože však byl chlapík, který se nedá hned tak připravit o rozvahu, vymyslel si při dvoření se milady smělý plán.
U dveří na něj čekala Ketty, načež jako předchozího dne vešel do jejího pokojíku. Její paní ji celý den sekýrovala a vytýkala jí nedbalost. Milady bylo nepochopitelné mlčení hraběte de Wardes a proto uložila komorné, aby si přišla v devět ráno k ní do ložnice pro další, v pořadí třetí psaní.
D'Artagnan vymámil od Ketty slib, že mu nazítří ráno přinese onen třetí dopis do bytu. Chudák děvče slíbilo všechno, co si její milovaný přál. Bylo do něj úplně zblázněné.
Večer probíhalo všechno jako minule – d'Artagnan se schoval do šatníku, milady zavolala Ketty, po skončení večerní toalety ji poslala pryč a zamkla dveře. Mladý muž se vrátil domů teprve v pět ráno.
V jedenáct dopoledne k němu přiběhla Ketty s dalším dopisem od milady pro pana hraběte de Wardes. Tentokrát se už vůbec nepokoušela d'Artagnanovi nějak odporovat a nechala mu úplně volnou ruku. Patřila už svému hezkému vojákovi tělem i duší.
D'Artagnan psaní otevřel a četl:

„Už potřetí vám píšu, že vás miluji. Střežte se, abych vám ve čtvrtém psaní sdělila, že vás nenávidím. Jestli se kajete z toho, jak jste se vůči mně zachoval, poví vám dívka, která vám tento dopis doručí, jak může dvorný muž dosáhnout odpuštění."

Nad těmito řádky se d'Artagnan několikrát zarděl a naopak zbledl. Ketty, která nespustila z jeho tváře oči, utrápeně řekla: „Ach, vy ji pořád ještě milujete!"
„Ne, Ketty, jsi na omylu, už ji nemám rád, ale chci se jí pomstít za to, že mnou opovrhuje."
„Však já znám tu vaši pomstu – už jste mi to pověděl."
„Ale, Ketty, co ti na tom záleží, když přece víš, že mám rád jenom tebe!"
„Jak to mohu vědět?"
„Poznáš to podle toho, jak ji ponížím."
Ketty si opět povzdechla. D'Artagnan se chopil pera a psal:

„Paní, do této chvíle jsem byl na pochybách, zda byla první dvě vaše psaníčka určena opravdu mně, protože jsem se nepovažoval za hodna takové cti. Kromě toho jsem byl tak nemocný, že bych byl tak jako tak váhal odpovědět.
Dnes však již musím plně věřit ve vaši přízeň, protože nejen váš dopis, ale také vaše komorná mě ujišťuje, že mi je dopřáno štěstí být vámi milován.
Nemusí mi říkat, jak může dvorný muž dojít odpuštění. Přijdu vás o ně požádat dnes v jedenáct večer. Odkládat to nyní byť o jediný den znamenalo by podle mého názoru znovu vás urazit.
Poroučí se vám ten, koho jste učinila nejšťastnějším člověkem,
hrabě de Wardes."

Toto psaní bylo za prvé podvrhem a za druhé naprosto netaktní. Z hlediska dnešní morálky by bylo považováno dokonce za jistou hanebnost, ale tehdy se nebraly podobné věci tak přísně jako nyní. Navíc d'Artagnan přímo z úst milady věděl, že je schopná zradit mnohem významnější osobnosti, a proto si jí velice málo vážil. Přes tento nedostatek úcty ho k ní však přitahovala přímo šílená vášeň – vášeň sice plná pohrdání, ale přesto vášeň nebo touha, ať tomu říká kdo chce jak chce.
Záměr d'Artagnanův byl velice prostý. Z pokojíku Ketty se hodlal dostat do ložnice její paní, využít prvního okamžiku překvapení, studu a hrůzy a podrobit si ji. Byl si ovšem vědom, že se mu to také nemusí podařit, ale něco musel riskovat. Za týden měla začít válka a čekal ho odjezd do pole, takže na navázání vážného milostného poměru mu nezbýval čas.
Když dopsal a zalepil dopis, dal ho Ketty: „Odevzdej tohle psaní milady – je to odpověď hraběte de Wardes."
Chuděra Ketty zbledla jako stěna, protože správně tušila, co dopis obsahuje.
„Poslyš, děvenko," řekl jí d'Artagnan, „jistě chápeš, že tohle všechno jednou musí tak či onak skončit. Milady může

zjistit, že jsi neodevzdala první psaníčko sluhovi hraběte de Wardes, ale mému Planchetovi a že další dopisy neotevřel on, nýbrž já. V tom případě tě vyžene, a protože ji znáš, je ti jasné, že tím její pomsta neskončí.“
„Ach já nešťastná!“ zanaříkala Ketty. „Pro koho jsem to všechno udělala a vystavila se její mstě?“
„Moc dobře vím, že to všechno děláš pro mne, děvenko,“ uklidňoval ji mladý muž, „a přísahám ti, že jsem ti za to velice vděčný.“
„Co tedy píšete v tom dopise?“
„To se dovíš od milady.“
„Vy mě už nemáte rád a já jsem hrozně nešťastná,“ zakvílela Ketty. Na tuto výčitku existuje jediná odpověď, kterou se dá žena vždycky oklamat – a d’Artagnan odpověděl tak, že Ketty úplně popletl. Přesto si dost poplakala, než se odhodlala slíbit, že odevzdá dopis milady, ale nakonec souhlasila. To bylo všechno, co od ní d’Artagnan chtěl. Když jí ještě slíbil, že večer brzy opustí milady a přijde k ní, úplně se s tím smířila.

XXXIV Jak přišli k výstroji Aramis a Porthos

Ode dne, kdy se čtyři přátelé začali honit za výstrojí do pole, přestali se pravidelně scházet. Obědvali každý zvlášť tam, kde právě byli nebo kde se mohli zadarmo najíst. Také služba jim zabírala značnou část drahocenného času, který nesmírně rychle ubíhal. Dohodli se jedině na tom, že se jednou týdně setkají kolem jedné odpoledne v bytě u Athose, protože ten se slavnostně zapřísáhl, že vůbec nevyjde ven.
Tato schůzka připadla shodou okolností právě na den, kdy Ketty navštívila d’Artagnana v jeho příbytku. Hned po jejím odchodu se proto mladý muž vydal do ulice Férou. Zastihl Athose a Aramise ve velice vážném rozhovoru. Aramis už zase hovořil o úmyslu vstoupit do kněžského stavu a Athos mu to, jak měl ve zvyku, ani neschvaloval, ani nerozmlouval. Zastával totiž názor, že každému má být ponecháno na vůli dělat co se mu zlíbí. Nikdy nikomu neradil, pokud ho o to dotyčný výslovně nepožádal – a to ještě zpravidla až po opakované výzvě. Říkal, že lidé obvykle žádají o radu proto, aby jí nedbali, a pokud se podle ní řídí, činí tak především proto, aby měli na koho svést případný nezdar.
Chvíli po d’Artagnanovi přišel i Porthos, takže čtveřice přátel byla opět pohromadě.
Z tváře každého z nich se dalo vyčíst zcela odlišné duševní rozpoložení – Porthosova vyjadřovala klid, d’Artagnanova naději, Aramisova znepokojení a Athosova naprostou bezstarostnost.
Po chvíli, během níž Porthos přátelům naznačil, že jistá vysoce postavená osobnost projevila ochotu pomoci mu z nesnází, vstoupil Mousqueton a s velice žalostnou tváří žádal svého pána, aby hned šel do svého bytu, kde je jeho přítomnost naléhavě nutná. „Přišla mi výstroj?“ otázal se Porthos.
„Ano a ne,“ odpověděl Mousqueton.
„Co tím chceš říci?“
„Pojďte se mnou, pane!“
Po těch slovech se Porthos zvedl, omluvil se přátelům a následoval Mousquetona.
Nedlouho poté se ve dveřích objevil Bazin.
„Co si ode mne přejete, příteli?“ zeptal se ho Aramis vybraným způsobem, jehož používal vždycky, když se obíral myšlenkami na návrat do lůna církve.
„Doma čeká na pána nějaký muž,“ odpověděl Bazin.
„Nějaký muž? Co je to zač?“
„Žebrák, pane.“
„Tak mu dejte almužnu, Bazine, a řekněte mu, ať se pomodlí za ubohého hříšníka.“
„Jenže ten žebrák chce mermomocí s vámi mluvit a tvrdí, že ho přivítáte s velkým potěšením, pane.“
„Nevzkazuje mi něco zvláštního?“
„Ano, pane, řekl mi ‚Když bude pan Aramis váhat, zda má za mnou přijít, oznamte mu, že přicházím z Toursu‘.“
„Cože? Z Toursu?“ zvolal Aramis. „Prosím vás, pánové, za prominutí, ale ten člověk mi zřejmě přináší zprávy, na které čekám.“ S těmi slovy se zvedl a kvapně odešel, takže v pokoji zůstali jen d’Artagnan s Athosem.
„Tak se mi zdá, že ti dva už dosáhli svého,“ řekl Athos. „Jaký je váš názor, d’Artagnane?“
„Vím, že Porthos už byl na dobré cestě, a o Aramise jsem si, popravdě řečeno, nikdy nedělal vážné starosti. Co ale bude s vámi, milý Athosi? Co si počnete, když jste tak velkodušně rozdal peníze toho Angličana, které vám právem patřily?“
„Jsem moc rád, že jsem toho darebáka zabil, můj milý. Zabít Angličana je vždycky záslužné,“ odpověděl Athos. „Kdybych si však strčil do kapsy jeho peníze, tížily by mě jako výčitky svědomí.“
„Ale jděte, Athosi. Máte opravdu nepochopitelné nápady.“
„Tak už toho nechme a hovořme o něčem jiném,“ řekl Athos. „Včera mě zde poctil návštěvou pan de Tréville a řekl mi, že se stýkáte s podezřelými Angličany, kteří se těší přízni pana kardinála.“
„Pravda je taková, že navštěvuji jednu Angličanku, o které jsem již s vámi hovořil.“
„Aha, tu blondýnku, ohledně které jsem vám cosi radil, ale vy jste pochopitelně mé rady nedbal.“
„Už jsem vám přece řekl své důvody, Athosi,“ ohradil se d’Artagnan.
„Hm – zřejmě v tom tušíte možnost přijít nějak k výstroji, že?“
„Vůbec ne. Napevno jsem ale zjistil, že ta žena má něco společného s únosem paní Bonacieuxové.“
„Už vám rozumím – abyste našel jednu ženu, dvoříte se druhé. To je sice nejdelší, zato však nejzábavnější cesta.“
D’Artagnan užuž chtěl Athosovi všechno povědět, ale v poslední chvíli se zarazil. Athos přece byl jako šlechtic velice nekompromisní v otázkách ctí, a v tom, co hodlal zamilovaný d’Artagnan podniknout vůči milady, bylo ledacos, s čímž

by jeho korektní přítel určitě nesouhlasil. Proto o těch věcech raději pomlčel a jelikož Athos byl nejméně zvědavý ze všech lidí a na nic se neptal, ponechal si d'Artagnan své tajnosti pro sebe.
Nyní opustíme tyto dva přátele, kteří v dané chvíli si už neměli co důležitého říci, a podíváme se za Aramisem. Když se dověděl, že muž, který ho hledá, přichází z Toursu, rychle následoval Bazina, lépe řečeno předběhl ho a spěchal do svého bytu. Z ulice Férou to bylo do Vaugirardské ulice co by kamenem dohodil. V bytě na něj skutečně čekal otrhaný muž drobné postavy s chytrýma očima.
„Vy mě hledáte?" zeptal se ho mušketýr.
„Hledám pana Aramise," odpověděl žebrák. „Jste to vy?"
„Ano, jsem to já. Máte mi něco odevzdat?"
„Ano, jestliže mi ukážete jistý vyšívaný kapesník."
„Tady je," odpověděl mu Aramis, vytáhl klíček, který měl na krku, otevřel jím malou kazetu z ebenového dřeva vykládanou perletí a vyjmul z ní šátek.
„To je v pořádku," řekl žebrák. „A teď pošlete pryč svého sluhu!" Bazin totiž chtěl vědět, co chce dotyčný žebrák jeho pánovi a proto cestou od Athose spěchal, takže přišel skoro současně s Aramisem. Příliš mu to však nepomohlo, protože na žebrákovu výzvu mu pán pokynul, aby se vzdálil, a jemu nezbylo než poslechnout.
Po Bazinově odchodu se žebrák pátravě rozhlédl, aby se ujistil, že je nikdo nemůže ani pozorovat, ani poslouchat, načež si rozhalil hadrový vrchní kabát ledabyle sepjatý koženým opaskem, začal párat hořejší část kabátce a vytáhl odtamtud dopis.
Při spatření pečeti vykřikl Aramis radostí, políbil dopis a s takřka nábožnou úctou četl:

„Příteli, z vůle osudu musíme být ještě nějaký čas odloučeni. Krásné dny mladosti však nejsou dosud nenávratně ztraceny. Konejte svou povinnost v poli a já se budu činit jinde. Přijměte to, co vám odevzdá posel. Držte se ve válce jako statečný šlechtic a myslete na mne. Něžně líbám vaše černé oči.
Sbohem nebo spíše na shledanou."

Žebrák mezitím pořád ještě páral své hadry a postupně z nich vytahal sto padesát španělských dvoupistolí, které vyrovnal na stůl. Pak pozdravil, otevřel dveře a odešel dříve než se užaslý mladý muž zmohl na jediné slovo.
Aramis začal znovu číst dopis a všiml si, že má dovětek:

„P. S. Doručitele můžete patřičně přivítat. Je to hrabě a španělský grand."

„Ach, zlaté sny!" vykřikl Aramis. „Jak krásné je žít! Ano, jsme mladí! Ještě nás čekají šťastné dny. Tobě, jen tobě, má krásná milovaná, jen tobě patří moje láska, má krev, můj život – moje všechno!" Po tomto výlevu citů vášnivě zlíbal dopis, aniž zavadil jediným pohledem o zlato, které se třpytilo na stole.
V té chvíli zaškrábal na dveře Bazin, a protože Aramis už neměl proč nechávat ho čekat venku, dovolil mu vstoupit. Bazina pohled na zlato ohromil do té míry, že zapomněl svému pánovi ohlásit příchod d'Artagnana, který byl zvědav na onoho žebráka a po odchodu od Athose se zastavil u Aramise. Protože d'Artagnan zjistil, že ho Bazin neohlásil, ozval se bez okolků sám:
„Hrome, milý Aramisi, jestli vám z Toursu posílají takovéhle švestky, vyřiďte laskavě mou poklonu sadaři, který je pěstuje!"
„Mýlíte se, milý příteli," namítl tajnůstkářský Aramis, „to mi můj nakladatel poslal honorář za báseň o jednoslabičných verších, kterou jsem začal psát tehdy venku."
„Skutečně?" podivil se d'Artagnan. „to vám tedy povím, že máte opravdu velkorysého nakladatele."
„Cože, pane?" zvolal Bazin. „Tolik peněz za báseň? To je k neuvěření. Ó pane, vy dokážete všechno, čeho se vám zachce. Můžete se stát stejně slavným jako pan de Voiture a pan de Benserade. To se mi také líbí. Básník je skoro jako abbé. Pane Aramisi, prosím vás, staňte se básníkem!"
„Bazine, příteli," zarazil ho Aramis, „mám dojem, že se mícháte do rozhovoru."
Bazin pochopil, že šlápl vedle, sklonil hlavu a odešel.
„Jste šťastný člověk, milý příteli, když vám vaše výtvory vyvažují zlatem," řekl d'Artagnan s úsměvem. „Dejte ale pozor, ať neztratíte dopis, který vám vyčnívá z kabátu – zřejmě také od vašeho nakladatele."
Aramis se zarděl až po kořínky vlasů, zastrčil dopis, zapnul si kabátec a řekl:
„Milý d'Artagnane, pojďme – pokud s tím budete souhlasit – pro naše přátele. Protože jsem teď bohatý, začneme znovu se společnými obědy do té doby, než zbohatnete zase vy."
„To přijímám, na mou duši, náramně rád. Už dávno jsme se pořádně nenaobědvali. A protože mě dnes večer čeká poněkud riskantní podnik, opravdu bych si rád trochu pozvedl náladu nějakou láhví starého burgundského."
„Dobrá, tak tedy staré burgundské. Já také nejsem proti němu," přitakal Aramis, jemuž pohled na zlato jako švihnutím proutku vypudil z hlavy myšlenky na odchod z armády. Pak si vzal do kapsy tři či čtyři dvoupistole na útratu a ostatní uložil do perletí vykládané ebenové kazety k již známému šátečku, který byl jeho talismanem.
Oba přátelé se nejdříve zastavili u Athose, který ani teď nehodlal porušit přísahu, že nevyjde ven, a navrhl, že dá přinést oběd pro všechny k sobě do bytu. Protože se ze všech nejlépe vyznal v zařizování podobných záležitostí gastronomického rázu, d'Artagnan s Aramisem mu tu starost ochotně přenechali. Pak se vydali k Porthosovi, ale po cestě potkali na rohu ulice U přívozu Mousquetona, který s truchlivou tváří hnal před sebou mezka a koně. Při jejich spatření vykřikl d'Artagnan radostným překvapením:
„Kde se tady bere můj žlutý kůň? Podívejte se na něj, Aramisi!"

„To je ale škaredý valach!“ konstatoval mušketýr.
„Tak na tomhle koni jsem přijel, milý příteli, do Paříže,“ vysvětloval d’Artagnan.
„Jak je to možné? Pán tohohle koně zná?“ ozval se udiveně Mousqueton.
„Má prazvláštní barvu – takovou jsem v životě neviděl,“ dodal Aramis.
„To vám věřím,“ připojil se d’Artagnan. „Však jsem ho také tenkrát prodal za tři dukáty – a to zřejmě jen kvůli srsti, protože to ostatní určitě nestojí ani za osmnáct livrů. Jak jsi však přišel k němu ty, Mousquetone?“
„Ale, pane, raději mi o tom nemluvte! Je to zlomyslné darebáctví, které nám provedl manžel naší vévodkyně!“
„Jak to, Mousquetone?“
„Těšíme se obzvláštní přízni velice vznešené dámy, vévodkyně de… Promiňte, pán mi uložil, abych byl velice diskrétní. Ta nás přiměla, abychom od ní přijali na památku krásného španělského koně berberské rasy a nádherného andaluzského mezka. Její manžel se o tom dověděl a obě krásná zvířata po cestě sebral a nahradil je těmito přišerami.“
„To mu je vedeš zpátky?“ zeptal se d’Artagnan.
„Samozřejmě. Uznejte, že namísto slíbených zvířat nemůžeme přijmout takovéhle herky!“
„To určitě nemůžete, i když bych strašně rád viděl na svém žlutém koni Porthose – mohl bych si aspoň představit, jak jsem asi vypadal, když jsem přijel do Paříže. Už tě, ale, Mousquetone, nemůžeme zdržovat. Tak jen jdi a zařiď, co ti poručil tvůj pán. Je doma?“
„Ano, pane,“ odpověděl Mousqueton, „sedí doma, ale je náramně nevrlý, to si dovedete představit.“ Po těch slovech pokračoval v cestě k nábřeží Velkých augustiniánů, zatímco d’Artagnan s Aramisem šli navštívit nešťastného Porthose. Ten je sice viděl jít po dvoře, ale nešel jim otevřít, takže zvonili marně.
Mezitím Mousqueton pokračoval v trudné cestě. Se svými dvěma herkami přešel Nový most a dostal se do Medvědí ulice. Když tam dorazil, přivázal podle pánových pokynů koně i mezka ke klepadlu na prokurátorových dveřích. Dál se o jejich osud nestaral, vrátil se domů a oznámil Porthosovi, že úkol splnil.
Nešťastná zvířata, která byla od rána hladová, ztropila po chvíli lomcováním s klepadlem takový rámus, že prokurátor poslal nejmladšího písaře, aby se poptal u sousedů, čí jsou ten kůň a mezek. Paní Coquenardová poznala svůj dar a zpočátku nechápala, proč jí byl vrácen, ale brzy se dočkala Porthosovy návštěvy a dověděla se všechno. Zamilovaná žena se úplně zhrozila hněvu, kterým svítily mušketýrovy oči, přestože se snažil nedat se jím unést. Mousqueton totiž svému pánovi nezatajil setkání s d’Artagnanem a Aramisem a sdělil mu, že d’Artagnan poznal v žlutém koni béarnskou herku, na níž přijel do Paříže a prodal ji za tři dukáty.
Porthos pozval paní Coquenardovou na schůzku v klášteře Saint-Magloire a odcházel. Když ho prokurátor vyzval, aby zůstal na oběd, mušketýr velkopansky odmítl.
Paní prokurátorová se vydala na smluvené místo silně vystrašená. Tušila, že ji Porthos zahrne výčitkami, ale jeho majestátní hněv jí doslova vzal dech. Na její skloněnou hlavu vychrlil Porthos všechny výčitky, výtky a kletby muže, který byl těžce raněn ve své samolibosti.
„Já za to nemůžu,“ bránila se. „Snažila jsem se zařídit to co nejlépe. Jeden náš klient je koňař a dluží naší kanceláři peníze. Proto jsem od něj vzala toho koně a mezka – a on mi slíbil skvělá zvířata.“
„Tak se podívejte, paní,“ odvětil Porthos. „Jestli vám ten handlíř dlužil víc než pět dukátů, tak vás okradl.“
„Snažit se lacino nakoupit, pane Porthosi, není přece nic špatného,“ namítla na omluvu paní Coquenardová.
„To není, vážená paní, ale ten, kdo hledá láci, musí dovolit druhým, aby se poohlédli po velkomyslnějších přátelích.“ Po těch slovech se otočil na podpatku a naznačil, že odchází.
„Ach pane Porthosi, pane Porthosi!“ zaštkala paní Coquenardová. „Uznávám svou chybu. Při opatřování výstroje pro kavalíra jako jste vy jsem neměla skrblit.“
Porthos učinil beze slova další krok k odchodu. Paní Coquenardová ho už v duchu viděla v zářivém oblaku obklopeného samými vévodkyněmi a markýzami, které mu házejí pod nohy měšce zlaťáků.
„Neodcházejte, proboha! Počkejte, pane Porthosi, pohovoříme si.“
„Hovořit s vámi přináší mi jen smůlu,“ odpověděl Porthos.
„Tak mi řekněte, co vlastně chcete!“
„Ale nic, vůbec nic, protože to dopadne stejně, jako kdybych něco chtěl.“
Paní Coquenardová se do Porthose zavěsila a zmožena bolestí zvolala:
„Já se v tom přece, pane Porthosi, vůbec nevyznám! Copak já vím, co je to kůň nebo postroj?“
„Měla jste se obrátit na mne, protože já tomu rozumím, paní. Jenže vy jste chtěla šetřit, vlastně lichvařit.“
„To mi křivdíte, pane Porthosi, a já svou chybu – na mou duši – napravím.“
„Jak byste ji chtěla napravit?“ zeptal se Porthos.
„Teď poslouchejte! Dnes večer pojede pan Coquenard k vévodovi de Chaulnes, který si ho pozval na poradu. Ta potrvá nejméně dvě hodiny. Tak jen přijďte, budeme sami a všechno si spočítáme!“
„To si dám líbit! To je jiná řeč, moje milá.“
„Tak mi odpouštíte?“
„Uvidíme,“ odtušil velkopansky Porthos. Pak se rozloučili a se slovy „Na shledanou večer“ se rozešli.
„Mám dojem,“ říkal si cestou Porthos, „že se konečně blížím k truhlici mistra Coquenarda.“

XXXV Potmě je každá kráva černá

Konečně nadešel večer, který tak netrpělivě očekávali Porthos i d’Artagnan.
D’Artagnan přišel jako obvykle kolem deváté k milady. Zastihl ji ve velice dobré náladě – dosud nikdy ho nepřijala tak přívětivě. Okamžitě poznal, že dostala jeho dopis, který patřičně zapůsobil. Když vstoupila Ketty s chlazeným

šerbetem, milady na ni laskavě pohlédla a velmi mile se usmála. Chuděra komorná však byla naopak tak smutná, že si blahosklonnosti své paní vůbec nepovšimla.
D'Artagnan se pozorně díval na obě ženy, v duchu je srovnával a musel uznat, že při jejich utváření dopustila se příroda chyby, když dala vznešené dámě duši podlou a prodejnou, kdežto komorné srdce hodné vévodkyně.
V deset hodin začala být milady neklidná a d'Artagnan plně chápal, co se za tím skrývá. Dívala se na hodiny, vstávala z křesla, opět si sedala a přitom se dívala na svého hosta s úsměvem, který říkal: „Jste sice náramně milý, ale byl byste ještě roztomilejší, kdybyste vypadl!"
Mladý muž se tedy zvedl a vzal si klobouk, načež mu milady podala ruku k políbení. Z jejího stisku pochopil, že tak nečiní z koketnosti, nýbrž z vděčnosti za to, že odchází.
„Ta ho ale má šíleně ráda!" zašeptal si pro sebe a odešel.
Tentokrát ho Ketty nečekala ani v předsíni, ani v chodbě, ani v průjezdu, takže byl nucen sám si najít schodiště a vyhledat její pokojík. Tam Ketty seděla s hlavou v dlaních a plakala. Slyšela d' Artagnana vstoupit, ale hlavu nezvedla a když ji vzal za ruce, rozvzlykala se.
Jak d'Artagnan předvídal, když milady dostala dopis, v návalu radosti řekla všechno své komorné a z vděčnosti za to, jak dobře Ketty tentokrát splnila její příkaz, věnovala jí váček s trochou peněz. Při návratu do svého pokojíku mrštila Ketty váčkem do rohu místností, kde zůstal ležet a tři nebo čtyři zlaté mince se z něj vykutálely na podlahu.
Když uslyšela d'Artagnanův hlas a konečně zvedla hlavu, mladý muž se přímo zděsil ztrápeného výrazu její tváře. Sepjala prosebně ruce, ale neodvážila se říci ani slovo.
Ať byl d'Artagnan jakkoli necitelný, toto zosobnění němé bolesti ho dojalo. Jelikož však vždycky nesmírně lpěl na svých plánech, a na tomto obzvlášť, nehodlal od předsevzatého úmyslu ustoupit. Proto neponechal Ketty žádnou naději, že by se dal pohnout k změnění svého záměru a pouze ji znovu ujišťoval, že při tom všem mu nejde o nic jiného než o pomstu.
Jeho zamýšlenou pomstu usnadňovala i okolnost, že ve snaze skrýt před svým milencem ruměnec vyzvala milady komornou, aby v celém příbytku, včetně ve svém pokojíku pozhasínala všechna světla. Hrabě de Wardes měl odejít ještě za tmy před rozedněním.
Za okamžik bylo slyšet milady vejít do ložnice a d'Artagnan ihned skočil do šatníku. Sotva se tam schoval, ozvalo se zazvonění. Ketty vešla do miladina pokoje a zavřela za sebou dveře. Příčka byla tak tenká, že d'Artagnan rozuměl téměř každému slovu obou žen.
Zdálo se, že je milady doslova zpitá radostí. Dala si od Ketty do nejmenších podrobností vyprávět o jejím domnělém setkání s hrabětem de Wardes – jak převzal psaní, co při tom říkal a jak se tvářil, zda vypadal silně zamilovaně atd.
Ubohé Ketty nezbývalo nic jiného, než na všechny tyto dotazy odpovídat – a přitom si všechno vymýšlet. Hovořila přidušeným hlasem, z něhož zaznívala hluboká bolest. Protože však je štěstí nesmírně sobecké, milady si žalostného tónu v hlasu komorné vůbec nevšimla.
Když se konečně přiblížila chvíle setkání s hrabětem, dala milady zhasnout všechna světla i ve své ložnici a přikázala Ketty, aby se vrátila do své světničky a aby k ní uvedla hraběte de Wardes hned, jakmile přijde. Ketty nemusila čekat dlouho. Sotva d'Artagnan klíčovou dírkou skříně zjistil, že je v bytě všude tma, vyrazil ze svého úkrytu – právě v okamžiku, když Ketty zavírala spojovací dveře.
„Co je to tam za hluk?" zeptala se milady.
„To jsem já," ozval se polohlasem d'Artagnan. „Já, hrabě de Wardes."
„Ach můj bože," zasténala potichu Ketty. „Už se ani nemohl dočkat hodiny, kterou si sám určil!"
„Tak proč nejde dál?" zvolala milady chvějícím se hlasem. „Pojďte už, hrabě, víte přece, že na vás čekám!"
Po těchto jejích slovech d'Artagnan jemně odstrčil Ketty a vběhl do miladiny ložnice.
Není mučivější zloby a bolesti, než když se milujícímu člověku dostává pod nepravým jménem projevů lásky určených jeho šťastnějšímu sokovi. D'Artagnan se ocitl v tak nemožně trapné situaci, s jakou nepočítal. Sžírala ho krutá žárlivost a trpěl skoro stejně jako Ketty, která právě usedavě plakala v sousední místností.
„Ano, hrabě," pronesla milady nesmírně sladkým hlasem a něžně mu tiskla ruku ve svých dlaních. „Velmi mě blaží láska, kterou vyjadřovaly vaše pohledy i vaše slova při každém našem setkání. Já vás také miluji – a zítra, zítra budu od vás chtít nějaký důkaz toho, že na mne myslíte. A protože byste mohl na mě zapomenout, vezměte si tohle!" S těmi slovy si stáhla z ruky prsten a navlékla ho d' Artagnanovi.
D'Artagnan si vzpomněl, že ten prsten už na její ruce viděl – byl to nádherný safír zasazený v briliantech. V prvním okamžiku ho napadlo klenot jí vrátit, ale milady ho zarazila slovy:
„Ne, nejen si ho nechte – z lásky ke mně! Tím, že ten prsten ode mne přijmete," dodala hlasem, v němž se zračilo pohnutí, „prokážete mi větší službu, než si dovedete představit."
Ta žena je samé tajemství, řekl si v duchu d'Artagnan. V té chvíli pocítil nutkání všechno jí říci. Užuž otvíral ústa, aby milady pověděl, kdo je a že se jí přišel pomstít, ale v tom ona promluvila:
„Ten gaskoňský netvor, můj ubohý anděli, vás málem zabil!"
Ten netvor byl d'Artagnan sám.
„Ještě vás ty rány bolí?" ptala se dál milady.
„Ano, moc mě bolí," odvětil d'Artagnan, který dobře nevěděl, co říci.
„Buďte klidný," šeptala milady, „já se za vás pomstím – a pomstím se krutě."
Ale hrome! Čas k doznání ještě nenadešel, prolétlo hlavou d'Artagnanovi. Chvíli mu trvalo, než se z toho krátkého rozhovoru sebral, ale všechny myšlenky na pomstu, s nimiž sem přišel, už úplně zmizely. Ta žena měla nad ním neuvěřitelnou moc – nenáviděl ji, a současně ji zbožňoval. Nikdy by byl neuvěřil, že jedno jediné srdce může být současně naplněno dvěma tak protikladnými city, které dokáží vyvolat tak podivnou, svým způsobem ďábelskou

lásku.
Mezitím však odbila hodina po půlnoci a bylo nutné rozejít se. V té chvíli d'Artagnan pociťoval jen palčivou lítost, že se musí vzdálit a při vášnivém loučení si oba domluvili další schůzku na příští týden. Ubohá Ketty doufala, že si bude moci promluvit pár slov s d'Artagnanem, až bude procházet jejím pokojíkem, ale milady ho sama potmě vyprovodila až na schodiště.
Příští ráno spěchal d'Artagnan k Athosovi. Zapletl se do tak podivného dobrodružství, že chtěl požádat přítele o radu. Proto mu všechno dopodrobna vylíčil. Athos pozorně poslouchal a několikrát se zamračil.
„Zdá se mi," řekl nakonec, „že ta vaše milady je hanebnice. Přesto však jste ji neměl takhle podvést. Tak či onak budete teď mít na krku zuřivou nepřítelkyni."
Po celou dobu, co hovořil, díval se Athos pozorně na prsten se safírem zasazeným mezi brilianty, který si d'Artagnan navlékl namísto prstenu od královny, jenž byl pečlivě uložený v kazetě.
„Díváte se na ten prsten?" zeptal se d'Artagnan potěšený tím, že může stavět přátelům na oči tak cenný dar.
„Ano," přitakal Athos. „Připomíná mi totiž jeden rodinný šperk."
„Je krásný, že?" řekl pyšně d'Artagnan.
„Nádherný," odpověděl Athos. „Nevěřil bych, že existují dva tak dokonale čisté safíry. To jste ho vyměnil za svůj briliant?"
„Ale kdepak," vysvětloval d'Artagnan. „Je to dárek od mé krásné Angličanky, lépe řečeno od mé krásné Francouzky, protože – ač jsem se jí na to přímo neptal – jsem přesvědčen, že se narodila ve Francii."
„Tak vy jste dostal tenhle prsten od milady?" zvolal Athos hlasem, z něhož neklamně zaznívalo silné pohnutí.
„Ano, dala mi ho dnes v noci."
„Tak mi ho ukažte!" požádal Athos.
„Tady je," odpověděl d'Artagnan, stáhl si prsten a podal ho příteli.
Athos si šperk pozorně prohlížel, silně zbledl a zkusil si ho nasadit na prsteník levé ruky – padl mu jako ulitý. Po mušketýrově ušlechtilém a zpravidla tak klidném čele přelétl mrak pomstychtivého hněvu.
„To přece nemůže být on," řekl nakonec. „Jak by se mohl dostat do rukou milady Clarickové? Také je ale značně nepravděpodobné, že by existovaly dva tak dokonale shodné šperky."
„Vy ten prsten znáte?" zeptal se d'Artagnan.
„Měl jsem za to, že ho poznávám, ale zřejmě jsem se mýlil," odpověděl Athos, vrátil prsten d' Artagnanovi, ale neustále se na něj díval. Po chvíli řekl: „Podívejte, d'Artagnane, stáhněte si ten prsten nebo ho aspoň otočte kamenem dovnitř. Vyvolává u mne tak kruté vzpomínky, že bych se s vámi nemohl bavit. Chtěl jste přece ode mne nějakou radu. Neříkal jste, že nevíte, co máte dělat?… Ale počkejte – podejte mi ještě jednou ten safír! Ten, který mám na mysli, by musel být na jedné hraně odřený po jakési nehodě."
D'Artagnan znovu stáhl prsten z ruky a podal ho Athosovi. Ten se na kámen podíval a zachvěl se.
„Jen se podívejte, není to zvláštní?" řekl a ukázal d'Artagnanovi škrábnutí, o němž před okamžikem hovořil.
„Od koho jste ten safír dostal, Athosi?"
„Od maminky, která jej měla od své matky. Jak vám říkám, je to starobylý šperk…, který neměl nikdy opustit naši rodinu."
„A co jste s ním udělal vy? Prodal jste ho?" zeptal se váhavě d'Artagnan.
„Ne, neprodal jsem ho," odpověděl Athos s podivným úsměvem. „Daroval jsem ho v jedné milostné noci – tak jako jste ho dostal vy."
Teď se zamyslel d'Artagnan – měl dojem, že objevuje v duši milady hluboké temné propasti. Prsten si již nenatáhl na prst, ale strčil ho do kapsy.
Athos vzal mladého muže za ruku se slovy: „Poslyšte, d'Artagnane, víte přece, že vás mám rád. Kdybych měl syna, nemiloval bych ho víc než vás. Dejte proto na má slova a nechte tu ženu být. Sice ji neznám, ale nějaké tušení mi říká, že je to ničemná zrůda a že je v ní něco neblahého."
„Máte pravdu, Athosi," odpověděl d'Artagnan. „Nechám ji být – přiznám se vám, že i mě děsí."
„Dokážete to?" zeptal se Athos.
„Dokážu," odvětil bez okamžiku zaváhání d'Artagnan. „Dokážu to, a hned!"
„To je dobře, chlapče můj, to uděláte dobře," řekl Athos a stiskl mu ruku s takřka otcovskou vřelostí. „Kéž dá Bůh, aby ta žena, která sotva vstoupila do vašeho života, nezanechala v něm tragickou stopu!"
Po těch slovech pokynul d'Artagnanovi, jako by mu dával najevo, že by chtěl zůstat sám se svými myšlenkami.
Při návratu do bytu našel d'Artagnan Ketty, která tam na něj čekala. Ani celý měsíc horečky by tak nepoplenil vzhled ubohé dívky jako předchozí bezesná noc přeplněná bolestí. Paní ji poslala za domnělým hrabětem de Wardes. Milady šílela láskou, byla zpita radostí a chtěla vědět, kdy k ní hrabě zase přijde.
Chuděra Ketty, bledá jako stěna a třesoucí se strachem, čekala na d'Artagnanovu odpověď.
Athos měl na mladého muže skutečně silný vliv. Jeho rady spolu s varovným hlasem vlastního srdce přiměly d'Artagnana, že se nyní, když učinil zadost své pýše a ukojil touhu po pomstě, rozhodl už k milady nejít. Proto vzal pero a napsal dopis tohoto znění:

„Nepočítejte s další schůzkou se mnou, paní, v nejbližší době. Od chvíle, co jsem se uzdravil, mám záležitostí tohoto druhu tolik, že do nich musím vnést jistý pořádek. Až přijdete na řadu, bude mi ctí vám to sdělit.
Líbá vám ruce
hrabě de Wardes."

O safíru se nezmínil ani slovem. Chtěl si ho snad ponechat jako případnou zbraň proti milady? Nebo si ho – povězme si to upřímně – ponechával jako poslední východisko z nouze k opatření výstroje? Nebylo by ostatně správné soudit motivy činů určité epochy podle měřítek morálky a zvyklostí jiné doby. To, co by se dnes považovalo ze strany dvorného muže za hanebnost, tehdy bylo docela běžné a přirozené. Většina mladých mužů z nejlepších rodin se dávala vydržovat milenkami.
D'Artagnan podal dopis Ketty, aniž ho zalepil. Ta nechtěla po prvním přečtení věřit svým očím, a když si ho přečetla podruhé, málem se zbláznila radostí.
Ubohé děvče nemohlo uvěřit takovému štěstí a d'Artagnan jí musel znovu ústně zopakovat to, co stálo v psaní. Ač Ketty znala prchlivost milady a byla si vědoma nebezpečí, které jí hrozí ve chvíli, až bude dopis odevzdávat své paní, běžela s ním do paláce na Královském náměstí, co jí nohy stačily. I ta nejlepší žena je necitelná k utrpení sokyně v lásce.
Milady otevřela psaní se stejným chvatem, s jakým jí ho Ketty přinesla. Po přečtení prvních slov zesinala, list zmačkala a s očima sršícíma vztekem se obrátila na komornou:
„Co je to za dopis?" zvolala.
„Přece odpověď na vaše psaní," odpověděla Ketty a celá se přitom roztřásla strachem.
„To není možné!" křičela milady. „Takové psaní by nemohl napsat dámě šlechtic!"
Pak se náhle zachvěla a zašeptala:
„Ach můj bože! Že by věděl?…," a nedopověděla. Skřípala zuby a v obličeji doslova zpopelavěla. Chtěla přikročit k oknu, aby se nadýchala vzduchu, ale pouze rozpřáhla ruce, nohy se pod ní podlomily a klesla do lenošky.
Ketty se domnívala, že je paní nevolno a proto k ní přiskočila, aby jí rozepnula živůtek. Milady se však prudce vztyčila s výkřikem:
„Co mi chcete? Proč na mne saháte?"
„Domnívala jsem se, že paní omdlela a chtěla jsem jí pomoci," odpověděla komorná vyděšená zuřivým výrazem tváře své velitelky.
„Co to povídáte? Já a omdlít? Máte mě snad za slabošku? Když mě někdo urazí, tak nepadám do mdlob, ale mstím se, to si pamatujte!" Po těch slovech poslala pokynem ruky Ketty pryč.

XXXVI Sen o pomstě

Večer milady nařídila uvést d'Artagnana, jakmile podle svého zvyku přijde. Mladý muž se však neukázal. Nazítří k němu opět zaběhla Ketty a pověděla mu, co se dělo večer. On se jen usmíval – žárlivý hněv, který sžíral milady, byl jeho pomstou.
Když nadešel večer, byla milady ještě nedočkavější než den předtím. Zopakovala sloužícím příkaz, aby d'Artagnana neprodleně vpustili, ale i tentokrát čekala marně.
Nazítří přišla Ketty znovu k d'Artagnanovi. Tentokrát již nebyla tak rozradostněná a čilá jako v předchozích dvou dnech, nýbrž naopak smutná až k smrti. Na d'Artagnanovu otázku, co se jí stalo, namísto odpovědi vytáhla z kapsy dopis a odevzdala mu ho. Podle písma na obálce pocházel opět od milady, ale nebyl již adresován hraběti de Wardes, nýbrž jemu, d'Artagnanovi.
Mladý muž list otevřel a četl:

„Milý pane d'Artagnane,
nesluší se takto zanedbávat přátele, obzvlášť ve chvíli, kdy je budete muset na tak dlouhou dobu opustit. Můj švagr i já jsme vás včera a předevčírem marně čekali. Bude se to opakovat i dnes?
Vaše Lady Clarick."

„To je úplně jasné," řekl d'Artagnan, „tenhle dopis jsem čekal. Moje oblíbenost stoupá úměrně poklesu přízně, které se těší hrabě de Wardes."
„Vy k ní půjdete?" zeptala se Ketty.
„Poslyš, holčičko," řekl d'Artagnan ve snaze ospravedlnit sám před sebou porušení slibu daného Athosovi, „pochop, že by nebylo taktické nevyhovět tak jednoznačnému pozvání. Kdybych nepřišel, milady by si nedovedla vysvětlit, proč jsem ji přestal navštěvovat, mohla by se ledačeho dopátrat, a kdo ví, kam až by mohla dosáhnout pomsta ženy jejího druhu!"
„Ach, bože můj," řekla s povzdechem Ketty, „vy dokážete všechno vysvětlit tak, že máte vždycky pravdu. Jenže vy se jí zase budete dvořit – a jestli se jí tentokrát zalíbíte pod pravým jménem a s vlastní tváří, bude to ještě mnohem horší než ponejprv!"
Chuděra instinktivně do značné míry vytušila, co se bude dít. D'Artagnan ji všemožně utěšoval, že zůstane vůči svodům její paní necitelný. Pak Ketty řekl, aby vyřídila milady jeho vřelý dík za laskavé pozvání a že přijde, aby jí byl k službám. Odpovědět písemně na dopis si netroufal z obav, že by nedokázal natolik změnit rukopis, aby ho cvičené oko milady nepoznalo.
Úderem deváté hodiny byl na Královském náměstí. Sloužící, kteří byli v předpokoji, ho zřejmě očekávali, protože sotva vkročil, běžel ho jeden z nich ohlásit, aniž čekal, než se příchozí zeptá, zda ho milady může přijmout.
„Ať jde dál!" zvolala úsečně tak pronikavým hlasem, že to mladý muž slyšel až v předpokoji. Jakmile vstoupil, přikázala milady lokajovi, že teď není pro nikoho doma – pro nikoho bez výjimky. Když sloužící odešel, pohlédl d'Artagnan zvědavě na milady. Byla bledá ve tváři a měla unavené oči, které svědčily buď o pláči nebo dlouhém bdění. Ačkoli dala

záměrně zmenšit obvyklý počet světel, nedokázala tím zakrýt stopy horečky, která ji už dva dny rozpalovala.
D'Artagnan k ní přistoupil s obvyklou dvorností, načež se ona pokusila s vypětím všech sil přívětivě ho uvítat; líbezný úsměv však nemohl zamaskovat poplenění její tváře. Když se mladý muž zeptal, jak se jí vede, odpověděla, že špatně, velice špatně.
„V tom případě," omlouval se d'Artagnan, „vás nesmím rušit. Určitě si potřebujete odpočinout, a proto odejdu."
„Ale ne, vůbec ne," odporovala milady. „Naopak, zůstaňte, pane d'Artagnane, vaše milá společnost mě přivede na jiné myšlenky."
„Ale, ale," řekl si v duchu d'Artagnan. „Dosud nikdy nebyla tak roztomilá, a proto je třeba mít se na pozoru!"
Milady naladila nejlaskavější tvář a snažila se hovořit co nejnenuceněji. Současně ji znovu začala rozpalovat horečka, která předtím na chvíli opadla. Oči jí opět nabývaly lesku, tváře jí červenaly a rty dostávaly karmínovou barvu. Před d'Artagnanem znovu byla bájná čarodějka Kirké, která ho okouzlila svou nadpozemskou mocí. Láska, o níž se domníval, že úplně pohasla, se mu opět ozvala v srdci. Milady se usmívala a d'Artagnan cítil, že by za její úsměv obětoval i spásu své duše. V jedné chvíli pocítil i cosi jako výčitky svědomí za to, jak se k ní zachoval.
Postupně se stávala milady sdílnější. Zeptala se d'Artagnana, jestli má milenku.
„To je hrozné!" odpověděl mladý muž a nasadil přitom nejsentimentálnější výraz tváře, jakého byl schopen. „Jak můžete být tak krutá a položit tuto otázku mně, který ode dne, kdy jsem vás poprvé spatřil, vzdychám jen po vás a dýchám pouze pro vás!"
Milady se záhadně usmála.
„Vy mě tedy milujete?"
„Copak vám to musím říkat? Ještě jste si toho nepovšimla?"
„No dobrá. Víte ale, že čím hrdější je srdce ženy, tím nesnadnější je dobýt ho."
„Obtíží se nelekám," odvětil d'Artagnan. „Strach mám pouze z toho, co je zcela nemožné."
„Pro pravou lásku není nic nemožné," namítla milady.
„Opravdu nic, paní?"
„Skutečně nic!"
„Hrome," pomyslel si d'Artagnan, „začíná zpívat jinou. Snad se do mne tahle vrtošivá žena nezamilovala? Nebyla by ochotná věnovat i mně nějaký safír podobný tomu, který mi dala, když mě pokládala za hraběte de Wardes?" S touto úvahou si přisunul křeslo blíže k milady.
„Povězte mi," pokračovala milady, „co byste byl s to učinit, abyste mi dokázal, že mě milujete?"
„Cokoli, oč byste mě požádala. Jen přikazujte, jsem připraven."
„K čemukoli?"
„Ke všemu," zvolal d'Artagnan, který předem věděl, že podobným slibem nic neriskuje.
„Dobrá, tak si trochu pohovoříme," pokračovala milady a přitáhla si křeslo k d'Artagnanovi. Chvilku se ještě tvářila, jako když váhá, až se nakonec rozhodla:
„Mám nepřítele," řekla stručně.
„Vy, paní?" zvolal d'Artagnan s předstíraným údivem. „Je to vůbec možné? Vy – tak krásná a dobrá?"
„Dokonce smrtelného nepřítele."
„Skutečně?"
„Nepřítele, který mě tak strašně urazil, že tím vyvolal mezi sebou a mnou boj na život a na smrt. Mohu s vámi počítat jako se spojencem?"
D'Artagnan hned pochopil, kam tím vším pomstychtivá milady směřuje.
„To můžete, paní," řekl okázale. „Moje ruka i můj kord vám patří jako moje láska."
„Jestliže tedy jste stejně šlechetný jako zamilovaný," pokračovala milady, ale uprostřed věty se zarazila.
„Co jste chtěla říci?" zeptal se d'Artagnan.
Milady okamžik váhala s odpovědí a pak řekla:
„Tedy ode dneška přestaňte považovat cokoli za nemožné."
„Nezaduste mě štěstím!" zvolal d'Artagnan, padl před ní na kolena a vášnivě jí líbal ruce, které mu ponechala.
„Pomsti mě na tom hanebníkovi de Wardes," šeptala si v duchu milady, „a pak už se tě dokážu zbavit, ty dvojnásobný hlupáku a nástroji mé pomsty!"
„Tak mi jen pěkně padni do náručí, ty pokrytecké a nebezpečné stvoření," říkal si d'Artagnan. „Nakonec se ti vysměji společně s tím, koho chceš mýma rukama odpravit." Pak zvedl hlavu se slovy:
„Jsem vám k službám."
„Vy jste mě tedy pochopil, milý pane d'Artagnane?"
„Vyčetl jsem vám to z očí."
„Dáte tedy do mých služeb své rámě, které se už tolik proslavilo?"
„Třeba hned!"
„Jak se vám však za takovou službu odměním?" zeptala se milady. „Znám zamilované a vím, že nic neučiní zadarmo."
„Vždyť znáte to jediné, po čem toužím, tu jedinou odměnu, která by byla hodná vás i mne," odpověděl d'Artagnan a něžně ji k sobě přivinul. Bránila se jen symbolicky a s úsměvem ho označila za kořistníka.
D'Artagnan byl skutečně uchvácen vášní, kterou tato žena dokázala vznítit v jeho srdci, a zvolal: „Nemohu uvěřit svému štěstí a stále se obávám, že zmizí jako sen, a proto spěchám proměnit je ve skutečnost."
„Tak si tedy ono štěstí zaslužte!"
„Jsem vám k službám," odvětil d'Artagnan.
„Opravdu?" zeptala se milady s posledním zbytkem pochybnosti.

„Povězte mi, kdo je ten hanebník, kvůli němuž plakaly vaše krásné oči!“
„Kdo vám řekl, že jsem plakala?“
„Měl jsem ten dojem…“
„Ženy jako já nepláčí,“ řekla tvrdě milady.
„Tím lépe! Tak mi povězte jeho jméno.“
„Uvědomte si, že to jméno je mým tajemstvím!“
„Musím přece vědět, jak se jmenuje!“ naléhal d’Artagnan.
„To máte pravdu – aspoň uvidíte, jak vám důvěřuji.“
„Hlava se mi točí štěstím. Tak jak se jmenuje?“
„Toho člověka znáte.“
„Skutečně?“
„Ano.“
„Není to některý můj přítel?“ zeptal se d’Artagnan váhavě, aby milady nevytušila, že je mu o tom něco známo.
„Vy byste tedy váhal, kdyby to byl někdo z vašich přátel?“ zvolala milady a v očích se jí výhružně zablesklo.
„Ne, neváhal bych, ani kdyby šlo o mého bratra,“ ujistil ji d’Artagnan s předstíraným zanícením. Nic přitom neriskoval, protože věděl, co přijde.
„Líbí se mi vaše oddanost,“ pravila milady.
„Cože? Máte na mně ráda jen to a nic jiného?“ zeptal se dotčeně d’Artagnan.
„Ale ne, mám vás ráda celého,“ opravila se milady a podala mu ruku. Její pevný stisk jako by na mladého muže přenesl žár, který ji spaloval.
„Vy mě tedy skutečně milujete? Kdyby to byla pravda, snad bych přišel o rozum,“ zvolal d’Artagnan a sevřel ji do náručí. Nebránila se jeho polibkům, ale neopětovala je. Její rty byly chladné a d’ Artagnan měl dojem, že objímá sochu. Přesto však byl opojen štěstím a rozpálený láskou. Málem už věřil v opravdovost citů milady a ve vinu hraběte de Wardes. Kdyby ho měl v té chvíli po ruce, zabil by ho. Milady se snažila využít příhodné situace.
„Jmenuje se…“ řekla.
„De Wardes, já vím,“ nedal jí domluvit d’Artagnan.
„Jak to víte?“ zeptala se vzrušeně, chytila ho za obě ruce a upřela na něj tak pronikavý pohled, jako by mu chtěla nahlédnout do nejtajnějších hlubin duše.
D’Artagnan si uvědomil, že se dal příliš unést a dopustil se chyby. Několik okamžiků mlčel.
„Tak mi to povězte! Mluvte přece!“ naléhala milady.
„Hm, chcete slyšet, odkud to vím?“ zeptal se d’Artagnan, aby získal čas.
„Ano, chci!“
„Vím to proto, že včera v jedné společnosti, kde jsem také byl, ukazoval hrabě de Wardes prsten, který prý dostal od vás.“
„Ach, ten bídák!“ vykřikla zuřivě milady.
Při zvuku jejího hlasu přejel d’Artagnanovi po celém těle mráz.
„Tak co uděláte?“ pokračovala milady.
„Co učiním? Potrestám toho hanebníka za vás,“ odvětil d’Artagnan a zatvářil se sveřepě jako don Japhet z Arménie.[Narážka na hlavní postavu nejznámější komedie Don Japhet d’Arménie francouzského autora Paula Scarrona, který žil v první a na počátku druhé poloviny sedmnáctého století. Pozn. překl.]
„Díky, můj chrabrý příteli,“ zvolala milady a nedočkavě se zeptala: „A kdy mě pomstíte?“
„Zítra, hned teď, kdy si budete přát.“
Málem by byla odpověděla, že chce být pomstěna ihned, ale uvědomila si, že by takový spěch nebyl pro d’Artagnana příliš lichotivý. Kromě toho musela jednat nesmírně opatrně a dát svému mstiteli celou řadu rad, jak se má vyhnout nebezpečnému vysvětlování příčin souboje hraběti de Wardes před svědky. Všechno uzavřel d’Artagnan slovy:
„Zítra budete pomstěna, nebo já budu mrtev.“
„Ne, to se nestane. Pomstíte mě, ale nezemřete. Je to zbabělec,“ domlouvala mladému muži milady.
„Vůči ženám možná, ale ve styku s muži nikoli. Něco o tom vím.“
„Mám za to, že při střetnutí s ním jste si nemusel stěžovat na nepřízeň osudu,“ namítla milady.
„Štěstěna je děvka prodejná – jeden den člověku přeje a nazítří ho zradí.“
„Chcete tím říci, že teď váháte?“
„Ne, chraň bůh, neváhám. Bylo by ale spravedlivé, abyste mě nechala jít možná na smrt, aniž byste mi věnovala aspoň trochu víc než naději?“
Milady mu odpověděla pohledem, z něhož se dalo vyčíst, že nejde-li mu o nic jiného, může být klidný. Nahlas však řekla s výmluvně slibným úsměvem:
„Jistě, to máte úplně pravdu.“
„Vy jste prostě anděl,“ zvolal mladý muž.
„Jsme tedy dohodnuti?“ otázala se.
„Ano, až na to, oč vás žádám, má drahá.“
„Říkám vám přece, že se můžete na mé sympatie a něžné city spolehnout.“
„Jenže pro mě zítřek neexistuje, a proto čekat do zítřka nemohu.“
„Tiše! Slyším švagra. Nemusí vás tady zastihnout.“
Po těch slovech milady zazvonila a vstoupila Ketty.
„Odejděte tudy,“ řekla milady d’Artagnanovi a otevřela dvířka. „Vraťte se v jedenáct, abychom ten rozhovor dokončili.

Ketty vás ke mně zavede.“
Ubohé děvče si myslelo, že při těch slovech omdlí.
„Copak je s vámi, slečno, že tu stojíte jako solný sloup,“ zahartusila na ni milady. „Vyprovoďte tady pána, a v jedenáct večer – slyšela jste přece!“
Tak se mi zdá, napadlo d’Artagnana, že si sjednává všechny schůzky na jedenáctou hodinu. Je to tady zřejmě pravidlem.
Pak mu milady podala ruku a on ji něžně políbil. Když odcházel a skoupě odpovídal na výčitky komorné Ketty, říkal si v duchu, že ze sebe nesmí dělat hlupáka, ale mít se na pozoru, protože milady je zřejmě prohnaná ničemnice.

XXXVII Tajemství milady

Přes zoufalé naléhání ubohé Ketty nezašel d’Artagnan po odchodu od milady do jejího pokojíku, a opustil palác. Učinil tak ze dvou příčin – za prvé se chtěl vyhnout výčitkám, výtkám a prosbám, a za druhé proto, aby si trochu urovnal vlastní myšlenky a pokud možno si také ujasnil, co si asi myslí milady.
Úplně jasné bylo jen to, že je d’Artagnan do milady šíleně zamilovaný, kdežto ona ho nemá ráda ani co by za nehet vešlo. V jedné chvíli ho napadlo, že by měl nejraději odejít domů, napsat milady dlouhý dopis a přiznat se jí v něm, že až dosud byli hrabě de Wardes a on jedna a táž osoba, takže dost dobře nemůže slíbit, že hraběte de Wardes zabije, jestliže nemá spáchat sebevraždu. Také ho však poháněla divoká touha po pomstě – chtěl, aby se mu milady oddala jako d’Artagnanovi, a protože mu tato pomsta slibovala příjemný prožitek, nehodlal se jí zříci.
Pětkrát či šestkrát obešel Královské náměstí, přičemž se každých deset kroků otáčel, aby pozoroval světlo v bytě milady, které pronikalo okenními žaluziemi. Bylo zřejmé, že tentokrát milady tak nespěchá do ložnice jako minule.
Konečně světlo zmizelo a s ním se vytratily i zbytky d’Artagnanovy nerozhodnosti. Vzpomínal si na podrobnosti minulé noci, načež s divoce tlukoucím srdcem a rozpálenou hlavou vstoupil do paláce a spěšně zamířil do pokojíku komorné Ketty.
Dívka byla smrtelně bledá, třásla se po celém těle a chtěla svého milého zadržet. Milady však byla na čekané, a když zaslechla d’Artagnana přicházet, otevřela dveře svého pokoje.
„Pojďte dál!“ zvolala.
Bylo to tak neuvěřitelně nestoudné, tak nestydatě drzé, že d’Artagnan mohl stěží uvěřit svým očím a uším. Měl dojem, jako by prožíval nějaké fantastické dobrodružství v divokém snu. Přesto se vrhl vstříc milady, která ho přitahovala stejně neodolatelně, jako magnet železo. Dveře za nimi zapadly.
Žárlivost, hněv, uražená pýcha, prostě všechny vášně, které zmítají srdcem milující ženy, podněcovaly Ketty, aby prozradila všechno, co ví. Také si však uvědomovala, že kdyby se přiznala k účasti na celé intrice, byla by ztracená a navíc by to pro ni znamenalo definitivní ztrátu d’Artagnana. Tato poslední myšlenka na lásku ji nakonec přiměla, aby přinesla i tuto poslední oběť.
D’Artagnan byl naopak na vrcholu blaženosti. Teď již nebyl v jeho osobě milován jeho sok, nýbrž on sám – jak se aspoň domníval. Jakýsi tajný vnitřní hlas mu však našeptával, že je pouhým nástrojem pomsty, který je hýčkán jen proto, že má přinést smrt někomu jinému. Pýcha, ješitnost, domýšlivost a šílená zamilovanost však tento varovný hlas přehlušovaly. Kromě toho se mladý Gaskoněc, jehož sebevědomí už známe, srovnával v duchu s hrabětem de Wardes a kladl si otázku, proč by koneckonců neměl být milován pro sebe samého.
Proto se plně oddal kouzlu okamžiku. Milady už pro něj nebyla onou ženou se zločinnými záměry, jíž se jednu chvíli děsil, nýbrž vášnivou milenkou plně se oddávající lásce, kterou zdánlivě pociťovala. Tak uplynuly téměř dvě hodiny. Pak se smyslové opojení milenecké dvojice utišilo. První se vrátila do reálné skutečnosti milady, která k tomu měla úplně odlišné pohnutky než d’Artagnan, a zeptala se ho, zda si řádně promyslel, jak nazítří vyprovokuje hraběte de Wardes k souboji.
D’Artagnan však byl myšlenkami úplně jinde a bezmyšlenkovitě odpověděl, že k projednávání soubojů na kordy je už příliš pozdní hodina. Jeho chladný postoj k tomu, co bylo jejím jediným zájmem, milady silně znepokojil a začala klást mladému muži naléhavější otázky. D’Artagnan, který o tomto nemožném souboji nikdy vážně neuvažoval, chtěl odvést hovor jinam, ale už to nedokázal. Milady tvrdošíjně udržovala diskusi v kolejích, které si svou železnou vůlí vytyčila. Mladý Gaskoněc se domníval, že bude od něj nesmírně duchaplné, když poradí milady, aby hraběti de Wardes odpustila a zřekla se plánů na krutou pomstu. Sotva však o tom začal hovořit, milady se zachvěla a odtáhla se od něj.
„Snad se nebojíte, milý d’Artagnane?“ vyštěkla výsměšným hlasem, který se podivně rozlehl ve tmě.
„Tomu přece nevěříte, moje milá,“ odpověděl d’Artagnan. „Co když je ale vina hraběte de Wardes menší než se domníváte?“
„Jednou je jisté, že mě oklamal, a od té chvíle zasluhuje smrt!“ prohlásila milady nesmiřitelně.
„Když ho odsuzujete, tedy zemře,“ řekl d’Artagnan rozhodným tónem, který milady považovala za projev bezmezné oddanosti a znovu se k němu přivinula.
Nejsme schopni říci, jak dlouhá se zdála ta noc milady, ale d’Artagnan se domníval, že je u ní sotva dvě hodiny, když skulinami v žaluziích pronikly první paprsky dne a krátce poté zalilo bledé světlo celý pokoj.
Když milady viděla, že se d’Artagnan chystá odejít, připomněla mu jeho slib, že se za ni pomstí hraběti de Wardes.
„Jsem k tomu ochoten a připraven,“ řekl d’Artagnan, „ale předtím bych chtěl mít o něčem jistotu.“
„O čem?“
„Že mě máte ráda.“
„Mám za to, že jsem vám to dokázala.“
„Ano, a já jsem tělem a duší váš.“

„Díky, můj statečný milovaný příteli! Ale podáte mi teď důkaz své lásky také vy, jako jsem vám ji dokázala já?“
„Zajisté,“ odvětil d’Artagnan. „Jestli mě však milujete, jak říkáte, nemáte o mne trochu strach?“
„Čeho bych se mohla bát?“
„Přece toho, že mohu utrpět těžké zranění, nebo že dokonce zahynu.“
„To není možné,“ odpověděla milady. „Jste přece tak statečný a tak dokonale vládnete kordem!“
„Nedala byste tedy přednost nějaké jiné formě pomsty, která by učinila souboj zbytečným?“ naléhal d’ Artagnan.
Milady se beze slova dívala na svého milence. Slabý přísvit prvních paprsků nového dne dodával jejím světlým očím podivně osudový výraz.
„Teď si myslím,“ řekla, „že opravdu váháte.“
„Ne, neváhám, ale od chvíle, co vím, že chudáka hraběte de Wardes nemilujete, je mi ho opravdu líto. Mám dojem, že člověka, který již byl krutě postižen ztrátou vaší lásky, není třeba nijak jinak trestat.“
„Kdo vám řekl, že jsem ho milovala?“ zeptala se milady.
„Teď se mohu aspoň domnívat, aniž bych byl přehnaně ješitný, že milujete někoho jiného,“ odpověděl d’Artagnan chlácholivě. „A opakuji vám, že mi na hraběti záleží.“
„A proč?“ pátrala milady.
„Protože já jediný vím, že…“
„Co víte? O čem?“
„Že se proti vám neprovinil ani zdaleka tak, jak se domníváte.“
„To se podívejme! Vyslovte se jasněji, protože skutečně nevím, co chcete říci,“ řekla milady znepokojeně a upřela na d’Artagnana, který ji držel v objetí, své oči, v nichž zaplály hrozivé plamínky.
D’Artagnan byl rozhodnut se vším skonat a pravil: „Víte, jsem dvorný člověk a od chvíle, kdy vaše láska patří mně, odkdy jsem si jistý, že ji mám – mám ji přece, že…?“
„Ano, máte ji celou, ale pokračujte!“
„Víte, od té chvíle jsem opojený štěstím a tíží mě potřeba k něčemu se vám přiznat.“
„Přiznat se? A k čemu?“
„Kdybych pochyboval o vaší lásce, tak bych vám to nepověděl. Vy mě ale máte ráda, moje milá, že ano?“
„Ano, samozřejmě.“
„Kdybych se byl z přílišné lásky nějak vůči vám provinil, odpustila byste mi to?“
„Možná.“
D’Artagnan se pokusil s nejsladším úsměvem přiblížit své rty k ústům milady, ale ta se odtáhla.
„Co je s tím vaším přiznáním?“ naléhala nervózně s bledou tváří.
„Minulý čtvrtek jste měla v tomto pokoji schůzku s hrabětem de Wardes, že?“
„Ale ne, to není pravda,“ odporovala milady tak pevným hlasem a s tak nehybnou tváří, že kdyby si d’ Artagnan nebyl tak dokonale jistý, byl by snad zapochyboval.
„Nelžete, drahoušku,“ řekl d’Artagnan s úsměvem. „Bylo by to marné.“
„Jak to? Tak už mluvte, sice mě umučíte.“
„Buďte klidná – proti mně jste se nijak neprovinila a já jsem vám už odpustil.“
„Co dál? Co bylo dál? Mluvte!“
„De Wardes se nemůže pyšnit vůbec ničím.“
„Jak to? Proč? Přece jste mi sám řekl o tom prstenu…“
„Ten prsten, moje drahá, mám já. Čtvrteční hrabě de Wardes a dnešní d’Artagnan jsou jedna a táž osoba.“
Ve své nerozvážnosti očekával d’Artagnan směsici úžasu a studu, nějaký menší výbuch hněvu, který se rozplyne v slzách. Krutě se však mýlil a jeho omyl netrval dlouho.
Milady zbledla jako křída, hrozivě se zvedla, odrazila d’Artagnana silnou ranou pěstí do prsou a vyskočila z postele. Byl už skoro bílý den.
D’Artagnan ji chytil za župan z jemné indické látky a chtěl ji prosit za odpuštění, ale ona se pokusila prudkým pohybem mu uniknout. Přitom se roztrhl tenký batist a obnažil jí bílá okrouhlá ramena. Na jednom z nich d’Artagnan s nevýslovným ustrnutím spatřil stylizovaný květ lilie – nesmazatelné znamení hanby, které vypálila ruka kata.
„Proboha!“ vykřikl, pustil cár látky a zůstal jako přimražený na posteli.
Z úděsu mladého muže milady pochopila, že je její tajemství prozrazené. Určitě všechno viděl a nyní zná její znamení hanby, strašlivé tajemství, o němž neví nikdo kromě něho. Bleskově se obrátila – už ne jako zuřící žena, nýbrž běsnící raněná šelma.
„Ach ty bídáku!“ ječela. „Protože jsi mě zradil a ještě znáš moje tajemství, zemřeš!“
Běžela k vykládané dřevěné skříňce stojící na toaletním stolku, horečně třesoucí se rukou ji otevřela, vytáhla z ní nevelkou dýku se zlatou rukojetí a ostrou, tenkou čepelí a jediným skokem se vrhla na polonahého d’Artagnana.
Ač byl mladý muž, jak víme, velmi srdnatý, vztekem zrůzněná tvář milady se strašlivě rozšířenými zřítelnicemi, bledými tvářemi a krvavě rudými rty ho vyděsila. Couval až k uličce, jako kdyby ustupoval před útočícím jedovatým hadem. Když zpocenou rukou nahmátl kord, vytrhl ho z pochvy. Milady však na kord nedbala, pokoušela se vyskočit na postel, aby d’Artagnana bodla, a zastavila se teprve v okamžiku, když ucítila hrot kordu na hrdle. Pak se snažila chytit čepel kordu do rukou, ale d’ Artagnan jí to nedovolil. Šermoval jí s ním buď před očima nebo před hrudí a nakonec se svezl z postele ve snaze dostat se k dveřím vedoucím do pokoje komorné. Celý ten čas se na něj milady zuřivě vrhala a děsivě přitom ryčela. Postupně se začínalo střetnutí podobat souboji a také d’Artagnan se už částečně vzpamatoval.
„Tak jen pojďte, krasavice, pojďte, výborně!“ křikl na ni. „Ale uklidněte se, proboha, sice vám vykreslím další liliový květ na druhé rameno!“

„Bídáku! Ničemo!“ řičela milady.
D’Artagnan se stále bránil a hledal dveře.
Ve snaze dostat se k d’Artagnanovi porážela zuřící milady kusy nábytku, kdežto mladý muž využíval součástí zařízení k tomu, aby se za nimi kryl. Dělali přitom takový hluk, že Ketty otevřela dveře. D’Artagnan, který se od počátku snažil dostat se k těmto dveřím, byl od nich pouhé tři kroky. Jediným skokem vyrazil z ložnice milady do pokojíku komorné, bleskurychle za sebou zavřel dveře a celou vahou na ně nalehl, zatímco Ketty zasouvala závoru.
Tehdy se milady pokoušela vyrazit příčku oddělující obě místnosti a prokázala při tom zcela neženskou sílu. Když zjistila, že to nedokáže, začala s přísernými kletbami bodat do dveří dýkou tak zuřivě, že některá bodnutí pronikla na druhou stranu.
„Rychle, dělej rychle, Ketty!“ zablekotal d’Artagnan, když byly dveře zavřeny na závoru. „Pomoz mi dostat se z paláce! Jestli jí necháme čas na rozmyšlenou, dá mě umlátit služebnictvem!“
„Nemůžete přece odejít takhle! Vždyť jste polonahý!“ namítla vyděšená Ketty.
„To máš pravdu,“ uznal d’Artagnan, který si teprve nyní uvědomil, co vlastně má, respektive nemá na sobě. „Obleč mě, jak můžeš, ale pospěšme si. Tady jde o život!“
Ketty to chápala až příliš dobře. Chvatně ho navlékla do květovaných šatů a širokého pláště, na hlavu mu narazila velký čepec, na bosé nohy mu dala pantofle a odvedla ho po schodech dolů. Byl nejvyšší čas, protože milady už zuřivě zvonila a vyburcovala celý palác. Vrátný otevřel na Kettino volání dveře právě ve chvíli, kdy polonahá milady zaječela z okna: „Neotvírejte!“

XXXVIII Jak Athos přišel snadno a bez vlastního přičinění k výstroji

Když mladý muž uháněl pryč, milady za ním z okna bezmocně hrozila a v okamžiku, kdy jí zmizel z dohledu, omdlela a padla ve své ložnici na podlahu.
D’Artagnan byl tak vyděšený, že vůbec nepomyslel na to, co bude s Ketty, proběhl půl Paříže a zastavil se až u dveří Athosova příbytku. Rozčilení a hrůza, jež ho neopouštěly, volání několika strážníků, kteří se pustili za ním a povykování nečetných chodců, kteří už v této časné ranní hodině šli za svými záležitostmi, pobízely mladého muže k stále rychlejšímu běhu. Jako blesk prolétnul dvorem, vyběhl do druhého patra k Athosovi a ze všech sil zabušil na dveře jeho bytu.
Přišel mu otevřít Grimaud s očima dosud opuchlýma spánkem, a d’Artagnan kolem něj vpadl do předsíně, div ho neporazil. Chudák Grimaud byl tak vyděšený, že navzdory obvyklé mlčenlivosti začal křičet:
„Hej, počkej, stůj! Co tady chceš, couro? Co tu máš co dělat, běhno?“
D’Artagnan si nadzvedl čepec a vyprostil ruce z peleríny. Když vyděšený Grimaud spatřil knír a tasený kord, uvědomil si, že nemá před sebou ženu, nýbrž muže a napadlo ho, že je to nějaký lupič nebo vrah.
„Pomóc! Pomóc!“ vykřikl.
„Zmlkni, hlupáku!“ okřikl ho mladý muž. „Copak mě nepoznáváš? Jsem přece d’Artagnan. Kde je tvůj pán?“
„Vy že jste pan d’Artagnan?“ vykřikl Grimaud. „To není možné!“ V té chvíli vyšel v županu ze svého pokoje Athos se slovy: „Mám dojem, Grimaude, že si dovolujete mluvit…“
„Ale, pane, vždyť…“
„Ticho!“
Pak už se Grimaud spokojil s tím, že ukázal prstem svému pánovi na d’Artagnana.
Athos okamžitě poznal přítele a přes obvyklou netečnost propukl při spatření té prapodivné maškary v hlasitý smích – d’Artagnan měl nakřivo nasazený čepec, sukně mu padala až na pantofle, rukávy měl vyhrnuté a knír zježený rozčilením.
„Nesmějte se, příteli!“ zvolal d’Artagnan. „Pro všechno na světě se nesmějte, protože tady není, na mou duši, vůbec nic k smíchu!“ Pronesl to s takovou vážností a s takovým děsem ve tváři, že ho Athos vzal za ruce a spěšně se ho ptal:
„Nejste poraněný, příteli? Jste strašně bledý.“
„Nejsem poraněný, ale zažil jsem něco strašlivého. Jste doma sám, Athosi?“
„To víte, že ano. Kdo by u mne mohl být v tuto hodinu?“
„To je dobře,“ řekl d’Artagnan a rychle vešel do Athosova pokoje.
„Tak mluvte!“ vyzval ho Athos poté, co zavřel dveře a zastrčil závoru, aby je nikdo nemohl vyrušit. „Zemřel snad král? Nebo jste zabil pana kardinála? Jste úplně vyšinutý. Mluvte už! Umírám netrpělivostí a starostmi.“
„Athosi,“ začal d’Artagnan a svlékal si přitom ženské hadry, takže zůstal jen v košili, „připravte se, že uslyšíte něco neuvěřitelného, neslýchaného.“
„Nejdřív si natáhněte tenhle župan,“ vyzval mušketýr mladého přítele.
D’Artagnan poslechl, a pletl si při oblékání županu rukávy.
„No, tak povídejte!“ vyzval ho pak Athos.
Mladý muž se naklonil k přítelovu uchu a napůl šeptem mu řekl: „Milady je na rameni ocejchovaná květem lilie!“
„Cože?“ vykřikl Athos, jako by dostal ránu do srdce.
„Poslyšte, příteli,“ pokračoval d’Artagnan, „víte určitě, že je ta druhá skutečně mrtvá?“
„Ta druhá?“ zašeptal Athos tak potichu, že ho d’Artagnan stěží zaslechl.
„Ano, ta, o které jste mi kdysi vyprávěl v Amiensu.“
Athos zaúpěl a sklonil hlavu do dlaní.
„Téhleté je asi šestadvacet až osmadvacet let,“ pokračoval d’Artagnan.
„Je světlovlasá, že?“ optal se Athos.

„Ano.“
„Má světlemodré oči – neobvykle jasné s černými řasami a rovněž černým obočím?“
„Ano.“
„Je vysoká a urostlá? Chybí jí vedle levého horního špičáku zub?“
„Ano.“
„Je ten liliový květ drobný, rezavé barvy a částečně setřený nanášením krému?“
„Ano.“
„Říkáte ale, že je Angličanka.“
„Oslovují ji ‚milady‘, ale docela dobře může být Francouzka. Lord Winter je ostatně jen jejím švagrem.“
„Chci ji vidět, d’Artagnane!“
„Dejte si pozor, Athosi, mějte se na pozoru! Chtěl jste ji zabít a ona je schopná pokusit se o totéž proti vám, a neminout vás.“
„Neodváží se nic říci, protože by tím odhalila sama sebe.“
„Ta je schopná všeho! Viděl jste ji někdy zuřit?“
„Ne, to jsem neviděl,“ odpověděl Athos.
„Je to učiněná tygřice, zuřivá pardálí samice! Ach, Athosi milý, opravdu mám strach, že jsem na nás oba přivolal strašlivou pomstu.“
Pak d’Artagnan pověděl Athosovi všechno – o šílené zlobě milady i o jejích výhrůžkách smrtí.
„Máte pravdu,“ odpověděl mu Athos. „Dával bych opravdu zbytečně všanc život. Naštěstí pozítří odjíždíme z Paříže a s největší pravděpodobností pojedeme do La Rochelle. A jakmile budeme jednou pryč…“
„Jestli vás pozná, půjde za vámi třeba na kraj světa,“ namítl d’Artagnan. „Proto ji raději nechte, ať si svou nenávist vybije pouze na mně!“
„Ale, můj milý, co na tom, jestli mě zabije? Myslíte si snad, že nějak lpím na životě?“
„Za tím vším se skrývá nějaké hrozné tajemství, Athosi! Jsem si jistý, že ta žena je kardinálovou špionkou!“
„V tom případě se mějte na pozoru vy, d’Artagnane! Jestli k vám kardinál nechová obdiv v souvislosti s tím londýnským případem, určitě vás silně nenávidí. Otevřeně vám ovšem nemůže nic vytýkat. Protože však každá nenávist – a kardinálova obzvlášť – musí se ukojit, buďte opatrný! Když půjdete ven, nechoďte sám! Dávejte si pozor, co jíte! A nedůvěřujte vůbec nikomu a ničemu, ani vlastnímu stínu!“
„Naštěstí jde jen o to přežít bez úhony do pozítří,“ odpověděl d’Artagnan. „Doufám, že až se ocitneme u vojska, budeme se muset obávat pouze mužů.“
„Já se zatím vzdám úmyslu nikam nevycházet, a budu chodit všude s vámi. Teď se musíte vrátit do ulice Hrobařů a já vás tam vyprovodím.“
„Jenže ať je to jakkoli blízko, nemohu tam přece jít takhle vymóděný,“ namítl d’Artagnan.
„To máte pravdu,“ přitakal Athos a zazvonil na Grimauda. Když se mlčenlivý sluha objevil, Athos mu posunky přikázal, aby šel do d’Artagnanova bytu a přinesl mu odtamtud oblečení. Grimaud přikývl, že rozumí a odešel.
„Tak to bychom měli,“ řekl Athos. „Jenže tohle všechno nám nijak nepomáhá k získání výstroje. Jestli se nemýlím, nechal jste všechny své svršky u milady, a ta vám je docela určitě nevrátí. Naštěstí máte ten safír.“
„Safír patří vám, milý Athosi. Řekl jste mi přece, že je to rodinný klenot.“
„Je to tak. Otec mi svého času vypravoval, že ho koupil za dva tisíce dukátů jako součást svatebních darů, které věnoval mé matce. Je nádherný. Maminka dala ten prsten mně a já, blázen, daroval jsem ho té bídnici, místo abych ho střežil jako svátost.“
„Právě proto si ho zase vezměte. Chápu, že vám na něm určitě moc záleží.“
„Co si o mně myslíte, d’Artagnane? Abych si vzal nazpět prsten, který prošel rukama té hanebnice? To nikdy – je poskvrněný.“
„Tak ho prodejte!“
„Prodat drahokam, který jsem dostal od matky? Přiznám se vám, že bych to považoval za znesvěcení.“
„Tedy ho zastavte. Půjčí vám na něj určitě přes tisíc dukátů. Za tu částku si pořídíte všechno potřebné a až přijdete k penězům, prsten vyplatíte. Protože projde rukama lichvářů, bude očištěný od předchozího poskvrnění.“
Athos se usmál.
„Vy jste věru skvělý kamarád, milý d’Artagnane! Svou stálou veselostí dokážete zahánět chmurnou náladu. Dobrá tedy, souhlasím, abychom prsten zastavili, avšak pod jednou podmínkou.“
„Co je to za podmínku?“
„Že si pět set dukátů necháte vy a pět set já.“
„Co vás napadá, Athosi! Mně, gardistovi, stačí pouhá čtvrtina této částky, a ty peníze dostanu, když prodám své sedlo. Co vlastně potřebuji? Jen koně pro Plancheta – nic víc. Zapomínáte, že také já mám prsten.“
„Nezapomínám, ale pokud se nemýlím, lpíte na něm více než já na tom svém. Aspoň si to podle jistých náznaků myslím.“
„To máte pravdu, protože v krajním případě nás může vytrhnout nejen z velkých nesnází, nýbrž také z vážného nebezpečí. Není to jen drahocenný šperk, ale také kouzelný talisman.“
„Sice vám nerozumím,“ podotkl Athos, „ale věřím tomu, co říkáte. Vraťme se tedy k mému, či spíše k vašemu prstenu. Buď si vezmete polovinu částky, kterou za něj dostaneme, nebo ho hodím do Seiny a pochybuji, že by byla nějaká ryba tak laskavá a donesla by nám ho nazpět jako Polykratovi blahé paměti.“ [Polykrates byl tyranem na ostrově Samosu v 6. století před Kristem. Za jeho vlády tam došlo k největšímu mocenskému i kulturnímu rozkvetu. Podle starověké báje zahodil tyran ve snaze odvrátit osudovou věštbu pečetní prsten do moře, ale po několika dnech mu

přinesl rybář rybu, která měla onen prsten v žaludku. Pozn. překl.]
„Dobrá, souhlasím," řekl d'Artagnan.
V tom okamžiku vstoupil do místnosti Grimaud a za ním Planchet, který se již obával o svého pána a byl zvědav, co se stalo. Proto využil příležitosti a přinesl mladému muži oděv sám.
D'Artagnan se oblékl a Athos rovněž. Když už byli připraveni k odchodu, naznačil Athos Grimaudovi, jako by přikládal k líci pušku. Bystrý sluha okamžitě pochopil, sundal ze zdi mušketu a přichystal se doprovázet svého pána.
Athos s d'Artagnanem dorazili v doprovodu sluhů bez úhony do ulice Hrobařů. Bonacieux stál ve dveřích a s posměšným úsklebkem vítal d'Artagnana slovy:
„Jen si, vážený nájemníku, pěkně pospěšte! V bytě vás očekává hezká mladá dívenka, a ženy, jak víte, nemají rády, když je někdo nechá čekat."
„To je určitě Ketty!" zvolal d'Artagnan a běžel do průchodu. Na odpočívadle přede dveřmi jeho pokoje skutečně stála ubohá dívka. Opírala se o dveře a celá se třásla. Jakmile spatřila mladého muže, vrhla se k němu s nářkem:
„Slíbil jste mi ochranu, slíbil jste mi, že mě ochráníte před její zlobou! Vzpomeňte si, že to vy jste mě přivedl do zkázy!"
„Ano, ovšem, jen se uklidni, Ketty!" řekl jí na to d'Artagnan. „Nejdříve mi pověz, co se u vás dělo po mém útěku!"
„Copak já vím?" odpověděla Ketty. „Na její volání se sběhli sloužící a ona úplně šílela vztekem. Na vaši hlavu vychrlila snad všechny známé kletby. Tehdy mi napadlo, že kdyby si vzpomněla, že jste se dostal do jejího pokoje přes mou komůrku, pomyslila by si, že jsem vaší spoluvinicí. Proto jsem sebrala svou trošku peněz, nejcennější svršky a utekla jsem."
„Chudinko! Co si ale s tebou počnu? Pozítří odjíždím."
„Co budete chtít, urozený pane. Jen mi pomozte dostat se z Paříže nebo opustit vůbec Francii!"
„Přece tě nemohu vzít s sebou na obléhání La Rochelle!" řekl d'Artagnan.
„To ne, ale můžete mi opatřit službu u některé známé dámy, třeba ve vašem kraji."
„Ach, moje milá! Dámy v mém kraji nemají komorné. Ale počkej, mám nápad. Planchete, zajdi k panu Aramisovi a vyřiď mu, ať sem hned přijde, že mu potřebujeme říci něco velice důležitého."
„Rozumím, vím nač pomýšlíte," řekl Athos. „Proč se ale neobrátíte na Porthose? Myslím, že jeho markýza…"
„Porthosova markýza se dává oblékat písaři svého manžela," nedal mu domluvit d'Artagnan se smíchem. „Ostatně Ketty by asi nechtěla bydlet v Medvědí ulici, že mám pravdu?"
„Budu bydlet, kde si budete přát – jen když tam budu dobře ukrytá a nikdo nebude vědět, kde jsem."
„Teď ale, Ketty, když se rozejdeme a když už na mne nežárlíš…"
„Urozený pane, ať vám budu nablízku nebo daleko od vás, vždycky vás budu milovat…"
„Kde se, u čerta, bere ta věrnost?" zamumlal Athos.
„Já také," odpověděl Ketty d'Artagnan, „já tě také budu mít vždycky rád, neboj se. Ale teď mi ještě odpověz na otázku, která je pro mne moc důležitá. Neslyšela jsi někdy mluvit o mladé ženě, která byla jednou v noci unesena?"
„Počkejte… Ale, proboha, snad nemilujete také tu ženu, pane rytíři?"
„Ale kdepak! Má ji rád jeden můj přítel – zrovna tadyhle Athos."
„Cože? Já?" zvolal Athos hlasem člověka, který spatřil na místě, kam hodlal šlápnout, jedovatého hada.
„Ovšem že vy, samozřejmě," zachraňoval d'Artagnan situaci a výmluvně tiskl Athosovi ruku. „Víte přece, jak se všichni zajímáme o tu chuděru paní Bonacieuxovou. Ostatně, Ketty nic neprozradí, že? Víš, děvenko, to je manželka toho odporného chlapa, kterého jsi viděla na prahu dveří, když jsi sem přišla."
„Ach, Bože můj," vykřikla poděšeně Ketty, „už mi zase naháníte hrůzu. Jen aby mne nepoznal!"
„Jak to, nepoznal? Ty jsi už toho chlapa viděla?"
„Ano, byl dvakrát u milady."
„Ale, to se podívejme! Kdy to asi bylo?"
„Poprvé před čtrnácti dny nebo snad třemi nedělemi."
„Hm, to souhlasí."
„A včera večer přišel podruhé."
„Včera večer?"
„Ano, chvilku před vámi."
„Milý Athosi, jsme obklopeni sítí špehů. A myslíš, Ketty, že tě poznal?"
„Když jsem ho spatřila, stáhla jsem si do čela čepec, ale možná už bylo pozdě."
„Sejděte, Athosi, dolů – k vám je méně podezíravý než vůči mně – a podívejte se, jestli je stále ještě u dveří."
Athos odešel a za okamžik se vrátil. „Odešel," oznámil d'Artagnanovi, „a zamkl dům."
„Běžel podat zprávu a sdělit, že právě jsou všichni holubi v holubníku."
„Hm, tak mu uletíme," řekl Athos. „Nechme tady jen Plancheta, aby nám hlásil, co se děje."
„Okamžik," vzpomněl si d'Artagnan, „co bude s Aramisem, pro kterého jsme poslali?"
„To je pravda," uznal Athos. „Musíme na něj počkat."
V tom okamžiku Aramis vstoupil. Vysvětlili mu, co se událo a sdělili mu, že je naléhavě nutné, aby u svých známých z vysokých kruhů našel nějaké místo pro Ketty. Chvíli přemýšlel a pak s uzarděním řekl: „Skutečně vám na tom záleží, d'Artagnane?"
„Budu ti za to do smrti vděčný."
„Tak dobrá. Paní de Bois-Tracy mě nedávno požádala, abych pro jednu její známou, která bydlí – pokud se nemýlím – někde na venkově, opatřil spolehlivou komornou. Jestli se mi můžete, milý d'Artagnane, za slečnu zaručit…"
„Ó pane," zvolala Ketty, „spolehněte se, že tomu, kdo mi umožní opustit Paříž, budu nesmírně oddaně sloužit."
„V tom případě půjde všechno jako po másle," ukončil debatu Aramis, posadil se ke stolu, napsal několik řádků,

zapečetil list svým prstenem a dal psaní Ketty.
„A teď, moje milá," řekl d'Artagnan, „sama vidíš, že tady není vhodné místo ani pro nás, ani pro tebe. Proto se rozloučíme, abychom se opět sešli v lepších časech."
„Ať se shledáme kdykoli a na kterémkoli místě," řekla Ketty, „vždycky vás budu milovat tak, jak vás mám ráda dnes."
„Sliby jsou chyby," poznamenal misantropicky Athos, zatímco d'Artagnan vyprovázel Ketty po schodech.
Za okamžik se všichni tři přátelé rozešli. Domluvili si, že se sejdou ve čtyři hodiny u Athose a nechali Plancheta střežit dům. Aramis se vrátil do bytu a Athos s d'Artagnanem se vypravili do města zastavit safír.
Jak d'Artagnan předpověděl, snadno našli žida, který byl ochoten půjčit jim na prsten tři sta pistolí. Přitom jim řekl, že kdyby mu ho chtěli prodat, dal by jim za něj až pět set, protože by se mu prý skvěle hodil k náušnicím, které už má.
Athosovi a d'Artagnanovi, dvěma šikovným vojákům a zkušeným znalcům stačily necelé tři hodiny k nakoupení veškeré výstroje pro mušketýra. S Athosem se ostatně dobře nakupovalo vzhledem k jeho velkopanskému vystupování. Jestliže se mu něco líbilo, zaplatil požadovanou cenu, aniž se pokoušel smlouvat. Když k tomu chtěl d'Artagnan něco namítnout, položil mu Athos s úsměvem ruku na rameno a mladý muž pochopil, že smlouvat může drobný gaskoňský zeman, ale ne muž knížecího vzezření, jako Athos.
Athos si koupil krásného andaluzského koně. Byl černý jako uhel, měl citlivé chřípí, jemné, krásně utvářené nohy a šlo mu na šestý rok. Mušketýr si ho důkladně prohlédl, neshledal na něm chyby a zaplatil za něj požadovaných tisíc livrů. Možná by ho byl dostal levněji, ale zatímco d'Artagnan s handlířem smlouval, Athos už vysázel sto pistolí na stůl.
Když však zaplatili sedlo pro tohoto koně a zbraně pro Grimauda, nezbýval Athosovi z jeho půldruhého sta pistolí ani jediný sou. D'Artagnan nabízel příteli část ze svého podílu s tím, že by mu příslušnou částku Athos později vrátil, ale ten o tom nechtěl ani slyšet a jen krčil rameny. Po chvíli se zeptal:
„Kolik nabízel žid za ten safír, kdybychom mu ho prodali?"
„Pět set pistolí."
„To znamená o dvě stě pistolí víc – sto pro vás a sto pro mne. To je ale celé jmění, milý příteli! Jděte ještě jednou za židem!"
„Cože? Snad nechcete…?"
„Podívejte se, příteli, ten prsten by u mne vyvolával příliš hořké vzpomínky, nehledě k tomu, že nikdy nebudeme mít tři sta pistolí, abychom ho vyplatili, takže bychom na tom prodělali dva tisíce livrů. Jděte za ním, řekněte mu, že je prsten jeho, a vraťte se s dvěma sty pistolí."
„Rozmyslete si to ještě, Athosi!"
„V dnešní době jsou hotové peníze vzácné a je třeba umět přinášet oběti. Tak jen jděte, d'Artagnane, jděte už. Grimaud s mušketou vás doprovodí."
Za půl hodiny byl d'Artagnan nazpět živ a zdráv se dvěma tisíci livrů. Tak Athos nalezl ve své domácnosti peníze, jichž se vůbec nenadál.

XXXIX Zjevení

Ve čtyři hodiny se sešli přátelé u Athose. Starosti s opatřením výstroje už měli za sebou a jejich tváře vyjadřovaly pouze osobní tajné starosti. Za každou okamžitou radostí se přece zpravidla skrývá určitá obava z budoucnosti.
Náhle přišel Planchet a přinesl d'Artagnanovi dva dopisy. První bylo malé psaníčko úhledně složené po délce a opatřené hezkou pečetí ze zeleného vosku zobrazující holubici se snítkou v zobáčku. Druhé psaní bylo velké, čtvercového formátu a skvěl se na něm obávaný znak Jeho Eminence kardinála vévody de Richelieu.
Při spatření prvního psaníčka se d'Artagnanovi rozbušilo srdce radostným očekáváním. Měl za to, že poznává písmo, které předtím viděl jen jednou, ale jež se mu vrylo hluboko do paměti. Proto nedočkavě dopis rozpečetil a četl:
„Procházejte se tuto středu mezi šestou a sedmou hodinou večer po chaillotské silnici a pozorně nahlížejte do kočárů, které vás budou míjet. Jestli je vám však drahý váš vlastní život a život těch, kdo vás milují, nepromluvte ani slovo a neučiňte ani jediný pohyb, který by mohl prozradit, že poznáváte tu, která se odvažuje všeho, jen aby vás na okamžik spatřila."
Psaní bylo bez podpisu.
„To je léčka," řekl Athos. „Nechoďte tam, d'Artagnane!"
„Mně se ale zdá, že poznávám rukopis," namítl d'Artagnan.
„Písmo může být padělané," naléhal Athos. „V šest nebo sedm večer je v tomto ročním období chaillotská silnice úplně pustá. To je, jako byste se šel procházet do lesa v Bondy!" [Les u města Bondy ležícího bezprostředně na sever od Paříže byl nechvalně proslulý jako místo, kde tehdy řádili lupiči. Pozn. překl.]
„Co kdybychom se tam vydali všichni?" navrhl d'Artagnan. „Všechny nás přece neseřerou. Jsme čtyři, k tomu čtyři sluhové a koně – a máme přece zbraně!"
„Nehledě k tomu, že bychom tak měli příležitost ukázat se s novou výstrojí," dodal Porthos.
„Jestli však ten dopis napsala žena, která nechce, aby ji někdo spatřil," namítl Aramis, „uvažte d' Artagnane, že byste ji tím kompromitoval, a to se na šlechtice nesluší."
„Zůstaneme vzadu a d'Artagnan pojede sám kus dopředu," mínil Porthos.
„Jenže z tryskem ujíždějícího kočáru se dá snadno a rychle vypálit rána z bambitky."
„Ale co? Stejně mě netrefí," odporoval d'Artagnan. „V tom případě kočár dohoníme a všechny, kdo budou uvnitř, prostě pobijeme. Bude aspoň o pár nepřátel míň!"
„Má pravdu," přidal se Porthos. „Zabojujeme si. Stejně si potřebujeme vyzkoušet své zbraně."
„Tak budiž. Dopřejme si to potěšení!" řekl Aramis svým typickým mírným a bezstarostným způsobem.

„Dělejte, jak chcete," dodal Athos.
„Tak, pánové," řekl d'Artagnan, „už je půl páté a tedy skoro načase vydat se na cestu, abychom byli v šest na chaillotské silnici."
„Kromě toho, kdybychom vyjeli příliš pozdě, lidé by nás neviděli, a to by byla škoda," dodal Porthos. „Pojďme se tedy připravit, pánové."
„Zapomínáte však, že je tady ještě druhý dopis," připomněl Athos. „Podle pečetě mám za to, že si zřejmě zasluhuje, abyste ho otevřel, příteli. Za svou osobu prohlašuji, že mi působí daleko větší starosti, než psaníčko, které jste tak pečlivě schoval do náprsní kapsy."
Po Athosových slovech se d'Artagnan zarděl a rychle řekl:
„To je pravda. Tak se podívejme, pánové, co mi chce Jeho Eminence!" Když dopis rozpečetil, četl nahlas:

„Pan d'Artagnan, příslušník královské gardy ze setniny pana des Essarts je dnes večer o osmé hodině očekáván v kardinálově paláci.
La Houdiniere, kapitán gardy."

„U sta hromů!" ozval se Athos. „Tohle pozvání na dostaveníčko je mnohem znepokojivější než ono první."
„Na druhé půjdu z toho prvního," řekl d'Artagnan bez váhání. „Jedno je určeno na sedmou a druhé na osmou hodinu – to se dá obojí stihnout."
„Hm, já bych nešel," usoudil Aramis. „Pravý kavalír nesmí nepřijít na schůzku, na kterou ho pozvala dáma, ale moudrý šlechtic se může omluvit a nedostavit se na pozvání Jeho Eminence, obzvlášť když se může oprávněně domnívat, že ho tam nečeká právě laskavé přijetí."
„Souhlasím s Aramisovým názorem," připojil se Porthos.
„Jenže, pánové," namítl d'Artagnan, „já jsem už dostal od Jeho Eminence podobné pozvání prostřednictvím pana de Cavois. Nešel jsem tam, a příštího dne mě potkalo velké neštěstí – zmizela Constance. Dnes tam půjdu děj se co děj."
„Jestli jste pevně rozhodnut, tak tam jděte," řekl Athos.
„Co, když tě ale čeká Bastila?" připomněl Aramis.
„Ani to není nic hrozného. Však mě z ní dostanete," odpověděl bezstarostně d'Artagnan.
„To se rozumí samo sebou," přitakali Aramis i Porthos tak sebejistě, jako by šlo o úplně prostou záležitost.
„Samozřejmě vás odtamtud dostaneme, ale protože máme pozítří odjet, udělal byste líp, kdybyste se té Bastily vyvaroval."
„Mám lepší návrh," ozval se Athos. „Dnes večer d'Artagnana neopustíme a každý z nás bude čekat se třemi dalšími mušketýry u jedněch vrat kardinálova paláce. Jestliže uvidíme vyjíždět nějaký podezřelý povoz se staženými záclonami, napadneme ho. Už jsme se nedostali dlouho do křížku s gardisty pana kardinála a pan de Tréville si určitě myslí, že jsme po smrti."
„Athosi," řekl na to Aramis, „vy jste hotový generál. Co říkáte tomu návrhu, pánové?"
„Je skvělý, obdivuhodný," konstatovali jednomyslně všichni tři.
„Tak dobrá," řekl Porthos. „Já běžím do paláce pana de Tréville vyzvat kamarády, aby byli v osm hodin připraveni. Sraz bude na náměstí před kardinálovým palácem. Vy mezitím pošlete sluhy osedlat koně."
„Já sice koně nemám," dodal d'Artagnan, „ale vezmu si nějakého ze stájí pana de Tréville."
„To není třeba," namítl Aramis. „Vezměte si jednoho mého."
„Kolik jich vlastně máte?" zeptal se překvapeně d'Artagnan.
„Tři," odvětil Aramis s úsměvem.
„Vy jste, milý příteli, určitě nejlépe koňmi vybavený básník celé Francie a Navarska," podotkl Athos.
„Poslyšte, Aramisi, s třemi koňmi si zřejmě nebudete vědět rady, že? Jen nechápu, proč jste si všechny tři koupil."
„Já jsem ale koupil pouze dva," namítl Aramis.
„To ten třetí vám spadl z nebe?"
„Ne, toho třetího mi zrovna dnes ráno přivedl jakýsi sluha bez livreje. Nechtěl mi říci, u koho slouží a tvrdil, že dostal od svého pána…"
„Nebo své paní," skočil mu do řeči d'Artagnan.
„To na věci nic nemění," pokračoval Aramis s uzarděním. „Jak už jsem řekl, ujistil mě, že dostal do své paní rozkaz zavést toho koně do mé stáje, a neprozradit, od koho je."
„Něco podobného se může přihodit jen básníkovi," pravil s plnou vážností Athos.
„Dobrá, v tom případě bude nejlépe, když se rozhodnete, na kterém koni budete jezdit – na tom koupeném, nebo na tom, kterého jste dostal darem?"
„Samozřejmě na tom darovaném. Jistě uznáte, d'Artagnane, že se nemohu dopustit takové urážky…"
„Neznámého dárce," skočil mu do řeči d'Artagnan. „Nebo tajemné dárkyně," dodal Athos.
„To znamená, že toho koně, kterého jste koupil, nebudete potřebovat?"
„Skoro."
„Vybral jste si ho sám?"
„Ano, a nesmírně pečlivě. Víte přece, že bezpečnost jezdce téměř vždycky závisí na jeho koni."
„Tak mi ho přenechte za cenu, kterou jste za něj zaplatil!"
„Právě jsem se chystal nabídnout vám ho a počkat vám libovolně dlouho, než mi budete moci ten pakatel vrátit."
„Kolik jste za něj dal?"
„Osm set livrů."

„Tady máte čtyřicet dvoupistolí, milý příteli," řekl d'Artagnan a vytáhl příslušnou částku z kapsy se slovy: „Je mi známo, že právě těmito zlaťáky vám platí váš nakladatel za básně."
„Vy jste tedy při penězích?" zeptal se Aramis.
„Jsem bohatý, náramně bohatý," odvětil d'Artagnan a zacinkal v kapse se zbylými mincemi.
„Pošlete si sedlo do paláce mušketýrů a přivedou vám sem vašeho koně společně s našimi," poradil mu Aramis.
„Výborně, ale pospěšme si, už bude pět hodin."
Za čtvrt hodiny se objevil na konci ulice Férou Porthos na skvělém španělském hřebci. Za ním jel Mousqueton na malém, ale sporém auvergneském koni. Porthos zářil radostí a pýchou.
Současně se na opačném konci ulice ukázal Aramis na nádherném anglickém klusáku sledovaný Bazinem, který seděl na grošáku a za uzdu vedl statného meklenburského hřebce pro d'Artagnana.
Oba mušketýři – Porthos a Aramis – setkali se u dveří domu, v němž bydlel Athos. Z jeho bytu se na přijíždějící dívali Athos s d'Artagnanem.
„Mordyje, vy ale máte skvělého koně, Porthosi," podivil se Aramis.
„Ano," odvětil Porthos, „To je ten, kterého jsem měl původně dostat. Jenže manžel si trapně zažertoval a podstrčil místo něj jiného. Byl však za to potrestán a mně se dostalo plného zadostiučinění."
Pak dorazili Planchet s Grimaudem a přivedli koně svých pánů. D'Artagnan a Athos sešli na ulici, nasedli, připojili se k svým druhům a všichni čtyři se vydali na cestu – Athos na koni, za kterého vděčil své ženě, Aramis na oři od milenky, Porthos v sedle hřebce, o něhož se mu postarala paní Coquenardová a d'Artagnan na koni, kterého získal díky Štěstěně, která je vůbec nejlepší milenkou. Sluhové jeli za nimi.
Jak Porthos předpokládal, budil houfec jezdců pozornost – a kdyby je cestou potkala paní Coquenardová a viděla, jak vznešeně se vyjímá Porthos na hřbetě španělského hřebce, nebyla by litovala toho, jak pustila žilou truhle svého manžela.
Nedaleko Louvru potkali čtyři přátelé pana de Tréville, který se vracel ze Saint-Germainu a zastavil je, aby jim blahopřál k jejich nové výstroji. To mělo za následek, že se kolem nich v okamžiku seběhlo několik set zevlounů.
D'Artagnan využil příležitosti k tomu, aby podal panu de Tréville zprávu o dopisu s velkou červenou pečetí nesoucí znak Jeho Eminence. O druhém psaní se pochopitelně nezmínil ani slovem. Pan de Tréville schválil rozhodnutí mladého muže a ubezpečil ho, že kdyby se nazítří neobjevil, určitě si ho dokáže nalézt, ať by byl kdekoli.
V té chvíli odbilo na hodinách Samaritánky šest. Čtyři přátelé se panu de Tréville omluvili, že mají nutnou schůzku a odcválali. Po chvíli jízdy tryskem se ocitli na chaillotské silnici. Začínalo se šeřit, vozy projížděly oběma směry a d'Artagnan střežený ze vzdálenosti několika kroků svými druhy, pátravě se snažil proniknout zrakem do nitra každého kočáru, ale nikde nezahlédl žádnou známou tvář.
Konečně po čtvrthodině čekání, když už padl soumrak, objevil se kočár jedoucí plným tryskem po silnici od Sevres. Předtucha d'Artagnanovi napověděla, že v onom voze je osoba, která ho pozvala na dostaveníčko. Mladého muže silně udivilo, jak se mu rozbušilo srdce. Téměř v tomtéž okamžiku vyhlédla z dvířek kočáru hlava ženy. Dotyčná přiložila dva prsty ke rtům buď jako by nabádala k zachování ticha, anebo posílala polibek. D'Artagnan tlumeně vykřikl radostí, protože v oné ženě, lépe řečeno v onom zjevení – kočár se totiž přehnal jako přelud – poznal paní Bonacieuxovou. Bezděčně, navzdory varování obsaženému v psaníčku, pobídl koně v cval a několika skoky kočár dostihl. Okno dvířek však již bylo zavřené a zjevení zmizelo.
V té chvíli si d'Artagnan vzpomněl na výstrahu: „Jestli je vám drahý váš vlastni život a život těch, kdo vás milují…, neučiňte ani jediný pohyb, který by mohl prozradit, že poznáváte tu, která se odvažuje všeho, jen aby vás na okamžik spatřila." Proto se zastavil svírán obavami ne o sebe, nýbrž o ubohou mladou ženu, která se touto schůzkou zřejmě vystavovala velkému nebezpečí. Povoz uháněl dál plným tryskem, dostihl okraje Paříže a zmizel z dohledu.
D'Artagnan zůstal v rozpacích na místě a nevěděl, co si má myslet. Jestli to byla paní Bonacieuxová a vracela se do Paříže, jaký smysl mělo toto letmé setkání, tato pouhá mžiková výměna pohledů a tajně poslaný polibek? A jestli to nebyla ona, což se rovněž nedalo vyloučit, protože v takovém přítmí bylo snadné zmýlit se, nemohlo jít o začátek nějakého úkladu proti němu, přičemž bylo jako vnadidla použito ženy, o níž se vědělo, že ji miluje?
Přátelé se k němu přiblížili. Všichni tři dobře viděli v okénku kočáru ženskou hlavu, ale žádný s výjimkou Athose paní Bonacieuxovou neznal. Athos se domníval, že to byla ona, ale díky tomu, že nebyl natolik zaujat její tváří jako d'Artagnan, měl za to, že na okamžik zahlédl uvnitř kočáru ještě jednu, a to mužskou hlavu.
„Jestli je to tak," řekl si d'Artagnan, „převážejí ji z jednoho vězení do druhého. Co ale s tou chuděrkou zamýšlejí a jestlipak se s ní ještě někdy setkám?"
„Příteli," odpověděl mu s plnou vážností Athos, „pamatujte si, že pouze s mrtvými je vyloučeno setkat se na tomto světě. O tom přece něco víte stejně jako já, že? Jestli není vaše milovaná mrtvá, byla-li to ona, kterou jsme právě zahlédli, dříve nebo později ji opět naleznete. A možná se tak stane dříve než vám bude milé," dodal škarohlídsky, jak měl ve zvyku.
Hodiny právě odbily půl osmé – kočár se asi o dvacet minut opozdil. Přátelé připomněli d'Artagnanovi, že ho čeká ještě jedna návštěva a přitom mu naznačili, že stále ještě má možnost na ni nejít.
D'Artagnan však byl jednak tvrdohlavý, a jednak zvědavý. Jednou si už umínil, že do kardinálova paláce půjde a dozví se, co mu chce Jeho Eminence povědět, a jeho rozhodnutí bylo nezvratné.
Když projeli ulicí Saint-Honoré, setkali se na náměstí před kardinálovým palácem s dvanácti mušketýry, kteří se tam dostavili na jejich výzvu a čekali. Teprve tam jim čtyři přátelé pověděli, oč jde.
Příslušníci elitního sboru královských mušketýrů dobře znali d'Artagnana a protože věděli, že jednoho krásného dne se stane jedním z nich, považovali ho už předem za svého druha. Proto všichni s velkým potěšením souhlasili s akcí, ke které byli pozváni. Kromě toho tušili, že s největší pravděpodobností půjde o to, provést nějaký povedený kousek

panu kardinálovi a jeho lidem – a k něčemu podobnému byli tito ctihodní urození pánové vždycky ochotní.
Athos je rozdělil do tří skupin; jednu si vzal na starost sám, do čela druhé postavil Aramise a třetí svěřil Porthosovi, načež se všechny tři hloučky postavily na číhanou u tří východů z paláce.
Sám d'Artagnan vešel statečně dovnitř hlavním vchodem. Ačkoli si byl vědom toho, že má za sebou silné zajištění, nedokázal se ubránit jistému neklidu, když stoupal krok za krokem po hlavním schodišti. To, co provedl milady, podobalo se trošku zradě a byl přesvědčen, že mezi touto ženou a kardinálem existují politické vztahy a styky. Navíc hrabě de Wardes, kterého tak šeredně zřídil, byl oddaným služebníkem Jeho Eminence – a d'Artagnanovi bylo známo, že tak jako je kardinál nemilosrdný vůči svým nepřátelům, velice lne k svým věrným.
„Jestli de Wardes vyprávěl o našem střetnutí kardinálovi, o čemž nemůže být pochyb, a jestliže mě poznal, což je pravděpodobné," říkal si d'Artagnan v duchu, „musím se považovat za téměř odsouzeného. Proč ale čekal do dneška? To je docela prosté – milady si patrně na mne stěžovala s tím pokrytecky bolestným výrazem v tváři, který ji činí tak zajímavou, a tím číše kardinálovy trpělivosti přetekla." Utěšoval se vědomím, že dole jsou jeho dobří přátelé, kteří ho nenechají někam odvléci bez boje. Jenže setnina mušketýrů pana de Tréville nemůže sama vést válku proti kardinálovi, který má k dispozici síly celé Francie. Královna proti němu nic nezmůže a král se ničeho neodváží. Na závěr si v duchu povzdechl: „D'Artagnane, příteli, sice jsi statečný, máš skvělé vlastnosti, ale ty ženy tě zničí!"
K tomuto neradostnému konstatování dospěl právě ve chvíli, když vstupoval do předpokoje. Odevzdal své písemné pozvání dveřníkovi, který ho uvedl do čekárny a sám se odebral někam dovnitř paláce.
V čekárně bylo pět či šest kardinálových gardistů, kteří d'Artagnana poznali, věděli o něm, že poranil Jussaca a dívali se na něj s podivnými úsměvy, které mladý muž považoval za špatné znamení. Protože však měl pro strach uděláno nebo díky pyšné sebedůvěře, která je Gaskoňcům vrozená, nedával na sobě znát, co se mu děje v duši a co se poněkud podobalo obavám. Hrdě si stoupl naproti pánům gardistům, opřel ruku v bok a zaujal pózu, které se nedala upřít jistá vznešenost.
Pak se vrátil komorník a pokynem ruky vyzval d'Artagnana, aby ho následoval. Mladý muž měl dojem, že při pohledu na něj si gardisté něco mezi sebou šuškají.
Prošel chodbou, pak rozlehlým salonem, až se ocitl v knihovně, v níž seděl za psacím stolem jakýsi muž a cosi psal. Komorník uvedl d'Artagnana dovnitř a beze slova se vzdálil. D'Artagnan zůstal stát a prohlížel si neznámého. Nejdříve se domníval, že má před sebou soudce, který se probírá v jeho spisech, ale pak si všiml, že muž za psacím stolem píše nebo snad upravuje řádky nestejné délky a na prstech si počítá slova nebo slabiky. Uvědomil si, že stojí před básníkem. Po chvilce zavřel dotyčný muž rukopis, na jehož deskách bylo napsáno MIRAME, tragédie o pěti dějstvích, a zvedl hlavu.
Tehdy d'Artagnan poznal kardinála.

XL Jeho Eminence kardinál

Kardinál se opřel loktem o rukopis, dlaní si podepřel hlavu a chvíli mladého muže upřeně pozoroval. Nikdo se nedovedl tak pronikavě a tak pátravě dívat jako kardinál Richelieu: d'Artagnan cítil, že mu z jeho pohledu běhá mráz po zádech. Zachoval však důstojný klid a s kloboukem v ruce bez nadměrné pýchy, ale také bez známek přílišné pokory vyčkával, co se zlíbí Jeho Eminenci.
„Pocházíte, pane, z béarnských d'Artagnanů?" zeptal se kardinál.
„Ano, monsignore," odpověděl mladý muž.
„V Tarbes a okolí je několik větví rodu d'Artagnanů," pokračoval kardinál. „Ke které patříte?"
„Jsem synem toho, který za náboženských válek bojoval po boku velkého krále Jindřicha, otce Jeho nejmilostivějšího Veličenstva."
„Ano, je to tak. Vy jste tedy asi před sedmi či osmi měsíci odjel z domova za štěstím do hlavního města, že?"
„Ano, monsignore."
„Jel jste přes Meung, kde se vám cosi přihodilo – nevím už přesně co, prostě něco."
„Monsignore, stalo se mi toto…," chtěl vysvětlovat d'Artagnan, ale Richelieu ho přerušil:
„To je zbytečné, není třeba," řekl s úsměvem, který svědčil o tom, že zná ten případ stejně dobře jako mladý muž, který mu ho chtěl vyprávět. „Měl jste doporučení pro pana de Tréville, že?"
„Ano, monsignore, ale právě při té nešťastné příhodě v Meungu…"
„Dopis se vám ztratil," pokračovala Jeho Eminence. „Ano, vím o tom. Ale pan de Tréville umí číst v tvářích a dokáže poznat lidi na první pohled. Nuže, pan de Tréville vás umístil do setniny svého švagra, pana des Essarts a naznačil vám, že můžete doufat dříve nebo později v přijetí mezi mušketýry."
„Monsignore je dokonale informován," podotkl d'Artagnan.
„Od té doby se vám ledacos přihodilo. Jednoho dne jste se procházel za klášterem kartuziánů v době, kdy by bývalo lépe, kdybyste byl někde jinde. Pak jste podnikl se svými přáteli cestu do lázní Forges – vaši přátelé zůstali na cestě, a vy jste jel dál. Měl jste prostě něco na práci v Anglii."
„Monsignore," vykoktal zaraženě d'Artagnan, „jel jsem…"
„Jel jste na hon do Windsoru nebo někam jinam – po tom ostatně nikomu nic není. Mně je to ovšem známo, protože moje postavení vyžaduje, abych věděl o všem. Po návratu vás přijala vznešená osoba a s potěšením vidím, že jste si uchoval to, co vám věnovala na památku."
D'Artagnan si bezděčně sáhl na briliant, který dostal od královny, a rychle otočil prsten kamenem dovnitř. Bylo však už příliš pozdě.
„Příštího dne vás navštívil pan de Cavois," pokračoval kardinál. „Vyzval vás, abyste přišel do paláce. Vy jste mu

návštěvu neoplatil, a to jste chybil.“
„Obával jsem se, monsignore, že jsem upadl u Vaší Eminence v nemilost.“
„A proč to, pane? Proč byste měl upadnout v nemilost za to, že jste vyplnil příkazy svých nadřízených chytřeji a s větší odvahou než by to učinil kdokoli druhý a zasloužil jste si tak pochvalu? Já trestám jen neposlušné, a ne ty, kteří jako vy poslouchají… až přespříliš dobře. Abyste byl o tom přesvědčen, vzpomeňte si, co se stalo večer toho dne, kdy jsem vám vzkázal, abyste ke mně přišel!“
Byl to onen večer, kdy došlo k únosu paní Bonacieuxové. D’Artagnana zamrazilo – vzpomněl si, že před pouhou půlhodinou projela ubohá Constance kolem něj odvážená neznámo kam – nepochybně toutéž mocí, která měla na svědomí její zmizení.
„Nakonec,“ pokračoval kardinál, „protože jsem o vás už nějaký čas neslyšel, chtěl jsem vědět, co je s vámi. Jste mi ostatně zavázán jistou vděčností – všiml jste si přece, jak ohleduplně bylo s vámi za všech okolností zacházeno.“
Po těch kardinálových slovech se d’Artagnan uctivě uklonil.
„Příčinou toho byl nejen přirozený smysl pro spravedlnost, ale též jistý můj záměr s vámi,“ pokračoval Richelieu.
D’Artagnan byl stále užaslejší.
„Chtěl jsem vám sdělit svůj úmysl toho dne, kdy jste dostal moje první pozvání. Naštěstí se tím zdržením nic nestalo a vyslechnete si ho dnes. Sedněte si tady naproti mně – jste příliš dobrý šlechtic, než abyste musel poslouchat vstoje.“
S těmi slovy ukázal kardinál rukou na židli a d’Artagnan byl tím vším tak ohromený, že poslechl až na opakovaný pokyn.
„Jste statečný, pane d’Artagnane,“ pokračovala Jeho Eminence, „a přitom jste, což je ještě důležitější, také rozvážný. Mám rád lidi, kteří mají jak rozum, tak srdce na pravém místě. Nelekejte se,“ dodal kardinál s úsměvem po okamžiku odmlčení, „za lidi se srdcem považuji lidi srdnaté. Ačkoli jste ještě velice mladý a sotva vstupujete do života, máte už mocné nepřátele. Když se nebudete mít na pozoru, tak vás zničí.“
„Bohužel, monsignore,“ odpověděl mladý muž, „dokáží to nepochybně snadno, protože jsou silní a mají mocnou oporu, kdežto já jsem sám.“
„Ano, to máte pravdu, ale ačkoli jste sám, dokázal jste už mnoho a nepochybuji o tom, že dokážete ještě více. Domnívám se však, že potřebujete, aby vás na vaší odvážné cestě za životním úspěchem někdo vedl. Přijel jste přece do Paříže, pokud se nemýlím, se ctižádostivým úmyslem udělat kariéru, ne?“
„Jsem ve věku bláhových nadějí, monsignore,“ podotkl d’Artagnan.
„Bláhové naděje existují jen pro hlupáky, pane, a vy máte rozum. Co byste řekl hodnosti poručíka v mé gardě a po skončení válečného tažení funkci velitele setniny?“
„Ach, monsignore!“
„Doufám, že přijímáte.“
„Víte, monsignore,“ začal d’Artagnan v rozpacích.
„Cože? Vy to odmítáte?“ zvolal udiveně kardinál.
„Sloužím v gardě Jeho Veličenstva, monsignore, a nemám žádný důvod k nespokojenosti.“
„Já si ale myslím,“ namítla Jeho Eminence, „že moje garda je také gardou Jeho Veličenstva a že každý, kdo slouží ve francouzském vojenském sboru, slouží králi.“
„Monsignore, Vaše Eminence špatně pochopila moje slova,“ bránil se d’Artagnan.
„Chcete nějakou záminku, že? Rozumím – budiž, máte ji mít. Povýšení, nadcházející válečné tažení, příležitost, kterou vám nabízím – to bude záminka, se kterou se bude operovat na veřejnosti. Vy sám uvažte, že hlavně potřebujete spolehlivou ochranu. Považuji za nutné vám sdělit, pane d’Artagnane, že jsem dostal na vás velmi závažné stížnosti – protože své dny a noci nevěnujete jen službě králi!“
D’Artagnan se zarděl.
„Mám tady ostatně celý svazek spisů, které se vás týkají,“ pokračoval kardinál a položil ruku na fascikl listin. „Než si je přečtu, chtěl jsem si s vámi pohovořit. Vím, že jste energický muž a jsem přesvědčen, že pod správným vedením by vám vaše činy mohly velice prospívat, místo aby vás vedly ke špatným koncům. Rozmyslete si to a rozhodněte se!“
„Vaše dobrota mě uvádí do rozpaků, monsignore,“ odpověděl d’Artagnan, „a před vaší velkodušností se cítím jako nicotný červ. Jestli mi však monsignore dovolí hovořit otevřeně…,“ zde se mladý muž zarazil.
„Ano, jen mluvte!“
„Dobrá. V tom případě Vaší Eminenci povím, že všichni moji přátelé jsou mušketýry a příslušníky královské gardy, kdežto všichni mí nepřátelé působí nějakým nepochopitelným řízením osudu ve službách Vaší Eminence. Kdybych přijal to, co mi nabízíte, monsignore, nebyl bych u vašich lidí vítán, a ti druzí by mi to měli za zlé.“
„Snad se ve své samolibosti nedomníváte, že to, co vám nabízím, je pro vás málo?“ řekl kardinál s opovržlivým úsměškem.
„Právě naopak, monsignore. Vaše Eminence je ke mně nesmírně laskavá, ale já se domnívám, že jsem dosud zdaleka nevykonal tolik, abych si tento projev přízně z vaší strany plně zasloužil. V nejbližší době začne obléhání La Rochelle. Budu tam sloužit před zraky Vaší Eminence, a jestliže mi dopřeje osud, abych přitom upoutal vaši pozornost, budu mít za sebou aspoň nějaký vynikající čin, který mě bude opravňovat k přijetí projevu vaší přízně. Všechno má svůj čas, monsignore. Později snad budu mít právo dát se vám nezištně k dispozici, kdežto teď by to budilo zdání, že se prodávám.“
„No dobrá! To znamená, že odmítáte jít do mých služeb, pane,“ řekl kardinál s nevolí, přičemž mu z hlasu zaznívalo i náznak úcty k pevnosti postoje mladého muže. „Zůstaňte si tedy volný a ponechte si své nenávisti i své sympatie!“
„Monsignore…“
„Dobrá, dobrá, já se proto na vás nehorším. Jistě však pochopíte, že mám dost starostí s ochraňováním a

odměňováním svých přátel, kdežto svým nepřátelům nejsem povinen ničím. Přesto vám dám radu: Mějte se na pozoru, pane d'Artagnane, protože od chvíle, kdy od vás odtáhnu ochrannou ruku, nedal bych za váš život ani zlámanou grešli."
„Vynasnažím se, monsignore," odpověděl mladý Gaskoněc s hrdou sebedůvěrou.
„A jestli vás někdy v budoucnu postihne neštěstí," řekl mnohovýznamně Richelieu, „vzpomeňte si, že jsem si vás dal zavolat a učinil jsem, co bylo v mých silách, abych vás od onoho neštěstí uchránil."
Po těch kardinálových slovech si položil d'Artagnan ruku na srdce a s úklonou odvětil: „Ať se stane cokoli, nadosmrti budu Vaší Eminenci vděčný za to, jak se mnou jedná dnes."
„No dobře, dobře! Jak jste řekl, pane d'Artagnane, uvidíme se po skončení válečného tažení. Budu vás mít na očích, protože tam budu také," pokračoval kardinál a ukázal rukou na připravené skvělé brnění. „A až se vrátíme, budeme spolu účtovat!"
„Ach, monsignore," zvolal d'Artagnan, „Ušetřte mě své nemilosti a když zjistíte, že si vedu jako řádný muž, zůstaňte nestranný!"
„Mladý muži," řekl na závěr Richelieu, „jestli vám budu moci ještě jednou opakovat to, co jsem vám pověděl dnes, slibuji vám, že vám to řeknu."
Poslední slova, která pronesl Richelieu, vyjadřovala strašlivou nejistotu a vyděsila d'Artagnana více než by dokázala přímá výhrůžka, protože to bylo varování. Vyplývalo z nich, že se kardinál snaží odvrátit od něj nějaké zřejmě hrozící nebezpečí. Mladý muž již měl na jazyku odpověď, ale kardinál mu velitelským gestem poručil, aby odešel.
D'Artagnan uposlechl a odcházel, ale na prahu ho málem opustila odvaha a div se nevrátil. Pojednou mu však vytanula před duševním zrakem vážná a přísná tvář Athosova a řekl si, že kdyby byl přistoupil na to, co mu nabízel kardinál, Athos by ho zavrhl a už nikdy by mu nepodal ruku. Tato obava mladého muže zadržela – tak silným vlivem působí skutečně velká osobnost na své okolí.
Sestoupil po tomtéž schodišti, kterým sem přišel a před bránou nalezl Athose a čtyři mušketýry, kteří na něj čekali a již začínali mít obavy. D'Artagnan je několika slovy uklidnil a poslal Plancheta, aby uvědomil ostatní hlídky, že již mohou opustit svá stanoviště, protože jeho pán vyšel živ a zdráv z kardinálova paláce.
Všichni čtyři přátelé se pak odebrali do Athosova bytu a tam se Aramis a Porthos vyptávali, co bylo příčinou podivného pozvání jejich druha ke kardinálovi. D'Artagnan jim však pouze řekl, že mu Richelieu nabídl, aby vstoupil do jeho gardy v hodnosti poručíka, a že on jeho návrh odmítl.
„Dobře jste udělal," zvolali souhlasně Porthos i Aramis, kdežto Athos se hluboce zamyslel a neřekl ani slovo. Když pak s d'Artagnanem osaměl, pravil: „Jednal jste, jak jste měl, ale možná jste chybil."
D'Artagnan si po přítelových slovech povzdechl, protože to, co řekl Athos, odpovídalo jeho vlastnímu vnitřnímu hlasu, který mu napovídal, že ho čekají velmi zlé časy.
Příští den uběhl ve znamení příprav k vyražení do pole a d'Artagnan se šel rozloučit s panem de Tréville. Tehdy se ještě soudilo, že odloučení gardistů a mušketýrů bude trvat jen krátký čas, protože král předsedal zasedání pařížského parlamentu a měl odjet o den později. Pan de Tréville se proto d'Artagnana pouze zeptal, zda od něj něco potřebuje, ale mladý muž hrdě odpověděl, že má všechno potřebné.
V noci se sešli všichni příslušníci setniny gardistů pana des Essarts a mušketýrů pana de Tréville, kteří se spolu přátelili. Loučili se, aby se opět, dá-li Bůh, setkali neznámo kdy a kde. Noc byla pochopitelně velice hlučná, protože za takové situace se dají nejvážnější starosti zahánět jen nevázaným veselím a bezstarostností.
Přátelé se rozešli až ve chvíli, kdy se ráno ozval hlas polnic, který je svolával. Mušketýři spěchali k paláci pana de Tréville a gardisté k paláci pana des Essarts, načež oba kapitáni hned odvedli své setniny do Louvru, kde král vykonal jejich přehlídku.
Král byl zasmušilý a zdálo se, že je nemocný, což poněkud ubíralo jeho zjevu na vznešenosti. Předešlého dne na zasedání parlamentu dostal horečku. Přesto byl pevně rozhodnut vyrazit ještě téhož večera do pole a přes varování lékařů chtěl vykonat přehlídku svého vojska, protože doufal, že silou vůle přemůže začínající chorobu.
Po skončení přehlídky se vydali na pochod jen gardisté, kdežto mušketýři měli vyjet teprve s králem. Tím se Porthosovi naskytla možnost zajet se ukázat se svou skvělou výstrojí a výzbrojí do Medvědí ulice.
Paní Coquenardová ho spatřila z okna, když jel v nové uniformě na krásném koni kolem jejich domu. Protože ho příliš milovala, než aby ho nechala odjet bez rozloučení, pokynula mu, aby sestoupil s koně a šel dovnitř. Porthos vypadal velkolepě – řinčel ostruhami, kyrys se mu blýskal a kord mu zvučně bil do nohou. Tentokrát písařům nebylo do smíchu, protože v nich Porthos budil respekt a šla z něj hrůza. Byl uveden k panu Coquenardovi, jehož šedá očka při spatření údajného bratrance zářícího novotou zaplála nevolí. Starého prokurátora utěšovalo jen to, že podle všeobecného mínění bude nadcházející válečné tažení těžké a potají se kojil nadějí, že při něm Porthos zahyne.
Porthos složil mistru Coquenardovi poklonu a rozloučil se s ním, načež mu prokurátor popřál mnoho štěstí.
Jeho manželka nedokázala ubránit se slzám, ale z jejího žalu nikdo nevyvozoval nic špatného, protože se všeobecně vědělo o jejím vřelém poměru k příbuzným, pro nějž vždycky mívala prudké spory s manželem. Vlastní loučení se odehrálo v pokoji paní Coquenardové a bylo srdceryvné.
Když Porthos odjížděl, dívala se paní prokurátorová za ním, mávala mu šátkem a vykláněla se z okna, divže nevypadla. Porthos přijímal všechny tyto projevy něžných citů jako muž, pro něhož nejsou podobné výlevy ničím neobvyklým. Jen když se blížil k rohu ulice, zvedl klobouk a na rozloučenou jím paní Coquenardové zamával.
Aramis mezitím psal dlouhý dopis – komu, to nikdo nevěděl. V sousedním pokoji čekala na toto tajemné psaní Ketty, která měla ještě téhož dne navečer odjet do Toursu.
Athos seděl doma a malými doušky vyprazdňoval poslední láhev svého španělského vína.
D'Artagnan v té době již pochodoval se svou setninou. Když došli na předměstí Saint-Antoine, ohlédl se, aby se

zvesela podíval na Bastilu. Protože nevěnoval pozornost ničemu jinému, než smutně proslulému vězení, nepovšiml si milady, která seděla na plavém koni a ukazovala na něj prstem dvěma mužům podezřelého vzezření. Ti se ihned přiblížili k pochodujícím vojákům, aby si d'Artagnana lépe prohlédli. Na jejich tázavý pohled milady souhlasně přikývla, že je to on. Když se tak ujistila, že teď už nemůže dojít při plnění jejího příkazu k omylu, pobodla koně a byla ta tam.
Oba muži pak vykročili za pochodující setninou a na okraji předměstí Saint-Antoine nasedli na osedlané koně, které tam držel za uzdy sluha bez livreje.

XLI Obléhání La Rochelle

Obléhání La Rochelle bylo velkou politickou událostí doby panování Ludvíka XIII. a jednou z významných vojenských akcí kardinála de Richelieu. Je proto namístě, a dokonce nutné, abychom se o této historické události poněkud blíže zmínili, protože četné její podrobnosti natolik úzce souvisí s naším příběhem, že je nemůžeme přejít bez povšimnutí.
K rozhodnutí oblehnout La Rochelle vedly kardinála pádné politické důvody. Podívejme se nejprve na ně a pak přejděme k příčinám osobnějšího rázu, které byly pro Jeho Eminenci snad stejně závažné jako důvody politické.
La Rochelle bylo posledním ze všech důležitých měst, která poskytl král Jindřich IV. jako útočiště hugenotům. Teď tedy šlo o zničení této poslední bašty kalvinismu, nebezpečného ohniska, z něhož se neustále šířila nákaza vnitřních nešvarů i válek s jinými státy.
Na první výzvu se sbíhali pod prapory protestantů nespokojení Španělé, Angličané a Italové, dobrodruzi ze všech možných národů i žoldnéři hlásící se k nejrůznějším sektám a spojovali se v jakési sdružení, jehož odnože se rozlézaly po celé Evropě.
Opevněné město La Rochelle, jehož význam podstatně vzrostl po pádu ostatních měst patřících kalvinistům, bylo tedy ohniskem svárů a ctižádostivých záměrů. Jeho přístav byl nadto poslední branou do francouzského království, jež zůstávala otevřená Angličanům. Uzavřením této brány našim věčným anglickým nepřátelům dovršoval kardinál Richelieu dílo Jany z Arku a vévody de Guise.
Však také maršál Francois de Bassompierre, který byl současně protestantem i katolíkem – protestantem z přesvědčení a katolíkem jako komtur řádu svatého Ducha, rodem Němec a srdcem Francouz, jemuž bylo při obléhání La Rochelle svěřeno zvláštní velitelství, říkal, když táhl do boje v čele několika dalších protestantských šlechticů:
„Uvidíte, pánové, že budeme tak hloupí a La Rochelle dobudeme."
Bassompierre měl pravdu – dělostřelecké bombardování ostrova Ré bylo předzvěstí pronásledování protestantských camisardů a dobytí La Rochelle bylo předehrou k zrušení ediktu nantského. [Edikt nantský vydal roku 1598 král Jindřich IV. v městě Nantes. Edikt vyhlašoval svobodu náboženského vyznání a mj. povoloval hugenotům (francouzským protestantům, stoupencům Kalvínova učení) výkon bohoslužeb. V roce 1685 byl Ludvíkem XIV. odvolán. Pozn. překl.]
Kromě těchto specifických záměrů ministra, které směřovaly k urovnání poměrů a zjednodušení správy, musí kronikář brát v úvahu i existenci drobných, ryze osobních pohnutek zamilovaného muže a žárlícího soka.
Je všeobecně známo, že Richelieu byl zamilován do královny. Nevíme, zda pro něj tato láska byla podmíněna pouhou politickou kalkulací, anebo jestli šlo o skutečně hluboký cit, který Anna Rakouská vyvolávala u všech mužů ze svého nejbližšího okolí. V každém případě jsme však byli v předcházejících epizodách tohoto příběhu svědky toho, že Buckingham v tomto ohledu nad kardinálem vítězil, a že při dvou či třech příležitostech, zejména pak v případě královniných briliantových přívěsků, byl Richelieu díky oddanosti tří mušketýrů a odvaze gardisty d'Artagnana krutě poražen.
Proto nešlo Richelieuovi v záležitosti La Rochelle jen o to, zbavit Francii nepřítele, nýbrž také o pomstu sokovi. Tato pomsta měla být velkolepá a ohromující, po všech stránkách hodná muže, který měl v tomto zápase k dispozici síly celého království.
Richelieu si uvědomoval, že když vede válku proti Anglii, bojuje proti Buckinghamovi, že vítězství nad Anglií bude jeho osobním triumfem nad Buckinghamem a že ponížením Anglie před zraky Evropy pokoří Buckinghama v očích královny.
Také Buckingham, i když kladl na první místo čest Anglie, byl veden zcela podobnými pohnutkami jako kardinál. Rovněž jemu šlo o zvláštní, osobní pomstu – když se nemohl pod žádnou záminkou vrátit do Francie jako vyslanec, chtěl tam přijít jako dobyvatel.
Je tedy zřejmé, že v tomto střetnutí dvou mocných království šlo vlastně z vůle dvou zamilovaných mužů ve skutečnosti o pouhý pohled Anny Rakouské.
První dílčí úspěch získal vévoda z Buckinghamu, když neočekávaně připlul s devadesáti loděmi a téměř dvaceti tisíci muži k ostrovu Ré a překvapil hraběte de Toiras, který tam velel posádce vojáků krále Ludvíka XIII. Došlo ke krvavému boji, po němž se Angličané na ostrově vylodili. Připomeňme si, že v onom boji zahynul baron de Chantal, který zanechal osmnáctiměsíčního sirotka – holčičku, budoucí známou spisovatelku Marii de Rabutin-Chantal, markýzu de Sévigné. Hrabě de Toiras ustoupil s posádkou do tvrze Saint-Martin a asi sto mužů vyslal do pevnůstky La Prée na severním pobřeží ostrova.
Tato událost přiměla kardinála k několika rychlým činům. Do doby, než se bude moci ujmout s králem velení při obléhání La Rochelle, o němž již bylo rozhodnuto, vyslal napřed Monsieura, aby velel prvním válečným akcím, a sám poslal do pole všechno vojsko, které měl k dispozici. V oddílu, který plnil úkol předvoje, sloužil d'Artagnan.
Král měl za těmito jednotkami vyrazit ihned po skončení zasedání parlamentu. Když však 28. června 1627 odtamtud odcházel, měl horečku. Přesto chtěl odjet, ale protože mu bylo stále hůře, musel se zastavit ve Villeroi. Tam, kde

přerušil cestu král, museli zůstat i mušketýři, což mělo za následek, že gardista d'Artagnan byl odloučen – aspoň po přechodnou dobu – od svých dobrých přátel Athose, Porthose a Aramise. Kdyby byl tušil, co všechno mu hrozí, nepovažoval by toto odloučení za pouhou nepříjemnost, ale byl by vážně znepokojený. Přesto kolem 10. září 1627 dorazil bez nehody do tábora před La Rochelle.
Všechno bylo při starém. Vévoda z Buckinghamu se svými Angličany, kteří ovládali ostrov Ré, obléhal bez úspěchu tvrz Saint Martin a pevnost La Prée. Válečné akce s La Rochelle začaly přede dvěma či třemi dny kvůli pevnůstce, kterou dal budovat vévoda d'Angouleme přímo u města. Gardisté pod velením pana des Essarts byli ubytováni v Minimes.
D'Artagnan však, jak víme, měl plnou hlavu ctižádostivých plánů dostat se k mušketýrům a s ostatními gardisty se nijak příliš nepřátelil. Byl proto značně osamocený a ponechaný svým vlastním myšlenkám, které nebyly nijak růžové. Už rok od příchodu do Paříže se pletl do veřejných záležitostí, ale pokud jde o osobní zájmy – ať již v lásce, či v kariéře – příliš nepokročil.
Jedinou ženou, kterou miloval, byla paní Bonacieuxová, která však zmizela a jemu se nepodařilo zjistit, co se s ní stalo. Co se týče kariéry, znepřátelil si, on chudák, kardinála de Richelieu – muže, před nímž se třásli největší velmožové celé Francie, králem počínaje. Tento muž mohl mladého Gaskoňce rozdrtit, a přece tak neučinil. V této shovívavosti spatřoval důvtipný d'Artagnan jistý příslib do budoucna. Kromě toho mu vyvstal další nepřítel, kterého původně považoval za méně nebezpečného, ale nyní podvědomě cítil, že ho nesmí podceňovat. Oním nepřítelem byla milady. Naproti tomu získal ochranu a přízeň královny. V oné době však byla královnina přízeň jen dalším důvodem k pronásledování a její ochranná ruka znamenala jen velice chatrnou a nespolehlivou záštitu, jak o tom svědčily případy hraběte de Chalais a paní Bonacieuxové.
Tím nejhmatatelnějším, co získal, byl briliant v ceně nějakých pěti nebo šesti tisíc livrů, který nosil na prstu. Protože však v souladu se svými ctižádostivými plány si chtěl briliant ponechat, aby se jím jednou mohl prokázat královně, neměl pro něj vzácný drahokam zatím větší cenu než oblázky, po nichž šlapal.
O oblázcích mluvíme proto, že když d'Artagnan takto uvažoval, procházel se sám a sám po pěkné cestičce vedoucí z tábora do osady Angoutinu. V hlubokém zamyšlení zašel dál, než si myslel. Již se chýlilo k večeru, když tu v posledních paprscích zapadajícího slunce spatřil za křovím zablesknout se hlaveň muškety.
Protože měl d'Artagnan bystrý zrak a byl velice chápavý, ihned si uvědomil, že se tam mušketa neocitla sama od sebe a že ten, kdo se s ní ukrývá za živým plotem, nepřišel sem s přátelskými úmysly. Proto se rozhodl vzít do zaječích, ale v tom okamžiku uviděl na protější straně cesty za skaliskem hlaveň druhé pušky. Byla to zřejmě léčka. Pohlédl na první mušketu a se znepokojením zjistil, že se sklání směrem k němu. Když se pohyb její hlavně zastavil, vrhl se mladý muž k zemi. V tom okamžiku vyšla rána a slyšel svist kulky, která mu prolétla nad hlavou. Jelikož věděl, že musí jednat bleskově, ihned vyskočil. Zlomek vteřin poté rozstříkly se po nárazu kule z druhé pušky kaménky přesně v místě, kde před několika okamžiky ležel tváří k zemi.
D'Artagnan nebyl z těch, kdo zbytečně riskují život, jen aby se o nich řeklo, že necouvli ani o krok. Tady už nešlo o statečnost, protože zřejmě upadl do zákeřné léčky.
„Jestli vyjde třetí výstřel, je po mně," řekl si v duchu. Proto vzal okamžitě nohy na ramena a uháněl k táboru rychlostí, kterou jsou jeho krajané pověstní. Ač však utíkal co mohl, stačil první střelec znovu nabít a vypálit na něj tak dobře mířenou ránu, že mu srazila klobouk, který odletěl na deset kroků. Protože d'Artagnan neměl jiný, v běhu prostřelený širák sebral a běžel dál. Celý schvácený a pobledlý dorazil do své ubikace, kde se beze slova posadil a přemýšlel.
Případ mohl mít trojí pozadí.
Především a nejpravděpodobněji mohlo jít o léčku obránců La Rochelle, kteří by určitě s velkým potěšením zabili gardistu Jeho Veličenstva za prvé proto, že by tak měli o jednoho nepřátelského vojáka méně, a za druhé z toho důvodu, že tento gardista mohl mít v kapse řádně naditý měšec.
D'Artagnan vzal do ruky klobouk a prohlédl si díru, kterou v něm zanechala kule. Přitom zjistil, že ji nezpůsobil projektil vypálený z muškety, nýbrž z arkebuzy. Už jen podle přesnosti zásahu usoudil, že kule byla vystřelena z nějaké zvláštní zbraně. Z odlišné ráže projektilu vyplývalo, že nešlo o léčku nastraženou vojáky.
Mohla to být milá pozornost ze strany pana kardinála. Připomeňme si, že ve chvíli, kdy d'Artagnan díky odrazu paprsku zapadajícího slunce zahlédl hlaveň zbraně, právě uvažoval o možných příčinách shovívavosti Jeho Eminence vůči sobě. To se však mladému muži nezdálo. Vůči lidem, na něž mu stačilo jen vztáhnout ruku, uchyloval se kardinál jen zřídkakdy k prostředkům tohoto druhu.
Mohla to být pomsta milady – a to bylo nejpravděpodobnější. D'Artagnan se marně snažil vzpomenout si na tváře a oblečení zákeřníků – utekl od nich v takovém spěchu, že si nestačil něčeho všimnout.
„Kde jste, moji přátelé?" povzdechl si z hloubi duše. „Co je s vámi? Kdybyste věděli, jak mi chybíte!"
D'Artagnan strávil velmi špatnou noc. Třikrát nebo čtyřikrát ho vytrhla ze spaní představa, že se někdo blíží k jeho loži a chce ho probodnout dýkou. Dočkal se však rozednění bez jakékoli rušivé události, ale nepochyboval o tom, že zúčtování s ním bylo pouze odloženo. Celý den zůstal ve svém příbytku. Sám sobě to omlouval špatným počasím.
V devět ráno popříští den ohlásili bubeníci nástup. Vévoda Orleánský objížděl stanoviště jednotek. Gardisté nastupovali k přehlídce a d'Artagnan se zařadil mezi své druhy.
Monsieur předstoupil před nastoupený šik a všichni vysocí důstojníci – mezi nimi i kapitán královských gardistů pan des Essarts – mu přišli složit poklonu.
Za okamžik měl d'Artagnan dojem, že mu pan des Essarts naznačuje, aby k němu přišel. Aby se ujistil, že se nemýlil, čekal mladý muž na opakovaný pokyn svého nadřízeného, a když se ho dočkal, vystoupil z řady, aby vyslechl rozkaz.
„Protože Monsieur bude za chvilku hledat dobrovolníky pro nebezpečnou akci, která přinese účastníkům čest a slávu, dal jsem vám znamení, abyste se připravil," řekl d'Artagnanovi jeho kapitán.

„Díky, pane kapitáne," odpověděl d'Artagnan, který si horoucně přál vyznamenat se před vrchním velitelem. Vojáci z posádky La Rochelle totiž podnikli v noci výpad a zmocnili se bašty, kterou přede dvěma dny dobyli příslušníci královského vojska. Teď bylo třeba provést průzkum a zjistit, zda a jak je bašta obsazená a bráněná.
Za několik okamžiků Monsieur skutečně zvolal:
„Pro tento úkol potřebuji tři nebo čtyři dobrovolníky pod velením spolehlivého muže."
„Onoho spolehlivého muže tady mám, monsignore," řekl pan des Essarts a ukázal na d'Artagnana. „Pokud jde o čtyři nebo pět dobrovolníků, stačí, aby Vaše Výsost sdělila svůj úmysl a určitě se jich přihlásí dost."
Po jeho slovech postoupil d'Artagnan kupředu a s taseným kordem v ruce zvolal: „Potřebuji čtyři dobrovolníky ochotné dát se se mnou zabít!"
Okamžitě vystoupili z řady dva d'Artagnanovi druzi z gardové setniny a k nim se hned připojili dva vojáci. Protože to už byl dostatečný počet, odmítl mladý muž všechny ostatní, kteří se rovněž hlásili, protože nechtěl urazit ty, kdo se nabídli první.
Jelikož nebylo známo, zda Rochellané z dobyté bašty odešli, nebo tam nechali nějaké vojáky, bylo nutné provést průzkum z dostatečné blízkosti a ověřit, jaká je situace.
D'Artagnan vyšel se svými čtyřmi průvodci z tábora a postupoval zákopem. Oba gardisté se mu drželi po boku a vojáci šli vzadu. Pod ochranou náspů se tak dostali až na vzdálenost asi sta kroků od bašty. Tam se d'Artagnan ohlédl a zjistil, že oba vojáci zmizeli. Pomyslel si, že ze strachu zůstali vzadu a šel dál. Místo, kde se zákop lomil, nebylo od bašty dále než šedesát kroků. Nikoho nebylo vidět, bašta se zdála opuštěná. Právě když tři ztracenci – d'Artagnan a dva gardisté – uvažovali, zda mají jít ještě dál, objevil se na pevnůstce pás obláčků dýmu a asi třicet kulí jim zasvištělo kolem hlav. To bylo dokladem, že je bašta obsazená a úkol průzkumu byl tím splněn. Déle se zdržovat na tomto nebezpečném místě by bylo nemoudré a proto se d'Artagnan a jeho dva druhové obrátili a dali na ústup, který se podobal útěku.
Když dorazili k ohybu zákopu, který je chránil, padl jeden gardista s prostřelenou hrudí. Druhý zůstal nezraněn a běžel dál k táboru.
D'Artagnan tam nechtěl zasaženého druha nechat a sklonil se k němu, aby ho zvedl a pomohl mu dostat se k svým. V tom okamžiku však třeskly dva výstřely – jedna kule roztříštila hlavu raněnému gardistovi a druhá prolétla nějakých pět centimetrů od d'Artagnana a rozpleskla se na skále.
Mladý muž se rychle obrátil, protože věděl, že střely nemohly být vypáleny z bašty, která byla zakryta ohybem zákopu. Pomyslel na dva vojáky, kteří ho opustili, a současně si vzpomněl na dva muže, kteří ho chtěli předevčírem zavraždit. Rozhodl se, že tentokrát přijde úkladu na kloub, a proto padl na mrtvolu svého druha, jako by byl zasažen. Hned poté vyhlédly za opuštěným ochranným valem ve vzdálenosti asi třiceti kroků dvě hlavy patřící vojákům, kteří před chvílí záhadně zmizeli. D' Artagnan se nemýlil – ti dva muži šli s ním na průzkum jen proto, aby ho zavraždili a doufali, že jeho smrt bude přičtena na vrub nepříteli. Protože však mohl být pouze poraněn a ohlásil by jejich zločin, šli k němu, aby ho dorazili. Naštěstí se dali oklamat d'Artagnanovou lstí natolik, že si zapomněli znovu nabít zbraně. Když byli od něj asi deset kroků, d'Artagnan, který při předstíraném pádu na zem nedal kord z ruky, náhle vyskočil a vrhl se na ně.
Zákeřníci si uvědomili, že kdyby utekli do tábora, aniž by mladého muže zabili, obvinil by je z pokusu o vraždu. Proto je nejdříve napadlo přeběhnout k nepříteli. Jeden z nich vzal svou ručnici za hlaveň a začal se jí ohánět jako kyjem. Pokusil se zasadit d'Artagnanovi strašlivou ránu, ale ten uskočil stranou, čímž uvolnil cestu útočníkovi, který se dal ihned na útěk k baště. Protože však Rochellané nevěděli, s jakými úmysly k nim dotyčný běží, zahájili na něj palbu. Jedna kule ho zasáhla a roztříštila mu rameno.
Mezitím se d'Artagnan vrhl na druhého ničemu kordem. Zápas byl krátký, protože zákeřník neměl žádnou jinou zbraň než nenabitou pušku, čepel kordu se smekla po hlavni ručnice a pronikla vrahovi stehnem. Útočník se skácel na zem a d'Artagnan mu okamžitě opřel hrot kordu o hrdlo.
„Nezabíjejte mě, pane důstojníku!" zvolal bandita. „Slitujte se nade mnou a já vám všechno povím."
„Stojí tvoje tajemství za to, abych tě ušetřil?" zeptal se ho d'Artagnan a zadržel bodnutí.
„Ano, stojí, pokud si vážíte života jako člověk, kterému je dvaadvacet let jako vám, je hezký a statečný jako vy a může všeho dosáhnout."
„Darebáku!" pokračoval d'Artagnan. „Nejdřív mi pověz, kdo tě poslal, abys mě zavraždil!"
„Nějaká žena. Neznám ji, ale vím, že jí říkají milady."
„Jak to, že víš, jak se jmenuje, když ji neznáš?"
„Znal ji kamarád a oslovoval ji tak. Ona vyjednávala s ním, a ne se mnou. Však také on má v kapse od ní psaní, které je zřejmě, jak jsem slyšel, pro vás velice důležité."
„Jak ty ses dostal k účasti na tomhle úkladu?"
„Kamarád mi řekl, abychom to provedli společně."
„Kolik vám za to dala milady?"
„Sto louisdorů."
„Ale, ale," poznamenal d'Artagnan se smíchem, „ta si mě řádně cení! Sto louisdorů už je pro takové bídáky, jako jste vy, celé jmění! Docela chápu, že jsi nabídku přijal a ušetřím tě, ovšem pod jednou podmínkou."
„Pod jakou?" zeptal se znepokojeně voják, když viděl, že ještě není všemu konec.
„Přineseš mi dopis, který má tvůj kamarád v kapse."
„To je ale jen jiný způsob, jak mě zabít!" vykřikl poděšeně bandita. „Jak mohu jít pro ten dopis v palbě z bašty?"
„Musíš se rozhodnout, protože buď pro něj půjdeš, anebo tě, na mou duši, zabiju vlastní rukou."
„Milost! Slitujte se, pane – ve jménu mladé dámy, kterou milujete a o níž se snad domníváte, že je mrtvá. Ona však žije!" volal zákeřník. Při těch slovech padl na kolena a opíral se rukou o zem, protože ho v důsledku ztráty krve

opouštěly síly.
„Odkud víš o existenci nějaké ženy, kterou miluji a kterou jsem považoval za mrtvou?“ ptal se dál d’ Artagnan.
„Z toho psaní, které má kamarád v kapse.“
„Vidíš aspoň, že ten dopis musím dostat,“ řekl d’Artagnan. „Tak už dost váhání a čekání, sice – ať mi je sebevíc proti mysli představa, že bych si měl ještě jednou potřísnit kord krví takového ničemy, jako jsi ty, říkám ti na svou čest, že…“ Při těch slovech se zatvářil tak hrozivě, že se raněný zvedl.
„Zadržte, pane, zadržte!“ vykřikl bídák, kterému hrůza dodala sil, „už jdu, už jdu!“
D’Artagnan sebral vojákovu arkebuzu a hrotem kordu postrkoval zákeřníka k jeho padlému druhovi. Nešťastník byl tušením blízké smrti bledý jako křída, vlekl se po zemi, zanechával za sebou dlouhou krvavou stopu a snažil se co možná nepozorovaně dostat k tělu svého kumpána, které leželo asi dvacet kroků daleko. Byl na něj hrozný pohled. Na jeho tváři zalité ledovým potem byl vepsán takový děs, že se d’Artagnan nad raněným darebákem slitoval a s opovržením mu řekl:
„Tak si tady zůstaň! Půjdu tam sám a ukážu ti, jaký je rozdíl mezi srdnatým mužem a zbabělcem, jako jsi ty!“
Po těch slovech s očima na stopkách slídil po každém hnutí nepřítele a s využitím všech nerovností terénu dostal se rychlým postupem až k padlému záškodníkovi. Dopisu se mohl zmocnit dvěma způsoby – buď mrtvého či raněného prohledat na místě, anebo ho použít jako štítu před palbou, odnést ho do zákopu a prohledat ho až tam. Rozhodl se pro druhou možnost a naložil si těžce raněného zákeřníka na záda právě v okamžiku, když nepřítel zahájil palbu. Slabý otřes, tlumený náraz tří kulek, které vnikly do těla raněného, poslední výkřik a předsmrtné zachvění d’Artagnanovi naznačily, že ten, kdo ho chtěl zavraždit, mu právě zachránil život. Dostal se živ a zdráv do zákopu a shodil mrtvého na zem vedle raněného, který byl stejně smrtelně bledý.
Hned začal zabitého prohledávat a našel koženou náprsní tašku, měšec obsahující zřejmě část peněz, které dostal od milady, kalíšek na kostky a sadu kostek. To byl celý nebožtíkův majetek.
Kalíšek s kostkami nechal mladý muž ležet, měšec hodil raněnému a nedočkavě otevřel náprsní tašku. Mezi několika bezvýznamnými papíry objevil dopis, k jehož získání riskoval život:

„Protože jste ztratil stopu té ženy, která je teď v bezpečí v klášteře, kam jste ji neměl nechat dojet, vynasnažte se aspoň, aby vám neunikl ten muž. Jestli to nedokážete, pamatujte si, že mám dlouhé ruce a že byste mi draze zaplatil těch sto louisdorů, které jsem vám dala.“

Podpis chyběl. Přesto bylo zřejmé, že pisatelkou je milady. Proto si d’Artagnan dopis schoval jako průkazní materiál a v bezpečí za ohybem zákopu začal vyslýchat raněného. Ten se přiznal, že společné se zabitým kumpánem dostali za úkol unést ženu, která měla vyjíždět z Paříže městskou branou La Villette. Protože však měli žízeň, zastavili se v krčmě a kočár, který dotyčnou odvážel, zmeškali o deset minut.
„Co jste měli s tou ženou udělat?“ zeptal se d’Artagnan s neblahým tušením.
„Měli jsme ji dovést do jednoho paláce na Královském náměstí,“ odpověděl raněný.
„Tak je to jasné,“ řekl si pro sebe d’Artagnan. „Rovnou k milady.“ V tom okamžiku si uvědomil, jak strašlivě ho ta žena nenávidí a touží se mu pomstít, jak zuřivě se snaží zničit jej i ty, kdo ho mají rádi. Také poznal, jak důkladně je zasvěcená do dění u dvora, když dokázala to všechno zjistit. Nepochybně se to dozvěděla od kardinála.
Po těchto úvahách si však d’Artagnan také s pochopitelnou úlevou uvědomil, že se královně podařilo zjistit, kde je ubohá paní Bonacieuxová za svou oddanost vězněna, a vysvobodila ji odtamtud. Současně pochopil, co znamenalo psaní, které dostal od své milované, i okolnosti její přízračné jízdy kočárem po chaillotské silnici.
Existuje tedy možnost, jak předpověděl Athos, paní Bonacieuxovou nalézt, a klášter přece není nedobytnou pevností.
Toto pomyšlení vrátilo d’Artagnanovi klid. Obrátil se k raněnému, který s úzkostí sledoval všechny změny výrazu jeho tváře, načež mu podal ruku se slovy:
„Tak pojďme! Nenechám tě tady v tomhle stavu. Opři se o mne a vrátíme se do tábora.“
„Ano,“ ozval se raněný, který nemohl uvěřit takové velkomyslnosti, „ale nedáte mě tam oběsit?“
„Dávám ti čestné slovo, že ne,“ odpověděl d’Artagnan a dodal: „Tak ti už podruhé daruji život.“
Po těch slovech mladého muže klesl raněný na kolena a znovu políbil nohy svému zachránci. D’Artagnan však neměl žádné příčiny déle se zdržovat tak blízko nepříteli a proto výlevy vojákovy vděčnosti přerušil.
Gardista, který se po první salvě Rochellanů vrátil do tábora, oznámil, že jeho čtyři druhové zahynuli. Proto vyvolal d’Artagnanův návrat všeobecný údiv a radost. Poranění vojáka, kterého přivedl, vysvětlil vymyšlenou báchorkou o nepřítelově výpadu. Vylíčení smrti druhého vojáka a nebezpečí, jemuž museli čelit, vyneslo mu nesmírný obdiv. O jeho činu se v onen den hovořilo v celém vojsku a sám Monsieur mu vzkázal blahopřání.
A protože po každém dobrém skutku následuje odměna, vrátil tento záslužný čin d’Artagnanovi ztracený klid. Mladý muž se opravdu domníval, že teď už může být klidný, protože z dvojice vrahů, které za ním milady poslala, byl jeden zabit a druhý se stal jeho člověkem.
Onen klid však dokazoval, že d’Artagnan stále ještě milady podceňuje.

XLII Anjouské víno

Po zprávě o téměř beznadějném zdravotním stavu krále začaly se v táboře šířit zvěsti, že se Ludvík XIII. uzdravuje. Protože bylo známo, že chce co nejdříve účastnit se osobně obléhání, proslýchalo se, že se vydá na cestu hned, jakmile bude schopen vsednout na koně.
Mezitím Monsieur nepodnikal nic většího a omezoval se na průzkum a znepokojování protivníka. Věděl totiž, že co

nevidět bude vystřídán buď vévodou d'Angouleme, anebo Bassompierrem či Schombergem, kteří se mezi sebou přeli o funkci vrchního velitele. Proto se nepouštěl do žádné velké akce k vypuzení Angličanů z ostrova Ré, kde stále ještě obléhali tvrz Saint-Martin a pevnost La Prée, zatímco Francouzi měli v obklíčení město La Rochelle.
D'Artagnan, jak již bylo řečeno, poněkud se uklidnil, což bývá pravidlem po šťastně přestálém ohrožení, a když se zdá, že nebezpečí pominulo. Znepokojovalo ho už jen to, že nemá žádné zprávy o svých přátelích.
Jednou ráno začátkem listopadu dostalo se mu v tomto směru vysvětlení v psaní, které bylo údajně odesláno z Villeroi:

„Pane d'Artagnane,
pánové Athos, Porthos a Aramis uspořádali u mne večírek a ztropili takový rámus, že jim velice přísný správce zámku uložil několik dní domácího vězení. Na jejich příkaz posílám Vám dvanáct láhví svého anjouského vína, které jim velice chutnalo, s přáním, abyste vypil jejich oblíbený mok na jejich zdraví.
Plním jejich příkaz a zůstávám s veškerou úctou
Váš hluboce oddaný služebník
Godeau, hostinský pánů mušketýrů"

„To je bezvadné!" zvolal d'Artagnan. „Moji přátelé na mne myslí, když se veselí, tak jako já jsem na ně vzpomínal ve svém trápení. Samozřejmě se napiji s radostí na jejich zdraví, ale nikoli sám." Hned poté se vydal za dvěma gardisty, s nimiž se přátelil více než s ostatními, aby je pozval na dobré anjouské víno, které právě dostal z Villeroi. Protože jeden z nich byl na ten večer zadán a druhý již měl pozvání na večer příštího dne, bylo setkání odloženo na pozítří.
Když se d'Artagnan vrátil domů, poslal oněch dvanáct láhví do kantýny gardistů se vzkazem, aby mu je řádně opatrovali. V den, kdy se mělo v poledne slavnostní posezení konat, poslal tam už v devět hodin Plancheta, aby připravil všechno potřebné.
Planchet byl nesmírně hrdý na to, že se mu dostalo ctí být šéfem tabule a chtěl všechno nachystat co nejdokonaleji. K ruce si přibral Fourreaua, jenž byl sluhou jednoho z pozvaných gardistů, a také onoho falešného vojáka Brisemonta, který se pokusil zabít d'Artagnana a jemuž mladý muž daroval život. Protože Brisemont nepatřil k žádné jednotce, vstoupil do služeb svého zachránce, přesněji řečeno do služeb d'Artagnanova sluhy Plancheta.
Když nadešel čas hostiny, přišli oba gardisté, posadili se ke stolu, načež byly přineseny mísy s pokrmy. Planchet s ubrouskem přehozeným přes předloktí přisluhoval, Fourreau odzátkovával láhve a Brisemont přeléval víno z láhví do skleněných karaf. Zdálo se, že působením otřesů při dopravě se víno poněkud zkalilo. Protože v první láhvi byla na dně jakási sedlina, slil Brisemont tento zbytek do sklenice a d'Artagnan mu dovolil, aby to vypil na posilněnou.
Po polévce se stolovníci právě chystali pozvednout první číše, když znenadání zahřměly z Ludvíkovy pevnosti a z Nového přístavu dělové výstřely. V domnění, že jde o nějaký nenadálý útok Rochellanů nebo Angličanů, chopili se oba gardisté i d'Artagnan okamžitě kordů, vyběhli z jídelny a hnali se na svá stanoviště.
Sotva se však ocitli venku, zjistili pravou příčinu vzruchu. Ze všech stran se ozývalo volání: „Ať žije král! Ať žije pan kardinál!" a zněl rachot bubnů.
Jak již víme, král byl velice netrpělivý a urazil dvoudenní cestu za jediný den a právě přijížděl s celým dvorem a posilou čítající deset tisíc mužů. Před králem i za ním jeli mušketýři. D'Artagnan stál mezi gardisty setniny pana des Essarts ve špalíru u cesty a radostným pokynem ruky pozdravil své přátele, kteří mu odpověděli pohledem, a pana de Tréville, jenž ho hned poznal.
Po skončení slavnostního uvítání se čtyři přátelé bouřlivě pozdravili.
„Hrome," zvolal d'Artagnan, „nemohli jste přijet ve vhodnější chvíli, protože jídlo ještě nestačilo vychladnout. Že je to tak, pánové?" S posledními slovy se obrátil na oba gardisty a představil je svým druhům.
„No ne! Zdá se, že se tady koná nějaká hostina!" ozval se Porthos. „Doufám, že při tom vašem obědě nebudou žádné ženy," podotkl Aramis.
„Je v tomhle vašem hnízdě nějaké víno, které se dá pít?" zeptal se Athos.
„To bych prosil! Máme tady přece to víno od vás, milý příteli," odpověděl d'Artagnan.
„Od nás?" podivil se Athos.
„Ano. Přece to, které jste mi poslali."
„My že jsme vám poslali nějaké víno?"
„Jen si vzpomeňte – ten mok z anjouských vinic!"
„Vím, které víno máte na mysli."
„Je to přece vaše oblíbené."
„Ovšem, když nemám ani šampaňské, ani chamberrinské."
„Dobrá, dobrá. Protože šampaňské ani chambertinské není, vezmete snad za vděk tímhle."
„To už jsme takoví labužníci, že jsme si sem dali poslat anjouské víno?" zeptal se Porthos.
„Ale ne, je to přece víno, které sem přišlo od vás pro mne."
„Cože? Od nás?" ozvali se nevěřícně tři mušketýři.
„Poslal jste nějaké víno vy, Aramisi?" otázal se Athos.
„Ne, neposlal, a co vy, Porthosi?"
„Vůbec ne. Byl jste to snad vy, Athosi?"
„Také ne."
„Když jste to nebyli vy, poslal ho váš hostinský."
„Náš hostinský?"
„Ovšem, váš hostinský Godeau – hostinský pánů mušketýrů," vysvětloval d'Artagnan.

„Podívejte se, mně je jedno, ať je odkud chce," řekl Porthos. „Ochutnejme je, a když bude dobré, tak ho vypijme!"
„Ne, ne," odmítl Porthosův návrh Athos. „Nepijme víno, o kterém nevíme, odkud pochází!"
„Máte pravdu, Athosi!" souhlasil d'Artagnan a zeptal se: „Nikdo z vás tedy nevyzval hostinského Godeaua, aby mi poslal víno?"
„Ne, nikdo. A ten hostinský vám je poslal naším jménem?"
„Podívejte se na tohle psaní," řekl d'Artagnan a podal přátelům dopis.
„To nepsal on!" zvolal Athos. „Znám jeho písmo, protože jsem mu před odjezdem platil útratu za naši partu."
„To psaní je podvržené! Žádné domácí vězení jsme přece nedostali," dodal Porthos.
„D'Artagnane, d'Artagnane," připojil se vyčítavě Aramis, „jak jste mohl uvěřit, že jsme ztropili nějaký rámus?…"
D'Artagnan zbledl a mráz mu proběhl celým tělem.
„Děsíš mě," řekl Athos, který tykal mladému příteli jen ve zcela mimořádných případech, „jak to vlastně bylo?"
„Pospěšme, přátelé, utíkejme!" vykřikl d'Artagnan a dodal: „Napadá mi strašné podezření! Co když jde o další pomstu té ženy?"
Po jeho slovech zbledl i Athos.
D'Artagnan se vyřítil ke kantýně a tři mušketýři i oba gardisté běželi za ním. Když vrazil do jídelny, spatřil Brisemonta ležícího na podlaze a svíjejícího se v prudkých křečích. Planchet s Fourreauem, bledí jako stěna, pokoušeli se mu nějak pomoci, ale bylo zřejmé, že všechna pomoc je marná, protože tvář umírajícího už byla poznamenána předsmrtnou agónií.
Při pohledu na d'Artagnana, který se nad ním sklonil, vykřikl nešťastník: „To je strašné! To je hrůza! Tvářil jste se, že mi darujete život, a teď jste mě otrávil!"
„Cože? Já?" volal d'Artagnan. „Co to povídáš?"
„Říkám, že vy jste mi dal to víno, vy jste mi řekl, abych ho vypil – říkám, že jste se mi tak chtěl pomstít a že je to hrůza!"
„Nevěřte tomu, Brisemonte," horečně ujišťoval umírajícího d'Artagnan, „není to pravda, to vám přísahám, ujišťuji vás…"
„Ach, ještě je Bůh na nebesích – a ten vás potrestá! Bože můj – dej, ať jednou trpí stejně jako teď já!"
„Přísahám vám na Písmo svaté!" zvolal d'Artagnan a přistoupil těsně k nešťastníkovi. „Přísahám vám, že jsem nevěděl, že je to víno otrávené, a že jsem se chystal pít ho jako vy!"
„Já vám nevěřím!" vyrazil ze sebe Brisemont a v příštím záchvatu křečí vydechl naposledy.
„To je příšerné! To je děsné!" šeptal Athos, zatímco Porthos rozbíjel láhve a Aramis trochu pozdě posílal pro zpovědníka.
„Ach, drazí přátelé," ozval se d'Artagnan, „zase jste mi zachránili život, tentokrát nejen mně, ale také těmto pánům."
Pak se obrátil ke gardistům se slovy: „Vás, pánové, snažně prosím, abyste o celém případu pomlčeli. V tom, čeho jste byli svědky, mohou mít prsty vysoce postavené osobnosti a důsledky by padly na naše hlavy."
„Ó, pane můj!" blábolil k smrti vyděšený Planchet. „Já jsem vyvázl skutečně o vlásek!"
„Jak to, hlupáku? Snad ses také nechtěl toho vína napít?" přerušil ho d'Artagnan.
„Zrovna jsem se chystal vypít skleničku na zdraví krále, ale v tom okamžiku mi Fourreau řekl, že mě někdo volá."
„Ach, to je strašné?" dodal Fourreau a zuby mu drkotaly hrůzou. „Já jsem ho poslal pryč, abych se sám mohl beze svědků napít."
Nyní se d'Artagnan obrátil k oběma gardistům s omluvou: „Jistě uznáte, pánové, že po tom, co se právě stalo, byla by naše hostina velice chmurná. Proto mě laskavě omluvte s tím, že odložíme setkání na jindy."
Gardisté s pochopením přijali d'Artagnanovu omluvu a protože chápali, že čtyři přátelé chtějí být sami, odešli.
Když mladý gardista a tři mušketýři osaměli, podívali se na sebe výmluvným pohledem, který prozrazoval, že si všichni uvědomují vážnost situace.
„Především pojďme odtud," řekl Athos. „Mrtvý, který zahynul násilnou smrtí, není právě příjemným společníkem."
„Planchete," zareagoval na Athosovo přání d'Artagnan, „svěřuji vám tělesné pozůstatky toho ubožáka. Dejte ho pochovat ve vysvěceném hrobě. Spáchal sice zločin, ale dal se na pokání."
Poté odešli čtyři přátelé z jídelny a zanechali starostí s pohřbem nebožtíka Brisemonta Planchetovi a Fourreauovi.
Hostinský dal čtveřici přátel k dispozici jiný pokoj a donesl jim vejce na měkko. K pití měli vodu, kterou Athos vlastnoručně načerpal ze studny. Pak byli Porthos a Aramis ve stručnosti informováni o situaci.
„Tak vidíte," řekl d'Artagnan Athosovi, „vidíte, že je to válka na život a na smrt."
Athos přikývl a dodal:
„Ano, ano, vidím to až příliš jasně. Jste si ale jistý, že je to skutečně ona?"
„Jsem o tom naprosto přesvědčený."
„Já se vám ale přiznám, že ještě mám jisté pochybnosti," pokračoval Athos.
„A co ta lilie na jejím rameni?"
„Podívejte se, může to být Angličanka, která spáchala nějaký zločin ve Francii a byla za to ocejchována."
„Je to vaše žena, Athosi, věřte mi," opakoval d'Artagnan. „Nevzpomínáte si, jak se popisy obou podobají jeden druhému?"
„Přece bych však věřil, že je ta druhá po smrti. Pověsil jsem ji opravdu důkladně."
Tentokrát potřásl nevěřícně hlavou d'Artagnan a zeptal se:
„Co ale budeme dělat?"
„Jisté je, že natrvalo takto žít s mečem nad hlavou nemůžeme," řekl Athos. „Musíme se z téhle situace nějak dostat."
„Jak ale?"
„Poslyšte, zkuste se s ní sejít a rozříkat si to s ní. Povězte jí: Buď mír nebo válka! Dám vám čestné slovo šlechtice, že o

vás nikdy nic neřeknu a nic proti vám nepodniknu. Vy se mi slavnostně zapřísáhnete, že mě necháte na pokoji. Jestli ne, tak půjdu za kancléřem, půjdu ke králi, vyhledám kata, pobouřím proti vám dvůr, udám vás, že jste ocejchovaná, poženu vás před soud a jestli vás soud osvobodí, tak vás – na mou duši – někde zabiju jak vzteklého psa."
„Mně se to docela zamlouvá, ale jak se k ní dostat?" řekl d'Artagnan.
„Čas, milý příteli, čas přinese vhodnou příležitost – a vhodná příležitost násobí možnosti. Čím víc člověk vsadí, tím víc získá, jestli dokáže čekat."
„Souhlasím, ale čekat v obklíčení vrahy a traviči…"
„Dejte pokoj!" namítl Athos. „Bůh nás ochránil dodnes a bude nad námi držet ruku i nadále."
„Ano – nás ochránil a bude chránit – jsme muži a dávat v sázku život patří koneckonců k našemu povolání. Ale co ona?" dodal d'Artagnan polohlasem.
„Jaká ona?" zeptal se Athos.
„Constance."
„Máte pravdu – chuděrka paní Bonacieuxová. Zapomněl jsem, ubohý příteli, že jste zamilovaný."
„Copak jste se nedověděl z psaní, které jste nalezl u toho mrtvého lotra, že je paní Bonacieuxová v nějakém klášteře?" připomněl Aramis. „V klášteře je jí dobře, a jakmile skončí obléhání La Rochelle, slibuji vám, že…"
„Dobrá," přerušil ho Athos. „Dobrá, milý Aramisi, víme, že vás to táhne k církvi."
„Mušketýrem jsem jen na přechodnou dobu," řekl pokorně Aramis.
„Zřejmě už zase nemá dlouho zprávy o milence," poznamenal šeptem Athos, „to už známe."
„No dobrá," ozval se Porthos. „Já si myslím, že existuje docela jednoduchá možnost."
„Jaká?" zeptal se žádostivě d'Artagnan.
„Říkáte, že je v nějakém klášteře?" pokračoval Porthos.
„Ano, v klášteře."
„Tak hned, jak skončí obléhání, uneseme ji odtamtud."
„Nejdříve se ale musíme dovědět, v kterém klášteře je."
„To máte pravdu," přitakal Porthos.
„Pokud si vzpomínám," ozval se Athos, „neříkal jste, milý d'Artagnane, že ten klášter pro ni vybrala královna?"
„Ano, aspoň si to myslím."
„V tom případě tedy může pomoci Porthos."
„A jak, prosím vás pěkně?"
„Přece prostřednictvím své markýzy, své vévodkyně nebo princezny – ta určitě má ohromné konexe."
„Pst!" ohradil se Porthos a položil si prst na rty. „Domnívám se, že je přívrženkyní kardinála a nesmí se o tom dovědět."
„Pak se tedy o získání potřebných informací postarám já," řekl Aramis.
„Cože? Vy Aramisi?" podivili se tři přátelé. „Jak to dokážete?"
„Prostřednictvím královnina almužníka, se kterým jsem velice zadobře…" vysvětloval Aramis s uzarděním.
S tímto ujištěním se čtyři přátelé po skončení skromného oběda zvedli a rozešli se, aby se setkali ještě téhož dne večer. D'Artagnan se vrátil do tábora gardistů v Minimes a tři mušketýři odešli do králova ležení, aby si tam zařídili ubytování.

XLIII Hostinec U Červeného holubníku

Král nesmírně spěchal, aby se co nejdříve ocitl tváří v tvář nepříteli. Protože spolu s kardinálem – a oprávněněji než on – sdílel nenávist proti Buckinghamovi, chtěl podniknout s největším urychlením všechna možná opatření nejprve k vypuzení Angličanů z ostrova Ré a pak k zintenzivnění obléhání La Rochelle. Proti jeho vůli ho však zdržovaly rozepře, které vypukly mezi pány de Bassompierre a Schombergem na jedné a vévodou d'Angouleme na druhé straně. Pánové de Bassompierre a de Schomberg byli francouzští maršálové. Oba si osobovali právo velet vojskům a podléhat přímo králi. Kardinál se však obával, aby maršál Bassompierre, v hloubi duše hugenot, nepostupoval proti svým souvěrcům Angličanům a Rochellanům nedůrazně, a proto prosazoval vévodu d'Angouleme, kterého král na Richelieuův pokyn jmenoval svým zástupcem. Jestliže král nechtěl, aby maršálové de Bassompierre a de Schomberg odešli z armády, musel každému z nich svěřit dílčí vedení. Bassompierre dostal severní úsek od La Leu po Dompierre, vévoda d'Angouleme na východě od Dompierre až k Périgny a maršál Schomberg jižní úsek od Périgny po Angoutin. Monsieur – králův bratr vévoda Orleánský – měl hlavní stan v Dompierre, král sídlil střídavě v Etré nebo v La Jarrie a kardinál v prostém neopevněném domě v písečných přesypech u mostu La Pierre. Tak hlídal Monsieur maršála de Bassompierre, král vévodu d'Angouleme a kardinál maršála Schomberga.
Ihned po vyřešení těchto organizačních problémů začaly přípravy k vyhnání Angličanů z ostrova Ré. Situace byla příznivá. Jestliže mají být Angličané dobrými vojáky, musí mít především dobré stravování. Protože teď byli odkázáni jen na solené maso a špatné suchary, měli v táboře mnoho nemocných. Nadto moře, které bývá v tomto období velice bouřlivé po celém pobřeží Atlantského oceánu, den co den zničilo nějakou menší loď, takže celé pobřeží od mysu Aiguillon až k zákopům bylo po každém přílivu doslova poseté troskami rybářských lodic, malých člunů a plachetnic. To mělo za následek, že i kdyby královi vojáci nevyrazili ze svých ležení, byl by vévoda z Buckinghamu, který zůstával na ostrově Ré z pouhé umíněnosti, v nejbližší době nucen obléhání citadely na ostrově přerušit.
Protože však pan de Toiras, který velel královské posádce v citadele Saint-Martin obléhané Angličany, právě oznámil, že nepřítel podle všeho chystá nový útok, usoudil král, že je nutné s celou záležitostí skoncovat a vydal rozkaz k rozhodné akci.
Jelikož nehodláme podrobně den po dni popisovat průběh obléhání, nýbrž chceme se omezit na líčení hlavních

událostí souvisících s naším příběhem, spokojíme se s pouhým stručným konstatováním, že akce měla k silnému údivu krále a k velké slávě kardinálově úspěch. Angličané byli postupně vytlačováni, utrpěli porážku ve všech dílčích střetnutích, byli rozdrceni při přepravě z ostrova Loix a nakonec museli z ostrova Ré odplout. Přitom zanechali na bojišti dva tisíce mužů, z toho pět plukovníků, tři podplukovníky, dvě stě padesát kapitánů a dvacet urozených pánů, čtyři děla a šedesát praporů, které odvezl Claude de Saint-Simon do Paříže, kde byly slavnostně zavěšeny pod klenbou katedrály Notre Dame. Slavnostní Te Deum, které se sloužilo na bojišti, rychle se rozeznělo po celé Francii.
Tímto vítězstvím si kardinál uvolnil ruce k pokračování v obléhání bez obav – aspoň pro nejbližší dobu – z nějaké akce Angličanů. Jak však bylo řečeno, šlo pouze o přechodný oddech. Od zadrženého Buckinghamova posla, lorda Ralpha Montaigu, byly získány doklady o existenci spojenectví mezi Rakouskem, Španělskem, Anglií a Lotrinskem proti Francii. Kromě toho v Buckinghamově hlavním stanu na ostrově, který musel vévoda opustit rychleji než předpokládal, zůstaly dokumenty, jež potvrzovaly, že zmíněné spojenectví skutečně existuje a nadto – jak tvrdí ve svých pamětech Richelieu – silně kompromitovaly vévodkyni de Chevreuse a tedy i královnu.
Veškerá odpovědnost spočívala na kardinálovi, protože nelze být všemocným ministrem a nezodpovídat za všechno. Proto také byly všechny zdroje a síly jeho nesmírného génia ve dne v noci do krajnosti vypjaty, aby zachytily veškeré dění v jednotlivých evropských mocnostech.
Kardinál dobře znal Buckinghamovu energii a zejména jeho nenávist. Byl si vědom toho, že kdyby protifrancouzská aliance zvítězila, bylo by veta po jeho moci a vlivu. Španělská a rakouská politika, jež dosud měla v Louvru pouze své přívržence, získala by tam přímý vliv, a on, Richelieu, francouzský ministr, vysloveně národní ministr, by byl vyřízen. Král, který ho sice poslouchá jako děcko, a přitom ho nenávidí tak, jako dítě svého učitele, by ho nechal na pospas mstě Monsieura a královny. Richelieu by byl proto ztracen a s ním možná i Francie. Tomu všemu musel čelit.
Proto si v domku u mostu La Pierre, kde se kardinál usídlil, podával ve dne v noci dveře stále rostoucí počet kurýrů. Byli to řádoví mniši, jimž kutna seděla tak špatně, že se dala lehko poznat jejich příslušnost k církvi bojující, dále ženy, které se cítily poněkud nesvé v úborech pážat a jejichž široké kalhoty nedokázaly úplně zakrýt oblé tvary, a také rolníci se začerněnýma rukama, ale jemnýma nohama, z nichž se dal na míli daleko vytušit šlechtic. Kromě toho se tam ukázali i méně příjemní návštěvníci – dvakrát či třikrát se proslechlo, že kardinál jen taktak unikl zavraždění. Je ovšem pravda, že nepřátelé Jeho Eminence říkali, že si neúspěšné vrahy posílá sám kardinál, aby měl v případě potřeby záminku k represáliím. Platí však, že se nemá věřit ani tomu, co říkají ministři, ani řečem jejich nepřátel.
To však kardinálovi, jemuž ani nejhorlivější pomlouvači nikdy neodpírali osobní statečnost, nebránilo v nočních vyjížďkách – buď aby předal nějaký závažný rozkaz vévodovi d'Angouleme, nebo se o něčem dohovořil s králem, či aby si promluvil s nějakým poslem nebo informátorem, kterého nechtěl přijmout ve svém sídle.
Mušketýři neměli při obléhání příliš práce, a protože nebyli vázáni nijak přísným režimem, vesele si užívali. Platilo to zejména pro naše tři přátele, kteří jako známí pana de Tréville snadno od něj dostávali zvláštní povolení zdržovat se venku po uzavření tábora.
Jednou pozdě večer, když měl d'Artagnan službu v zákopech, a proto nemohl být s nimi, vraceli se Athos, Porthos a Aramis z krčmy nazvané U Červeného holubníku, kterou dva dny předtím objevil Athos na cestě vedoucí do osady Lajarrie. Jeli na koních zahaleni do polních plášťů, přičemž z obavy před zákeřným přepadením měl každý ruku na spoušti bambitky. Necelé čtvrt míle od vesnice Boisnau se jim zdálo, že slyší dusot blížících se koní. Ihned zůstali stát, srazili se k sobě uprostřed cesty a čekali. Za okamžik, právě když se vynořil měsíc z mraků, uviděli v záhybu cesty dva jezdce, kteří se při jejich spatření rovněž zastavili a zřejmě se rozhodovali, zda mají jet dál nebo se vrátit. Jejich váhání vyvolalo u třech mušketýrů jisté podezření. Athos popojel několik kroků kupředu a energicky zvolal:
„Kdo je tam?"
„A co vy jste zač?" odpověděl otázkou jeden z dvojice jezdců.
„To není odpověď!" řekl Athos. „Kdo jste? Odpovězte, nebo střelíme!"
„To bych vám neradil, pánové!" odvětil neznámý zvučným hlasem, který prozrazoval, že je dotyčný zvyklý poroučet.
„Bude to asi nějaký vysoký důstojník na noční objížďce. Co máme dělat, pánové?" řekl Athos svým druhům.
„Tak kdo jste?" znovu se ozval velitelský hlas. „Odpovězte, sice vám přijde odmítání poslušnosti draho!"
„Královští mušketýři," odpověděl Athos, který nabýval stále pevnějšího přesvědčení, že je dotyčný oprávněný ptát se jich.
„Z které setniny?"
„Ze setniny pana de Tréville."
„Přistupte blíž a povězte mi, co tady děláte v této době!"
Tři přátelé popojeli kupředu s poněkud schlíplýma ušima, protože teď už si byli jistí, že proti nim stojí někdo mocnější než jsou oni. Roli mluvčího nadále ponechali Athosovi.
Jeden z dvojice jezdců – ten který promluvil druhý – byl na deset kroků před svým druhem. Athos pokynul Porthosovi a Aramisovi, aby rovněž zůstali na místě a sám vyjel kupředu.
„Promiňte, pane důstojníku," řekl Athos, „nevěděli jsme, kdo jste, a jak vidíte, jsme bděle na stráži."
„Jak se jmenujete?" řekl důrazně důstojník, který si stále zakrýval část tváře pláštěm.
Athos začínal mít jezdcova vyptávání dost a odpověděl: „Nejdřív mi dokažte vy, pane, že máte právo mě vyslýchat!"
„Jak se jmenujete?" opakoval neznámý jezdec, přičemž odhrnul cíp pláště a odhalil si tvář.
„Pan kardinál!" zvolal v údivu mušketýr.
Kardinál pokynul svému podkonímu, aby přijel blíž, a řekl mu potichu: „Tihle tři mušketýři pojedou s námi. Nechci, aby se rozkřiklo, že jsem odjel z tábora, a když budou s námi, můžeme být jisti, že to nikomu neřeknou."
Po jeho slovech se ozval Athos: „Jsme šlechtici, monsignore. Vyzvěte nás, abychom se zavázali čestným slovem a můžete být úplně bez obav. Dovedeme, bohudík, zachovat tajemství!"

Kardinál upřel na smělého mušketýra pronikavý pohled a řekl mu: „Máte bystrý sluch, pane Athosi, teď ale poslouchejte, co vám povím. O to, abyste mě doprovodili, nežádám vás proto, že bych vám nedůvěřoval, nýbrž v zájmu své bezpečnosti. Vaši dva druhové jsou určitě pánové Porthos a Aramis, že?“
„Ano, Vaše Eminence,“ odpověděl mu Athos, zatímco oba mušketýři, kteří dosud zůstávali vzadu, přijeli s klobouky v ruce blíž.
„Znám vás, pánové,“ řekl kardinál, „znám vás a vím, že právě nepatříte k mým přátelům, což mě mrzí, ale vím také, že jste stateční a čestní šlechtici a že je na vás spolehnutí. Prokažte mi tedy, pane Athosi, tu čest a se svými dvěma přáteli mě následujte. Budu tak mít doprovod, že by mi ho záviděl samo Jeho Veličenstvo, kdybychom ho potkali.“
Po jeho slovech se mušketýři poklonili až k šíji svých koní.
„Vaše Eminence má pravdu, když nás bere s sebou,“ pravil Athos. „Cestou jsme potkali odporná individua a se čtyřmi takovými jsme se dokonce dostali U Červeného holubníku do křížku.“
„Cože? Došlo k potyčce? A proč, pánové?“ řekl kardinál „Víte přece, že nemám šarvátky rád!“
„Právě proto si dovoluji předem uvědomit Vaši Eminenci o tom, co se zběhlo. Mohl byste se to dovědět z jiných úst a na podkladě nějaké zkreslené zprávy si myslet, že k potyčce došlo naší vinou.“
„A jak ta šarvátka skončila?“ zeptal se kardinál a svraštil čelo.
„Jen tady přítel Aramis utrpěl menší bodnutí kordem do paže. To mu ovšem nezabrání, jak se může Vaše Eminence přesvědčit, aby se zítra zúčastnil útoku, jestliže vydá Vaše Eminence rozkaz k zteči hradeb.“
„Vy ale přece nejste z těch, kdo by se dali jen tak bodat kordem!“ zvídal dál kardinál. „Podívejte se, pánové, buďte upřímní – určitě jste nějakou tu ránu vrátili. Vyzpovídejte se mi – však víte, že mám právo dávat rozhřešení,“
„Já, monsignore,“ začal Athos, „jsem vůbec nevytasil kord, ale vzal jsem toho, který se na mne sápal, kolem pasu a vyhodil jsem ho z okna. Pravděpodobně si při pádu zlomil nohu ve stehně,“ dodal poněkud váhavěji.
„Ale, ale!“ ozval se kardinál. „A co vy, pane Porthosi?“
„Protože je mi známo, monsignore, že jsou souboje zakázány, popadl jsem jakousi lavici a udeřil jsem s ní jednoho z těch lotrů tak, že jsem mu asi přerazil lopatku.“
„Dobrá – a jak to bylo s vámi, pane Aramisi?“
„Jelikož mám, monsignore, velice mírnou povahu a hodlám – což možná Vaše Eminence neví – vstoupit do kláštera, chtěl jsem své přátele odtrhnout od jejich protivníků, když tu mi jeden z těch lumpů zákeřně probodl levou paži. V tom okamžiku jsem ztratil trpělivost, také jsem tasil, a když se můj protivník znovu vrhl proti mně, měl jsem pocit, že se sám nabodl na můj kord. Určitě vím jen to, že upadl a domnívám se, že ho odnesli s oběma jeho společníky.“
„Ale pánové!“ řekl kardinál. „Vyřadit tři muže kvůli hospodské hádce je příliš! Nejednáte právě v rukavičkách. A co vlastně bylo příčinou té šarvátky?“
„Ti darebáci byli opilí,“ vysvětloval Athos, „a protože věděli, že dnes večer přijela do hostince nějaká žena, chtěli vylomit dveře jejího pokoje.“
„Cože? Vylomit dveře? A proč?“ zeptal se kardinál.
„Zřejmě ji chtěli znásilnit,“ odpověděl Athos. „Už jsem měl tu čest říci Vaší Eminenci, že ti lumpové byli opilí.“
„Co to bylo za ženu? Byla mladá a hezká?“ pokračoval ve vyptávání poněkud neklidně kardinál.
„My jsme ji neviděli, monsignore,“ odpověděl za všechny tři Athos.
„Hm, tak vy jste ji neviděli! No dobrá,“ reagoval živě kardinál. „Dobře jste udělali, že jste bránili čest dámy – a protože právě jedu do hostince U červeného holubníku, zjistím, jestli jste mluvili pravdu.“
„Jsme šlechtici, monsignore,“ řekl mu na to hrdě Athos, „a nesnížili bychom se ke lži, ani kdybychom si tím mohli zachránit život.“
„Já také o vašich slovech nepochybuji, pane Athosi, nepochybuji o nich ani na okamžik,“ ohradil se kardinál a zřejmě ve snaze změnit předmět rozhovoru dodal: „Ta dáma byla sama?“
„S onou dámou byl v pokoji jakýsi kavalír,“ odpověděl Athos. „Protože však při hluku zápasu se ani neukázal, je zřejmě zbabělec.“
„Nesuďte ukvapeně, praví evangelium,“ namítl kardinál, načež se Athos uklonil.
„A teď, pánové,“ pokračoval kardinál, „když jsem zjistil, co jsem potřeboval vědět, následujte mě!“
Tři mušketýři se zařadili za kardinála, který si znovu zakryl tvář a pobídl koně do kroku, přičemž se držel osm až deset kroků před svými čtyřmi průvodci.
Zakrátko dorazili k osamělému tichému hostinci, jehož majitel zřejmě věděl, jaká vzácná návštěva má přijet a poslal proto nevítané zvědavce pryč.
Asi deset kroků od vrat hostince pokynul kardinál svému podkonímu a třem mušketýrům, aby se zastavili. U zdi, přivázán k okenici, stál úplně osedlaný kůň. Když kardinál zvláštním způsobem třikrát zaklepal, okamžitě vyšel jakýsi muž zahalený v plášti, vyměnil s ním několik rychlých slov, načež nasedl na koně a odcválal směrem k Surgeres, což je cesta, která vede směrem k Paříži.
„Pojďte sem, pánové,“ vyzval své průvodce kardinál. „Mluvili jste pravdu, páni šlechtici,“ obrátil se k třem mušketýrům, „a pokud bude záležet na mně, přinese vám naše dnešní večerní setkání prospěch. Zatím pojďte za mnou!“ Po těch slovech seskočil s koně a hodil uzdu podkonímu. Mušketýři rovněž sestoupili a uvázali koně za uzdy k okenicím. Hostinský stál na prahu – pro něj byl kardinál pouhým důstojníkem, který přijíždí navštívit dámu.
„Máte v přízemí nějakou místnost, kde by na mne mohli tihle pánové v teple počkat?“
Na tuto kardinálovu výzvu otevřel hostinský dveře velké síně, v níž byla nedávno nahrazena špatná kamna skvělým krbem.
„Mohu nabídnout tuhle místnost,“ odpověděl hostinský.
„Výborně,“ řekl kardinál. „Pojďte sem, pánové, a laskavě na mne počkejte. Bude mi to trvat nanejvýš půl hodiny.“

Mezitím co tři mušketýři vcházeli do místnosti v přízemí, vystoupil kardinál bez dalšího ptaní po schodišti do prvního poschodí jako člověk, kterému nikdo nemusí ukazovat, kudy má jít.

XLIV Užitečnost roury od kamen

Bylo zřejmé, že tři mušketýři nevědomky a jen v důsledku své rytířské a dobrodružné povahy právě prokázali službu někomu, kdo se těšil obzvláštní přízni Jeho Eminence.
Kdo to byl? To bylo první otázka, kterou si kladu. Když zjistili, že nemohou dospět vlastní úvahou k žádné uspokojivé odpovědi, zavolal Porthos hostinského, aby přinesl kostky. Porthos a Aramis se posadili ke stolu a dali se do hry, zatímco Athos zamyšleně chodil křížem krážem po místnosti. Jak tak kráčel sem a tam, přecházel kolem utržené roury napůl rozebraných kamen, jejíž druhý konec vedl do pokoje na poschodí. Pokaždé, když míjel utržený konec roury, zaslechl hlasy, které nakonec upoutaly jeho pozornost. Přistoupil blíž a zachytil několik slov, která zřejmě zasluhovala velké pozornosti. Proto vyzval posunkem své druhy, aby byli potichu, načež se sám sklonil k ústí roury a napjatě naslouchal.
„Dejte pozor, milady, je to důležité!“ bylo slyšet hlas Jeho Eminence. „Posaďte se a pohovoříme si o tom.“
„Milady!“ zašeptal Athos.
„Poslouchám Vaši Eminenci s největší pozorností,“ odpověděl ženský hlas, při jehož zvuku se mušketýr otřásl.
„U pevnosti La Pointe v ústí řeky Charente na vás čeká lodice s anglickou posádkou, jejíž kapitán je můj člověk. Zvedne kotvy zítra ráno.“
„Musím se tam tedy vydat ještě této noci?“
„Ano, okamžitě, jakmile vám dám své pokyny. Doprovodí vás tam dva muži, které naleznete čekat u vchodu, až budete odtud vycházet. Nejdřív odejdu já a půl hodiny po mně vyjdete vy.“
„Ano, monsignore. Teď se vraťme k úkolu, kterým mě chcete pověřit. Protože mi záleží na tom, abych si nadále zasloužila důvěru Vaší Eminence, račte mi ho vyložit přesně a srozumitelně, abych se nedopustila žádné chyby.“
Na okamžik zavládlo úplné ticho – jeden ani druhý nepromluvili. Kardinál zřejmě vážil slova, která se chystal pronést, kdežto milady sbírala všechny své schopnosti, aby správně pochopila to, co jí kardinál řekne a vryla si to do paměti.
Athos využil chvilky ticha a řekl svým druhům, aby zamkli zevnitř dveře a přišli poslouchat s ním. Protože si oba potrpěli na pohodlí, přinesli si pro sebe židle a jednu další pro Athose, načež se všichni tři posadili, sklonili se ke konci roury a nastražili uši.
„Pojedete do Londýna,“ pokračoval kardinál. „Až se tam dostanete, vyhledáte Buckinghama.“
„Upozorňuji Vaši Eminenci,“ namítla milady, „že od případu s briliantovými přívěsky mě Jeho Milost stále podezírá a nedůvěřuje mi.“
„Však také tentokrát není vaším úkolem získat jeho důvěru,“ řekl kardinál, „nýbrž předstoupíte před něj otevřeně a bezelstně jako vyjednávačka.“
„Hm – otevřeně a bezelstně!“ opakovala milady s nepopsatelnou dvojsmyslností.
„Ano, otevřeně a upřímně,“ důrazně opakoval kardinál týmž tónem. „Celé tohle jednání se musí vést otevřeně.“
„Budu se do písmene řídit pokyny Vaší Eminence a čekám na ně.“
„Navštívíte z mého pověření Buckinghama a řeknete mu, že vím o všem, co chystá, ale že mě to vůbec neznepokojuje, protože při prvním kroku, jehož se odváží, zničím královnu.“
„Uvěří vévoda, že je Vaše Eminence schopná splnit svou hrozbu?“
„Ano, protože mám důkazy.“
„Musím mít možnost uvést mu ty důkazy, aby je mohl posoudit.“
„Ovšem. Povězte vévodovi, že uveřejním zprávu pana de Bois Robert a markýze de Beautru o jeho setkání s královnou u manželky velitele francouzské armády v onen večer, když se u dotyčné konal maškarní ples. Aby neměl pochyb, řeknete mu, že měl na sobě masku Velkého Mogula, v níž měl původně přijít rytíř de Guise, a kterou od něj vévoda koupil za tři tisíce pistolí.“
„Dobrá, monsignore.“
„Dále mu řeknete, že znám všechny podrobnosti toho, jak se dostal do Louvru a odešel z něj oné noci, kdy tam podloudně přišel v přestrojení za italského hadače budoucnosti. Abyste mu vyvrátila případné pochybnosti o spolehlivosti mých informací, povíte mu ještě, že měl pod pláštěm dlouhý bílý háv posetý černými slzami, umrlčími lebkami a zkříženými hnáty, aby se v případě prozrazení mohl vydávat za přízrak Bílé paní, která – jak je všeobecně známo – zjevuje se v Louvru vždycky, když má dojít k nějaké závažné události.“
„To je všechno, monsignore?“
„Také mu povězte, že do nejmenších podrobností vím, co se dělo v Amiensu a že to dám zpracovat ve formě pikantního románku s plánem parku a portréty hlavních aktérů oné noční scény.“
„Povím mu to.“
„Ještě mu řeknete, že mi padl do rukou Montaigu a je v Bastile. Sdělte vévodovi, že jsme u zadrženého pana de Montaigu sice nenašli žádný dopis, ale že na mučení poví všechno, co ví – a dokonce i to, co neví.“
„Výborně!“
„Nakonec dodejte, že když Jeho Milost kvapně opouštěla ostrov Ré, zapomněla ve svém dočasném příbytku jistý dopis od paní de Chevreuse, který nesmírně kompromituje královnu, protože dokazuje, že Její Veličenstvo je schopné nejen milovat královy nepřátele, ale také osnovat spiknutí proti Francii. Zapamatovala jste si dobře všechno, co jsem vám pověděl?“
„Vaše Eminence to může posoudit: ples u paní konetablové, noc v Louvru, večer v Amiensu, zatčení pana de

Montaigu a psaní od vévodkyně de Chevreuse.“
„Ano, to je v pořádku,“ řekl kardinál. „Máte skvělou paměti, milady.“
„A co když se vévoda navzdory všem těmto argumentům nepoddá a bude nadále Francii ohrožovat?“ zeptala se milady po této kardinálově lichotivé pokloně.
„Vévoda je zamilovaný jako šílenec, lépe řečeno jako pošetilec,“ odvětil kardinál s hořkostí v hlase. „Jako dávní paladinové pustil se do této války pro jediný pohled své milované. Jestli bude vědět, že válka může stát dámu jeho srdce čest, a snad i svobodu, ručím vám za to, že si to důkladně rozmyslí.“
„Co bude, když přece jen setrvá na svém úmyslu?“ zeptala se milady s naléhavostí, která dokazovala, že chce mít absolutně jasno o úkolu, který jí byl právě svěřen. „Co kdyby si nedal říci?“
„Kdyby trval na svém…,“ řekl kardinál, „to však není pravděpodobné!“
„Možné to ale je,“ namítla milady.
„Hm – jestli bude trvat na svém…,“ opakovala Jeho Eminence a po chvilce odmlčení pokračovala: „No, když si nedá říci, tak budu doufat, že dojde k nějaké události, která mění osudy států.“
„Kdyby mi Vaše Eminence mohla laskavě uvést některé podobné události z historie, snad bych pak sdílela její víru v budoucnost,“ řekla milady.
„Tak dobrá, počkejte,“ odvětil Richelieu. „Když například z téměř stejných příčin, které dnes podněcují vévodu, chystal se v roce 1610 král Jindřich IV. slavné paměti vpadnout současně do Flander a do Itálie a zaútočit tak na Rakousko z obou stran, nedošlo snad k události, která Rakousko zachránila? Proč by nemělo přát francouzskému králi stejně štěstí jako tehdy rakouskému císaři?“
„Má Vaše Eminence na mysli ránu nožem v ulici la Ferronnerie?“ zeptala se milady.
„Přesně tak,“ odvětil kardinál.
„Nemá Vaše Eminence obavy, zda muka, která vytrpěl Ravaillac při popravě, neodradí ty, které by napadlo napodobit jeho čin?“ ptala se dál milady.
„V každé zemi, zejména tam, kde je obyvatelstvo nábožensky nejednotné, vždycky se najdou fanatici, kteří neprahnou po ničem jiném, než aby se stali mučedníky. A počkejte – právě si vzpomínám, že jsou puritáni zuřivě rozlícení na Buckinghama, kterého jejich kazatelé označují za Antikrista.“
„A co dál, Vaše Eminence?“
„Hm – co dál?“ pokračoval kardinál zdánlivé nevzrušeně, „pak by například stačilo nalézt schopnou mladou ženu, která by se sama chtěla vévodovi pomstít. Taková žena se může najít, protože vévoda je záletník a tak jako mnoha ženám nasliboval věčnou lásku, určitě také zasel svou nevěrností spoustu nenávisti.“
„Taková žena se dá určitě nalézt,“ řekla chladně milady.
„Ano – a taková žena, která by vložila dýku Jacquese Clémenta nebo Ravaillaca do rukou fanatika, zachránila by Francii.“ [Jacques Clément byl mladý francouzský dominikán, fanatický přívrženec tzv. Katolické ligy, který 31. července 1589 zavraždil krále Jindřicha III., Francois Ravaillac, původně sluha, pak bratr-laik, probodl 14. května 1610 krále Jindřicha IV. a byl za trest rozčtvrcen. Pozn. překl.
]
„Jenže by se stala spoluvinicí vraždy,“ konstatovala milady.
„Byli snad někdy odhaleni spoluvinící Ravaillaca nebo Jacquese Clémenta?“
„Máte pravdu, monsignore, nebyli odhaleni, protože stáli příliš vysoko, než aby se je tam někdo odvážil hledat. Justiční palác se přece nepodpaluje pro každého!“
„Tak vy se domníváte, že požár Justičního paláce nebyl dílem náhody?“ zeptal se Richelieu tónem, jako by šlo o naprosto bezvýznamnou otázku.
„Ne, monsignore, nic se nedomnívám, ale jen uvádím jednu faktickou událost. Říkám pouze, že kdybych byla slečnou de Montpensier [JAutor má na mysli vévodkyni Kateřinu Marii de Montpensier, dceru vévody Francoise I. de Guise, která se aktivně účastnila bojů za náboženských válek v druhé polovině šestnáctého století na straně Katolické ligy. Pozn. překl.] nebo královnou Marií Medicejskou, nebyla bych tak opatrná, jako musím být, když se jmenuji prostě lady Clarick.“
„To je pravda,“ uznal Richelieu, „a co byste tedy chtěla?“
„Chtěla bych příkaz, který by předem schvaloval všechno, co uznám za nutné podniknout pro dobro Francie,“ řekla milady.
„Nejdříve by však bylo zapotřebí nalézt ženu, o níž jsem hovořil a která by se chtěla pomstít vévodovi.“
„Ta už je nalezena,“ odtušila milady.
„Pak by se musel vyhledat ten ubohý fanatik, který se stane nástrojem boží spravedlnosti,“ pokračoval kardinál.
„Ten se najde.“
„Potom tedy nadejde čas k vyžádání si příkazu, který jste chtěla ode mne dostat hned teď,“ odpověděl kardinál.
„Vaše Eminence má pravdu,“ pravila milady, „a já jsem v příkazu, který mi dáváte, omylem spatřovala něco jiného, než ve skutečnosti obsahuje, tj. oznámit Jeho vévodské Milosti od Vaší Eminence, že jsou vám známá různá přestrojení, pomocí nichž se mu podařilo přiblížit se ke královně při slavnosti pořádané paní konetablovou, dále že máte v rukou důkazy o slyšení, které udělila královna v Louvru jistému italskému astrologovi, jímž však nebyl nikdo jiný než vévoda z Buckinghamu. Mám mu sdělit, že jste dal napsat velice duchaplný románek o tom, co se událo v Amiensu – s plánkem zahrady, kde se ona příhoda odehrála a s portréty jejích hlavních účastníků. Také mu mám oznámit, že Montaigu je v Bastile a že ho mučení může donutit, aby pověděl všechno, nač se pamatuje, a dokonce i to, co snad mohl zapomenout. Konečně ho budu informovat, že máte jistý dopis od paní de Chevreuse, který byl nalezen v opuštěném sídle Jeho vévodské Milosti a jenž velice kompromituje nejen pisatelku, nýbrž i osobu, jejímž jménem byl

napsán. Jestli vévoda přes všechno, co mu povím a čím končí moje poslání, bude trvat na svém, nezbude mi nic jiného než prosit Boha, aby učinil nějaký zázrak k záchraně Francie. Je to všechno, monsignore? Nic jiného nemám udělat?“
„Ano, je to tak,“ odpověděl odměřeně kardinál.
„A teď,“ pokračovala milady, aniž dala najevo, že si všimla změněného tónu Richelieuových slov, „teď, když jsem dostala od Vaší Eminence pokyny týkající se vašich nepřátel, dovolte mi, monsignore, abych vám pověděla několik slov o svých nepřátelích.“
„Copak vy máte nějaké nepřátele?“ zeptal se kardinál.
„Ano, monsignore, a jsou to nepřátelé, proti nimž mě musíte všestranné podporovat, protože jsem si je nadělala při plnění úkolů pro Vaši Eminenci.“
„Co jsou to zač?“
„Především jistá malá intrikánka Bonacieuxová.“
„Ta je ve vězení v Mantes.“
„Totiž – byla tam,“ opravila kardinála milady, „ale královna vylákala od krále příkaz, pomocí něhož ji dala převézt do nějakého kláštera.“
„Do kláštera?“ zeptal se Richelieu. „Ano, do kláštera.“
„Do kterého?“
„To nevím, udržuje se to přísně v tajnosti.“
„Ale já se to určitě dovím,“ poznamenal kardinál.
„A poví mi Vaše Eminence, v kterém klášteře je ta žena?“
„Nevidím důvodu, proč bych vám to neřekl,“ odvětil Richelieu.
„No dobrá,“ pokračovala milady. „Mám však ještě jiného nepřítele, který mi je mnohem nebezpečnější než ta panička Bonacieuxová.“
„Kdo je to?“
„Její milý.“
„Jak se jmenuje?“
„Vaše Eminence ho dobře zná,“ zvolala milady nenávistně. „Je to zloduch nás obou, ten, který při šarvátce s gardisty Vaší Eminence rozhodl o vítězství královských mušketýrů, zasadil tři rány kordem vašemu emisarovi, hraběti de Wardes, zavinil nezdar aféry s briliantovými přívěsky a když se dověděl, že jsem dala unést paní Bonacieuxovou, přísahal, že mě zabije.“
„Ale, ale,“ ozval se kardinál, „už vím, koho máte na mysli.“
„Jde o toho bídáka d’Artagnana.“
„Je to smělý chlapík!“ poznamenal kardinál.
„Právě pro svou smělost je tím nebezpečnější.“
„Potřeboval bych nějaký důkaz o jeho tajných stycích s Buckinghamem.“
„Cože? Nějaký důkaz? Opatřím vám jich deset!“ zvolala milady.
„V tom případě je to nesmírně jednoduché. Předložte mi ten důkaz a já pošlu d’Artagnana do Bastily.“
„Dobrá, monsignore, a co pak?“
„Pro toho, kdo je jednou v Bastile, neexistuje žádné pak,“ řekl kardinál temně. „Ach, Bože můj, kdybych já se mohl zbavit svého protivníka tak snadno, jako vašich nepřátel, a kdyby šlo jen o takové lidi, proti nimž požadujete ode mne beztrestnost!…“
„Monsignore,“ naléhala dál milady, „je to výměnný obchod – život za život, jeden člověk za druhého. Dejte mi tohoto, a já vám dám toho druhého!“
„Nevím, co chcete říci,“ odvětil kardinál, „a ani to vědět nechci. Hodlám vám však prokázat laskavost a nevidím důvodu, proč bych vám neměl vyhovět, když jde o tak nicotné stvoření, zejména jestliže tenhle mladý d’Artagnan, jak říkáte, je prostopášník, duelant a zrádce.“
„Je to bídák, monsignore, učiněný bídák!“
„Tak mi podejte papír, pero a inkoust,“ řekl kardinál.
„Tady je to, monsignore.“
Na okamžik nastalo ticho svědčící o tom, že kardinál buď hledá výrazy, jak formulovat žádaný list, nebo ho už píše. Athos, jemuž neuniklo ani slovo z kardinálova rozhovoru s milady, vzal oba své druhy za ruce a potichu je odvedl na opačný konec místnosti.
„Co se děje?“ ozval se Porthos, „co chceš, a proč nám nedopřeješ vyslechnout ten rozhovor až do konce?“
„Mlč!“ odpověděl Athos skoro šeptem. „Slyšeli jsme všechno, co potřebujeme vědět. Ostatně vám nebráním, abyste si doposlechli zbytek, ale já musím odjet.“
„Cože? Ty musíš odjet?“ namítl Porthos. „Co mám říci kardinálovi, když se bude po tobě ptát?“
„Nečekejte na to, až se po mně začne shánět, ale hned mu sami řekněte, že jsem jel napřed na průzkum, protože jsem z jistých poznámek hostinského usoudil, že cesta není zcela bezpečná. Naznačím něco v tom smyslu kardinálovu podkonímu. Ostatní už je moje věc – s tím si nedělejte starosti.“
„Buďte opatrný, Athosi!“ řekl Aramis.
„Nemějte obavy,“ odpověděl Athos, „víte přece, že jsem chladnokrevný.“
Porthos a Aramis se znovu usadili u utržené kouřové roury, kdežto Athos vyšel zcela neskrývaně ven, odvázal svého oře od obrtlíku okenice, několika slovy informoval podkoního, že před návratem je nutné prozkoumat cestu, načež okázale zkontroloval spouště bambitek, vzal kord do zubů a vydal se jako ztracenec po cestě vedoucí k táboru.

XLV Manželská scéna

Jak Athos předvídal, za několik okamžiků sestoupil kardinál z prvního poschodí do přízemí a otevřel dveře místnosti, kde zanechal tři mušketýry. Spatřil, že Porthos a Aramis hrají velice soustředěně v kostky. Bleskurychle obhlédl celou místnost a zjistil, že jeden z jeho průvodců chybí.
„Co je s panem Athosem?“ zeptal se.
„Odjel na průzkum, monsignore,“ odpověděl Porthos, „protože z jistých poznámek našeho hostinského usoudil, že cesta není bezpečná.“
„A co jste dělal vy, pane Porthosi?“
„Vyhrál jsem na Aramisovi pět pistolí.“
„Můžete se teď se mnou vrátit?“
„Jsme Vaší Eminenci k službám.“
„Tak tedy nasedat, pánové, už je pozdě!“
Kardinálův podkoní stál u dveří a držel za uzdu koně svého pána. Kousek dál ve tmě se objevili dva muži s třemi koňmi – byla to dvojice, která měla doprovodit milady do pevnosti La Pointe a dohlédnout na její naložení.
Podkoní kardinálovi potvrdil to, co mu předtím řekli o Athosovi oba mušketýři. Pokývl na znamení souhlasu a vydal se na zpáteční cestu stejně obezřetně, jako když jel sem. Nechme ho jet k táboru pod ochranou podkoního a dvou mušketýrů, a podívejme se po Athosovi.
Když vyjel z hostince, nejprve pokračoval asi sto kroků stejným tempem, pak ale, jakmile se ztratil z dohledu, odbočil doprava a vrátil se asi dvacet kroků nazpět, načež se ukryl v houští a čekal, až spatřil odjíždět skupinu jezdců. Podle premovaných klobouků poznal své přátele, právě tak jako podle zlatých třásní na plášti kardinála. Počkal, než mu jezdci zmizeli z očí za ohybem cesty, načež vyrazil tryskem zpět k hostinci, kam ho bez obtíží vpustili. Hostinskému, který ho poznal, řekl:
„Můj velitel zapomněl sdělit dámě z prvního poschodí důležitý pokyn a posílá mě, abych to napravil.“
„Tak jděte nahoru, ještě je ve svém pokoji,“ pobídl mušketýra hostinský, načež Athos vystoupil co nejtišeji po schodech do prvního patra, pootevřenými dveřmi spatřil milady, která si právě nasazovala klobouk, načež vkročil do pokoje a zavřel za sebou dveře. Když milady zaslechla zvuk zasunované závory, otočila se.
Athos zahalený do pláště a s kloboukem naraženým hluboko do čela stál u dveří. Při pohledu na tuto nemluvnou a jako socha nehybnou postavu zmocnil se milady strach.
„Kdo jste? A co chcete?“ vykřikla.
„Tak přece je to ona!“ zašeptal Athos, načež spustil plášť, smekl klobouk a popošel blíže.
„Poznáváte mě, paní?“ zeptal se.
Milady vykročila kupředu, ale okamžitě couvla zpět jako by spatřila hada.
„Dobrá – vidím, že mě poznáváte,“ reagoval na její poděšení Athos.
„Hrabě de La Fere!“ vypravila ze sebe těžce milady, zbledla a ustupovala, až narazila na stěnu a nemohla dál.
„Ano, milady,“ odvětil Athos, „hrabě de La Fere osobně, který se vrací z onoho světa výhradně pro potěšení opět vás spatřit. Posaďte se a pohovoříme si, jak říká monsignore kardinál.“
Milady zachvátil tak nevýslovný děs, že nebyla schopná slova a sedla si.
„Vy jste tedy démon seslaný na zemi?“ začal Athos. „Vím, že máte velkou moc, ale vy zase víte, že s boží pomocí lidé často vítězili nad nejhroznějšími démony. Už jednou jste mi, paní, zkřížila cestu a já jsem se domníval, že jsem vás odstranil. Buď jsem se mýlil, anebo vás vzkřísilo samo peklo.“
Po těchto slovech, jež v ní vyvolala děsivé vzpomínky, sklonila milady hlavu s temným zaúpěním.
„Ano, peklo vás vzkřísilo,“ pokračoval Athos, „peklo vám dalo bohatství, opatřilo vám jiné jméno, téměř k nepoznání změnilo vaši tvář, ale nedokázalo smazat ani špínu z vaší duše, ani cejch z vašeho těla.“
Milady vyskočila ze židle, jako by ji vymrštilo péro a z očí jí šlehaly blesky. Athos zůstal sedět.
„Vy jste mě tedy považovala za mrtvého stejně jako já vás, že? Hrabě de La Fere se skrýval pod jménem Athos, tak jako jméno milady Clarick sloužilo k zatajení existence Anny de Breuil! Tak jste se přece jmenovala, když nás váš ctěný bratr oddával, že? Jsme skutečně v prapodivné situaci,“ pokračoval Athos se smíchem. „Až dodneška jsme oba žili ve víře, že ten druhý je mrtvý a že vzpomínka působí menší bolest než žijící bytost – i když někdy dokáže nesmírně trápit!“
„Povězte mi konečně, co vás ke mně přivádí!“ ozvala se hluše milady. „Co vlastně ode mne chcete?“
„Chci vám říci, že ačkoli jsem zůstával ukrytý před vašimi zraky, nespustil jsem vás z očí!“
„Jak to? Vám je známo, co jsem dělala?“
„Mohu vám den po dni vylíčit vaši činnost ode dne, kdy jste vstoupila do kardinálových služeb, až do dnešního večera.“
Na bledých miladiných rtech se objevil pochybovačný úsměšek.
„Tak poslouchejte,“ pokračoval Athos. „To vy jste ustřihla vévodovi z Buckinghamu dva briliantové přívěsky, to vy jste dala unést paní Bonacieuxovou. Zamilovala jste se do hraběte de Wardes a v domnění, že se s ním vyspíte, otevřela jste dveře panu d’Artagnanovi. Když jste se domnívala, že vás de Wardes oklamal, chtěla jste ho dát zabít jeho sokem a poté, co tento sok odhalil vaše hanebné tajemství, pokusila jste se dát ho usmrtit dvěma vrahy, které jste za ním poslala. Po zjištění, že ho střely zákeřníků nezasáhly, poslala jste mu otrávené víno s podvrženým psaním, které u něj mělo vyvolat přesvědčení, že je od přátel. Konečně před chvílí, právě na této židli, na které sedím, slíbila jste kardinálu Richelieuovi, že dáte zavraždit vévodu z Buckinghamu výměnou za kardinálův slib, že vám za to dovolí zavraždit d’Artagnana.“
Milady byla úplně zsinalá a řekla jen:

„Vy jste snad vtělený ďábel!“
„Možná,“ mluvil dál Athos, „teď však dobře poslouchejte! Zavražděte nebo dejte zavraždit vévodu z Buckinghamu – to je mi jedno! Neznám ho, a konečně je to Angličan. Nezkřivte ale ani vlásek na hlavě d’Artagnanovi, který je mým přítelem, jehož mám rád a chráním ho, sice – to přísahám při památce svého otce – bude to váš poslední zločin!“
„Pan d’Artagnan mě krutě urazil, a proto zemře!“ řekla milady potichu.
„Copak je vůbec možné vás urazit, paní?“ zeptal se Athos se smíchem. „On vás tedy urazil, a proto zemře?“
„Zemře,“ přitakala nenávistně milady. „Nejdřív ona a pak on!“
Athos měl dojem, že se o něj pokouší závrať. Pohled na toto stvoření, v němž nebylo nic ženského, přivolával mu hrůzné vzpomínky. Před duševním zrakem mu vyvstal den, kdy v méně nebezpečné situaci než v jaké je teď, chtěl tuto ženu obětovat v zájmu své cti. Zaplavila ho žhavá touha zabít ji. Vstal, sáhl k pásu, vzal do ruky bambitku a natáhl spoušť.
Na smrt bledá milady chtěla volat o pomoc, ale její děsem ztuhlý jazyk dokázal vydat jen chraplavý neartikulovaný zvuk, který neměl nic společného s lidským hlasem a spíše se podobal zaskučení dravé šelmy. Jak se tiskla s rozevlátými vlasy k tmavému čalounění na stěně, byla vtěleným obrazem hrůzy.
Athos pomalu zvedl bambitku, vztáhl ruku kupředu tak, že se hlaveň téměř dotýkala miladina čela, a hlasem, který působil tím děsivěji, že z něj zaznívaly ledový klid a nezvratná rozhodnost, řekl:
„Paní, buď mi okamžitě vydáte dokument, který vám podepsal kardinál, nebo vám, na mou duši, vyrazím mozek z hlavy!“
Kdyby to byl někdo jiný, mohla snad milady zapochybovat o vážnosti právě vyslovené hrozby. Znala sice Athose, ale přesto se ani nepohnula.
„Máte vteřinu na rozmyšlenou,“ řekl jí.
Podle zřetelného napětí v Athosově tváři milady poznala, že každým okamžikem vyjde rána. Proto rychle sáhla do záňadří, vytáhla odtamtud list papíru a podala ho Athosovi se slovy:
„Vezměte si to a buďte proklet!“
Athos vzal lístek do ruky, zastrčil bambitku za pás, přikročil blíže k lampě, aby se ujistil, že je to ten správný dokument, a četl:

To, co učinil držitel tohoto listu, stalo se na můj rozkaz a pro blaho státu. 3. prosince 1627
Richelieu.

Poté si Athos oblékl plášť, nasadil klobouk a řekl:
„A teď, když jsem ti vyrval zuby, ty zmije, uštkni, jestli můžeš!“ Po těch slovech, aniž se ohlédl, vyšel z pokoje.
U vrat hostince zastihl dva muže, kteří drželi na uzdě třetího koně.
„Připomínám vám, pánové, monsignorův příkaz, že máte tu ženu neprodleně dovést do pevnosti La Pointe a nevzdálit se od ní dříve, než bude na palubě lodi.“ Protože byla Athosova slova plně v souladu s rozkazem, který dostali, uklonili se miladini průvodci na znamení souhlasu.
Athos se lehce vyšvihl do sedla a tryskem vyrazil. Nejel však po cestě, nýbrž přes pole. Energicky pobodával koně a čas od času se zastavoval a naslouchal. Při jednom zastavení zaslechl ze směru od cesty dusot několika koní. Ani v nejmenším nepochyboval o tom, že to jede kardinál se svým průvodem. Hned znovu prudce vyrazil kupředu, po chvilce jízdy otřel zpěněného koně vřesem a listím, načež asi dvě stě kroků od tábora zůstal stát uprostřed cesty.
„Kdo tam?“ zavolal z dálky, když spatřil jezdce.
„To je zřejmě náš statečný mušketýr, že?“ ozval se kardinál.
„Ano, monsignore, jsem to já,“ odvětil Athos.
„Pane Athosi,“ řekl kardinál, „přijměte můj srdečný dík za to, jak dobře jste nás ochraňoval. Už jsme doma, pánové. Vjeďte do tábora levou branou – heslo zní Roi a Ré.“
Po těch slovech kardinál pozdravil tři přátele úklonem hlavy a doprovázen podkoním dal se cestou vpravo. Toho dne i on přenocoval v táboře.
Sotvaže byl kardinál z doslechu, ozvali se Porthos a Aramis jako jeden muž: „Představ si, Athosi, že jí tu listinu, kterou na něm chtěla, podepsal!“
„To vím,“ řekl klidně Athos, „protože ji mám tady.“
Pak již do příchodu na ubikaci nevyměnili ani jediné slovo kromě hesel, kterými se hlásili hlídkám. Jen poslali Mousquetona vyřídit Planchetovi, aby se jeho pán po návratu ze služby v zákopech neprodleně dostavil k svým přátelům.
Milady, jak předvídal Athos, nalezla u vrat hostince dva muže, kteří na ni čekali, a bez jakéhokoli zdráhání s nimi odjela. V první chvíli byla sice v pokušení dát se doprovodit ke kardinálovi a všechno mu povědět, ale pak si uvědomila, že kdyby promluvila, nemlčel by ani Athos. Kdyby obvinila Athose z pokusu oběsit ji, on by na ni prozradil, že je ocejchovaná. Nakonec usoudila, že bude lépe zachovat mlčení, nenápadně odjet, splnit se sobě vlastní obratností nesnadný úkol, který jí byl uložen, a pak, až bude se vším hotova k plné kardinálově spokojenosti, znovu se od něj dožadovat své pomsty. Po celonoční jízdě dorazila v sedm ráno k pevnosti La Pointe, v osm byla na palubě, načež v devět hodin loď se zvláštním zmocněním od kardinála, která měla oficiálně plout do Bayonne, zvedla kotvy a zamířila k břehům Anglie.

XLVI Bašta svatého Gervasia

Když přišel d'Artagnan za svými třemi přáteli, zastihl je shromážděné v jedné místnosti. Athos byl zahloubán do přemýšlení, Porthos si nakrucoval knír a Aramis se modlil hodinky z vkusné modlitební knížky v modré sametové vazbě.
„U všech čertů, pánové," řekl jim d'Artagnan hned na prahu, „doufám, že to, co mi chcete povědět, stojí za to. Upozorňuji vás, že jinak vám neodpustím, že jste mě zavolali a nedopřáli mi odpočinek po noci, během níž jsme dobývali a bořili baštu. Škoda, že jste tam nebyli, pánové. Tam bylo horko!"
„Tam, co jsme byli my, také nebyl právě chládek!" odpověděl mu Porthos a vykouzlil si na kníru záhyb, který byl jeho specialitou.
„Mlč!" okřikl ho Athos.
„Ale, ale," dal se slyšet d'Artagnan, který správně pochopil lehké svraštění Athosova obočí. „Tady je zřejmě něco nového."
„Aramisi," řekl Athos, „jestli se nemýlím, předevčírem jste snídal v hospodě U Bezbožníka, že?"
„Ano, máte pravdu."
„Jak to tam vypadá?"
„Za sebe mohu říci, že jsem se tam najedl velice špatně. Předevčírem byl totiž postní den a oni tam neměli nic jiného než nepostní, tučné maso."
„Jak je to možné?" zeptal se udiveně Athos. „Že by v námořním přístavu neměli ryby?"
„Hráz, kterou dává stavět pan kardinál, prý vyhání ryby na širé moře," odpověděl Aramis a znovu se ponořil do nábožné četby.
„Na to jsem se vás ale neptal, Aramisi," pokračoval Athos. „Chtěl jsem vědět, jestli jste tam měli klid a nikdo vás nevyrušoval."
„Mám dojem, že jsme tam byli poměrně málo obtěžováni. K tomu, co máte na mysli, Athosi, by se hostinec U Bezbožníka docela dobře hodil."
„Pojďme tedy k Bezbožníkovi," rozhodl Athos, „protože tady jsou stěny jako z papíru."
D'Artagnan, který byl navyklý na přítelovy způsoby a z jediného jeho slova, gesta či znamení okamžitě poznal, že je situace vážná, vzal Athose pod paždím a beze slova s ním vyšel ven. Porthos a Aramis šli v družném hovoru za nimi. Cestou potkali Grimauda a Athos mu posunkem naznačil, aby se k nim připojil. Grimaud, jak byl zvyklý, poslechl beze slova. Už se, chudák, skoro odnaučil mluvit.
Když došli do hospody U Bezbožníka, bylo sedm hodin a teprve se rozednívalo. Objednali si snídani a odebrali se do místnosti, kde podle slov hostinského neměli být vyrušováni. Naneštěstí si příliš dobře nevybrali čas pro důvěrný rozhovor. V táboře právě odtroubili budíček a každý se snažil setřást ospalost a zahnat chlad z vlhkého ranního vzduchu skleničkou v hostinci. V nepřetržitém sledu se tam střídali dragouni, Švýcaři, gardisté, mušketýři a husaři, což určitě velice vyhovovalo hostinskému, ale bylo silně nevítané čtyřem přátelům. Proto také velice nevrle odpovídali na pozdravy, přípitky a žerty příchozích.
„Zatraceně!" ulevil si Athos. „Ještě si tady vykoledujeme nějakou šarvátku – a tu právě teď nemůžeme potřebovat. Povězte nám, d'Artagnane, jakou jste měli noc a my vám pak řekneme, co jsme dělali my."
„To je pravda," zamíchal se do jejich hovoru husar, který přešlapoval se sklenkou pálenky, ze které pomalu upíjel. „Dnes v noci jste měli vy, páni gardisté, službu v zákopech a prý jste se dostali do křížku s Rochellany, že?"
Na d'Artagnanův tázavý pohled, zda má nevítanému zvědavci odpovědět, reagoval Athos slovy:
„Copak neslyšíš, že se na tebe pan de Busigny laskavě obrací s dotazem? Když si to pánové přejí, vyprávěj, co se dělo v noci!"
„Fy topili nějaký pašta?" ptal se jakýsi Švýcar, který pil rum z pivní sklenice.
„Ano, pane, dostalo se nám té cti," odpověděl s úklonou d'Artagnan, „a dokonce, jak jste mohl slyšet, založili jsme pod jeden roh soudek prachu, jehož výbuch tam udělal řádnou díru. Navíc, protože je bašta značně stará, exploze porouchala celou stavbu."
„Která je to bašta?" zeptal se dragoun, který si nesl na šavli nabodnutou husu, aby si ji upekl.
„Bašta svatého Gervasia," odpověděl d'Artagnan. „Pod její ochranou Rochellané znepokojovali naše zákopníky."
„Šlo přitom do tuhého?"
„Ovšem – ztratili jsme pět mužů, a Rochellané osm nebo deset."
„Balzampleu!" vyjádřil svůj údiv Švýcar, který přes širokou paletu nadávek, které nabízí němčina, klel obvykle francouzsky.
„Je ale velmi pravděpodobné," přidal se husar, „že tam dnes ráno pošlou zákopníky, aby baštu opravili."
„Hm, to může být," souhlasil d'Artagnan.
„Pánové, nabízím sázku," zasáhl náhle do rozhovoru Athos.
„Sadit se? To jo!" dal se slyšet Švýcar.
„Jaká to má být sázka?" ptal se husar.
„Počkejte chvilku," požádal dragoun, který právě kladl šavli s navlečenou husou jako rožeň na dva železné kozlíky na kraji krbu. „Jsem pro. Zpropadený hostinský, honem mi přineste nějakou pánev, abych nepřišel ani o kapku sádla z tohohle vzácného ptáka!"
„On mít prafta," dodal Švýcar. „Sádlo s chusa být moc toprá k sapečení masa."
„Tak jaká to bude sázka? Posloucháme vás, pane Athosi," naléhal dragoun.
„Správně, sem s ní," přidal se husar.
„Dobrá, poslyšte tedy," řekl Athos. „Sázím se s vámi, pane de Busigny, že se svými třemi přáteli, pány Porthosem, Aramisem a d'Artagnanem posnídáme na baště svatého Gervasia a vydržíme tam celou hodinu, ať nepřítel podnikne

cokoli, aby nás odtamtud vypudil.“
Porthos s Aramisem si vyměnili významný pohled – začínali chápat, kam Athos míří. D’Artagnan se však naklonil k Athosovi a zašeptal mu: „To nás ale povedeš na jistou smrt!“
„Jestli tam nepůjdeme, čeká nás smrt ještě jistěji,“ odpověděl mu rovněž šeptem Athos.
„To je, na mou duši, rozhodně krásná sázka,“ ozval se Porthos, rozvalil se na židli a nakrucoval si knír.
„Však já ji přijímám,“ řekl pan de Busigny. „Teď už zbývá jen určit, oč se sázíme.“
„Podívejte se, pánové,“ odpověděl Athos, „vy jste čtyři, my také čtyři – vsaďme se tedy o oběd pro osm lidí podle výběru každého účastníka. Vyhovuje vám to?“
„Prima,“ odpověděl pan de Busigny.
„Souhlasím,“ přidal se dragoun.
„Já taky pro,“ uzavřel Švýcar.
Čtvrtý přítomný, který po celý rozhovor ani nešpitl, přikývl na znamení souhlasu s Athosovým návrhem.
„Snídaně pro tyto pány je hotová,“ oznámil hostinský. „Dobrá, tak ji přineste!“ poručil Athos.
Hostinský poslechl, načež Athos zavolal Grimauda, ukázal mu na velký koš stojící v koutě a posunkem mu přikázal, aby zabalil pečeni do ubrousků. Grimaud okamžitě pochopil, že půjde o snídani pod širým nebem, vzal koš, narovnal do něj masitá jídla, přiložil k nim láhve a pověsil si koš na ruku.
„Kde budete snídat?“ zeptal se hostinský.
„Co vám na tom záleží, jestliže vám zaplatíme?“ řekl Athos a velkopansky hodil na stůl dvě pistole.
„Mám vám dát nazpět, pane důstojníku?“ zajímal se hostinský.
„Není třeba; jen k tomu přidej dvě láhve šampaňského a zbytek si nech na ubrousky.“
Hostinský si uvědomil, že nepochodil tak dobře, jak se zprvu domníval, ale vynahradil si to tím, že namísto šampaňského podstrčil čtyřem přátelům dvě láhve anjouského vína.
„Pane de Busigny,“ znovu promluvil Athos, „srovnal byste si laskavě své hodinky s mými, anebo mi dovolíte, abych si nařídil svoje podle vašich?“
„Výborně, pane,“ řekl husar a vytáhl z kapsičky velice krásné hodinky s briliantovou obrubou. „Ukazují půl osmé,“ oznámil.
„Já mám na svých hodinkách sedm třicet pět, pane. Budeme si tedy pamatovat, že moje jdou o pět minut napřed,“ řekl na to Athos.
Poté čtyři přátelé pozdravili užaslé přítomné a vykročili směrem k baště svatého Gervasia. Za nimi se vlekl Grimaud s košem. Nevěděl sice, kam jdou, ale vlivem trpné poslušnosti vštípené Athosem ho vůbec nenapadlo, aby se na to zeptal. Dokud byli uvnitř tábora, nepromluvili ani slova. Sledovali je četní zvědavci, kteří se dověděli o uzavřené sázce a chtěli být svědky toho, jak dopadne.
Jakmile však překročili zajišťovací postavení a ocitli se ve volném terénu, domníval se d’Artagnan, který neměl ani potuchy, oč jde, že je načase, aby požádal o vysvětlení.
„Povíte mi teď laskavě, milý Athosi, kam to vlastně jdeme?“
„Vidíte přece, že jdeme k baště.“
„A co tam budeme dělat?“
„To také víte – budeme tam snídat.“
„A proč jsme se nenasnídali U Bezbožníka?“
„Protože si musíme povědět něco velice závažného, a v té hospodě nebylo možné pohovořit si ani pět minut mezi těmi neustále přicházejícími a odcházejícími zvědavci, kteří pořád zdraví a dávají se do řeči. Tady aspoň,“ pokračoval Athos a ukázal na baštu, „nás nebude nikdo rušit.“
„Mám dojem,“ řekl d’Artagnan s rozvahou, která byla nerozlučně a zcela přirozeně spjata s nesmírnou odvahou, „že bychom si mohli nalézt nějaké odlehlé místo v písečných přesypech na břehu moře.“
„Kde by nás bylo vidět všechny čtyři pohromadě, takže během čtvrthodiny by kardinál od svých špehů věděl, že se o něčem radíme,“ namítl Athos.
„Ano,“ přitakal Aramis. „Athos má pravdu: ‚Animadvertuntur in desertis‘“ (Jsou pozorováni v pustinách).
„Což o to,“ ozval se Porthos, „pouště by nebyla špatná, ale kde ji tady nalézt?“
„Neexistuje pustina, kde by nám nemohl přeletět nad hlavou pták, kde by nemohla vyskočit nad vodu ryba nebo vyběhnout králík ze své nory – a já se obávám, že pták, ryba i králík jsou kardinálovými špehy. Bude proto lepší pokračovat v tom, co jsme začali a od čehož už tak jako tak nemůžeme ustoupit, pokud nechceme utržit hanbu. Podívejte se: uzavřeli jsme sázku – sázku, kterou nemohl nikdo předvídat a jejíž pravý účel nemůže podle mého názoru nikdo uhodnout – a teď jdeme, abychom ji vyhráli, pobýt hodinu v baště. Tam na nás nepřítel buď zaútočí, anebo nezaútočí. Jestli na nás nezaútočí, budeme mít celou hodinu na to, abychom si pohovořili a nikdo nás nebude moci poslouchat, protože ručím za to, že stěny bašty nemají uši. Když budeme napadeni, stejně si o svých záležitostech promluvíme, a nadto tím, že se budeme bránit, dobudeme si slávy. Vidíte, že nám to bude tak či onak ku prospěchu.“
„Ano,“ namítl d’Artagnan, „ale nepochybně utržíme nějaký zásah kulkou.“
„Ale, můj milý,“ řekl mu na to Athos, „víte přece, že nejnebezpečnější nejsou ty střely, které vypálí nepřítel.“
„Přesto však mám za to, že na takovou výpravu jsme si aspoň měli vzít s sebou své muškety,“ připojil se s námitkou Porthos.
„Vy jste bláhový, příteli Porthosi. Proč bychom se měli tahat se zbytečnou přítěží?“
„Tváří v tvář nepříteli nepovažuji pořádnou mušketu s tuctem nábojů a růžkem prachu za zbytečnou.“
„Hm, copak jste neslyšel, co říkal d’Artagnan?“ zeptal se Porthose Athos.
„Co řekl?“

„D'Artagnan pravil, že tam při útoku v noci na dnešek padlo osm nebo deset Francouzů a přibližně stejný počet Rochellanů. Pro naléhavější starosti nezbyl čas na prohledání mrtvých a odnesení výzbroje, že?"
„A co má být?"
„Co má být? Najdeme tam jejich muškety, jejich růžky se střelným prachem i jejich náboje – a namísto čtyř mušket a dvanácti kulí budeme mít asi patnáct pušek se stovkou nábojů," odpověděl Athos.
„Ach, Athosi, ty jsi skutečně veliký muž," zvolal Aramis.
Porthos pokýval hlavou na znamení, že se připojuje k Aramisovu názoru. Jediný d'Artagnan patrně nebyl dosud plně přesvědčený.
Grimaud zřejmě sdílel d'Artagnanovy pochybnosti a když viděl, že jdou stále blíže k baště, čemuž až dosud nevěřil, zatahal svého pána za šos kabátu.
„Kam to jdeme?" zeptal se posunkem, načež mu Athos odpověděl tím, že ukázal na baštu.
„Tam ale přijdeme o hlavu!" pokračoval Grimaud posunkovou řečí. Athos reagoval tím, že zvedl oči k nebi a rukou ukázal k obloze. Poté Grimaud postavil koš na zem a potřásal hlavou na znamení, že dál jít nehodlá. Athos neřekl ani slovo, vytáhl bambitku, kterou měl za opaskem, natáhl spoušť a přiložil ústí hlavně Grimaudovi k uchu. Ten okamžitě vyskočil jako by ho vymrštilo péro. Athos mu pokynul, aby hezky sebral koš a šel před nimi. Zmíněnou krátkou němohrou získal chudák mlčenlivý sluha jen to, že přešel ze zadního voje do čela.
Když čtyři přátelé dorazili na baštu svatého Gervasia, ohlédli se nazpět. U vrat tábora se mezitím shromáždilo více než tři sta příslušníků všech druhů vojsk. V hloučku stojícím poněkud stranou bylo možné rozeznat pana de Busigny, dragouna, Švýcara i čtvrtého účastníka sázky.
Athos vzal klobouk, nasadil ho na čepel kordu a zamával jím nad hlavou. Všichni přihlížející mu na tento pozdrav odpověděli mocným hurá, které bylo slyšet až na baště. Poté všichni čtyři zmizeli uvnitř bašty, kam už před nimi vklouzl Grimaud.

XLVII Porada mušketýrů

Jak Athos předvídal, v baště nebyl nikdo kromě asi tuctu mrtvých Francouzů a Rochellanů.
„Pánové," řekl Athos, který se ujal velení výpravy, „zatímco bude Grimaud prostírat, my nejdříve posbíráme pušky a náboje. Při té práci můžeme ostatně mluvit, protože tihle pánové," dodal a ukázal na mrtvé, „nás neuslyší."
„Mohli bychom je ale shodit do příkopu," navrhl Porthos, „až se ovšem přesvědčíme, že nemají nic v kapsách."
„Ano," přitakal Aramis, „to je Grimaudova záležitost."
„No dobrá," připojil se d'Artagnan, „ať je tedy Grimaud prošacuje a shodí s hradby."
„Kdepak, to nedělejme!" protestoval Athos. „Mohou se nám ještě hodit."
„Že by nám mohli tihle mrtví nějak prospět?" zapochyboval Porthos. „Mate se vám rozum, milý příteli."
„Nesuďte ukvapeně, jak praví evangelium a pan kardinál!" odpověděl mu Athos. „Kolik máme pušek, pánové?"
„Dvanáct," ohlásil Aramis.
„A kolik nábojů?"
„Asi tak sto."
„To je právě tolik, kolik potřebujeme. Teď pojďme nabít zbraně!" přikázal Athos, načež se dali všichni čtyři do práce. Právě když byla nabita poslední puška, Grimaud posunkem sdělil, že je prostřeno k jídlu. Athos mu rovněž gestem naznačil, že je to v pořádku, načež mu ukázal na jakousi věžičku, z čehož Grimaud usoudil, že má být na stráži. Aby mu zpříjemnil jeho úděl, dovolil mu Athos vzít si na stanoviště veku chleba, dvě kotlety a láhev vína.
„Tak a teď ke stolu," zavelel Athos, načež všichni čtyři usedli se zkříženýma nohama na zem jako Turci nebo krejčí.
„Teď snad, Athosi," ozval se d'Artagnan, „když už nemusíš mít žádné obavy, že tě někdo uslyší, nám konečně sdělíš své tajemství."
„Doufám, pánové," začal Athos, „že vám opatřím povyražení i slávu. Zavedl jsem vás na příjemnou procházku, před sebou máme skvělou snídani a střílnami můžete tam dole vidět pět set lidí, kteří nás považují buď za blázny nebo za hrdiny, což jsou dva druhy pitomců, které se silně podobají jeden druhému."
„A jaké je to tajemství?" naléhal d'Artagnan.
„Oním tajemstvím je to, že jsem včera večer viděl milady."
D'Artagnanovi, který právě nesl sklenici ke rtům, se při vyslovení jména milady tak roztřásla ruka, že musel postavit pohár na zem, aby nerozlil jeho obsah.
„Cože – ty jsi viděl svou…?"
„Pst! Buďte přece tiše! Zapomínáte, můj milý, že tito pánové nejsou zasvěceni do mých rodinných záležitostí tak jako vy. Prostě jsem viděl milady."
„Kde jste ji viděl?" pátral d'Artagnan.
„Přibližně dvě míle odtud – v hostinci U Červeného holubníku."
„To je tedy se mnou amen," řekl malomyslně d'Artagnan.
„Ještě ne tak docela," namítl Athos, „protože právě teď podle všeho odplula od francouzských břehů." Po těch slovech d'Artagnan s úlevou vydechl.
„Co je to vlastně zač, ta milady?" zeptal se Porthos.
„Je to půvabná žena," začal vysvětlovat Athos a ochutnával přitom šumivé víno. „To je mizera, ten hostinský!" vykřikl a dodal: „Místo šampaňského nám dal anjouské a zřejmě si myslí, že se dáme jen tak napálit! Tedy, jak už jsem řekl, je to půvabná žena, která věnovala našemu příteli d'Artagnanovi svou přízeň, a on jí provedl nějakou špatnost, za kterou se mu snažila pomstít – před měsícem ho chtěla dát zabít střelbou z mušket, před týdnem se ho pokusila otrávit a včera

si vyžádala od kardinála d'Artagnanovu hlavu."
„Cože? Vyžádala si od kardinála mou hlavu?" vykřikl d'Artagnan bledý hrůzou.
„Ano, je to svatá pravda," přitakal Porthos. „Slyšel jsem to na vlastní uši."
„Já rovněž," připojil se Aramis.
„V tom případě je marné dál se vzpírat osudu," řekl d'Artagnan a malomyslně nechal klesnout paže. „Dopadne to stejně, když si proženu hlavou kuli a bude po všem."
„Na tuhle poslední hloupost, tu jedinou, na kterou neexistuje lék, je vždycky času dost," odporoval Athos.
„Takovým nepřátelům přece nikdy neuniknu," lamentoval d'Artagnan. „Nejdřív ten můj neznámý z Meungu, pak de Wardes, kterému jsem zasadil tři rány kordem, potom milady, jejíž tajemství jsem odhalil, a nakonec kardinál, jemuž jsem překazil pomstu."
„Hm – to jsou tedy jen čtyři nepřátelé, a my jsme také čtyři, to znamená jeden na jednoho. Ale pozor! Jestli máme věřit znamením, která nám dává Grimaud, budeme teď mít co dělat se značně větším počtem nepřátel. Co se děje, Grimaude? Vzhledem k vážnosti situace vám dovoluji mluvit, příteli, ale buďte stručný, prosím vás. Co vidíte?"
„Skupinu osob."
„Kolik jich je?"
„Asi dvacet."
„Co je to za lidi?"
„Šestnáct zákopníků a čtyři vojáci."
„Jak jsou daleko?"
„Asi pět set kroků."
„Dobrá, to ještě máme čas dojíst tuhle drůbež a vypít pohár vína na tvoje zdraví, d'Artagnane."
„Na tvé zdraví!" přidali se Porthos s Aramisem.
„Budiž tedy, na mé zdraví, ačkoli nevěřím, že by mi vaše přání příliš pomohlo."
„Ale čerta!" uklidňoval ho Athos. „Bůh je veliký, jak říkají vyznavači Mohamedovi, a budoucnost je v jeho rukou."
Pak dopil obsah své sklenice, postavil ji vedle sebe, nenuceně se zvedl, sebral namátkou první pušku, která se mu naskytla, a přistoupil ke střílně. Porthos, Aramis a d'Artagnan učinili totéž, kdežto Grimaud dostal příkaz postavit se za ně a nabíjet jim zbraně.
Za malou chvíli se objevila skupina Rochellanů. Postupovala jakýmsi spojovacím zákopem, který vedl od města k baště svatého Gervasia.
„Hrom do toho!" poznamenal Porthos. „Copak stálo za to, abychom se vyrušovali kvůli nějakým dvaceti chlapíkům s krumpáči, motykami a lopatami? Stačilo, kdyby jim Grimaud pokynul, aby šli pryč, a jsem přesvědčen, že by nás nechali na pokoji."
„O tom pochybuji," poznamenal d'Artagnan, „protože sem postupují náramně odhodlaně. Jdou s nimi čtyři vojáci a desátník, a ti mají muškety."
„Jdou tak rázně proto, že nás ještě nespatřili," podotkl Athos.
„Na mou věru," přidal se Aramis, „přiznávám se, že se mi příčí střílet na ty chudáky civilisty."
„Špatný kněz, který lituje kacíře," namítl Porthos.
„Aramis má pravdu," ozval se Athos. „Dám jim výstrahu."
„Co to chcete, u všech rohatých, udělat?" zvolal d'Artagnan. „Vždyť vás zastřelí, můj milý."
Athos však na d'Artagnanovo varování nedal, s mušketou v jedné a kloboukem v druhé ruce vystoupil do průlomu v hradbě, načež pozdravil a oslovil přibližující se dělníky a vojáky, kteří byli jeho zjevem tak ohromeni, že se asi padesát kroků od bašty zastavili:
„Pánové, několik mých přátel a já v této baště právě snídáme. Určitě víte, že není nic nepříjemnějšího, než když je člověk vyrušen při jídle. Proto vás prosíme, abyste – jestli tady máte mermomocí něco na práci – počkali, než posnídáme nebo přišli později, ledaže byste dostali spásný nápad opustit vzbouřence a přijít si s námi připít na zdraví francouzského krále."
„Pozor, Athosi!" vykřikl d'Artagnan. „Nevidíš, že na tebe míří?"
„Jen ať si míří," odpověděl Athos. „Jsou to civilisté. Nedovedou střílet a nezasáhnou mě."
V tom okamžiku skutečně se ozvaly čtyři výstřely, kulky se rozplácly o kamení kolem Athose, ale žádná ho ani neškrábla. Téměř současně zazněly čtyři rány z mušket našich přátel, které však byly lépe mířené, protože tři vojáci se skáceli mrtví a jeden dělník byl poraněn.
„Grimaude, podejte další mušketu!" zavolal Athos, který stále zůstával v průlomu hradební zdi. Grimaud okamžitě poslechl. Také tři přátelé znovu nabili zbraně, načež následovala druhá salva, po které klesli desátník a dva dělníci, načež zbývající se dali na útěk.
„Teď, pánové, podnikneme výpad," zvolal Athos, načež všichni čtyři vyrazili z pevnůstky, posbírali čtyři muškety padlých vojáků i krátké kopí zabitého desátníka, a když nabyli jistoty, že se prchající nezastaví dříve než v městě, vrátili se s ukořistěnými zbraněmi na baštu svatého Gervasia.
„Nabijte zbraně, Grimaude," řekl Athos, „a my se pustíme do přerušeného jídla a budeme pokračovat v rozhovoru. Kde jsme to vlastně přestali?"
„Já si na to vzpomínám," ozval se d'Artagnan. „Kam má milady namířeno?"
„Cestuje do Anglie," odpověděl Athos.
„Za jakým účelem?"
„Má zavraždit nebo dát zavraždit Buckinghama."
„To je ale bídáctví!" rozhořčeně vykřikl překvapený d'Artagnan.

„S tím si, věřte mi, nedělám velké starosti," pokračoval Athos, načež se obrátil na Grimauda slovy: „Jestli jste hotov, vezměte desátníkovo kopí, přivažte k němu ubrousek a vztyčte je na nejvyšším místě naší bašty, ať rochellští vidí, že mají co činit se statečnými a věrnými vojáky francouzského krále."
Grimaud beze slova uposlechl a za okamžik vlál nad hlavami našich přátel bílý prapor. Jeho vztyčení vyvolalo bouři obdivu francouzských vojáků – na hradbách už byla dobrá polovina tábora.
„Cože?" ozval se znovu d'Artagnan. „Tebe nezajímá, že zavraždí nebo dá zavraždit Buckinghama? Vévoda je přece náš přítel!"
„Vévoda je Angličan, vévoda proti nám bojuje – s ním ať si milady udělá, co bude chtít! Na tom mi záleží zrovna tak málo, jako na téhle prázdné láhvi." S těmi slovy Athos vyprázdnil do své sklenice poslední zbytek vína z láhve a tu odhodil na patnáct kroků daleko.
„Ještě okamžik," řekl d'Artagnan, „já takhle Buckinghama neopustím. Dal nám přece krásné koně."
„A zejména náramně pěkné postroje," dodal Porthos, který právě měl na plášti prýmek ze sedla koně od Buckinghama.
„Navíc," připojil se Aramis, „Bůh si přeje obrácení hříšníka, nikoli jeho smrt."
„Amen!" zakončil debatu Athos. „Jestli si budete přát, vrátíme se k tomu později. V dané chvíli mi však šlo především o to – a jsem si jistý, že mě pochopíš, d'Artagnane – sebrat té ženě zplnomocnění, jakousi carte blanche, kterou vymámila od kardinála a pomocí níž se měla beztrestně zbavit tebe, a možná také nás."
„Ta ženská je snad učiněný ďábel!" poznamenal Porthos a natáhl ruku s talířem k Aramisovi, který právě porcoval kuře.
„A zůstala ta plná moc in bianco v jejích rukou?" zeptal se rozechvěle d'Artagnan.
„Ne, nezůstala. Dostala se do mých rukou, ale lhal bych, kdybych řekl, že jsem ten papír získal snadno," odpověděl Athos.
„Ach, můj milý Athosi," řekl d'Artagnan, „ani nevím, kolikrát už vám vděčím za záchranu života!"
„To jste nás opustil proto, abyste k ní zašel?" zeptal se Aramis.
„Přesně tak."
„A máš to kardinálovo psaní?" naléhal d'Artagnan.
„Tady je – podívej se!" S těmi slovy vyndal Athos drahocenný papír z kapsy kabátce a podal ho d' Artagnanovi. Ten ho rozbalil a nijak se nepokoušel zakrýt, jak se mu třese ruka.

To, co učinil držitel tohoto listu, stalo se na můj rozkaz a pro blaho státu. 3. prosince 1627
Richelieu.

„To je opravdu rozhřešení podle všech pravidel," ozval se Aramis. „Ten papír musíme roztrhat," zvolal d'Artagnan, který měl dojem, že čte svůj ortel smrti.
„Ale kdepak! Právě naopak ho musíme co nejpečlivěji opatrovat," odporoval Athos. „Já bych ho nedal, ani kdyby mi ho někdo posázel dukáty."
„Co asi teď milady udělá?" položil otázku mladý muž.
„Co asi?" odpovídal ledabyle Athos. „Pravděpodobně napíše kardinálovi, že jí jistý proklatý mušketýr jménem Athos sebral glejt od Jeho Eminence. V tomtéž dopise panu kardinálovi poradí, aby se současně s Athosem zbavil dvou jeho přátel Porthose a Aramise. Jeho Eminence si vzpomene, že to jsou stále titíž lidé, kteří mu kříží cestu, a tak jednoho krásného dne dá zatknout d'Artagnana – a aby se ten nenudil o samotě, pošle do Bastily i nás, abychom mu tam dělali společnost."
„Ale, ale," ozval se Porthos. „Mám dojem, že krutě žertujete, můj milý!"
„Vůbec nežertuji," odpověděl Athos.
„Víte, že zakroutit krk té zatracené milady by byl menší hřích než pobíjet chudáky hugenoty, kteří se nedopustili jiného zločinu než že tytéž žalmy, které my zpíváme latinsky, oni zpívají francouzsky," pravil Porthos.
„Co tomu říká náš abbé?" zeptal se klidně Athos.
„Zastávám stejný názor jako Porthos," odpověděl Aramis.
„Já tím spíš!" dodal d'Artagnan.
„Naštěstí je daleko," podotkl Porthos. „Přiznám se, že kdyby byla tady, silně by mi šla na nervy."
„Mně vadí, když je v Anglii, stejně jako ve Francii," připojil se Athos.
„A mně vadí, ať je kdekoli," dodal d'Artagnan.
„Když jste ji ale měl v rukou," zeptal se Athose Porthos, „proč jste ji neutopil, nezaškrtil nebo nepověsil? Jen mrtví se přece nevracejí!"
„Myslíte, Porthosi?" odpověděl mušketýr otázkou s ponurým úsměvem, který pochopil pouze d'Artagnan.
„Mám nápad," ozval se mladý Gaskoněc.
„Tak ho vyklop!" vyzvali ho přátelé.
„Do zbraně!" zvolal v tom okamžiku Grimaud, načež všichni čtyři vyskočili a běželi k puškám. Tentokrát to byl asi dvaceti nebo pětadvacetičlenný oddíl tvořený nikoli dělníky, nýbrž vojáky posádky města La Rochelle.
„Neměli bychom se vrátit do tábora?" navrhl Porthos. „Zdá se mi, že je jich trochu moc!"
„Nejde to ze tří příčin," zamítl Porthosův nápad Athos. „Za prvé nejsme ještě hotovi se snídaní, za druhé se musíme ještě o ledačem dohovořit a za třetí dosud chybí deset minut do celé hodiny, kterou zde máme strávit."
„Tak je ale třeba připravit nějaký plán boje," připomněl Aramis.
„To je náramně jednoduché," odpověděl Athos. „Jakmile se protivník přiblíží na dostřel mušket, zahájíme palbu. Když půjdou dál, budeme pokračovat ve střelbě, dokud budeme mít nabité pušky. Jestli se zbytek oddílu přesto pokusí o

zteč, necháme útočníky sestoupit až do příkopu a tam jim svrhneme na hlavy tenhle kus zdi, který dosud drží na místě jen čirým zázrakem."
„Prima," zvolal Aramis. „Vy jste rozený generál, Athosi, a kardinál, který se pokládá za velkého válečníka, je proti vám hotový břídil."
„Pánové," přerušil ho Athos, „nestřílejte, prosím vás, dva na téhož vojáka, ale každý si vemte na mušku jednoho."
„Já už mířím na toho svého," ozval se d'Artagnan.
„Já jakbysmet," připojil se Porthos.
„A já rovněž," uzavřel Aramis.
„Tak tedy palte!" zavelel Athos.
Čtyři výstřely zahřměly jako jeden a čtyři nepřátelští vojáci padli. Hned zabubnoval bubeník a skupina postupovala dál přískoky. Nyní se ozývaly výstřely nepravidelně, ale každý byl přesně mířený. Rochellané přesto pokračovali v útoku během, jako by si byli vědomi své početní převahy. Další tři výstřely skosily ještě dva útočníky, ale zbývající se nezastavili, ani nezpomalili postup. Když se dostali až k samé patě zdi, zbývalo jich stále ještě dvanáct nebo patnáct. Ani poslední salva je nezastavila – naskákali do příkopu a chystali se vylézt do trhliny v hradbě.
„Tak do toho, přátelé! Skoncujme s nimi jedním rázem. Ke stěně! Ke stěně!" zvolal Athos.
Na jeho povel začali čtyři přátelé i s Grimaudem rozhoupávat hlavněmi pušek ohromný kus zdi, který se naklonil jako pod náporem větru, odtrhl se od podkladu a s děsivým rachotem se svalil do příkopu. Ozval se mohutný křik, k obloze se zvedl oblak prachu a bylo po všem.
„Snad jsme je nerozdrtili od prvního do posledního?" zeptal se Athos.
„Na mou duši, vypadá to tak," odpověděl d'Artagnan.
„Ale ne, podívejte se," odporoval Porthos. „Tamhle se dva nebo tři belhají pryč."
Úvozem skutečně prchali tři nebo čtyři zkrvavení a zablácení ubožáci. To bylo všechno, co zbylo z oddílu.
Athos pohlédl na hodinky a oznámil přátelům: „Už jsme tady, pánové, celou hodinu a sázku jsme tedy vyhráli. Musíme však být velkorysí – a nadto nám d'Artagnan dosud nevyložil svůj nápad." Po těch slovech si šel s obvyklou chladnokrevností sednout, aby dokončil přerušenou snídani.
„O jakém nápadu mluvíte?" zeptal se nechápavě d'Artagnan.
„Řekl jste přece, že máte nějaký nápad," připomenul mu Athos.
„Aha, už to mám," vzpomněl si d'Artagnan. „Rozjedu se podruhé do Anglie, vyhledám vévodu z Buckinghamu a budu ho varovat před úkladem, který se proti němu chystá."
„To neuděláte, d'Artagnane!" rezolutně zareagoval chladným tónem na slova mladého muže Athos.
„Pročpak ne?" ohradil se d'Artagnan. „Což jsem to už jednou neučinil?"
„Ano, učinil jste to, jenže tehdy jsme ještě nebyli ve válce. Pan z Buckinghamu byl naším spojencem, kdežto dnes je nepřítelem. To, co chcete udělat, by bylo označeno za zradu."
D'Artagnan uznal pádnost Athosova argumentu a mlčel. Zato se ozval Porthos: „Teď něco napadlo i mě."
„Buďte tiše, ať si vyslechneme Porthosův nápad," vybídl Aramis, načež Porthos řekl:
„Pod nějakou záminkou, kterou si vymyslíte – sám bych na ni přijít nedokázal – vyžádám si od pana de Tréville dovolenou. Protože mě milady nezná, dostanu se k ní, aniž bych vzbudil její podezření, a až se mi ocitne v rukou, zardousím ji."
„Hm, nemohu říci, že by mi byl Porthosův nápad příliš proti mysli," podotkl Athos.
„Ale fuj!" ohradil se Aramis. „Zabít ženu! To ne, počkejte, mně přišlo na mysl to pravé."
„Tak ven s tím, Aramisi!" vybídl Athos, který si zřejmě velice vážil schopností mladého mušketýra. „Je třeba varovat královnu."
„Máte pravdu, to je ono," zvolali jako jedněmi ústy Porthos a d'Artagnan, „zdá se, že se blížíme k řešení."
„Varovat královnu?" namítl Athos. „Jak to chcete udělat? Copak máme nějaké spojení se dvorem? Můžeme snad poslat někoho do Paříže, aby se to nerozneslo po táboře? Odtud do Paříže je sto čtyřicet mil – a než se náš dopis dostane do Angers (na necelé třetině cesty z La Rochelle do Paříže, pozn. překl.), budeme v chládku."
„O spolehlivé odevzdání nějakého psaní Jejímu Veličenstvu se mohu postarat," navrhl Aramis s uzarděním. „Znám v Toursu obratnou osobu…" Zde se uprostřed věty zarazil, když zahlédl Athosův úsměv.
„Vy tenhle způsob nepřijímáte, Athosi?" zeptal se d'Artagnan.
„V zásadě ho neodmítám," odpověděl Athos. „Chtěl jsem jen upozornit Aramise na to, že nemůže odjet z tábora, že kromě nás není nikdo spolehlivý, že dvě hodiny po odchodu posla budou všichni kapucínští mniši, všichni policejní pochopové a všichni kardinálovi černoplášťníci znát text onoho dopisu nazpaměť – a že vy i vaše obratná osoba poputujete do vězení."
„Kromě toho," připojil se s námitkou Porthos, „královna bude zachraňovat pana z Buckinghamu, kdežto nás ostatní vůbec ne."
„To, co namítá Porthos," dodal d'Artagnan, „má hodně do sebe."
„Ale, ale, copak se to děje v městě?" upozornil Porthos.
„Bubnují tam na poplach."
Čtyři přátelé se odmlčeli a hlas bubnů skutečně pronikl zřetelně až k nim.
„Uvidíte, že na nás pošlou celý pluk," řekl Athos. „Nehodláte se snad postavit proti celému pluku?" zeptal se Porthos.
„Proč ne?" odpověděl tázaný. „Cítím se výborně a postavil bych se třebas proti celé armádě, jen kdybychom si byli vzali s sebou o tucet láhví vína víc."
„Na mou duši, bubnování se blíží," řekl d'Artagnan.
„Ať se blíží," ozval se znovu Athos. „Odtud do města je čtvrt hodiny chůze – a tedy z města sem je to stejně daleko.

To je víc než dost času k tomu, abychom si připravili plán co dělat. Jestli odtud odejdeme, tak příhodné místo už nenalezneme. Okamžik, pánové, zrovna jsem dostal správný nápad.“
„Tak nám ho povězte!“
„Jen mi dovolte dát několik nezbytných příkazů Grimaudovi.“
„Grimaude,“ zavolal na sluhu a ukázal mu na mrtvoly ležící kolem, „chopte s těchhle pánů, opřete je o stěnu, na hlavu jim dejte klobouky a do rukou zbraně!“
„Athosi, ty jsi génius! Už chápu, co zamýšlíš,“ zvolal d’Artagnan.
„Vy chápete, jaký to má smysl?“ otázal se Porthos.
„Co ty, Grimaude? Tobě je jasné, oč jde?“ obrátil se na mlčenlivého sluhu Aramis a ten na jeho otázku přitakal.
„Tak to je všechno, co je třeba udělat,“ řekl spokojeně Athos. „My se teď vraťme k mému nápadu.“
„Já bych ale přece jen rád věděl…“ dotíral Porthos.
„To je zbytečné.“
„Ano, ano, poslechněme si, co navrhuje Athos,“ dožadovali se Aramis i d’Artagnan.
„Tak poslouchejte. Podle toho, co jste mi o ní pověděl, d’Artagnane, ta milady, ta žena netvor, ta zrůda a démon má švagra.“
„Ano, má. Já ho dokonce dobře znám a mám za to, že švagrovou nemá právě v lásce.“
„To se náramně hodí,“ pokračoval Athos, „a byl bych ještě raději, kdyby ji nenáviděl.“
„V tom ohledu můžeme být klidní.“
„Já bych ale hrozně rád věděl, co to vlastně provádí Grimaud,“ znovu se ozval Porthos.
„Mlčte, Porthosi,“ okřikl ho Aramis. „Jak se jmenuje ten její švagr?“
„Lord de Winter.“
„Kde je teď?“
„Hned, jak se začalo mluvit o válce, vrátil se do Londýna.“
„Tak přesně to je člověk, kterého potřebujeme,“ pokračoval ve výkladu Athos. „Právě jeho musíme varovat. Dáme mu vědět, že se jeho švagrová chystá někoho zavraždit a požádáme ho, aby ji nespustil z očí. Domnívám se, že v Londýně určitě mají nějakou instituci jako ústav pro padlé dívky nebo domov kajícnic. Ať tam dá švagrovou zavřít a budeme mít po starosti.“
„To ano,“ dodal d’Artagnan, „ale jen tak dlouho, než odtamtud uprchne.“
„Pověděl jsem vám všechno, co mě napadlo a upozorňuji vás, že už nemám nic, co bych mohl navrhnout.“
„Já se domnívám,“ řekl Aramis, „že je to nejlepší řešení – současně varovat jak královnu, tak lorda Wintera.“
„To je sice pravda, ale koho poslat s dopisem do Toursu a koho s psaním do Londýna?“
„Já ručím za Bazina,“ řekl Aramis.
„A já za Plancheta,“ připojil se d’Artagnan.
„Máte pravdu,“ dodal Porthos, „jestliže my nesmíme opustit tábor, naši sluhové mohou.“
„Ovšem,“ rozhodl Aramis. „Ještě dnes napíšeme dopisy, dáme Bazinovi a Planchetovi peníze a ti vyrazí na cestu.“
„Říkáte, že jim dáme peníze?“ zeptal se Athos. „Copak vy nějaké máte?“
Po jeho slovech všichni čtyři na sebe pohlédli a na čelech, která se před chvílí vyjasnila, objevil se jim stín starosti.
„Poplach!“ zvolal d’Artagnan. „Tamhle dole se hemží černé a červené tečky. Co jste to říkal, Athosi – že na nás pošlou pluk? To je celá armáda!“
„Máte pravdu, je to tak,“ souhlasil Athos, „jen se na ně podívejte – tentokrát přicházejí mazaně potichu – ani nebubnují, ani netroubí. A co ty, Grimaude, jsi už hotov?“
Grimaud beze slova posunkem přisvědčil a ukázal na tucet mrtvých, které rozestavil ve velice malebných pozicích – jedni měli pušky na ramenou, druzí vypadali jako když míří a dalším dal do rukou kordy.
„Prima!“ pochválil ho Athos. „Máš skvělou fantazii!“
„Stejně bych ale rád věděl, jaký to má smysl,“ naléhal Porthos.
„Nejdřív odtud zmizme!“ pobízel d’Artagnan. „Pochopíš to později.“
„Ještě okamžik, pánové, počkejte, ať může Grimaud sklidit ze stolu,“ vyzval své druhy Athos.
„Jen se podívejte!“ volal Aramis. „červené a černé tečky vůčihledě rostou. D’Artagnan má pravdu – myslím, že je nejvyšší čas, abychom se vrátili do tábora.“
„Ani já už nic nenamítám proti odchodu,“ souhlasil Athos. „Vsadili jsme se, že tady vydržíme hodinu a už jsme tu celé půldruhé hodiny, takže nám nikdo nemůže nic vytknout, a také jsme si všechno pověděli. Tak tedy pojďme, pojďme, pánové!“
Grimaud s košíkem se zbytky snídaně už byl kus cesty napřed a uháněl k táboru.
Čtyři přátelé rovněž vyrazili, ale asi po deseti krocích se zastavili na Athosovo zvolání: „Stůjte, pánové! Co to provádíme?“
„Zapomněl jste tam něco?“ zeptal se Aramis.
„Ovšem – nechali jsme tam prapor! A nepříteli se nesmí zanechat žádný prapor, i když je to pouhý ubrousek!“ odpověděl Athos, vrátil se do pevnůstky, vystoupil na nejvyšší plošinu a sejmul praporec. Protože mezitím přišli Rochellané na dostřel muškety, spustili zuřivou palbu. Běsnili, protože měli dojem, že se jim Athos vysmívá.
Zdálo se však, že Athose chrání nějaké kouzlo, protože všechny střely létaly se svistem kolem něj, ale žádná ho ani neškrábla. Otočil se k Rochellanům zády a zamával svou zástavou na pozdrav osazenstvu tábora královských vojsk. Z obou stran se ozvalo mohutné volání – u Rochellanů to byl projev bezmocného vzteku, a v královském táboře nadšené ovace.
Po první salvě následovala druhá a tři projektily, které zasáhly ubrousek, udělaly z něj skutečný praporec. Bylo slyšet,

jak celé ležení volá: „Sestupte! Slezte dolů!“
Athos sestoupil k velké radosti přátel, kteří na něj čekali s úzkostí.
„Pojďme už, Athosi, pojďme rychle, přidejme do kroku!“ pobízel d’Artagnan. „Teď, když už jsme všechno vymysleli a až na peníze všechno máme, bylo by hloupé dát se zabít.“
Athos však nic nedal na naléhání přátel a dál důstojně kráčel volným krokem. Když jeho druhové viděli, že si nedá říci, srovnali krok s ním. Grimaud se svým košem je daleko předběhl a byl už mimo dostřel.
Za několik okamžiků se ozvala divoká palba. „Co se to děje?“ zeptal se Porthos. „Na koho to střílejí? Jak to, že neslyším hvízdat kulky a nikoho nevidím?“
„Střílejí na naše mrtvé,“ odpověděl Athos.
„Jenže ti jim neodpovědí!“
„Přesně tak. Rochellané budou mít podezření, jestli nejde o nějakou léčku, chvíli budou přemýšlet a nakonec vyšlou na baštu parlamentáře. Než tomu přijdou na kloub, budeme už z dostřelu. Proto není proč pospíchat a uhnat si zánět pohrudnice.“
„Teď už rozumím,“ ozval se Porthos nadšeně.
„No konečně! Zaplať pánbůh,“ řekl Athos s pokrčením ramen.
Při pohledu na tři přátele vracející se volným krokem propukli Francouzi v nadšený jásot.
Po chvilce se ozvala nová palba z mušket. Tentokrát už kule protivně zahvízdaly kolem odcházejících mušketýrů a několik projektilů se rozplesklo na okolních kamenech. Rochellané konečně ovládli baštu svatého Gervasia.
„Jsou to ale nešikové!“ poznamenal Athos. „Kolik jsme jich vlastně pobili? Dvanáct?“
„Spíš patnáct.“
„A kolik jsme jich pohřbili pod tou zdí?“
„Osm nebo deset.“
„Přitom všem jsme neutrpěli ani jediné škrábnutí. Ale přece – co to máte na ruce d’Artagnane? Je to krev?“
„Ale to nestojí za řeč.“
„To vás škrábla zbloudilá střela?“
„Vůbec ne.“
„Tak od čeho to je?“
Jak už jsme se zmínili, měl Athos rád d’Artagnana jako syna a navzdory své samotářské a tvrdé povaze někdy o něj projevoval vpravdě otcovský zájem a péči.
„Je to jen škrábnutí,“ odpověděl d’Artagnan. „Kámen ze zdi mi přimáčkl ruku a briliant z prstenu mi sedřel kůži.“
„Tak vidíte, to máte z toho, že nosíte brilianty,“ podotkl s výrazem opovržení Athos.
„Máte pravdu,“ zvolal Porthos. „Vždyť je tady přece ten briliant! Proč si vlastně naříkáme na nedostatek peněz, když máme diamant?“
„Počkejte, to máte pravdu,“ přitakal Aramis.
„Přisámbůh, Porthosi,“ řekl Athos, „tentokrát máte opravdu šťastný nápad.“
„To bych prosil,“ naparoval se Porthos, kterého potěšilo Athosovo uznání. „Když máme briliant, tak ho prodejme!“
„Je to ale briliant od královny,“ namítl d’Artagnan.
„To je jen další důvod,“ tvrdil Athos. „Bude vrcholně spravedlivé a morální, jestliže královna zachrání prostřednictvím svého prstenu jak svého milence, tak nás, své přátele. Proto navrhuji, abychom ten briliant prodali. Co o tom soudí náš pan abbé? Na Porthosův názor se neptám – ten už ho vyslovil.“
„Já se domnívám,“ odpověděl s uzarděním Aramis, „že když nejde o prsten od milenky a není to tedy zástava lásky, může ho d’Artagnan prodat.“
„Vy mluvíte, příteli, jako zosobněná teologie. Co tedy navrhujete?“
„Prodat ho,“ odvětil jednoznačně Aramis.
„Tak dobrá,“ souhlasil vesele d’Artagnan. „Prodejme briliant a už o tom nemluvme!“
Palba pokračovala, ale čtyři přátelé už byli mimo dostřel a Rochellané stříleli hlavně k upokojení vlastního svědomí.
„Ten Porthosův nápad přišel, na mou duši, v nejvyšší čas,“ řekl Athos. „Jsme u samého tábora. Teď už ale, pánové, o téhle záležitosti ani slovo! Dívají se na nás, jsou nám naproti a připraví nám triumfální uvítání.“
Athos měl pravdu. Jak jsme se již zmínili, byl celý tábor na nohou. Přes dva tisíce lidí přihlíželo jako v divadle šťastně skončenému bravurnímu kousku čtyř přátel, o jehož pravé příčině neměl nikdo ani potuchy. Ze všech stran se ozývalo volání: „Ať žijí gardisté! Ať žijí mušketýři!“ První přišel pan de Busigny stisknout ruku Athosovi a slavnostně uznat, že čtyři přátelé sázku vyhráli. Po něm následovali dragoun se Švýcarem a pak všichni přátelé. Blahopřání, stisky rukou a objímání neměly konce, právě tak jako posměšky na adresu Rochellanů. Nakonec z toho vzniklo takové pozdvižení, že se pan kardinál obával, zda nevypukla nějaká vzpoura a poslal kapitána své gardy pana La Houdiniere zjistit, co se to děje.
Když se kapitán z květnatého a nadšeného vyprávění vojáků dověděl, oč jde, vrátil se ke kardinálovi a na jeho dotaz mu sdělil:
„Monsignore, tři mušketýři a jeden gardista se vsadili s panem de Busigny, že posnídají na baště svatého Gervasia. Při snídani čelili po dvě hodiny útokům nepřítele a pobili nevím kolik Rochellanů.“
„Zeptal jste se na jména těch tří mušketýrů?“
„Ano, monsignore.“
„Tak jak se jmenují?“
„Jsou to pánové Athos, Porthos a Aramis.“
„Pořád ti tři moji stateční!“ zamumlal kardinál. „A kdo byl ten gardista?“

„Pan d'Artagnan."
„Zase ten mladý ztřeštěnec! Ty čtyři rozhodně musím získat pro sebe."
Téhož dne večer hovořil kardinál o ranním hrdinském činu naší čtveřice, který se stal předmětem obdivu celého tábora, s panem de Tréville. Ten byl plně informován o průběhu celé události přímo jejími hrdiny a nyní ji do všech podrobností vylíčil Jeho Eminenci. Přitom neopomněl zmínit se o epizodě s ubrouskem.
„Víte co, pane de Tréville," řekl mu nakonec kardinál. „Buďte tak laskav a dejte mi ten ubrousek. Dám na něj vyšít tři zlaté lilie a předám ho vaší setnině jako zástavu."
„To by ale nebylo spravedlivé vůči gardistům, protože pan d'Artagnan nepatří mně, ale je podřízeným pana des Essarts," namítl pan de Tréville.
„Tak si ho tedy vezměte!" rozhodl kardinál. „Když se ti čtyři stateční vojáci mají tak rádi, není spravedlivé, jestliže neslouží v téže setnině."
Ještě týž večer oznámil pan de Tréville tuto potěšující zvěst třem mušketýrům i d'Artagnanovi a na příští den pozval všechny čtyři na oběd.
D'Artagnan byl radostí v sedmém nebi. Víme přece, že jeho životním snem bylo stát se mušketýrem. Všichni tři přátelé se radovali s ním.
„Měl jsi, na mou duši, skvělý nápad," řekl d'Artagnan Athosovi. „Jak jsi předpověděl, proslavili jsme se a pohovořili jsme si o nesmírně závažných věcech."
„A nyní budeme moci v rozhovoru klidně pokračovat bez obav, že by nás někdo mohl podezírat, protože s pomocí boží teď budeme považováni za přívržence kardinálovy."
Hned večer navštívil d'Artagnan pana des Essarts, uctivě mu složil poklonu a oznámil mu své povýšení.
Pan des Essarts měl d'Artagnana velice rád a proto mu nabídl peněžní výpomoc při opatřování mušketýrské výstroje. D'Artagnan pomoc svého kapitána s díky odmítl, ale využil příležitosti k tomu, aby mu odevzdal svůj prsten se žádostí o jeho ocenění za účelem prodeje. V osm ráno příštího dne přišel k d'Artagnanovi sluha pana des Essarts a přinesl mu měšec se sedmi tisíci livrů. To byla cena královnina briliantu.

XLVIII Rodinná záležitost

Athos přišel na vhodné označení: rodinná záležitost. Po rodinných záležitostech neměl kardinál co slídit, do rodinné záležitosti nikomu nic nebylo, rodinnou záležitostí bylo možné zabývat se před každým a nijak se s ní netajit.
Athos tedy vymyslel název: rodinná záležitost.
Aramis přišel na vykonavatele: sluhy a
Porthose napadl prostředek: briliant.
Jediný d'Artagnan, obvykle ze všech čtyř nejvynalézavější, tentokrát nevymyslel nic. Je však třeba vzít v úvahu, že ho pouhé slovo milady úplně ochromovalo. Ale přece něco – našel kupce na briliant.
Oběd u pana de Tréville se konal ve veselé náladě. D'Artagnan už byl v novém mušketýrském stejnokroji. Aramis, který měl téměř stejnou postavu jako on a díky bohatému honoráři od nakladatele za svou báseň pořídil si všechno dvojmo, přenechal příteli kompletní výstroj a výzbroj.
Sám d'Artagnan by se cítil na vrcholu blaha, nebýt přízraku milady, který se mu stále rýsoval na obzoru jako temný mrak.
Po obědě se čtyři přátelé dohodli, že se večer sejdou u Athose a všechno tam dojednají. D'Artagnan strávil celý zbytek dne tím, že se procházel všemi uličkami tábora a chlubil se novým mušketýrským stejnokrojem.
Ve stanovenou hodinu večer se všichni čtyři sešli, aby vyřešili tři otázky:
– co napsat švagrovi milady;
– dohodnout se o znění dopisu „šikovné osobě" v Toursu a
– určit, kteří sluhové budou vysláni s dopisy.
Každý nabízel a doporučoval toho svého. Athos vyzvedal diskrétnost Grimauda, který hovořil jen tehdy, když ho k tomu jeho pán vyzval. Porthos vychvaloval sílu Mousquetona, který byl díky své tělesné konstrukci schopen napráskat čtyřem mužům normálního vzrůstu. Aramis se spoléhal na šikovnost svého Bazina, květnatě na něj pěl chválu a doporučoval ho. Konečně d'Artagnan pevně věřil v odvahu Plancheta a připomínal jeho neohrožené chování v lesíku u Calais.
O zmíněných čtyřech vlastnostech sluhů se dlouho a zaníceně hovořilo. Průběh této nesporně zajímavé diskuse však zde nebudeme uvádět, protože by to bylo příliš zdlouhavé.
„Naneštěstí by bylo třeba, aby ten, kterého pošleme, měl nejednu, nýbrž všechny čtyři vlastnosti, o nichž hovoříme," připomněl Athos.
„Kde však takového sluhu najdeme?"
„Docela určitě vím, že takový se nedá najít," odpověděl Athos. „Proto si vezměte Grimauda."
„Pošlete Mousquetona."
„Raději pošleme Bazina."
„Rozhodněte se pro Plancheta," doporučoval d'Artagnan. „Je odvážný a šikovný – a to už jsou dvě vlastnosti z těch čtyř."
„Pánové," zasáhl do sporu Aramis, „nejdůležitější není vědět, který z našich čtyř sluhů je nejdiskrétnější, nejsilnější, nejšikovnější a nejstatečnější – hlavní je zjistit, kdo z nich má nejraději peníze."
„Co říká Aramis, je velmi rozumné," pravil Athos. „Je třeba kalkulovat především s lidskými slabostmi, nikoli s přednostmi. Vy jste, pane abbé, velký moralista!"

„Určitě," přitakal Aramis, „potřebujeme nejen zajistit úspěch akce, ale také zabránit jejímu možnému nezdaru, protože v tom případě by šlo o hlavu, a to nejen našim sloužícím."
„Mluvte tišeji, Aramisi!" připomněl Athos.
„Ano, půjde o hlavu nejen dotyčného sluhy, nýbrž i jeho pána a dokonce nás všech! Jsou nám naši sloužící oddáni natolik, aby pro nás dali v sázku život? Ne, nejsou," pokračoval Aramis.
„Já bych i v tomto ohledu za Plancheta skoro ručil," ozval se d'Artagnan.
„Tak dobrá, milý příteli. Podepřete jeho nezištnou oddanost slušnou částkou, kterou si trochu přilepší, a budete za něj moci ručit dvojnásob."
„Ale proboha, nebuďte bláhoví – i pak vás oklame," namítl Athos, který byl optimistou, pokud šlo o neživé věci, ale zásadně se stavěl pesimisticky, jestliže se jednalo o lidi. „Slíbí vám všechno možné, aby dostali peníze, ale cestou jim bude strach svazovat ruce a nohy. Když je dopadnou, zmáčknou je, a oni se pod nátlakem přiznají. Nejsme přece děti, abychom si dělali iluze! Aby se někdo dostal do Anglie (zde Athos ztišil hlas), musí projet celou Francií, která je prolezlá kardinálovými špiony a jinými stvůrami. K cestě lodí je zapotřebí patřičné povolení a dotyčný musí také umět anglicky, aby se doptal na cestu do Londýna. Já to všechno považuji za velice nesnadné."
„Ale vůbec ne," odporoval d'Artagnan, který měl velký zájem na tom, aby se zmíněný záměr uskutečnil. „Mně se to zdá naopak docela snadné. Samo sebou se rozumí, že kdybychom napsali lordu Winterovi úplně otevřeně o kardinálových ohavnostech…"
„Mluv tišeji!" napomenul ho Athos.
„O intrikách a věcech, které jsou předmětem státního tajemství," pokračoval d'Artagnan tišším hlasem, „dali by nás určitě všechny zaživa lámat kolem. Nezapomínejte však, proboha, že mu budeme psát, jak jste vy sám, Athosi, řekl, o rodinné záležitosti. Budeme mu psát jen proto, aby své švagrové, až přijede do Londýna, znemožnil nám škodit. Napíšu mu proto dopis přibližně tohoto znění:"
„Tak povídejte!" pobídl ho Aramis s pochybovačným výrazem.
„Pane a drahý příteli…"
„To začínáte opravdu krásně!" přerušil d'Artagnana Athos. „Oslovovat dnes Angličana ‚drahý příteli'! Už za tahle slova vás nebude čekat vpletení do kola, ale rozčtvrcení!"
„No dobrá, budiž – napíšu tedy pouze ‚pane'."
„Můžete použít oslovení ‚milorde'," znovu se ozval Athos, který si velice potrpěl na dodržování společenských konvencí.
„Tak tedy: ‚Milorde, vzpomínáte si na malé pastvisko pro kozy u Lucemburského paláce?'"
„To tak ještě! Teď se zmiňovat o Lucemburském paláci! To jste tedy vymyslel opravdu báječně! Určitě to budou považovat za narážku na královnu matku," znovu kritizoval Athos.
„Napíšeme tedy jednoduše: ‚Vzpomínáte si, milorde, na jisté malé pastvisko, kde vám byl darován život?'"
„Milý d'Artagnane," ozval se opět Athos, „vy budete vždycky pramizerným stylistou. Jak vás může napadnout napsat ‚kde vám byl darován život'? To se přece nehodí. Urozenému muži se něco takového neříká. Pamatujte si, že připomínat někomu prokázané dobrodiní znamená dotyčného urazit."
„Jste opravdu nesnesitelný, milý příteli," ohradil se d'Artagnan. „Než bych psal pod vaší cenzurou, raději to vzdám."
„A dobře uděláte. Ohánějte se mušketou a kordem, můj milý, v tom se skvěle vyznáte, ale pero přenechte panu abbému – to je jeho obor!"
„To je pravda," připojil se Porthos. „Dejte pero Aramisovi – ten přece spisuje latinské disertace."
„Budiž," souhlasil d'Artagnan. „Napište to, Aramisi, ale zapřísahám vás jménem Jeho Svatosti papeže – buďte stručný, sice vás zkritizuji zase já!"
„Jsem pro," řekl Aramis s naivní sebedůvěrou, která je vlastní všem básníkům. „Musíte mě však do celé věci řádně zasvětit. Zaslechl jsem jen, že ta švagrová je nějaká ničemnice – a dokonce jsem se o tom sám přesvědčil, když jsem poslouchal její rozmluvu s kardinálem."
„Mluvte tišeji, sakra!" vyzval hovořícího Athos.
„Podrobnosti ale neznám," pokračoval Aramis.
„Ani já ne," připojil se Porthos.
D'Artagnan s Athosem na sebe chvilku beze slova pohlíželi. Athos zbledl více než obvykle a když se vzchopil, naznačil posunkem d'Artagnanovi, že může pokračovat.
„Dobrá, hraběti je třeba sdělit toto: ‚Vaše švagrová, milorde, je ničemnice, která vás chtěla dát zabít, aby zdědila váš majetek. Za vašeho bratra se provdala protiprávně, protože už byla provdaná ve Francii a její manžel ji…'"
Zde se d'Artagnan zarazil, jako kdyby hledal vhodný výraz. Přitom tázavě pohlédl na Athose.
„Její manžel ji vyhnal," doplnil Athos.
„Protože byla ocejchovaná," pokračoval d'Artagnan.
„No ne, co to říkáte? To snad není možné," ozval se Porthos. „A ona chtěla dát zabít svého švagra?"
„Ano."
„Opravdu byla provdaná?" zeptal se Aramis.
„Ano."
„A její manžel zjistil, že má na rameni vypálený květ lilie?" ptal se nevěřícně Porthos.
„Ano."
Toto trojí „Ano" pronesl Athos pokaždé temnějším tónem. „Kdo ten liliový květ viděl?" pokračoval v otázkách Aramis. „D'Artagnan a já, lépe řečeno – aby byl zachován časový sled – já a d'Artagnan," odpověděl Athos.
„A manžel toho hrozného stvoření dosud žije?" ptal se dál Aramis.

„Ano, ještě je naživu.“
„Víte to určitě?“
„Ano, vím to naprosto jistě.“
Následovala chvíle úplného ticha, během níž se každý podle svého založení vyrovnával s tím, co se právě dověděl. První přerušil mlčení Athos slovy: „Teď nám d’Artagnan skvěle načrtl oč jde a nyní je to třeba ze všeho nejdříve napsat.“
„Máte pravdu, Athosi,“ řekl Aramis, „a stylizace dopisu bude choulostivá. Sám pan kancléř by byl na rozpacích, jak formulovat tak závažné psaní – a pan kancléř přece dokáže velmi šikovně koncipovat i protokoly. Teď mlčte, a já budu psát.“
Po těch slovech vzal Aramis pero, chviličku přemýšlel, načež napsal úhledným, ženský drobným písmem osm až deset řádků, které pak pomalu, jako by vážil každý výraz, přečetl svým melodickým hlasem:

„Milorde,
ten, kdo vám píše tyto řádky, měl tu čest zkřížit s vámi kord v malé ohradě v ulici d’Enfer. Protože jste se od té doby několikrát laskavě prohlásil za přítele dotyčného, považuje on za svou povinnost odvděčit se vám dobrou radou. Dvakrát jste se málem stal obětí své blízké příbuzné, kterou považujete za svou dědičku, protože nevíte, že před uzavřením manželství v Anglii byla již provdaná ve Francii. Potřetí však – to je tentokrát – můžete podlehnout. Vaše příbuzná odcestovala v noci z La Rochelle. Nespusťte ji po jejím příjezdu z očí, protože má dalekosáhlé a hrozné úmysly. Jestli se chcete přesvědčit, čeho je schopná, přečtěte si to na jejím levém rameni.“

„No, to se vám povedlo,“ řekl Athos. „Píšete jako státní tajemník, milý Aramisi. Teď, jestli lord Winter dostane tohle varování, už si ji určitě ohlídá. A kdyby dopis padl do rukou Jeho Eminence, nijak by nás nekompromitoval. Protože by nám však dotyčný sloužící mohl tvrdit, že v Londýně byl, ale ve skutečnosti by zůstal někde v Châtelleraultu (na necelé třetině cesty z La Rochelle do přístavu Calais – pozn. překl), dáme mu s psaním jen polovinu částky, a slíbíme mu, že druhou polovinu obdrží, až přinese odpověď. Máte ten briliant, d’Artagnane?“
„Mám něco lepšího – tady už jsou peníze!“ S těmi slovy hodil d’Artagnan na stůl měšec. Při cinkotu zlata Aramis zvedl zrak, Porthos se vzrušeně zachvěl, kdežto Athos zůstal netečný.
„Kolik je v tom měšci?“ zeptal se
„Sedm tisíc livrů v louisdorech po dvanácti francích.“
„Sedm tisíc livrů?“ zvolal užasle Porthos. „Že by ten mizerný briliantík stál za sedm tisíc livrů?“
„Asi ano,“ řekl Athos, „protože jsou tady a silně pochybuji, že k nim d’Artagnan přidal něco ze svého.“
„Při tom všem, ale, pánové,“ ozval se d’Artagnan, „zapomínáme na královnu. Udělejme také něco pro jejího drahého Buckinghama! To je to nejmenší, čím jsme mu povinni.“
„Máte pravdu,“ souhlasil Athos, „ale to už je záležitost Aramisova.“
„Co bych měl udělat?“ zeptal se Aramis a začervenal se.
„To je úplně jednoduché,“ odpověděl mu Athos. „Napsat druhý dopis té šikovné osobě v Toursu.“
Aramis znovu vzal pero, chvilku opět přemýšlel a pak napsal následující řádky, které hned předložil přátelům k schválení:
„Milá sestřenko,…“ začal číst.
„Ale, ale, ta obratná osoba je vaše příbuzná?“
„Ano, rodná sestřenice,“ odvětil bez váhání Aramis.
„No, budiž – tak tedy sestřenko!“
Aramis začal znovu číst:

„Milá sestřenko,
Jeho Eminence kardinál, kterého nechť Bůh zachová pro blaho Francie a na postrach nepřátelům království, právě se chystá skoncovat s kacířskými rebely v La Rochelle. Je pravděpodobné, že anglické loďstvo, které jim má připlout na pomoc, tam vůbec nedorazí. Dokonce si troufám říci s jistotou, že nějaká závažná událost zabrání panu z Buckinghamu vůbec vyplout. Jeho Eminence je nejskvělejší politik minulých časů, současně doby a pravděpodobně i budoucnosti. Uhasil by i Slunce, kdyby mu překáželo. Vyřiďte, milá sestřenko, tyto potěšitelné novinky své sestře. Zdálo se mi ve snu, že je ten proklatý Angličan mrtvý. Nevzpomínám si už, zda zahynul dýkou nebo jedem. Jsem si jen jist, že jsem ho viděl mrtvého – a víte, že mě sny nikdy neklamou. Ujišťuji vás, že se tedy již brzy vrátím.“

„Bezvadné!“ zvolal Athos. „Vy jste, milý Aramisi, králem básníků, mluvíte záhadně jako Apokalypsa a přitom jste pravdivý jako Písmo svaté. Teď už jen zbývá napsat na dopis adresu.“
„To je úplně jednoduché,“ podotkl Aramis, načež dopis úhledně složil, položil na stůl a napsal na něj:
„Slečně Marii Michonové, obchodnici s prádlem v Toursu.“
Tři Aramisovi přátelé pohlédli na sebe se smíchem, jak na ně jejich druh vyzrál.
„Teď už snad chápete, pánové,“ řekl Aramis, „že tenhle dopis může donést do Toursu pouze Bazin. Moje sestřenka zná jen jeho a nikomu jinému nedůvěřuje. Každý druhý by to pokazil. Bazin je také ctižádostivý a něco zná. Četl historické spisy a ví, že než se Sixtus V. stal papežem, byl pasákem vepřů – a protože chce zároveň se mnou vstoupit do služeb církve, nevzdává se naděje, že se stane papežem nebo aspoň kardinálem. Proto pochopíte, že člověk s takovými plány se nedá chytit a kdyby byl přece jen zatčen, podstoupil by spíše mučednickou smrt, než aby promluvil.“

„Dobrá, budiž," řekl d'Artagnan. „Já vám velkomyslně ponechám Bazina, ale vy mi zase nechte Plancheta. Milady ho jednou dala vyhodit z domu a napráskat mu. On však má náramně dobrou paměť a ručím vám za to, že jestli se mu naskytne příležitost k pomstě, dá se spíš zabít, než by takovou možnost propásl. Jestliže to, co se týká Toursu, je vaší záležitostí, Aramisi, pak všechno, oč jde v Londýně, je zase moje věc. Žádám vás proto, abyste se rozhodli pro Plancheta, který ostatně už v Londýně byl se mnou a dokáže docela správně říci London, sir, if you please a my master lord d' Artagnan. Buďte ujištěni, že pomocí těchto slov se protluče tam i zpět."
„V tom případě," pravil Athos, „musí Planchet dostat sedm set livrů na cestu tam a sedm set po návratu. Bazinovi je třeba dát tři sta na cestu a tři sta až se vrátí. Tím se naše hotovost zmenší na pět tisíc livrů, z nichž každý z nás si vezme tisíc pro vlastní potřebu a zbývajících tisíc livrů zůstane jako záloha pro mimořádné případy nebo na nezbytné společné výdaje. Uloženy budou u Aramise."
„Víte, milý Athosi," řekl Aramis, „vy mluvíte jako Nestor, o němž je všeobecně známo, že byl nejmoudřejší ze všech Řeků."
„Dobrá, je tedy ujednáno," pokračoval Athos. „Pojedou Planchet a Bazin. Mám-li být upřímný, jsem rád, že mi tady Grimaud zůstane. Je navyklý na moje manýry a libůstky, na kterých lpím. Už včera určitě dostal co proto a tahle cesta by mu dodala."
Pak zavolali Plancheta a dali mu potřebné pokyny. Už předtím ho na nadcházející úkol upozornil d' Artagnan, který mu nejprve poukázal na to, jak se může proslavit, pak mu sdělil, kolik za to dostane a nakonec ho varoval před nebezpečím, které na něj může číhat.
„Ponesu dopis za manžetou rukávu, a kdyby mě zadrželi, tak ho spolknu."
„To bys ale nemohl splnit svoje poslání," namítl d'Artagnan.
„Dnes večer mi dáte jeho opis a já se ho do rána naučím nazpaměť."
Po těchto Planchetových slovech pohlédl d'Artagnan na přátele s výrazem, který znamenal: „Tak co? Neříkal jsem vám to?" Pak se obrátil k Planchetovi:
„Máš osm dní na to, abys dorazil k lordu Winterovi a dalších osm dnů na návrat sem, to je dohromady šestnáct dní. Jestli se nevrátíš do osmi večer šestnáctého dne po odjezdu, můžeš se rozloučit s penězi, i kdyby ses zpozdil o pouhých pět minut."
„Tak mi tedy, pane, kupte hodinky," ozval se Planchet.
„Vezmi si tyhle!" řekl Athos s bezstarostnou velkorysostí a podal Planchetovi svoje hodinky. „A drž se! Měj na paměti, že když budeš zbytečně mluvit, žvanit nebo se budeš flákat, zahubíš svého pána, který tolik věří v tvou věrnost, že se nám za tebe zaručil. Pamatuj si také, že jestli tvojí vinou postihne d'Artagnana nějaké neštěstí, najdu si tě, ať bys byl kdekoli, abych ti rozpáral břicho."
„Ó pane!" zvolal Planchet dotčený vysloveným podezřením a zejména vyděšený klidem, s nímž mušketýr pronesl své varování.
„A já, to ti říkám, bych z tebe zaživa sedřel kůži," připojil se Porthos a hrozivě přitom zakoulel svýma velkýma očima.
„No a já," dodal sladce melodickým hlasem Aramis, „já bych tě pomalu opékal na malém ohníčku, jak to dělají divoši."
„Ach pane," zvolal potřetí Planchet a rozplakal se – těžko říci, zda ze strachu vyvolaného hrozbami, které právě vyslechl, anebo pohnutím nad hloubkou přátelství čtyř mušketýrů.
D'Artagnan podal Planchetovi ruku a objal ho se slovy:
„Podívej se, Planchete, ti pánové to říkají z lásky ke mně, ale v hloubi duše tě mají rádi."
„Pane můj," odpověděl Planchet, „buď se mi to povede, anebo mě rozsekají. Ale i kdyby mě rozčtvrtili, buďte ujištěn, že ani kousek mého těla nepromluví."
Přátelé se rozhodli, že Planchet odjede nazítří v osm ráno, aby měl možnost, jak řekl, naučit se v noci znění dopisu nazpaměť. Získal tak přesně dvanáct hodin, protože se měl vrátit šestnáctého dne v osm večer.
Když ráno nasedal Planchet na koně, vzal si ho d'Artagnan stranou a protože měl v hloubi srdce starost o vévodu z Buckinghamu, dodal k předchozím pokynům:
„Poslyš, až odevzdáš lordu de Winter to psaní a on si ho přečte, řekni mu ještě: ‚Bděte nad Jeho Milostí lordem Buckinghamem, protože ho chtějí zavraždit!' Tohle je, jak vidíš, tak závažné a tak důležité, že jsem ani svým přátelům neřekl, že ti chci tenhle vzkaz svěřit – a písemně bych ti ho nedal ani za slib kapitánské hodnosti."
„Buďte bez starosti, pane," uklidňoval svého pána Planchet, „uvidíte, že je na mne spolehnutí." Pak vyskočil na skvělého koně, kterého měl po ujetí dvaceti mil vyměnit za místo v poštovním dostavníku a odcválal. Bylo mu trochu úzko z trojí pohrůžky d'Artagnanových přátel, ale jinak se cítil výborně.
Bazin se vydal na cestu do Toursu příští den ráno a měl na splnění úkolu osm dnů.
Snadno lze pochopit, že po celou dobu Planchetovy a Bazinovy nepřítomnosti byli čtyři přátelé víc než kdy jindy ve střehu a všemi smysly napjatě sledovali, co se kde šustne. Nepřetržitě se snažili zaslechnout všechno, co se povídá, dovědět se o všem, co podniká Jeho Eminence, a větřili při příchodu každého posla. Několikrát se nesmírně vyděsili, když byli znenadání zavoláni za nějakým neočekávaným účelem. Také museli bdít nad svou vlastní bezpečností, protože milady byla hrozivým přízrakem, a ti, komu se jednou zjevila, už neměli klidný spánek.
Ráno osmého dne, právě když čtyři přátelé snídali v hostinci U Bezbožníka, vstoupil do lokálu Bazin, svěží a usměvavý jako vždy, a podle předchozích pokynů ohlásil:
„Pane Aramisi, tady máte odpověď od své sestřenky."
Přátelé se po sobě radostně podívali. Bazinův příchod znamenal, že jedna ze dvou částí celkového problému – i když ta menší a snazší – je zdárně splněna. Aramis se mimoděk zarděl a vzal od Bazina dopis napsaný neúhledným písmem a s gramatickými chybami.
„Ach Bože," zvolal se smíchem, „já si z toho určitě zoufám. Ta chuděra Michonová se nikdy nenaučí psát jako pan de

Voiture!“
„Co to být zač, ten choudera Michonova?“ zeptal se Švýcar, který se právě bavil se čtyřmi mušketýry, když přišel Bazin.
„Ale, to nestojí za řeč,“ odpověděl mu Aramis. „Je to roztomilá švadlenka, kterou jsem měl moc rád a požádal jsem ji o pár vlastnoručních řádků na památku.“
„Mordyje!“ smál se Švýcar, „jesli ona být tak veliký dáma jako ten její písmo, vy mít náramný štěstí, moje gamarat.“
Aramis si mezitím dopis přečetl a podal ho Athosovi se slovy: „Jen se podívejte, Athosi, co mi píše!“ Ten rychle přelétl text očima a aby rozptýlil každé podezření, četl nahlas:

„Milý bratránku,
sestra i já umíme dobře vykládat sny a také se jich hrozíme. Doufám ale, že o tom vašemu se bude moci říci: sen je sen. Na shledanou, mějte se dobře a dejte občas o sobě vědět.
Aglaé Michonová.“

„O jakém snu to mluví?“ zeptal se dragoun, který se k nim mezitím připojil.
„Prafta, o jaká sen jít?“ přidal se Švýcar.
„To je náramně prosté – jde o můj sen, který jsem jí vyprávěl,“ odvětil Aramis.
„To být opraftu prostý vypráfět o sen, ale já nigdy žádná sen nemít.“
„To jste ale šťastný člověk,“ ozval se Athos a vstával od stolu. „Co bych za to dal, kdybych to mohl říci jako vy!“
„Nigdy,“ opakoval Švýcar potěšený tím, že mu něco závidí člověk Athosova ražení. „Nigdy, fůbec nigdy!“
Když d’Artagnan viděl, že se Athos zvedá, vstal také, vzal ho pod paždím a vyšli ven. Porthos s Aramisem zůstali v lokálu, aby odpovídali na hrubé žerty a vtipkování dragouna a Švýcara. Bazin si šel lehnout na otep slámy a protože měl bohatší obrazotvornost než Švýcar, zdálo se mu, že se stal Aramis papežem a vsazuje mu na hlavu kardinálský klobouk.
Šťastný Bazinův návrat však sňal, jak již bylo řečeno, jen část starostí čtyř přátel. Při čekání ubíhá čas pomalu a obzvlášť d’Artagnan byl ochoten vsadit se, že dny nemají čtyřiadvacet, nýbrž osmačtyřicet hodin. Zapomínal, že plavba po moři je pomalá a v mysli přeceňoval moc a možnosti milady. Této ženě, která mu připadala jako jeho zlý démon, připisoval stejně nadpřirozené pomocníky. Při sebemenším hluku se lekal, že už ho přicházejí zatknout a přivádějí Plancheta ke konfrontaci s ním a jeho přáteli. Dokonce den ze dne poklesala jeho dříve tak pevná důvěra v poctivého Pikarďana. D’Artagnanův neklid byl tak silný, že se zmocňoval také Porthose a Aramise. Jedině Athos zůstával klidný, jako by nehrozilo žádné nebezpečí a všechno kolem bylo normální.
Šestnáctého dne dosáhl neklid d’Artagnana a jeho dvou přátel takového stupně, že prostě nedokázali vydržet na místě, a jako mátohy bloudili po cestě, po níž se měl vrátit Planchet.
„Vy opravdu nejste muži, ale děti, když vám dokáže jediná žena nahnat takový strach,“ káral je Athos. „Co se nám konečně může stát? Že nás posadí do vězení? Když nás zavřou, tak nás někdo odtamtud dostane – jako třeba paní Bonacieuxovou. Že budeme popraveni? Vždyť ale v zákopech vystavujeme se den co den horšímu osudu, protože kulka z pušky nám může přerazit nohu a jsem přesvědčen, že ranhojič by nám způsobil řezáním stehna větší utrpení než kat, který by nám stínal hlavu. Jen buďte klidní. Za dvě, za čtyři nebo nejpozději za šest hodin se zde Planchet objeví – slíbil, že tady bude a já jeho slibům věřím, protože vypadá na velice řádného člověka.“
„Co když ale nepřijde?“ namítl pochybovačně d’Artagnan.
„No a co? Když nepřijde, bude to proto, že se někde zdržel,“ pokračoval Athos. „Mohl spadnout s koně či přes palubu, anebo jel tak rychle, že si uhnal zápal plic. Jen si představte, co všechno se mu mohlo stát! Život je růženec drobných nehod, jehož kuličky propouští filozof s úsměvem mezi prsty. Buďte filozofy jako já, pánové, zasedněte ke stolu a pijme! Nikdy se nám nejeví budoucnost v tak růžových barvách, jako když se na ni díváte skrze plný pohár výborného vína z Chambéry.“
„To je všechno pěkné,“ odvětil d’Artagnan, „ale já už mám dost toho, abych se pořád bál, zda víno, které piji, nepochází ze sklepů milady.“
„S vámi je kříž, d’Artagnane!“ poznamenal Athos. „Je to přece tak krásná žena!“
„A k tomu ocejchovaná!“ dodal Porthos a ryčně se zasmál.
Athos se zachvěl, sáhl si na čelo, aby si utřel pot, načež vstal nervózním pohybem, kterému nedokázal zabránit.
Den však ubíhal a nezadržitelně, i když pomalu, nadcházel večer. Athos, který si vybral svůj podíl z peněz získaných prodejem d’Artagnanova briliantu, se ani nehnul z hostince U Bezbožníka. V panu de Busigny, který uspořádal za prohranou sázku pro čtyři přátele velkolepou večeři, nalezl důstojného partnera. Teď spolu, jako obvykle, hráli v kostky až do chvíle, kdy odbíjela sedmá večer. Bylo slyšet vojáky přicházející zesílit stráže, načež o půl osmé zazněl signál večerky.
„Jsme ztraceni!“ zašeptal d’Artagnan do ucha Athosovi.
„Snad chcete říci, že jsme prohráli,“ pronesl klidně Athos, vytáhl z kapsy čtyři pistole a hodil je na stůl. „Tak už pojďme, pánové, je po večerce a je čas jít spát.“
Po těch slovech vyšel Athos s d’Artagnanem po boku z lokálu. Aramis s Porthosem kráčeli ruku v ruce za nimi. Aramis drmolil jakési verše a Porthos si ze zoufalství každou chvíli vytrhával několik vousů z mohutného kníru.
Pojednou se ze tmy vynořil stín, který byl d’Artagnanovi povědomý a ozval se známý hlas:
„Nesu vám plášť, pane, protože dnes večer je chladno.“
„Planchete!“ zvolal d’Artagnan radostí bez sebe.
„Planchete!“ opakovali Porthos i Aramis.

„Ano, ano, Planchet. Co je na tom divného?“ opakoval Athos. „Slíbil, že tu bude v osm večer – a ty právě bijí. Výborně, Planchete, umíte držet slovo a kdybyste někdy odcházel od svého pána, budu pro vás držet volné místo ve svých službách.“
„Kdepak! Já pana d’Artagnana nikdy neopustím,“ odpověděl Planchet. V tom okamžiku d’Artagnan ucítil, že mu Planchet potají vsunuje do dlaně nějaký lístek. Mladý muž měl sto chutí věrného sloužícího na přivítanou obejmout stejně, jako ho objal při jeho odchodu, ale pomyslel si, že by takový výlev vřelosti vůči sluhovi mohl být náhodnému svědkovi nápadný a raději se zdržel.
„Mám psaní,“ zašeptal Athosovi a ostatním dvěma přátelům.
„Dobrá,“ řekl Athos, „tak pojďme domů a tam si ho přečteme.“
D’Artagnana lístek doslova pálil v dlani. Chtěl přidat do kroku, ale Athos ho vzal pod paždím a přinutil ho tak přizpůsobit se volnému tempu chůze. Konečně vešli do svého stanu, rozsvítili lampu a zatímco Planchet zůstal u vchodu, aby nikdo nemohl čtyři přátele překvapit, zlomil d’Artagnan třesoucí se rukou pečeť a rozbalil tak napjatě očekávané psaní. Bylo spartansky stručné – obsahovalo pouhé půl řádky napsané typicky anglickým rukopisem:
„Thank you, be easy.“ (Děkuji, buďte klidný.)
Athos vzal lístek d’Artagnanovi z ruky a přidržel ho u plamene lampy, dokud se papír beze zbytku neproměnil v popel. Pak zavolal Plancheta a řekl mu: „Teď sis, můj milý, zasloužil svých sedm set livrů – ale s tímhle lístkem ses nevystavoval příliš velkému riziku!“
„Přesto mi dalo ale hodně přemýšlení, jak ho ukrýt,“ odporoval Planchet.
„No tak dobrá,“ řekl d’Artagnan, „a teď nám pověz, jak to všechno bylo!“
„To by ale trvalo zatraceně dlouho, pane,“ namítl Planchet.
„Máš pravdu, Planchete,“ souhlasil Athos. „Ostatně už je po večerce, a kdyby se u nás svítilo déle než jinde, bylo by to nápadné.“
„Věřte mi, pane, že budu klidně spát poprvé za šestnáct dnů.“
„Já, na mou duši, také,“ řekl s úlevou d’Artagnan.
„Musím se přiznat, že já zrovna tak,“ připojil se Porthos.
„Jestli mám být upřímný, tak já také,“ uzavřel rozhovor Athos.

XLIX Osud

Zatím milady zuřila na palubě lodi v bezmocném vzteku a ryčela jako lvice, kterou násilně odvážejí pryč. Měla sto chutí skočit přes palubu a dostat se na břeh, protože se nemohla smířit s tím, že ji d’Artagnan potupil, Athos jí vyhrožoval, a ona opouští Francii, aniž se jim pomstila. Brzy se jí stalo toto pomyšlení tak nesnesitelným, že prosila kapitána, aby ji vysadil na břeh bez ohledu na nebezpečí, které by jí tam mohlo hrozit. Kapitán však velice spěchal, aby se dostal z obtížné a choulostivé situace mezi francouzskými a anglickými válečnými loděmi, kde se cítil jako netopýr mezi krysami a ptáky, a doplul do Anglie. Proto tvrdošíjně odmítal miladiny prosby, které považoval za pouhý typicky ženský vrtoch. Své pasažérce, která mu byla zvlášť doporučena kardinálem, pouze slíbil, že ji vysadí v některém bretaňském přístavu – buď v Lorientu nebo v Brestu – pokud to moře a Francouzi dovolí. Mezitím se však otočil vítr, moře bylo bouřlivé, takže loď musela lavírovat a křižovat. Devět dnů po vyplutí z ústí řeky Charente spatřila vztekem a zklamáním pobledlá milady v dálce modravé břehy Finistere. Spočítala si, že k projetí tímto koutem Francie a k doražení ke kardinálovi by potřebovala nejméně tři dny a k tomu jeden den na vylodění, celkem tedy čtyři dny. S připočtením devíti dnů strávených na lodi by to činilo ztrátu třinácti dnů, během nichž by mohlo dojít v Londýně k velice závažným událostem. Také si pomyslela, že by svým návratem určitě rozhněvala kardinála, který by pak byl přístupnější stížnostem vzneseným proti ní, než jejímu obviňování jiných osob. Proto už nenaléhala na kapitána, aby ji vysadil v Brestu či Lorientu, a ten jí to pochopitelně nijak nepřipomínal. Pokračovala tedy v plavbě a slavně dorazila do přístavu Portsmouthu téhož dne, kdy odtamtud odplouval Planchet do Francie.
Celé město žilo ve znamení významné události – právě se spouštěly na vodu nové velké válečné lodě.
Na molu stál oslňující, jako obvykle přepychově vystrojený, zlatem, brilianty a drahokamy zářící vévoda z Buckinghamu. Na hlavě měl klobouk zdobený bílým pérem, které mu spadalo až na rameno. Obklopen byl štábem téměř stejně vyšňořeným jako on sám.
Byl to jeden z těch krásných zimních dnů, kdy si Angličané uvědomují existenci Slunce. Bledý, dosud však zářící sluneční kotouč zapadal za obzor, zaléval oblohu i mořskou hladinu ohnivými pásy a vrhal na věže a starobylé domy města poslední zlaté paprsky, které se zrcadlily v oknech jako odlesk požáru. Když milady dýchala mořský vzduch, jehož svěžest a vůně byly s přibližováním lodi k pobřeží stále výraznější, zamyšleně pozorovala všechny ty mohutné přípravy na válku, které měla zmařit, celou tu válečnou mašinérii, proti níž měla samojediná bojovat s několika měšci zlata. Připadala si v duchu jako starozákonní Judita, když se dostala do ležení Asyřanů a viděla tam obrovskou spoustu válečných vozů, koní, vojáků a zbraní, jež měla jediným pohybem ruky rozehnat jako oblak dýmu.
Loď vplula do přístavu, a když se chystala spustit kotvu, připlulo k ní mohutně vyzbrojené plavidlo zřejmě vykonávající službu pobřežní stráže a spustilo na vodu člun, který k ní přirazil. V člunu seděl důstojník, s ním poddůstojník a osm veslařů. Důstojník sám vystoupil na palubu lodi, kde byl vzhledem k své uniformě uctivě přijat. Krátce si pohovořil s kapitánem, dal mu přečíst jakýsi dokument, načež ten nařídil, aby se všichni příslušníci posádky i cestující shromáždili na palubě.
Když byl tento rozkaz splněn, začal se důstojník nahlas vyptávat, odkud loď vyplula, kudy se plavila a kde všude přistála. Na všechny otázky kapitán bez váhání a jakýchkoli nesnází odpověděl. Pak důstojník zvolna prošel kolem všech přítomných a na každého se pozorně zadíval. Před milady se zastavil, zvlášť bedlivě si ji prohlížel, ale neřekl ani

slovo. Pak se vrátil ke kapitánovi, ještě mu něco pověděl, načež vydal jakýsi povel, který posádka ihned splnila, jako by od té chvíle velel lodi on. Loď se dala znovu do pohybu, přičemž strážní plavidlo plulo stále po jejím boku, na který hrozivě mířily hlavně jeho šesti děl. Člun následoval loď v její kýlové brázdě a vypadal ve srovnání s jejím mohutným trupem jako hračka.
Když si důstojník prohlížel milady, ta ho, jak lze snadno pochopit, přímo hltala očima. Ačkoli byla tato žena s plamenným zrakem zvyklá číst v srdcích lidí, jejichž tajemství potřebovala odhalit, tentokrát se setkala s tak nehybnou tváří, že z ní nedokázala zjistit nic. Důstojníkovi, který zůstal stát před ní a tak upřeně si ji bez jediného slova prohlížel, mohlo být pětadvacet či šestadvacet let, byl bledý ve tváři a měl světlemodré, trochu zapadlé oči. Jeho jemně tvarované rty byly stále nehybně sevřené a výrazná brada prozrazovala sílu vůle, která se u běžného typu prostých Angličanů projevuje jako umíněnost. Poněkud dozadu ustupující čelo, jaké bývá typické pro básníky, snílky, a také vojáky, bylo poněkud zastíněno řídkými krátkými vlasy, které měly stejně jako vousy na spodní části obličeje hezkou tmavokaštanovou barvu.
Než dopluli do přístavu, již se setmělo. Temno ještě zesilovala hustá mlha, která kolem majáků a svítilen na molech vytvářela kruhy podobné těm, jež bývají kolem Měsíce před příchodem deštivého počasí. Bylo nevlídno, vlhko a chladno.
Ačkoli byla milady mimořádně silná žena, cítila, že se proti své vůli chvěje. Důstojník si dal ukázat její zavazadla a nařídil přenést je do člunu, načež jí podal ruku a vyzval ji, aby tam sestoupila také.
Milady se na něj pátravě podívala a váhala.
„Kdo jste, pane," zeptala se ho, „že mi věnujete tak mimořádnou pozornost?"
„Jak vidíte podle mého stejnokroje, paní," odpověděl mladý muž, „jsem důstojníkem anglického námořnictva."
„Je snad zvykem, že se důstojníci anglického námořnictva věnují svým krajankám připlouvajícím do anglických přístavů do té míry, že je doprovázejí na pevninu?"
„Ano, milady. Je pravidlem – nikoli však z galantnosti, nýbrž z opatrnosti – že za války se připlouvající cizinci doprovázejí do určeného ubytovacího zařízení, aby do té doby, než se o nich získají podrobné informace, zůstali pod dohledem vlády."
Tato slova pronesl důstojník s vybranou zdvořilostí a dokonalým klidem. Přesto však nedokázala milady přesvědčit.
„Já ale nejsem cizinka, pane," řekla nejčistší angličtinou, jakou kdy bylo slyšet od Portsmouthu až po Manchester, „jmenuji se lady Clarick, a toto opatření…"
„Toto opatření platí všeobecně," přerušil ji důstojník, „a marně byste se pokoušela vyhnout se mu."
„Půjdu tedy s vámi, pane," souhlasila nakonec milady, vzala důstojníka za ruku, kterou jí podal, a začala sestupovat po žebříku, pod nímž čekal člun. Důstojník šel za ní, usadil ji na široký plášť rozestřený na zádi a sedl si vedle ní.
„Chopte se vesel!" zavelel námořníkům.
Osm vesel jako jediné pohroužilo se do vody, člun se doslova rozlétl po hladině a za pět minut přistál u mola.
Důstojník vyskočil a podal milady ruku. Na břehu stál kočár.
„Ten kočár je pro nás?" zeptala se milady.
„Ano, paní," odpověděl důstojník.
„To je ten hostinec tak daleko?"
„Na opačném konci města."
„Tak tedy jeďme," svolila milady a energicky nastoupila do kočáru. Důstojník dohlédl, aby byla všechna zavazadla pečlivě přivázána na zádi kočáru, načež přisedl k milady a zavřel dvířka. Hned poté práskl kočí bez jakéhokoli povelu do koní, kteří vyrazili tryskem do ulic města.
Tak podivné přijetí nezbytně muselo dát milady spoustu látky k přemýšlení. Nadto viděla, že mladý muž se s ní vůbec nehodlá bavit. Schoulila se proto do kouta kočáru a začala v mysli probírat všechny možné dohady, které ji napadly.
Asi po čtvrthodině ji však udivilo, že jedou tak dlouho a nahnula se k dvířkům, aby se podívala, kam ji to vezou. Už nebylo vidět domy, a v temnotě se objevovaly v nepřetržitém sledu temné siluety stromů jako gigantické přízraky.
Milady zamrazilo.
„Teď už ale nejsme v městě, pane!" ozvala se.
Mladý důstojník mlčel.
„Upozorňuji vás, pane, že jestli mi neřeknete, kam mě vezete, nepojedu dál!"
Opět žádná odpověď.
„To už je ale příliš!" vykřikla milady. „Pomóc! Pomóc!"
Na její volání se neozvala žádná odpověď, kočár uháněl dál a důstojník seděl nepohnutě jako socha. Milady na něj vrhla svůj typický zuřivý pohled, který se málokdy minul účinkem. Ve tmě jí z očí šlehaly blesky vzteku. Mladý muž však zůstal zcela netečný. Teprve když milady chtěla otevřít dvířka a vyskočit, ozval se naprosto chladně:
„Dejte si pozor, paní! Když vyskočíte, zabijete se!"
Milady byla rozběsněná vztekem a znovu se posadila. Důstojník se k ní sklonil, podíval se na ni a bylo na něm vidět, jak ho překvapil pohled na dříve tak krásnou tvář, která teď byla zrůzněná divokým hněvem a přímo odpuzující. Lstivá milady si rázem uvědomila, že dává-li takto nahlédnout do své duše, jen si škodí. Proto rozjasnila tvář a plačtivě zaprosila:
„Povězte mi, pane, proboha, kdo má na svědomí násilí, jemuž jsem vystavena? Vy, vaše vláda, nebo nějaký můj nepřítel?"
„Žádné násilí se na vás nepáchá, paní. To, co se s vámi děje, je pouze důsledkem opatření, která jsme nyní nuceni používat vůči všem, kdo připlouvají do Anglie."
„Vy mě tedy, pane, neznáte?"

„Mám tu čest vidět vás poprvé.“
„Můžete mi prohlásit na svou čest, že nemáte žádnou příčinu nenávidět mě?“
„Nemám, to vám přísahám,“ odpověděl důstojník tak nezaujatým, chladným, a dokonce příjemným hlasem, že mu milady uvěřila.
Po téměř hodině jízdy se kočár zastavil před železnou mříží, u které končila cesta vedoucí k velkému osamělému zámku strohých tvarů. Když se kola povozu rozběhla po jemném písku, zaslechla milady silný zvuk, v němž poznala hukot mořských vln tříštících se o strmý břeh.
Kočár projel pod dvojím klenutím a nakonec zůstal stát na tmavém čtvercovém nádvoří. Téměř ihned se otevřela dvířka, důstojník lehce seskočil na zem a podal ruku milady, která se o ni opřela a značně klidně vystoupila.
„Mám dojem,“ řekla poté, co se rozhlédla kolem a upřela na mladého muže nesmírně půvabný pohled, „že jsem pořád ještě ve vězení. Jsem si však jistá, že to nebude na dlouho – moje svědomí a vaše zdvořilé chování mé o tom přesvědčují.“
Ať byla tato poklona sebelichotivější, důstojník na ni neodpověděl. Místo toho vytáhl z opasku stříbrnou píšťalku, jaké používají loďmistři na válečných lodích, a třikrát pískl v odlišných tóninách. Hned přiběhlo několik mužů, kteří vypřáhli zpěněné koně a odtáhli kočár do kolny. Pak důstojník stále stejně zdvořile a klidně vyzval zajatkyni, aby šla do domu. Milady se do něj s úsměvem zavěsila a prošla s ním nízkým klenutým vchodem a chodbou, která byla osvětlená až na samém konci a vedla k točitým kamenným schodům. Tak došli k masivním dveřím, jež důstojník odemkl klíčem, který měl u sebe. Dveře se ztěžka otočily ve veřejích a za nimi se objevil pokoj určený pro milady. Zajatkyně ho bleskově obhlédla do všech podrobností. Zařízení odpovídalo právě tak vězeňské cele, jako strohému obydlí svobodného člověka. Zamřížovaná okna a venkovní závory na dveřích však hovořily ve prospěch první možnosti.
Ačkoli byla milady velice otrlá a odolná i vůči nesmírně silným dojmům, v té chvíli ji opustily všechny síly. Klesla do křesla, zkřížila ruce a sklonila hlavu v očekávání, že každým okamžikem vejde soudce, aby ji vyslýchal.
Přišlo však jen několik námořníků, kteří přinesli miladiny kufry a ostatní zavazadla, složili je v rohu pokoje a beze slova se vzdálili. Všechno toto dění řídil důstojník s klidem, který projevoval od samého začátku. Ani on nepromluvil a udílel pokyny pohybem ruky nebo signálem píšťalky. Zdálo se, že mezi ním a jeho podřízenými dohovořování pomocí řeči vůbec neexistuje, nebo je zcela zbytečné.
Nakonec milady nevydržela napětí a ozvala se:
„Proboha, pane, povězte mi, co má tohle všechno znamenat. Zbavte mě nejistoty – jsem natolik statečná, abych snesla jakékoli nebezpečí, o jehož hrozbě vím, i jakékoli neštěstí, které dokážu pochopit. Kde to jsem a v jakém postavení? Jestliže jsem volná, proč jsou tady ta mříže a závory na dveřích? A jestli jsem ve vězení, jaký zločin jsem spáchala?“
„Jste zde v obydlí, které vám bylo určeno, paní. Já jsem dostal rozkaz, abych vás převzal na lodi a doprovodil vás do tohoto zámku. Domnívám se, že jsem ten rozkaz splnil s vojenskou důsledností, a také jak se sluší na dvorného šlechtice. Tím pro mne – aspoň pro tuto chvíli – končí úkol, který jsem měl splnit. Všechno další je již záležitostí jiné osoby.“
„Kdo je ta jiná osoba, kdo to vlastně je?“ zeptala se milady. „Nemůžete mi říci její jméno?“
V té chvíli se na schodech ozvalo silné řinčení ostruh. Bylo slyšet hlasy několika lidí, které se přibližovaly a opět vzdalovaly, a poté zvuk kroků jednoho člověka, jenž zřejmě přicházel ke dveřím.
„Ta osoba už je zde, paní,“ řekl důstojník, ustoupil stranou a zaujal uctivý postoj vojáka vůči nadřízenému. Současně se otevřely dveře a na prahu stanul muž bez klobouku, s kordem po boku a kapesníkem v ruce.
Milady měla dojem, že onu temnou postavu v panující tmě poznává. Jednou rukou se opřela o opěradlo křesla a naklonila hlavu kupředu, jako by chtěla co nejdříve získat jistotu, kdo je to. Neznámý muž zvolna kráčel k ní, a když dospěl do okruhu světla lampy, milady bezděčně couvala. Když už neměla o totožnosti příchozího žádných pochyb, v údivu zvolala:
„To není možné! To jste vy, švagře? Opravdu jste to vy?“
„Ano, krásná dámo!“ odvětil lord Winter s napůl dvornou, napůl ironickou poklonou. „Ano, jsem to já.“
„A co tenhle zámek?“
„Je můj.“
„A tento pokoj?“
„Ten je váš.“
„Jsem tedy vaší vězenkyní?“
„Tak nějak.“
„To je ale ohavné zneužití moci!“
„Nechme silných slov, posaďme se a klidně si pohovořme, jak se sluší a patří mezi příbuznými,“ řekl lord Winter. Otočil se ke dveřím, a když viděl, že jeho důstojník čeká na další rozkazy, propustil ho se slovy:
„To je v pořádku, pane Feltone. Děkuji vám, a teď nás nechte o samotě!“

L Rozhovor švagra se švagrovou

Mezitím co lord Winter zavíral dveře, přirážel okenici a přitahoval si židli ke křeslu své švagrové, milady se hluboce zamyslela nad tím, co se asi stalo, a pochopila celý případ, do něhož do té chvíle nemohla ani nahlédnout, protože nevěděla, komu vlastně padla do rukou. Svého švagra znala jako čestného šlechtice, zaníceného myslivce, odvážného hráče a dobyvatele ženských srdcí, ale daleko méně schopného intrikána než ona sama. Jak jen se mohl dovědět o jejím příjezdu a dát ji zadržet? A proč asi ji drží v zajetí?
Athos jí sice řekl několik slov, která dokazovala, že se její rozmluva s kardinálem dostala k nepovolaným uším, nemohla

se však smířit s myšlenkou, že by její první manžel dokázal proti ní zorganizovat a uskutečnit tak rychlou a účinnou akci. Spíše se obávala, zda se neprozradilo, čeho se dříve dopustila v Anglii. Buckingham se mohl dopátrat, že mu odstřihla dva briliantové přívěsky a toto mohla být jeho pomsta za její proradnost. Přitom však byla přesvědčena, že Buckingham by nebyl schopen nějak přehnaně tvrdě postupovat vůči ženě, zejména jestliže se domnívá, že ji k onomu činu dohnala žárlivost.
Tuto možnost považovala za nejpravděpodobnější. Domnívala se, že jde o pomstu za hříchy minulosti, a ne o snahu zabránit tomu, co se chystá provést v budoucnu. V každém případě byla vděčná osudu za to, že se ocitla v moci svého švagra, protože doufala, že s ním si poradí snáze než s přímým a vychytralým protivníkem.
„Tak si pohovořme, švagře," ozvala se předstíraně rozmarným tónem, protože si umínila vytěžit z tohoto rozhovoru – ať by se lord Winter sebevíc vykrucoval – objasnění toho, co potřebuje vědět pro svou příští činnost.
„Vy jste se tedy přece rozhodla vrátit se do Anglie, ačkoli v Paříži jste mi tolikrát říkala, že už nikdy nevstoupíte na anglickou půdu?"
Na lordův dotaz odpověděla milady rovněž otázkou:
„Především mi povězte, jak jste mě dokázal tak důkladně sledovat, že jste mohl zjistit nejen to, že sem připluji, ale také v který den, hodinu a do kterého přístavu."
Lord Winter se přiklonil k stejné taktice jako milady, protože usoudil, že když ji používá jeho švagrová, je to určitě výhodný postup.
„Nejdříve mi ale řekněte vy, drahá švagrová, za jakým účelem přijíždíte do Anglie."
„Jenom vás navštívit," odpověděla milady, aniž tušila, jak touto lží, kterou si hodlala švagra naklonit, zesiluje podezření, které v jeho mysli vzbudil d'Artagnanův dopis.
„Ale, ale! Jenom mě navštívit?" řekl potutelně lord Winter.
„Ovšem, navštívit vás. Je na tom něco divného?"
„Opravdu jste se vydala do Anglie jen proto, abyste se sešla se mnou? Pro nic jiného?"
„Ne, jen proto."
„Skutečně jen kvůli mně jste podstoupila obtížnou plavbu přes La Manche?"
„Jen kvůli vám."
„To je ale od vás nesmírný projev náklonnosti, milá švagrová."
„Nejsem snad vaše nejbližší příbuzná?" zeptala se milady dojemně naivním tónem.
„A dokonce moje jediná dědička, že?" odvětil lord Winter a upřel pohled na miladinu tvář.
Přes nesmírné sebeovládání nedokázala se milady po těch slovech ubránit zachvění, které neuniklo lordu Winterovi, jenž položil ruku na její paži.
Byla to skutečně přesně cílená a hluboko jdoucí rána. Nejdříve milady napadlo, že to má na svědomí komorná Ketty – že baronovi něco prozradila o zištné nenávisti, kterou před ní její paní neprozřetelně prozradila. Také si vzpomněla na to, jak zuřivě a neopatrně napadla d'Artagnana za to, že daroval jejímu švagrovi život.
„Nerozumím vám, milorde," řekla, aby získala čas a přiměla k řeči protivníka. „Co tím chcete říci? Skrývá se za vašimi slovy nějaký smysl, který nechápu?"
„Ale ne, proboha ne," popíral lord Winter s předstíranou důvěřivostí. „Prostě mě chcete navštívit, a proto přijíždíte do Anglie. Já jsem se o vašem úmyslu dověděl, respektive jsem ho vytušil, a abych vám ušetřil nepříjemnosti spojené s nočním vystupováním na pevninu v přístavu, poslal jsem vám naproti svého důstojníka. Dal jsem mu k dispozici kočár, jímž vás přivezl do tohoto zámku, který spravuji a každý den sem přijíždím. Ve snaze splnit vaše i moje přání, abychom se mohli co nejčastěji scházet, dal jsem vám připravit pokoj. Zdá se vám to snad překvapivější než to, co jste mi právě vyprávěla?"
„Ne, udivuje mě jen, že jste se předem dověděl o mém příjezdu."
„To je ale náramně prosté, milá švagrová. Nevšimla jste si, že když se vaše loď blížila k přístavu, vyslal její kapitán napřed malý člun s palubním deníkem a seznamem příslušníků posádky i cestujících, aby dostal povolení k vplutí. Protože jsem velitelem přístavu, dostal jsem ony dokumenty do rukou a našel jsem na seznamu cestujících vaše jméno. Srdce mi řeklo totéž, co jsem právě slyšel z vašich úst, za jakým účelem jste podstoupila nebezpečnou nebo aspoň velice únavnou cestu po rozbouřeném moři, a proto jsem vám poslal naproti svůj strážní člun. Ostatní už víte."
Milady pochopila, že lord Winter nemluví pravdu a toto zjištění ji jen ještě více vyděsilo. Za okamžik se zeptala:
„Nebyl to, milý švagře, milord Buckingham, kterého jsem spatřila při připlutí večer na molu?"
„Ano, byl to on. Plně chápu, že na vás pohled na něj silně zapůsobil," odvětil lord Winter. „Přicházíte ze země, kde je o něj určitě velký zájem a vím, že jeho válečné přípravy proti Francii působí velké starosti vašemu příteli kardinálovi."
„Cože? Mému příteli kardinálovi?" vykřikla milady, které blesklo hlavou, že lord Winter je zřejmě i v tomto ohledu plně informován.
„Není snad vaším přítelem?" pokračoval baron, jakoby se nechumelilo. „V tom případě mi promiňte, jen jsem si to myslel. K milordu vévodovi de Richelieu se ale vrátíme až později. Teď ještě zůstaňme u nastoupeného citu plného směru našeho rozhovoru. Řekla jste, že jste přijela proto, abyste mě navštívila."
„Ano, je to tak."
„No dobrá. A já jsem vám odpověděl, že vám tady nebude nic scházet a že se budeme denně vídat."
„To tady mám zůstat natrvalo?" zeptala se milady s jistým znepokojením.
„Máte snad za to, že se vám tu nebude bydlet dobře? Povězte mi, co vám tu chybí, a já se postarám, aby bylo vaše přání splněno."
„Nemám tady své služebné ani ostatní sloužící…"
„To všechno budete mít – povězte mi jen, jaké služebnictvo vám opatřil váš první manžel, a já vám je poskytnu také, i

když jsem jen váš švagr.“
„Cože? Můj první manžel?“ vykřikla milady a vyděšeně hleděla na lorda Wintera.
„Ano, váš francouzský manžel – nemluvím o svém bratrovi. Konečně, jestli jste to už zapomněla, váš manžel dosud žije, takže mu mohu napsat a on mi sdělí, co bude třeba.“
Milady vyrazily na čele krůpěje chladného potu.
„Vy zřejmě žertujete,“ ozvala se stísněně.
„Vypadám snad na to?“ odpověděl otázkou baron a ustoupil o krok nazad.
„Nebo mě spíš urážíte!“ pokračovala milady, křečovitě sevřela opěradlo křesla a částečně povstala.
„Vás urážet?“ řekl lord Winter s ironickou nedůvěrou v hlase. „Považujete to, paní, vůbec za možné?“
„Na mou věru, pane,“ pokusila se o obranu milady, „buď jste opilý, nebo jste zešílel. Odejděte a pošlete mi sem nějakou ženu!“
„Ženy jsou velice nediskrétní, milá švagrová. Nemohl bych vám jako komorná posloužit já? V tom případě by zůstala všechna naše tajemství v rodinném kruhu.“
„Hanebníku!“ zařičela milady a jako by ji vymrštila nějaká pružina, vrhla se na barona, který vyčkával sice klidně, avšak s rukou na jílci kordu.
„Ale, ale,“ řekl zuřící švagrové, „je mi známo, že jste zvyklá vraždit lidi, ale upozorňuji vás, že já se budu bránit i proti vám.“
„Ano, opravdu vypadáte na zbabělce, který by se nestyděl vztáhnout ruku na ženu!“ povykovala milady.
„Možná máte pravdu. Na svou omluvu bych ovšem mohl uvést, že bych nebyl prvním mužem, který na vás vztáhl ruku,“ řekl baron a volným pohybem žalobce ukázal pravicí na miladino levé rameno, až se ho téměř dotkl prstem.
Milady vyrazila z hrdla temný neartikulovaný zvuk, odskočila až do rohu pokoje a skrčila se jako pardál chystající se ke skoku.
„Ryčte si, jak chcete,“ zvolal lord Winter, „ale neodvažte se kousnout, sice to s vámi špatně dopadne. Tady nejsou prokurátoři, kteří by vás předem určili za dědičku, ani tu není potulný rytíř, jenž by mě vyzval na souboj za to, že věznim krásnou ženu! Mám však připravené soudce, kteří se dokáží vypořádat s hanebnicí, která – ač již jednou vdaná – vloudila se podvodně do lože mého staršího bratra, lorda Wintera. Varuji vás, že tito soudcové vás vydají katu, který vám ozdobí stejným cejchem i druhé rameno!“
Miladiny oči metaly tak zuřivé blesky, že ač měl lord Winter kord a stál proti neozbrojené ženě, byl do hloubi duše poděšený. Přesto s rostoucím rozlícením pokračoval:
„Je mi to jasné. Poté, co jste dědila po mém bratrovi, hodilo by se vám stát se také mojí dědičkou, ale říkám vám předem, že jsem podnikl patřičné kroky a jestli mě zavraždíte nebo dáte zabít, nedostane se vám do rukou z mého majetku ani jediné penny. Copak nejste už tak dost bohatá, když máte skoro milion? Nemohla jste se zastavit na své neblahé cestě, kdyby vám nepůsobilo neskonalou rozkoš a potěšení samo páchání zla? Poslouchejte, co vám povídám – kdyby mi nebyla svatá památka mého bratra, shnila byste v některém státním vězení nebo bych vás poslal do Tyburnu na pospas námořníkům. Budu mlčet, ale vy setrvejte klidně v zajetí. Za čtrnáct dnů nebo za tři neděle odpluji s vojskem do La Rochelle, ale než se tam vydám, připluje loď, která vás odveze do našich kolonií na jihu. O jejím odplutí se přesvědčím na vlastní oči. A můžete být klidná – dám vám s sebou strážce, který vám při prvním pokusu o návrat do Anglie nebo na kontinent vpálí kulku do hlavy.“
Milady mu naslouchala tak napjatě, že se jí rozšířily zornice.
„Teď však zůstanete v tomto zámku,“ pokračoval lord Winter. „Má silné zdi, těžké dveře a mohutné mříže. Okno vašeho pokoje je nadto přímo nad mořem. Moji podřízení, kteří jsou mi oddaní na život a na smrt, střeží váš příbytek i všechny chodby vedoucí na nádvoří. I kdybyste se dostala až na nádvoří, musela byste ještě projít trojí mříží. Moji lidé mají přesné pokyny – jestliže uděláte jediný krok, jediné gesto nebo pronesete jediné slovo svědčící o vašem úmyslu uprchnout, začnou po vás střílet. Jestli vás zabijí, doufám, že mi bude anglická justice jen vděčná za to, že jsem jí ušetřil námahu. Vidím, že se vám vrací do tváří výraz klidu – zřejmě si říkáte: ‚Hm, čtrnáct dnů či tři neděle jsou pro tak vynalézavou ženu, jako jsem já, dlouhá doba. Něco mě už napadne; jsem ďábelsky chytrá a dokážu si najít nějakou oběť.‘ Utěšujete se, že za čtrnáct dnů už tady nebudete. Tak jen to zkuste!“
Milady si uvědomila, že se prozradila a zaťala si nehty do dlaní, aby potlačila jakékoli hnutí mysli, které by mohlo vyvolat na tváři výraz čehokoli jiného než úzkostí.
Lord Winter pokračoval:
„Důstojníka, který je zde za mé nepřítomnosti velitelem, jste už viděla a víte tedy, jak dovede plnit rozkazy; jsem totiž přesvědčen, že jste se cestou z Portsmouthu sem pokoušela přimět ho k řeči. Co mu říkáte? Může být mramorová socha netečnější a mlčenlivější? Už jste se pokusila svést celou řadu mužů a naneštěstí jste vždycky měla úspěch. Jestli to tentokrát dokážete, tak uznám, že jste vtělený ďábel.“
Po těch slovech přikročil ke dveřím a prudce je otevřel.
„Zavolejte pana Feltona!“ zavolal. „A vy, milady, ještě chvíli počkejte, abych mu vás doporučil!“
V podivném tichu, které se v místnosti rozhostilo, ozvaly se pomalé a odměřené kroky. Za několik okamžiků se objevila v příšeří chodby postava, načež vstoupil nám již známý mladý námořní důstojník, zůstal stát na prahu a očekával baronovy rozkazy.
„Vstupte, milý Johne,“ řekl lord Winter, „pojďte dál a zavřete dveře.“ Důstojník poslechl.
„Teď se podívejte na tuhle ženu!“ pokračoval lord. „Je mladá, krásná, má všechny myslitelné půvaby – a přece je to netvor, protože do svých pětadvaceti let se dopustila tolika zločinů, o kolika byste se mohl dočíst v archivech našich soudů za celý rok. Pomáhá jí přitom její hlas, krása jí slouží jako vnadidlo obětí a své sliby platí vlastním tělem – to je třeba přiznat. Bude se snažit vás svést a možná se pokusí také vás zabít. Já jsem vás, Feltone, vytáhl z bídy, dal jsem

vás povýšit na důstojníka a jednou jsem vám dokonce zachránil život – víte při jaké příležitosti. Nejsem jen vaším ochráncem, ani pouze vaším přítelem, nýbrž otcem. Tato žena se vrátila do Anglie ukládat o můj život, teď mám tu zmiji v rukou a dal jsem si vás zavolat, abych vám řekl: ‚Příteli Feltone, Johne, synu můj, střež mě a především sebe před touto ženštinou a přísahej při spáse své duše, že ji uhlídáš, aby mohla být po zásluze potrestána. Spoléhám na tvé slovo, Feltone, spoléhám na tvou oddanost.‘“
„Milorde,“ odpověděl mladý důstojník a vrhl na milady pohled plný nenávisti, „přísahám vám, že všechno se stane podle vašeho přání.“
Milady snesla jeho pohled s odevzdaností oběti a vykouzlila na tváři ten nejpokornější a nejmírnější výraz, jaký si lze představit. Sám lord Winter v ní sotva poznával tu zuřivou tygřici, proti níž se před chvílí chystal bojovat.
„Poslouchejte, Johne,“ pokračoval baron, „tato žena nikdy neopustí tenhle pokoj, s nikým si nebude psát a hovořit bude pouze s vámi, pokud budete ochoten prokázat jí tu čest a mluvit s ní.“
„To stačí, milorde. Přísahal jsem.“
„A vy se teď, pani, snažte smířit s Bohem, protože lidmi jste už odsouzená.“
Milady nechala klesnout hlavu, jako by ji zdrtil právě vynesený rozsudek. Pak lord Winter odešel. Felton na jeho pokyn vyšel za ním a zavřel za sebou dveře. Okamžik poté se ozval na chodbě těžký krok námořníka, který tam byl na stráži se sekerou za pasem a mušketou v ruce.
Milady zůstala několik minut bez hnutí, protože měla podezření, že ji možná pozorují klíčovou dírkou. Pak zvedla zvolna hlavu. Bylo vidět, že její tvář znovu nabyla děsivě výhružného a pohrdlivého výrazu. Běžela poslouchat ke dveřím, pak se podívala z okna, načež se spustila do křesla a zamyslila se.

LI Důstojník

Kardinál mezitím čekal na zprávy z Anglie. Kromě nemilých a hrozivých zvěstí však žádné nepřicházely.
La Rochelle byla sice obklíčená a zdálo se, že obléhání bude úspěšné v důsledku podniknutých opatření, a zejména díky hrázi, která zabraňovala, aby do města připlula jakákoli loď nebo člun. Přesto mohlo obléhání trvat ještě dlouho – k hanbě vojsk krále Ludvíka XIII. a k velké nelibosti Jeho Eminence pana kardinála, který sice už nepotřeboval rozdmýchávat nesvár mezi králem a Annou Rakouskou – ten už byl hotovou věcí, ale zato musel usmiřovat pana de Bassompierre s vévodou d’Angouleme, kteří se znesvářili.
Monsieur, králův bratr, který obléhání zahájil, ponechal jeho dokončení na starosti kardinálovi.
Přes neuvěřitelnou vytrvalost a rozhodnost larochelleského starosty došlo v městě k pokusu o vzpouru přívrženců kapitulace. Starosta dal vzbouřence oběsit. Jejich poprava zchladila horké hlavy a obyvatelé se rozhodli raději zemřít hladem, protože to považovali za přece jen vzdálenější a méně jistou smrt než uškrcení na šibenici.
Obléhatelé občas chytali kurýry, které posílali Rochellané k Buckinghamovi, nebo vyzvědače, jež vysílal do La Rochelle Buckingham. V obou případech býval s dopadenými krátký proces. Pan kardinál vždycky pronesl jen jediné slovo: „Pověsit!“ a pozval krále, aby se šel na popravu podívat. Král přicházel obvykle s unylou tváří a posadil se na výhodné místo, odkud mohl sledovat exekuci do nejmenších podrobností. To ho pokaždé trochu rozptýlilo a umožňovalo mu trpělivě snášet dlouhé obléhání. Přesto se však silně nudil, co chvíli hovořil o návratu do Paříže a nebýt oněch poslů a vyzvědačů, byla by se Jeho Eminence ocitla přes veškerou vynalézavost po této stránce v nesnázích.
Nicméně čas ubíhal a Rochellané se nevzdávali. U posledního lapeného špeha byl nalezen dopis adresovaný Buckinghamovi. Stálo v něm, že město je u konce sil a namísto obvyklou větou: „Jestli vaše pomoc nepřijde do čtrnácti dnů, vzdáme se,“ končil slovy: „Jestli vaše pomoc nedorazí do čtrnácti dnů, budeme, až konečně přijde, všichni mrtví hladem.“
Jedinou nadějí Rochellanů byl tedy Buckingham, v němž spatřovali svého spasitele. Bylo zřejmé, že kdyby se jednoho krásného dne dověděli, že už nemohou na Buckinghama spoléhat, ztratili by naději i odvahu.
Proto kardinál velice netrpělivě čekal na zprávy z Anglie, které mu měly sdělit, že Buckingham na pomoc Rochellanům nepřijde.
V královské radě se často jednalo o možnosti dobýt město útokem, ale pokaždé byla tato varianta zamítnuta především proto, že se La Rochelle zdála nedobytnou. Kromě toho kardinál dobře věděl, ať navenek říkal cokoli, že strašlivé krveprolití vyvolané tímto bratrovražedným střetnutím Francouzů s Francouzi znamenalo by v politice návrat o šedesát let nazpět, a on tehdy platil za osobnost, jaká se dnes označuje za pokrokovou. Vyplenění La Rochelle a povraždění tří nebo čtyř tisíc hugenotů v roce 1628 by se silně podobalo masakru bartolomějské noci roku 1572. Navíc toto krajní řešení, jemuž se král Ludvík XIII. jako dobrý katolík nijak nevzpíral, mohlo skončit neúspěchem. Generálové obléhatelů stále tvrdili, že se La Rochelle nedá dobýt jinak než vyhladověním.
Kardinál se nedokázal zbavit obav z toho, kam až ho může zavést jeho děsivá agentka, protože i on si uvědomoval záhadné stránky osobnosti této ženy, která dokázala být střídavě zmijí i lvicí. Zradila ho? Je mrtvá? Protože ji znal až příliš dobře, věděl, že ať pracuje v jeho zájmu nebo proti němu, ať je na jeho straně nebo na straně nepřítele, určitě je její nečinnost zaviněna nějakými závažnými překážkami. O jaké překážky jde, nemohl se dopátrat.
Na milady ovšem právem stále ještě spoléhal. Uhodl, že v minulosti této ženy jsou hrozné věci, které může zakrýt jen jeho rudý kardinálský plášť, a také cítil, že z té či oné příčiny je mu ta žena oddaná, protože jen u něj může nalézt vrcholnou oporu v nebezpečí, které jí hrozí.
Rozhodl se tedy vést válku úplně sám a na jakékoli cizí přispění spoléhat jen jako na šťastnou náhodu. Pokračoval v budování pověstné hráze, která měla Rochellany vyhladovět. Při pohledu na toto nešťastné město, v němž bylo tolik nesmírné bídy a tolik hrdinství, připomínal si heslo krále Ludvíka XI., který byl jeho politickým předchůdcem tak, jako

on sám byl předchůdcem Robespierrovým. Heslo tohoto Tristanova druha [Autor má na mysli francouzského státníka druhé poloviny patnáctého století Tristana L'Hermite. Dotyčný byl význačným funkcionářem za vlády Karla VII. a zejména Ludvíka XI. (nejvyšším komořím, velitelem státní policie aj.), který ho nadto pověřoval různými diplomatickými a špionážními úkoly. Pozn. překl.], které si přitom pro sebe šeptal, znělo „Divide ut regnes!" [Zásada všeobecněji známá ve znění Divide ut imperes! nebo Divide et impera! (Rozděl a panuj!) byla principem mocenské politiky římského senátu. V patnáctém století ji převzal Ludvík XI., hlásal ji florentský politik a ideolog Niccolo Machiavelli aj. Pozn. překl.]

Jestliže král Jindřich IV. dával za obléhání Paříže (v letech 1590 až 1591, pozn. překl) házet přes hradby do hladovějícího města chleba a jiné potraviny, posílal kardinál Richelieu obleženým Rochellanům letáčky, na nichž stálo, že jejich vůdcové jednají nespravedlivě, sobecky a barbarsky. Dále se na letácích uvádělo, že páni v La Rochelle sice mají dost a dost obilí, ale nedávají je rozdělit obyvatelům, protože vyznávají zásadu, podle níž nezáleží na tom, zda umírají ženy, děti a starci, jen když zůstanou při síle bojeschopní muži, kteří mají za úkol bránit hradby města. Až dosud sice nebyla tato zásada oficiálně přijata, ale již se začala prakticky uplatňovat buď z přesvědčení, anebo z nemožnosti stavět se proti ní. Kardinálovy letáky připomínaly obráncům, že děti, ženy a starci, kteří umírají hladem, jsou jejich synové, manželky a otcové, a že by bylo spravedlivější, aby se každý stejně podílel na společném strádání a aby tak stejné podmínky vedly k jednomyslnému rozhodování. Letáky plně dosáhly účinku, ve který doufali jejich autoři, a přiměly značný počet obyvatel obleženého města k dílčím jednáním s královským vojskem.

Ve chvíli však, když kardinál zjišťoval, že jeho akce začíná přinášet plody a s uspokojením si blahopřál k jejímu podniknutí, podařilo se jednomu Rochellanovi proniknout neznámo jak liniemi královského vojska, a to navzdory bdělému střežení jejich neprůchodnosti pány de Bassompierre, de Schomberg a vévodou d'Angouleme, na jejichž činnost dohlížel sám kardinál. Dotyčný muž se dostal do města z Portsmouthu a řekl, že tam viděl velkolepé loďstvo chystající se do týdne vyplout. Kromě toho oznamoval Buckingham starostovi města, že se konečně zformuje velká liga a že na Francii v krátké době zaútočí současně anglická, rakouská a španělská vojska. Buckinghamův dopis se veřejně četl na všech náměstích v La Rochelle a jeho opisy byly vyvěšeny na nárožích ulic. V důsledku toho i ti, kdo už začali vyjednávat, rozhodli se přerušit rozhovory a počkat na tak okázale slíbenou pomoc.

Tento nečekaný obrat znovu vzbudil v kardinálově mysli původní neklid a přiměl ho, aby proti své vůli opět zaměřil pozornost za moře.

Královské vojsko, které nesoužily starosti jeho jediného skutečného vrchního velitele, vedlo veselý život. V táboře nebyl nedostatek ani potravin, ani peněz a všechny útvary navzájem soupeřily odvahou a radovánkami svých příslušníků. Náplní jejich činností bylo chytat a věšet vyzvědače, podnikat odvážné výpady na hráz nebo na moře, vymýšlet si různé bláznivé kousky a chladnokrevně je provádět. Tak si armáda krátila dny, jež se zdály nekonečné nejen hladovějícím a úzkostí trápeným Rochellanům, nýbrž i kardinálovi, který město tak zarputile obléhal.

Kardinál se projíždíval ležením vojsk jako prostý voják a zamyšleně se díval na stavby, které řídili podle jeho rozkazů inženýři povolaní ze všech koutů Francie, a jež pokračovaly mnohem pomaleji, než by si přál. Jestliže potkal nějakého mušketýra ze setniny pana de Tréville, přijížděl k němu blíže, pozorně si ho prohlížel a když v něm nepoznal žádného ze čtveřice našich přátel, obracel svůj pronikavý pohled i myšlenky jinam.

Když se jednou smrtelně nudil, protože nekynula naděje na vyjednávání s obleženým městem a také neměl žádné zprávy z Anglie, vyjel si kardinál jen tak na projížďku. Doprovázeli ho pouze pan de Cahusac a kapitán jeho gardistů de La Houdiniere. Při jízdě po písčitém břehu se kardinálovy grandiózní myšlenky snoubily s nekonečností oceánu. Tak vyjel zvolna na malé návrší, s jehož vršku spatřil za skupinou keřů sedm mužů, kteří leželi na písku a zřejmě užívali v této roční době tak vzácných slunečních paprsků. Kolem nich se válely prázdné láhve. Ve čtyřech přítomných poznal kardinál mušketýry. Zřejmě se chystali vyslechnout znění jakéhosi dopisu, který jeden z nich právě dostal. Psaní pravděpodobně bylo velice důležité, protože kvůli němu nechali být karty i kostky, jež ležely na bubnu. Zbývající tři měli plné ruce práce s otvíráním ohromného demižonu collioureského vína. Byli to sluhové mušketýrů. Kardinál, jak už jsme řekli, byl ve špatné náladě a v tomto stavu ho nic nedokázalo více popudit než veselí druhých. Kromě toho měl utkvělou představu, že příčinou veselosti druhých je právě to, co jeho trápí. Nyní pokynul Cahusacovi a panu de La Houdiniere, aby zůstali na místě, sám seskočil s koně a potichu kráčel k podezřele bavící se čtveřici. Doufal, že díky písku, který tlumil hluk jeho kroků, a keřů, za nimiž se mohl nepozorovaně přiblížit, bude moci zaslechnout i pár slov z rozhovoru, který považoval za velice závažný. Když byl vzdálen pouhých deset kroků od křovisek, poznal d'Artagnanovo gaskoňské nářečí a protože už věděl, že jsou to mušketýři, s jistotou předpokládal, že ostatní tři jsou známí nerozluční Athos, Porthos a Aramis.

Snadno si lze představit, že po tomto zjištění kardinálovo přání vyslechnout, o čem mušketýři hovoří, nesmírně vzrostlo. Jeho oči nabyly zvláštního výrazu a opatrně jako kočkovitá šelma blížil se ke křoví. Sotva však stačil zachytit několik slabik, které nedávaly žádný smysl, ozval se krátký pronikavý výkřik, který ho polekal a vyvolal pozornost mušketýrů.

„Důstojník!" volal Grimaud.

„Jak to, že mluvíte, hlupáku?" řekl Athos, opřel se o loket a upřel přísný pohled na Grimauda. Ten už neřekl ani slovo. Jen ukázal prstem ke křoví a tím upozornil na přítomnost kardinála a jeho průvodců.

Čtyři mušketýři okamžitě vyskočili a uctivě pozdravili. Zdálo se, že je kardinál silně rozezlený.

„Pročpak se dávají páni mušketýři hlídat?" začal. „Přicházejí snad po souši Angličané, anebo se mušketýři považují za nějaké vysoké důstojníky?"

„Monsignore," odpověděl mu Athos, protože jediný si zachoval za všeobecného zděšení klid a chladnokrevnost velmože, které ho nikdy neopouštěly, „jestliže mušketýři nejsou ve službě, nebo když jim služba skončila, tak pijí a hrají v kostky – a pro své sloužící jsou velice vysokými představenými."

„Sloužící!“ mrmlal kardinál. „Sloužící, kteří mají za úkol upozorňovat své pány, když jde někdo kolem, nejsou žádní sluhové, ale strážní!“
„Jak Vaše Eminence vidí, kdybychom neučinili toto opatření, hrozilo by nebezpečí, že bychom vás nechali projet mimo, aniž bychom vám vzdali poctu a vyslovili své poděkování za to, že jste nás dal dohromady,“ pokračoval Athos.
„D’Artagnane, právě před chvílí jste hovořil o tom, jak byste rád dostal příležitost k vyjádření vděčnosti monsignorovi. Teď se vám taková možnost naskýtá, tak jí využijte!“
Tato slova pronesl Athos s neotřesitelným klidem, který byl pro něj za nebezpečných situací typický, a s vybranou zdvořilostí, jež mu někdy dodávala více vpravdě královské důstojnosti, než jakou se mohou pyšnit rození monarchové.
D’Artagnan přistoupil blíže, vykoktal několik děkovných slov, ale pod zachmuřeným pohledem Jeho Eminence brzy zmlkl.
„Ať tak, či onak, pánové,“ pokračoval kardinál, kterého zřejmě Athosův zásah ani v nejmenším neodvrátil od původního úmyslu, „nemám rád, když si prostí vojáci mající to štěstí sloužit u privilegovaného útvaru hrají na velké pány. Kázeň pro ně platí jako pro každého druhého!“
Athos nechal naprosto klidně kardinála domluvit, načež se na znamení souhlasu uklonil a řekl:
„Doufám, monsignore, že jsme kázeň nijak neporušili. Nejsme ve službě a domnívali jsme se, že mimo službu můžeme se svým časem nakládat, jak se nám zachce. Jestliže máme to štěstí a Vaše Eminence má pro nás nějaký rozkaz, jsme připraveni splnit ho. Jak monsignore vidí,“ pokračoval a mírně svraštil čelo, protože mu výslech začínal jít na nervy, „vzali jsme s sebou zbraně, abychom mohli v případě poplachu pohotově zasáhnout.“ S těmi slovy ukázal prstem na čtyři muškety postavené do kozla u bubnu, na němž ležely karty a kostky. „Vaše Eminence může být ujištěna,“ dodal d’Artagnan, „že kdybychom tušili, že s tak nečetným doprovodem k nám přijíždíte vy, byli bychom vám vyjeli vstříc.“
Kardinál si hryzl knír a částečně i rty.
„Víte, jak vypadáte, když jste pořád tak pohromadě jako teď, ozbrojení a střežení sloužícími?“ zeptal se kardinál a hned si na svou otázku odpověděl: „Vyhlížíte jako čtyři spiklenci!“
„V tom ohledu máte, monsignore, plnou pravdu,“ řekl mu na to Athos. „Jak se mohla Vaše Eminence nedávno přesvědčit, pikle skutečně kujeme – ovšem pouze proti Rochellanům.“
„Ale, pánové politici,“ znovu začal kardinál se zamračenou tváří, „ve vašich hlavách by se možná dalo nalézt mnoho tajností, jen kdyby se v nich dalo číst tak, jako jste vy četli dopis, který jste schovali, když jste mě viděli přicházet.“
Krev se nahrnula Athosovi do tváře. Postoupil o krok k Jeho Eminenci se slovy: „Vypadá to, monsignore, jako byste nás doopravdy podezíral a že nás skutečně vyslýcháte. Jestli je to tak, laskavě nám to povězte – ať aspoň víme, na čem jsme.“
„A co kdyby to skutečně byl výslech? Už se mu podrobili jiní lidé než vy – a vypovídali!“ pokračoval nesmlouvavě kardinál.
„Proto jsem už Vaší Eminenci řekl, ať se ptá – jsme ochotni odpovídat.“
„Jaký dopis jste se to chystal číst, pane Aramisi, a pak jste ho schoval?“
„Je to psaní od ženy, monsignore.“
„Ano, chápu,“ pokračoval kardinál, „s takovými dopisy je třeba zacházet velice diskrétně. Zpovědníkovi však je lze ukázat – víte přece, že jsem vysvěcený duchovní.“
„Monsignore,“ ozval se Athos s klidem, který působil tím otřesněji, že svými slovy dával mušketýr v sázku hlavu, „ten dopis je od ženy, ale nepodepsala ho ani Marion de Lorme, ani paní d’Aiguillon.“
Kardinál smrtelně zbledl a v očích mu divoce zablesklo. Otočil se, jako by chtěl vydat rozkaz Cahusacovi a kapitánu de La Houdiniere. Athos jeho pohyb zpozoroval a vykročil k mušketám, na něž jeho přátelé upírali zraky s výrazem mužů, kteří se nehodlají dát jen tak zatknout.
Kardinál a jeho průvodci byli dohromady pouze tři, kdežto mušketýrů bylo včetně sluhů sedm. Usoudil, že v případném střetnutí by byly síly o to nevyrovnanější, že Athos a jeho druhové zřejmě doopravdy kuli nějaké pikle. Uskutečnil proto náhlý obrat, k jakému byl vždycky připraven, a všechen jeho hněv se navenek rozplynul v úsměv.
„No, no,“ řekl. „Jste stateční mladí muži – hrdí, když jde všechno dobře a věrní v těžkých situacích. Není nic špatného na tom, že dáváte pozor na mne, když tak dobře hlídáte ostatní. Nezapomněl jsem pánové, na tu noc, když jste mě chránili po cestě k Červenému holubníku. Kdyby mi tam, kam nyní pojedu, hrozilo nějaké nebezpečí, požádal bych vás zase o doprovod. Protože mi však nic nehrozí, zůstaňte si, kde jste, dopijte víno, dohrejte a dočtěte si ten dopis. Sbohem, pánové!“ Po těch slovech nasedl na koně, kterého mu přivedl Cahusac, pokynul mušketýrům a odjel.
Čtyři přátelé stáli bez hnutí a sledovali ho zrakem, dokud jim nezmizel z očí. Pak na sebe pohlédli. Všichni vypadali vyděšeně, protože chápali, že ač se s nimi kardinál rozloučil navenek přátelsky, v duchu zuřil. Jediný Athos měl na tváři samolibý a opovržlivý úsměv. Jakmile se kardinál se svými průvodci vzdálil mimo doslech a dohled, ozval se Porthos ve snaze vylít si na někom špatnou náladu: „Grimaud nám dal pozdě výstrahu!“
Když se obviněný chystal říci něco na svou omluvu, zvedl Athos ukazovák a Grimaud mlčel.
„Byl byste mu vydal ten dopis, Aramisi?“ zeptal se d’Artagnan.
„Kdyby byl trval na vydání toho psaní,“ odpověděl Aramis nesmírně jemným hlasem, „byl jsem rozhodnut, že mu je jednou rukou podám a druhou ho probodnu kordem.“
„To jsem si myslel,“ řekl Athos, „a proto jsem skočil mezi vás a něj. Ten člověk je vskutku nemoudrý, když takhle hovoří s muži. Vypadá to tak, jako by měl vždycky co činit jen se ženami a dětmi.“
„Obdivuji vás, milý Athosi,“ ozval se d’Artagnan, „ale přece jen jsme koneckonců nebyli v právu.“
„Jak to, že jsme nebyli v právu?“ protestoval Athos, „čí je vzduch, který dýcháme? Komu patří oceán, na který se díváme? Čí je písek, na němž jsme leželi? A čí je dopis od vaší milenky? Patří to snad všechno kardinálovi? Ten člověk se na mou věru tváří, jako by bylo všechno jeho. Vy jste stál před ním jako ohromený, zničený a jen jste koktal, člověk

by řekl, že už se před vámi tyčí Bastila a že vás nějaká obrovská mytologická Medúza mění v kámen. Znamená to snad, že když je člověk zamilovaný, nutně kuje pikle? Milujete ženu, kterou dal kardinál zavřít, a vy ji chcete vyrvat z kardinálových rukou. Je to partie, kterou hrajete proti kardinálovi a ten dopis je vaše karta. Proč byste ukazoval své karty protivníkovi? To se přece nedělá! Ať si uhodne, jaké karty máme v ruce, stejně jako my hádáme jeho list!“
„Máte pravdu, Athosi!“ přisvědčil d’Artagnan. „To, co říkáte, je velice moudré.“
„Tak už nehovořme o tom, co se stalo, a Aramis ať pokračuje ve čtení dopisu své sestřenky od místa, kde nás pan kardinál přerušil.“
Aramis vytáhl psaní z kapsy, tři přátelé se shlukli kolem něj, zatímco jejich tři sluhové opět věnovali pozornost demižonu.
„Přečetl jste všehovšudy jednu či dvě řádky,“ řekl d’Artagnan, „a proto začněte znovu.“
„Milerád,“ souhlasil Aramis.

„Milý bratránku,
s největší pravděpodobností se rozhodnu odjet do Béthune, kam moje sestra poslala naši služtičku do kláštera karmelitánek. Ta se, chuděra, smířila se svým osudem, protože ví, že nikde jinde nemůže žít, aniž by ohrozila spásu své duše. Jestli se však naše rodinné záležitosti budou vyvíjet podle našeho přání, věřím, že podstoupí riziko zatracení a vrátí se k těm, po nichž se jí stýská, tím spíš, když ví, že oni na ni stále myslí. Zatím si nestěžuje; jediné, po čem touží, je psaní od milého. Vím, že se věci toho druhu nesnadno dostávají přes mříže, ale jak jsem vám už dokázala, milý bratránku, jsem dost šikovná a vezmu si to na starost. Sestra vám děkuje za to, že na ni stále v dobrém vzpomínáte. Jistý čas byla silně znepokojená, ale teď se poněkud uklidnila, když tam poslala svého člověka, aby se nestalo něco nečekaného.
Sbohem, milý bratránku, a dávejte nám o sobě vědět co nejčastěji, to je pokaždé, když usoudíte, že tak můžete učinit bez nebezpečí. Líbá vás
Marie Michonová.“

„Ach, za co všechno vám vděčím, Aramisi!“ zvolal d’Artagnan. „Drahá Constance! Konečně zpráva o ní – žije, je v bezpečí v klášteře, je v Béthune. Nevíte, Athosi, kde leží Béthune?“
„Je to pár mil od hranic. Až skončí obléhání, budeme si tam moci udělat výlet.“
„Doufám, že už to nebude dlouho trvat,“ řekl Porthos. „Dnes ráno pověsili vyzvědače, který vypověděl, že v La Rochelle už došlo na kůži z bot. Až snědí kůži, pustí se asi do podrážek a pak už jim toho moc nezbude, ledaže by se jedli navzájem.“
„Ubozí blázni!“ ozval se Athos a vypil do dna pohár výborného bordeauxského vína, které sice tehdy ještě nemělo takový věhlas, jaký má dnes, ale přesto bylo výtečné. „Ubozí blázni! Jako by katolické náboženství nebylo ze všech nejvýhodnější a nejlepší! To je ale jedno,“ pokračoval a mlaskl jazykem, „stejně jsou to stateční lidé. Co to, ale, u všech čertů, provádíte, Aramisi? Snad si neschováváte to psaní do kapsy?“
„Ano, ano,“ přidal se d’Artagnan, „Athos má pravdu. To psaní musíme spálit! Jenže kdo ví, jestli pan kardinál už nedokáže zjistit tajemství i z popelu!“
„Určitě nějaký způsob zná,“ dodal Athos.
„Co tedy chcete s tím dopisem udělat?“ zeptal se Porthos.
„Pojďte sem, Grimaude!“ zavolal Athos.
Grimaud se zvedl a přistoupil k svému pánovi.
„Za trest, že jste mluvil bez dovolení, příteli, teď sníte tenhle kousek papíru. Jako odměnu za prokázanou službu pak můžete vypít tuto sklenici vína. Nejdřív tedy psaní – s chutí do toho!“
Grimaud se usmál a se zrakem upřeným na sklenici, kterou Athos právě doléval po samý okraj, nejprve psaní rozkousal a pak polkl.
„Výborně, jste pašák, Grimaude,“ pochválil ho Athos, „a teď si vezměte tohle. Děkovat nemusíte.“
Grimaud vypil sklenici bordeauxského vína mlčky, ale jeho oči upřené po celou dobu tohoto úkonu k nebi, hovořily řečí, jež byla sice neslyšná, zato však velice výmluvná.
„Tak to bychom měli,“ řekl spokojeně Athos. „Pokud pan kardinál nedostane důvtipný nápad rozpárat Grimaudovi břicho, můžeme být téměř bez obav.“
Jeho Eminence pan kardinál mezitím pokračoval v melancholické projížďce a pod vousy si říkal:
„Tyhle čtyři muže rozhodně musím získat pro sebe!“

LII První den zajetí

Nyní se vraťme k milady, kterou jsme pro letmý pohled na francouzské pobřeží ztratili na chvíli z očí.
Nacházíme ji v zoufalé situaci, ve které jsme ji opustili – pohrouženou do hlubokých ponurých úvah o tom, co ji asi čeká, při nichž téměř ztratila všechnu naději. Ponejprv v životě pozbyla jistoty a poprvé poznala, co je strach.
Dvakrát ji opustilo štěstí, dvakrát byla odhalena a zrazena, dvakrát nad ní zvítězil zlý duch, kterého proti ní vyslal sám Všemohoucí. D’Artagnan ji přemohl – ji, která se považovala za neporazitelné ztělesnění zla! Zneužil její lásku, pokořil její pýchu, zhatil její ctižádostivé plány a teď ohrožuje její bohatství, její svobodu a dokonce její život. Nadto nahlédl pod okraj její masky, jež jí slouží jako štít, který ji chrání a dodávají síly.
D’Artagnan odvrátil od Buckinghama, jehož ona nenávidí jako každého, koho kdysi milovala, úklad, který proti němu zosnoval kardinál v souvislosti s osobností královny. D’Artagnan se vydával za hraběte de Wardes, k němuž cítila

vášnivou lásku tygřice, tak nezkrotnou, jako bývají vášně žen tohoto ražení. D'Artagnan poznal její strašlivé tajemství – a ona se zapřísáhla, že každý, kdo se o něm doví, musí zemřít. Když nakonec získala od kardinála listinu, jejíž pomocí se měla svému nepříteli pomstít, byl jí onen dokument vyrván z ruky – a opět je to d'Artagnan, který ji drží v zajetí a pošle ji do nějaké hnusné australské zátoky Botany Bay, do nějakého mizerného Tyburnu v Indickém oceánu. Původcem všeho je nepochybně d'Artagnan. Kdo jiný mohl na ni nakupit tolik pohany? Jen on mohl sdělit lordu Winterovi všechna úděsná tajemství, která se mu podařilo řízením osudu odhalit. Zná jejího švagra a určitě mu napsal. Jak strašlivě ho nenávidí! Sedí tu bez pohnutí, oči planoucí šílenou zlobou třeští na své pusté obydlí, z hloubi prsou se jí co chvíli dere s výdechy temné zavytí, které se mísí s hukotem vln, jež se ženou, stoupají, burácejí a tříští se jako věčné a bezmocné zoufalství o skály, na nichž stojí tento ponurý, pyšný hrad. V záchvatech šílené zloby, které zmítají její duší, kuje milady velkolepé plány pomsty na paní Bonacieuxové, na Buckinghamovi, a především na d'Artagnanovi, které se však ztrácejí v daleké budoucnosti.

Aby se mohl člověk pomstít, musí být na svobodě, a jestliže se má vězeň dostat na svobodu, musí prolomit zeď, vyrazit mříže nebo prokopat se podlahou. To všechno může úspěšně vykonat trpělivý a silný muž, ale horečně rozjitřená žena to nedokáže. Navíc je k tomu všemu zapotřebí času, celé měsíce nebo dokonce roky, kdežto ona… jí zbývá podle slov jejího příbuzného a nyní strašlivého žalářníka lorda de Winter pouhých deset nebo dvanáct dnů. Kdyby byla mužem, pokusila by se o to a možná by se jí to podařilo. Proč jen se nebe dopustilo takového omylu, že vdechlo duši muže do tak křehké a jemné tělesné schránky?

První hodiny zajetí byly hrozné. Za svůj úděl slabé ženy zaplatila milady záchvaty vzteku, které nedokázala potlačit. Ponenáhlu však překonala návaly šílené zloby, nervózní chvění ustalo a milady se uzavřela do sebe jako znavená odpočívající zmije.

„Ne, to nejde, to nemůže být, byla jsem pošetilá, že jsem se dala tak unést," říkala si při pohledu do zrcadla, které odráželo palčivý pohled jejích očí, jímž jako by zkoumala sama sebe. „Jen nic násilím – násilí je projevem slabosti. Za prvé jsem tímto prostředkem nikdy nedosáhla úspěchu; kdybych snad použila své síly proti ženám, mohlo by se mi podařit nalézt slabší, než jsem já sama, a dokázala bych je tedy přemoci. Já ale bojuji proti mužům, pro něž jsem jen ženou. Budu tedy bojovat jako žena a svou ženskou slabost proměním v sílu!"

A jako by si chtěla vyzkoušet, co dokáže udělat se svou výraznou a proměnlivou tváří, vystřídala všechny možné výrazy – od hněvem zrůzněného až po nejlaskavější, nejlíbeznější a nejsvůdnější úsměv. Pak si postupně různým způsobem dovedně upravovala vlnité vlasy, aby co nejdokonaleji přispívaly ke kouzlu obličeje. Bylo zřejmé, že je se sebou spokojená, protože si nakonec pro sebe zašeptala:

„Kdepak – ještě není nic ztraceno. Pořád jsem krásná!"

Bylo kolem osmé večer. Milady si uvědomila, že je v místnosti postel a napadlo jí, že by ji několikahodinový spánek nejen duševně osvěžil a přispěl k uklidnění mysli, ale také měl účinek na zkrášlení její pleti. Než však ulehla na lůžko, dostala lepší nápad. Vzpomněla si, že se hovořilo o večeři. Protože už byla v pokoji celou hodinu, předpokládala, že musí každou chvíli dostat večeři. Nechtěla ztrácet čas a rozhodla se, že hned tento večer začne sondovat situaci, tj. především zkoumat charakter osob pověřených jejím střežením.

Pode dveřmi probleskло světlo ohlašující příchod žalářníků. Při jeho spatření se milady rychle znovu usadila do křesla, zvrátila hlavu nazad, aby vynikla krása jejích rozpuštěných vlasů, napůl si obnažila hrdlo pod pomačkaným krajkovým límcem, jednu ruku si položila na srdce a druhou nechala bezvládně svěšenou.

Ozvalo se odsunování závor a zaskřípění dveří ve stěžejích, načež bylo slyšet, že někdo vstoupil do pokoje.

„Postavte ten stůl semhle," ozval se hlas, podle něhož zajatkyně poznala svého strážce Feltona. Příkaz byl neprodleně splněn.

„Přineste světla a dejte vystřídat stráž!" pokračoval Felton.

Podle těchto příkazů milady poznala, že dotyční služebníci jsou totožní s jejími strážci a jsou to tedy vojáci. Feltonovy pokyny byly ostatně splněny rychle a beze slov, což svědčilo o tom, že si mladý důstojník potrpí na kázeň.

Nakonec se Felton obrátil k milady, na kterou do té chvíle ani nepohlédl.

„Ale, ale, ona spí. To nevadí, navečeří se, až se probudí," řekl a šel ke dveřím.

„Jenže, pane poručíku," ozval se voják, který zřejmě nebyl tak ledově klidný jako jeho velitel, a přistoupil blíže k milady, „ta žena nespí."

„Jak to, že nespí?" zeptal se ho Felton. „Co je tedy s ní?"

„Je bez sebe," hlásil voják. „Je velice bledá a nepodařilo se mi zaslechnout její dech."

„Máte pravdu," přitakal Felton poté, když pohlédl na milady, aniž se k ní byť o krok přiblížil. „Oznamte lordu Winterovi, že jeho vězenkyně omdlela. Já nevím, co si mám počít – s tím se nepočítalo."

Voják odešel splnit rozkaz svého nadřízeného a Felton se zatím usadil do křesla, které náhodou stálo u dveří, a nehnutě beze slova čekal. Milady dokonale ovládala velké umění, jemuž se ženy tak usilovně snaží naučit, totiž dívat se přes dlouhé řasy a nedat přitom znát pootevření očních víček. Spatřila Feltona, který byl k ní otočen zády – a dívala se na něj téměř celých deset minut, během nichž se její netečný strážce ani jedenkrát neotočil.

Pak ji napadlo, že přijde lord Winter a svou přítomností dodá jejímu žalářníkovi nových sil. Musela uznat, že její první pokus nevyšel, ale přijala to jako žena, která si je vědomá svých dalších možností. Proto zvedla hlavu, otevřela oči a slabě vzdychla. Při jejím povzdechu se Felton konečně otočil se slovy:

„No, tak už jste se probudila, paní? To již tedy zde nemám nic na práci. Když budete něco potřebovat, zavolejte!"

„Ach můj Bože, Bože můj! Mně bylo tak zle!" řekla tiše milady lahodným hlasem, kterým dokázala jako antické čarodějky okouzlovat muže, jež hodlala zahubit. Poposedla v křesle a zaujala ještě půvabnější a bezmocnější pozici, než když ležela.

Felton se zvedl se slovy:

„Takhle budete dostávat jídlo třikrát za den, paní – ráno v devět, pak v jednu a nakonec v osm večer. Jestli vám to, co vám navrhuji, nevyhovuje, můžete si určit jiný čas a my se vynasnažíme vyhovět vašemu přání.“
„To mám tady být pořád sama v tomhle rozlehlém ponurém pokoji?“ zeptala se milady.
„Povolali jsme sem jednu ženu z blízkého okolí. Zítra se dostaví do zámku a přijde k vám pokaždé, kdy si budete přát.“
„Děkuji vám, pane,“ odpověděla milady pokorně.
Felton se mírně uklonil a vykročil ke dveřím. Právě v okamžiku, když se chystal překročit práh, objevil se v chodbě lord Winter doprovázený vojákem, který mu přišel oznámit, že zajatkyně omdlela. V ruce měl flakon s těkavými solemi proti mdlobám.
„Ale, ale, copak se to tady děje?“ zahlaholil posměšně, když spatřil milady stát u Feltona, který se právě chystal odejít. „Snad ta nebožka už nevstala z mrtvých? Feltone, synu můj, to jsi nepostřehl, že tě má za zelenáče a předvádí ti první dějství komedie, jejíž všechny další akty budeme mít to potěšení sledovat?“
„Také mi to napadlo, milorde,“ odpověděl Felton, „ale protože je to koneckonců žena, chtěl jsem k ní zachovat ohledy, jimiž je každý urozený muž povinen vůči ženě – jestli už ne kvůli ní, tedy aspoň kvůli sobě.“
Milady se zachvěla po celém těle. Feltonova slova ji mrazila krev v žilách.
„Tak co, ještě tě, ty srdce z kamene, nesvedly tyhle krásné, důmyslně rozpuštěné vlasy, tato bílá pleť a ten unylý pohled?“ pokračoval lord Winter se smíchem.
„Ne, milorde,“ odpověděl chladně mladý muž, „a věřte mi, že k tomu, abych se dal svést, bylo by zapotřebí něčeho víc než ženských triků a rafinovanosti.“
„V tom případě, můj statečný poručíku, nechme milady, ať si vymýšlí něco jiného a pojďme se navečeřet. Jinak buď klidný; ta má bujnou fantazii a po prvním dějství komedie bude brzy následovat druhé.“ Po těch slovech vzal lord Winter Feltona pod paždím a se smíchem ho odvedl.
„Však já už si najdu, co bude na tebe platit, jen se neboj, ty pátere vyklouzi, ty nepodařený vojáku, který bys měl chodit v kutně, a ne v námořnické uniformě!“ šeptala si milady pro sebe.
Na prahu dveří se lord Winter zastavil a obrátil se k milady se slovy: „Mimochodem řečeno, milady, kvůli tomuhle nezdaru nemusíte ztratit chuť k jídlu. Ochutnejte tohle kuře a tyhle ryby. Nedal jsem je otrávit, na mou čest. Se svým kuchařem jsem velice zadobře, a protože on po mně nemá co dědit, plně a beze zbytku mu důvěřuji. Vezměte si ze mne příklad! Sbohem, drahá švagrová! Na shledanou při vaší příští mdlobě!“
To už bylo na milady příliš. Rukama křečovitě sevřela opěradlo křesla, zuřivě skřípala zuby a očima sledovala pohyb dveří, které se zavřely za lordem Winterem a Feltonem. Když zjistila, že je samotná, popadl ji nový záchvat zoufalství. Pohlédla na stůl, a když na něm spatřila lesknoucí se nůž, vrhla se k němu a uchopila ho. Byla však krutě zklamaná, protože čepel nože byla z měkkého stříbra a měla zakulacený hrot.
V tom okamžiku se ozval za nedovřenými dveřmi výbuch smíchu a dveře se znovu otevřely.
„Ale, ale, to jsou mi věci! Tady vidíš, můj dobrý Feltone, co jsem ti říkal! Tenhle nůž byl určen tobě, milý hochu, tím by tě zabila. To je jeden z jejích způsobů zbavovat se tak či onak lidí, kteří jí stojí v cestě. Kdybych tě byl poslechl, byl by tenhle nůž z oceli, nabroušený a špičatý. A už by bylo po Feltonovi – byla by tě zavraždila a po tobě ty ostatní. Jen se podívej, Johne, jak šikovně ten nůž drží!“
Milady skutečně dosud třímala v zaťaté ruce nůž jako dýku. Při posledních nesmírně urážlivých lordových slovech jí však ruce, stejně jako všechny síly i vůle ochably a nůž jí vypadl z dlaně na zem.
„Máte pravdu, milorde,“ řekl Felton s výrazem hlubokého opovržení, který pronikl do hloubi duše milady, „máte pravdu, a já jsem se mýlil.“ Poté oba odešli.
Tentokrát však milady naslouchala pozorněji než poprvé a slyšela, jak se jejich kroky vzdalují, až dozněly na konci chodby.
„Se mnou je konec,“ šeptala si. „Jsem v moci lidí, na které nedokážu zapůsobit víc než na bronzové či žulové sochy. Dokonale mě znají a jsou obrněni proti všem mým zbraním. Přece ale není možné, aby to dopadlo tak, jak oni rozhodli!“
Tato její poslední úvaha a instinktivní obnovení naděje naznačovaly, že v miladině propastně hluboké duši nedokáží nadlouho převládnout obavy z budoucnosti a pocit slabosti. Posadila se ke stolu, a když něco pojedla a napila se španělského vína, cítila, že se jí vrací obvyklá energie a rozhodnost.
Než se uložila ke spánku, tak uvážila, do všech podrobností rozebrala a vyhodnotila každičké slovo, každý posunek, náznak i mlčení svých žalářníků. Na základě důkladného rozboru dospěla k závěru, že z obou jejích věznitelů je po všech stránkách zranitelnější Felton. Stále se jí v mysli vracela slova, která mu řekl lord Winter: „Kdybych tě byl poslechl.“ To znamenalo, že Felton se za ni přimlouval, ale lord Winter mu nevyhověl.
„Ať je ten člověk slabý nebo silný,“ řekla si milady, „má v duši záblesk soucitu – a ten záblesk rozdmýchám v plamen, který ho stráví! Ten druhý mě zná, bojí se mě a ví, co může ode mne očekávat, jestli někdy uniknu z jeho moci; proto je zbytečné, abych se u něj o cokoli pokoušela. S Feltonem je to něco úplně jiného – to je naivní, podle všeho ctnostný mladý muž – a toho už nějak dokážu svést.“
Pak si milady lehla a usnula s úsměvem na rtech. Kdo by ji viděl ve spánku, řekl by, že je to mladá nevinná dívka, jíž se zdá o květinovém věnci, který si posadí při nadcházející slavnosti na hlavu.

LIII Druhý den zajetí

Milady se v noci zdálo, že se konečně d'Artagnana zmocnila a přihlíží jeho popravě. Pohled na jeho odpornou krev, která vytryskla pod katovou sekerou, jí vyvolal na tváři onen blažený úsměv. Spala jako vězeň, jemuž se zdá o vysvobození.
Když se nazítří ráno otevřely dveře jejího pokoje, byla ještě v posteli. Felton zůstal na chodbě a poslal dovnitř ženu, o

níž včera hovořil a kterou nyní přivedl. Ta přistoupila k lůžku a nabídla milady své služby. Milady byla obvykle bledá, a proto barva její pleti mohla toho, kdo ji viděl ponejprv, úspěšně zmást.
„Mám horečku," řekla. „Po celou noc jsem nezamhouřila oka a je mi hrozně zle. Budete ke mně milosrdnější, než byli ti včera? Nechci nic jiného, než aby mi dovolili zůstat ležet."
„Přejete si zavolat lékaře?" zeptala se žena.
Felton poslouchal tento rozhovor, aniž pronesl jediné slovo.
Milady uvažovala o tom, že čím více lidí bude kolem ní, čím více lidí jí bude litovat, tím bude lord Winter ostražitější. Lékař by ostatně mohl konstatovat, že pacientka nemoc pouze předstírá – a ona po neúspěchu v první fázi nechtěla riskovat další fiasko.
„Poslat pro lékaře? K čemu by to bylo?" řekla. „Ti pánové včera prohlásili, že je moje nemoc pouhá komedie – a dnes by to asi dopadlo stejně. Od včerejšího večera už přece mohli doktora zavolat."
„Tak mi tedy povězte, paní," řekl netrpělivě Felton, „jak se chcete léčit."
„Ale Bože můj, copak já vím? Cítím jen, že je mi špatně, a to je všechno. Ať mi dají, co chtějí, na tom nezáleží."
„Dojděte pro lorda Wintera!" řekl Felton, který už měl těch věčných nářků po krk.
„Ne, ne!" vykřikla milady. „Ne, pane, nevolejte ho, zapřísahám vás – už je mi dobře, nic nepotřebuji, jen pro něj neposílejte!"
Tato slova pronesla tak důrazně a úpěnlivě, že tím přiměla Feltona, aby postoupil několik kroků do pokoje.
„Aha, už ho to dojalo," pomyslila si milady.
„Jestli jste, paní, doopravdy nemocná, zavoláme lékaře, a jestli nás klamete, tím hůř pro vás. Aspoň si však nebudeme mít co vyčítat."
Milady na jeho slova neodpověděla, pouze nechala klesnout krásnou hlavu na polštář a rozvzlykala se. Felton ji chvíli pozoroval s obvyklou netečností a když viděl, že záchvat pláče bude zřejmě trvat delší čas, odešel z místnosti a žena za ním. Lord Winter se neukázal.
„Tak si myslím, že mi to začíná být jasné," zašeptala si milady s divokou radostí a zahrabala se do peřin, aby před každým, kdo by ji snad mohl sledovat, skryla výraz vnitřního uspokojení.
Uplynuly dvě hodiny.
„Je načase, aby nemoc ustala," řekla si milady. „Teď musím vstát a snažit se dosáhnout ještě dnes nějakého úspěchu. Mám pouhých deset dnů, a večer už budou dva pryč."
Když jí ráno přinesli do pokoje snídani, pomyslela si, že určitě někdo přijde sklidit ze stolu a že přitom se ukáže Felton. Nemýlila se. Felton opravdu přišel a aniž věnoval pozornost tomu, zda milady něco snědla, či ani se jídla nedotkla, pokynul vojákům, aby odnesli stůl, který obvykle přinášeli už prostřený.
Milady si hověla v lenošce u krbu. Svou krásou, bledostí a výrazem odevzdanosti vypadala jako světice očekávající mučení.
Felton k ní přistoupil se slovy:
„Lord de Winter, paní, který je katolík jako vy, má za to, že vám možná vadí nemožnost vykonávat náboženské úkony a dodržovat zvyklosti vaší víry. Proto svoluje, abyste se denně modlila, jak vám přikazuje vaše náboženství, a proto vám posílá tuto knihu."
Způsob, jakým Felton položil knihu na stůl, u něhož seděla, tón, jímž pronesl slova vaše náboženství a pohrdavý úsměv, jímž to všechno doprovázel, přiměl milady, aby zvedla hlavu a pozorněji se na něj zadívala.
Z jeho strohého účesu, až přehnaně prostého oblečení, hladkého, jako mramorového čela, tvrdého a neproniknutelného jako celá jeho bytost poznala, že má před sebou jednoho z těch zavilých puritánů, s jakými se často setkávala jak u dvora anglického krále Jakuba I., tak u francouzského královského dvora, kam tito lidé navzdory vzpomínce na bartolomějskou noc někdy přicházeli hledat útočiště.
Tehdy ji bleskově osvítilo náhlé vnuknutí toho druhu, jaká se dostavují lidem se zvláštním nadáním v kritických situacích, ve chvílích, kdy se rozhoduje o jejich osudu či životě. Ona dvě slova vaše náboženství a jediný pohled na Feltona jí stačily k tomu, aby si uvědomila osudovou důležitost toho, co ona sama nyní řekne. Díky svým mimořádným schopnostem a pohotovosti však dokázala patřičnou odpověď okamžitě formulovat:
„Cože? Já, pane, moje náboženství?" řekla s výrazem opovržení odpovídajícím tónu, který zachytila ve Feltonových slovech. „Moje víra? Lord Winter je zkažený katolík a dobře ví, že jeho víru nevyznávám. Je to jen léčka, kterou mi nastražuje."
„K jakému náboženství se tedy hlásíte, paní?" zeptal se Felton s údivem, který navzdory silnému sebeovládání nedokázal zcela zatajit.
„To řeknu až v den," zvolala milady s předstíraným náboženským vytržením, „kdy se naplní míra mého utrpení pro víru."
Pohled Feltonových očí prozradil milady, jak obrovské možnosti si těmito slovy otevřela. Přesto však zůstal mladý důstojník mlčky bez hnutí stát. Hovořil jen výraz jeho tváře.
„Jsem v rukou nepřátel," pokračovala milady blouznivým tónem, o němž věděla, že je typický pro puritány. „No, dobrá. Nechť mě buď můj Bůh zachrání, anebo pro svého Boha zahynu. To vyřiďte, prosím, lordu Winterovi. A pokud jde o tohle," dodala a štítivě ukázala špičkou prstu na obřadní knihu, „můžete si to odnést a sám používat, protože zřejmě jste dvojnásobným spoluhříšníkem lorda Wintera – jednak při mém pronásledování, jednak v jeho kacířství."
Felton neodpověděl, se stejným výrazem odporu jako předtím vzal ze stolu obřadní knihu a v zamyšlení se vzdálil.
Kolem páté hodiny navečer přišel lord Winter. Milady proto měla celý den na to, aby si promyslila plán dalšího postupu a nyní přijala návštěvu švagra jako žena, která si je plně vědomá svých silných stránek a možností.
„Ale, ale, milá švagrová," začal baron, když se usadil do křesla naproti milady a nenuceně natáhl nohy ke krbu, „tak se

mi zdá, že jste se dopustila menšího odpadlictví.“
„Co tím chcete říci, pane?“
„Chci říci, že jste od našeho posledního setkání změnila víru. Nevzala jste si náhodou za třetího manžela protestanta?“
„Vyslovte se jasně, pane,“ vyzvala ho milady se strojenou důstojností. „Říkám vám, že vaše slova sice slyším, ale nerozumím jim.“
„To tedy znamená, že nemáte vůbec žádnou víru. To je mi ještě milejší,“ řekl lord Winter s posměškem.
„Určitě to více odpovídá vašim zásadám,“ poznamenala chladně milady.
„Musím se vám přiznat, že je mi to úplně jedno, paní.“
„Kdybyste se, milorde, nepřiznal k své náboženské vlažnosti,“ pokračovala milady, „dokazovaly by to vaše prostopášnost a vaše zločiny.“
„Cože? Vy, paní Messalino, mluvíte o prostopášnosti? Vy, lady Macbethová, hovoříte o zločinech? Buď jsem špatně slyšel, anebo jste, na mou duši, úplná nestyda!“
„Takhle se mnou mluvíte, pane, protože víte, že nás za dveřmi poslouchají,“ odpověděla chladně milady, „a chcete své žalářníky a katy proti mně popudit.“
„Co to říkáte, paní? Moje žalářníky? Moje katy? Hovoříte nějak příliš poeticky a včerejší komedie se dnes večer mění v tragédii. Konečně ale, za týden už budete tam, kam patříte, a můj úkol bude splněn.“
„Ten váš úkol je hanebný a bezbožný!“ pokračovala milady se zápalem oběti, která chce provokovat svého soudce.
„Mám, na mou duši, dojem,“ řekl lord Winter a zvedl se, „že ta poběhlice začíná šílet. Jen se pěkně uklidněte, paní puritánko, sice vás dám zavřít do cely. To vám tak stoupá do hlavy moje španělské víno, že? Buďte ale bez obav – toto opojení není nebezpečné a zůstane bez následků.“ Po těch slovech lord Winter odešel s klením, což tehdy bylo zcela běžným zvykem.
Felton skutečně stál za dveřmi a z celé scény mu neuniklo ani slovo. Milady to uhodla.
„Jen si jdi, jen jdi,“ ulevila si na adresu odcházejícího švagra, „následky už jsou na cestě, ale ty je, hlupáku, uvidíš teprve tehdy, až už bude pozdě jim zabránit.“
Opět se rozhostilo ticho. Když za dvě hodiny přinesli večeři, milady se nahlas modlila. Dotyčné modlitby se naučila od starého sloužícího svého druhého manžela, který byl velmi přísným puritánem. Vypadala jako v blouznivém vytržení a zdálo se, že nevnímá, co se kolem ní děje. Felton pokynul obsluhujícím vojákům, aby zajatkyni nerušili, a když bylo prostřeno, tiše s nimi odešel.
Milady si uvědomovala, že ji mohou pozorovat, a proto pokračovala v modlitbách až do konce. Měla dojem, že strážný, který hlídá u dveří jejího pokoje, přestal přecházet obvyklým krokem a zřejmě poslouchá. Za hodinu si přišli vojáci pro stůl, ale milady zjistila, že tentokrát je Felton nedoprovází. Zřejmě se bál setkávat se s ní příliš často.
Obrátila se ke stěně, aby skryla vítězoslavný úsměv, který by ji prozradil. Počkala ještě půl hodiny, a když ve starém zámku všechno utichlo a bylo slyšet jen věčné hučení příboje jako gigantické oddechování oceánu, začala svým čistým, melodickým a chvějícím se hlasem zpívat první sloku žalmu, který se tehdy těšil velké oblibě u puritánů:

Ó, Pane, teď nás opouštíš,
bys podrobil zkoušce naši sílu,
však přijde čas, sám odměníš
zelenou palmou nás za pevnou naši víru.

Těmto veršům hodně, dokonce velmi mnoho chybělo do dokonalosti, ale protestanti, jak je známo, si na poezii příliš nepotrpěli.
Milady i při zpěvu naslouchala, co se děje za dveřmi. Podle toho, že strážný na chodbě se zastavil jako by zkameněl, mohla posoudit, jaký dojem vyvolala. Pak pokračovala ve zpěvu s nevýslovnou horoucností a citem. Měla dojem, že se tóny a slova žalmu nesou všemi klenutými chodbami a jako magickým kouzlem obměkčují srdce jejích žalářníků. Zdálo se však, že voják na stráži u vchodu do miladina pokoje – zřejmě horlivý katolík – onomu kouzlu nepodlehl, protože zavolal přes zavřené dveře:
„Buďte už zticha, paní! Vaše zpívání je smutné jako De profundis a když navíc k otravné službě tady má člověk poslouchat takovýhle zpěv, není to k vydržení.“
„Ticho!“ ozval se vážný Feltonův hlas. „Do čeho se to mícháte, člověče? Máte rozkaz bránit této ženě ve zpěvu? Nemáte! Vaším úkolem je střežit ji, a kdyby se pokusila uprchnout, střelit po ní. Tak ji tedy hlídejte, když bude utíkat, zabijte ji, ale k rozkazu si nic nepřidávejte!“
Když milady slyšela tato slova, bleskově jí přelétl po tváři nesmírně prchavý výraz nevýslovné radosti. Nedala však znát, že slyšela rozhovor Feltona s vojákem, a dala se znovu do zpěvu hlasem, do něhož vložila všechen půvab, melodičnost a svůdnost, které jí propůjčil sám ďábel:

Za hořké slzy, za pouť žití bědnou,
za vyhnanství, okovů chladných sevření,
mám mládí své a víru v Boha pevnou,
upřímnou modlitbu a věčné spasení.

Její hlas nevídaného rozsahu a plný nesmírného zápalu dodával hrubým a nedokonalým veršům žalmů kouzlo a podmanivost, s nimiž se nejzarytější puritáni zřídkakdy setkávali při zpěvu svých souvěrců a museli si je okrašlovat svou zaníceností a obrazotvorností. Feltonovi se zdálo, že slyší zpívat anděla, který utěšuje tři židovské mládence v

peci ohnivé:

Jednou nadejde věčné spásy čas,
pak vševědoucí Bůh posoudí naše činy.
Pokud milosrdenství jeho mine nás,
mučednická smrt z nás sejme naše viny.
[Verše přeložila Ing. Ivana Procházková.]

Tato sloka, do níž zlovolná čarodějka vkládala celou duši, dovršila zmatek v mysli mladého důstojníka. Prudce otevřel dveře pokoje a stanul před milady. Byl bledý jako obvykle, ale oči mu žhnuly a měly takřka blouznivý výraz.
„Proč to zpíváte – a takovým hlasem?“ zeptal se.
„Promiňte, pane,“ odpověděla milady mírně, „zapomněla jsem, že moje zpěvy nejsou vhodné pro tento dům. Zřejmě jsem se dotkla vašeho náboženského cítění, ale přísahám vám, že jsem to učinila neúmyslně. Promiňte mi můj prohřešek, který je možná velký, ale rozhodně není úmyslný.“
V té chvíli byla milady tak krásná, a náboženské vytržení, kterým se zdála být uchvácená, dodávalo její tváři takový výraz, že se ohromený Felton domníval, že se dívá na anděla, kterého slyšel před několika okamžiky zpívat.
„Ano, je to tak,“ odpověděl, „skutečně pobuřujete, rušíte lidi, kteří bydlí v tomto zámku.“
Ubohý pošetilec si vůbec neuvědomoval, jak nesouvisle blábolí, zatímco milady se snažila proniknout zrakem rysa ostrovida do nejtajnějších hlubin jeho duše.
„Už budu mlčet,“ slibovala. Přitom klopila oči, snažila se dodat svému hlasu krajní vlídnosti a celkově působit dojmem úplné odevzdanosti do vůle boží.
„Ale ne, to ne, paní,“ řekl Felton. „Jen nezpívejte tak nahlas, a hlavně ne v noci.“
Po těch slovech vyběhl z pokoje, protože cítil, že už déle nedokáže zůstat vůči zajatkyni patřičně strohý.
„Dobře jste udělal, pane poručíku,“ řekl mu voják. „Ty zpěvy drásají duši, ale nakonec si na ně člověk zvykne. Má tak krásný hlas!“

LIV Třetí den zajetí

Felton sice přišel, ale to milady nestačilo. Teď bylo třeba ho zdržet a navíc zařídit, aby s ní zůstal sám. O způsobu, jak toho dosáhnout, měla milady zatím jen nejasnou představu.
Kromě toho potřebovala přimět ho k řeči, aby i ona získala příležitost hovořit. Byla si totiž vědoma toho, že nejsvůdnější je na ní její hlas, který dokáže tak snadno procházet celou škálou tónů a zabarvení – od lidského až k andělskému.
Navzdory všemu svůdnictví mohla se však milady dočkat neúspěchu, protože Felton byl dokonale a do nejmenších podrobností varován pro všechny možné eventuality. Proto od té chvíle bedlivě střežila všechno své počínání, každé slovo, gesto, každý pohled svých očí i dech, který by se dal vyložit jako vzdechnutí. Všechno to předem probírala a studovala jako zkušená herečka, která právě dostala novou roli v oboru, na který dosud nebyla zvyklá.
Otázka, jak se chovat vůči lordu Winterovi, byla pro ni jednodušší. Již minulý večer se rozhodla zachovávat v přítomnosti švagra důstojné mlčení, čas od času ho dráždit předstíraným opovržením či pohrdavým slovem, dohánět ho k výhrůžkám a hrubostem v protikladu k své vlastní pokoře. Felton bude toho všeho svědkem, a i když možná nic neřekne, uvidí to.
Ráno přišel Felton jako obvykle, ale milady ho nechala prostřít snídani bez jediného slova. Ve chvíli, kdy se chystal odejít, měla dojem, že jí chce něco říci a svitla jí naděje. Viděla však jen, že mladý muž pouze pohybuje rty, ale nevydal ani hlásku. Zřejmě se přemohl, nechal si to, co jí chtěl povědět, pro sebe a odešel z pokoje.
Kolem poledne vstoupil do miladina pokoje lord Winter. Byl poměrně pěkný zimní den a paprsky bledého anglického slunce, které svítí, ale nehřeje, pronikaly mřížemi vězení. Milady se dívala oknem ven a předstírala, že neslyší otevření dveří.
„Ale, ale,“ řekl lord, „po komedii a tragédii přichází na řadu melancholie?“
Zajatkyně neodpovídala.
„Ano, ano, chápu vás,“ pokračoval baron. „Chtěla byste být na tomhle břehu volná, chtěla byste brázdit na spolehlivé lodi vlny tohoto smaragdově zeleného moře, ráda byste mi na pevnině nebo na moři strojila nějaký úklad, které dovedete tak dobře osnovat. Jen klid, dočkejte času! Za čtyři dny budete smět sejít na břeh a užijete si moře víc než vám bude milé, protože za čtyři dny se vás Anglie zbaví.“
Po těchto lordových slovech sepjala milady ruce, obrátila oči k nebi a řekla s andělskou líbezností v hlase:
„Hospodine, můj Bože, odpusť tomuto muži, jako mu já odpouštím!“
„Modli se, jen se modli, prokletá! Tvoje modlitba je tím velkomyslnější, že jsi – to ti přísahám – v rukou člověka, který ti neodpustí!“ zvolal baron a vyšel z místnosti.
V okamžiku, když odcházel, zahlédla milady za pootevřenými dveřmi planoucí pohled Feltona, který rychle uhnul stranou, aby ho nespatřila. Pak klesla na kolena a začala se znovu modlit:
„Ach, můj Bože, Bože můj! Ty víš, pro jak svatou věc trpím. Dej mi sílu, abych ta muka vydržela!“
Dveře se potichu otevřely, ale krásná prosebnice se tvářila, že nic neslyší, a hlasem přerývaným vzlykáním pokračovala:
„Bože, který mstíš nepravosti, Bože dobrotivý! Což dopustíš splnění ohavných záměrů tohoto muže?“
Teprve tehdy dala na sobě znát, že slyší Feltonovy kroky; bleskurychle vstala a začervenala se, jako by se hanbila za

to, že ji příchozí zastihl na kolenou.
„Nerad ruším někoho, kdo se modlí, paní," řekl vážným hlasem Felton. „Nevyrušujte se kvůli mně, snažně vás prosím."
„Jak můžete vědět, pane, že jsem se modlila?" odpověděla milady, přičemž provázela svá slova vzlykáním. „Mýlíte se, pane, nemodlila jsem se."
„Snad si nemyslíte, paní," pokračoval Felton stejně vážným, poněkud však zjihlým hlasem, „že bych si dovolil bránit lidské bytosti, aby se kořila Stvořiteli? Chraň Bůh! Hříšníkům ostatně velice sluší pokání. Hříšník, který klečí před Bohem, je mi posvátný, ať spáchal jakýkoli zločin!"
„Copak já jsem nějaká hříšnice?" ozvala se milady s úsměvem, který by pohnul i archandělem u posledního soudu. „Já a hříšnice! Bože můj, ty víš, jestli jsem se nějak provinila! Řekněte, že jsem odsouzená, budiž, ale víte přece, že Bůh, který miluje mučedníky, někdy dopouští, aby byli odsouzeni i nevinní."
„Ať jste odsouzená, nebo jste mučednicí," odpověděl na miladina slova Felton, „je to jen další důvod k tomu, abyste se modlila, a já vám budu svými modlitbami pomáhat."
„Vy jste spravedlivý muž!" zvolala milady a vrhla se mu k nohám. „Víte, už to dlouho nevydržím! Bojím se, že nebudu mít dost sil ve chvíli, kdy budu muset podstoupit zkoušku a otevřeně se vyznat ze své víry. Vyslechněte proto úpěnlivou prosbu zoufalé ženy! Vás tady zneužívají, pane, ale o to teď nejde – já vás prosím o milosrdný skutek, a když mé pokorné žádosti vyhovíte, budu vám žehnat na tomto i na onom světě."
„Pohovořte si o tom s mým velitelem, paní. Já naštěstí nejsem pověřen ani odpouštět, ani trestat. Tuto odpovědnost svěřil Bůh osobě výše postavené, než jsem já."
„Ne, mýlíte se, svěřil ji vám, jen vám! Raději mě vyslechněte, než abyste se podílel na mém zatracení, na mé potupě!"
„Jestli jste si tuto hanbu zasloužila, paní, jestli jste na sebe tuto potupu uvalila, musíte nést následky a odevzdat se do vůle Páně!"
„Co to říkáte? Vůbec mi nerozumíte! Domníváte se snad, že když hovořím o pohaně, mám na mysli nějaký trest, trest vězení nebo smrti? Kdyby šlo jen o to! Smrt ani vězení mě neděsí!"
„Teď zase nerozumím já vám, paní," ozval se Felton.
„Nebo se spíše tváříte, že mi nerozumíte, pane," odpověděla zajatkyně s pochybovačným úsměvem.
„Ne, paní, věřte mi! Dávám vám čestné slovo vojáka, dovolávám se své křesťanské víry."
„Cože? Copak vy nevíte, co se mnou zamýšlí lord Winter?"
„To nevím."
„To snad není možné! Že byste to nevěděl vy, jeho důvěrník?"
„Já nikdy nelžu, paní."
„Vždyť on se netají se svými úmysly natolik, aby se nedaly uhodnout."
„Nesnažím se nic uhodnout, paní, nýbrž čekám, co mi sám svěří. A prohlašuji vám, že mi lord Winter nesdělil nic kromě toho, co mi řekl ve vaší přítomnosti."
„Vy tedy nejste jeho spoluviníkem?" zvolala milady s neuvěřitelně přesvědčivým výrazem. „Vy opravdu nevíte, že mi chystá strašlivější pohanu, než jakou může představovat jakýkoli trest na tomto světě?"
„Mýlíte se, paní," namítl Felton s uzarděním. „Lord Winter není schopen takového zločinu."
„Výborně," řekla si milady v duchu. „Ještě neví, oč jde, a už o tom hovoří jako o zločinu!" Nahlas pak pokračovala: „Ten, kdo je přítelem hanebníka, je schopen všeho."
„Kdo je podle vás oním hanebníkem?" zeptal se Felton dychtivě.
„Copak jsou v Anglii dva muži, kteří si zasluhují tohoto označení?"
„Máte na mysli Georgese Villierse?" odpověděl Felton a v očích se mu objevil podivný záblesk.
„Ano, hovořím o tom, kterého bezbožníci, pohané a odpadlíci nazývají vévodou z Buckinghamu," dodala milady.
„Nebyla bych věřila, že v celé Anglii existuje někdo, komu by bylo třeba tak dlouho vysvětlovat, aby pochopil, koho mám na mysli!"
„Ruka Páně se nad ním vznáší," odpověděl Felton. „Zaslouženému trestu neujde!"
Těmito slovy Felton jen vyjádřil prudkou nenávist, kterou chovali všichni Angličané vůči muži, jehož dokonce i katolíci nazývali vydřiduchem, podvodníkem a prostopášníkem, kdežto puritáni ho označovali prostě za satana.
„Ó Bože, Bože můj!" zvolala milady. „Když tě vzývám, abys seslal na toho člověka zasloužený trest, víš přece, že tím úpěnlivě nevolám po své vlastní pomstě, ale že mi jde o spásu celého národa!"
„Vy ho tedy znáte?" zeptal se Felton.
„Konečně se mě na něco ptá!" řekla si milady s nesmírným uspokojením nad tím, jak rychle dokázala dosáhnout tohoto velice významného úspěchu, a nahlas pokračovala: „Jestli ho znám! Ano, bohužel ho znám – a to je moje věčné neštěstí."
S těmi slovy začala milady lomit rukama jako v záchvatu bolesti. Felton zřejmě měl rovněž pocit, že ho opouštějí síly a ustoupil několik kroků směrem ke dveřím. Milady ho však ani na okamžik nespouštěla z očí a jako blesk se vrhla za ním, aby ho zadržela.
„Pane," vykřikla, „buďte tak dobrý a vyslechněte mou prosbu! Vraťte mi ten nůž, který mi v důsledku osudné obezřetnosti baron odnesl, protože ví, k čemu ho chci použít! Vyslechněte mě do konce a vraťte mi ho na pouhý okamžik – z milosrdenství, ze soucitu! Prosím vás na kolenou – podívejte se – vyjdete ven a zavřete dveře – věřte mi, že proti vám nic nemám. Jak bych se mohla hněvat na vás, na jediného spravedlivého, dobrého a soucitného člověka, kterého jsem potkala? Na vás, který se snad stanete mým zachráncem? Dejte mi nůž na pouhou chviličku, na jediný okamžik, a já vám ho vrátím okénkem ve dveřích. Dáte mi ho jen na minutu a zachráníte mi čest!"
„Vy chcete spáchat sebevraždu!" zvolal vyděšeně Felton. „Vy se chcete zabít!" opakoval a ponechal při těch slovech své dlaně v rukou zajatkyně.

„Teď jsem se prozradila, pane," řekla trhaným hlasem potichu milady a s předstíranou slabostí se zhroutila na podlahu. „Vyzradila jsem své tajemství. Už ví všechno, ach Bože můj, teď jsem ztracená!"
Felton zůstal při této scéně nerozhodně stát bez hnutí.
„Pořád ještě váhá," pomyslila si milady, „zřejmě jsem nebyla dost přesvědčivá."
Na chodbě se ozvaly kroky, podle nichž milady poznala chůzi lorda Wintera. Felton si rovněž uvědomil, kdo přichází, a vykročil ke dveřím. Milady k němu přiskočila a zašeptala mu:
„Nepovězte tomuhle člověku ani slovo z toho, co jsem vám řekla! Byl by se mnou konec a vy, vy…"
Protože se kroky přibližovaly, milady z obavy, aby její hlas nezaslechl lord Winter, nedopověděla a s výrazem nesmírné hrůzy v tváři položila krásnou dlaň Feltonovi na ústa. Ten ji jemně odstrčil, načež milady klesla do lenošky.
Lord Winter však prošel kolem dveří miladina pokoje bez zastavení a bylo slyšet, jak se jeho kroky vzdalují.
Felton, bledý jako stěna, ještě několik okamžiků napjatě poslouchal a když zvuk kročejů zcela utichl, zhluboka vydechl jako člověk, který se probouzí ze sna. Hned poté vyběhl z pokoje.
„Tak konečně jsem tě dostala," řekla si milady polohlasem, když naslouchala, jak Feltonovy kroky zanikají na opačném konci chodby, než kam odešel lord Winter. Pak se jí tvář opět zachmuřila při pomyšlení, že jestli Felton cokoli prozradí baronovi, bude to pro ni znamenat zkázu. „Lord Winter přece dobře ví," říkala si, „že se určitě nezabiju. Vložil by mi před Feltonovými zraky nůž do ruky a hned by se ukázalo, že jsem velké zoufalství pouze předstírala."
Pak se postavila před zrcadlo, chvíli pozorně prohlížela svůj obraz a s uspokojením zjistila, že je krásná jako nikdy dříve.
„No, jsem si jistá," řekla si s úsměvem, „že Felton nic neprozradí."
Navečer, právě když sloužící přinesli milady večeři, přišel lord Winter.
„Pane," přivítala ho milady s nevolí, „je vaše přítomnost nutným doplňkem mého věznění? Nemohl byste mě ušetřit dalšího utrpení, které mi působí vaše návštěvy?"
„Cože, milá švagrová?" podivil se lord Winter. „Neřekla mi snad vaše krásná ústa, jež jsou dnes ke mně tak krutá, před pouhými třemi dny, že jste přicestovala do Anglie jen a jen proto, abyste se mohla se mnou co nejčastěji setkávat? Toužila jste po tom tak silně, že jste za tím účelem riskovala všechno možné – mořskou nemoc, bouři i nebezpečí zajetí. Tak mě tady máte a můžete být spokojená. Tentokrát má však moje návštěva zvláštní důvod."
Při těch slovech se milady zachvěla, protože ji napadlo, že Felton promluvil. Této ženě, která již zažila nesmírně silná a krajně protichůdná citová hnutí, se snad ještě nikdy nerozbušilo srdce tak mocně, jako v této chvíli. Seděla, lord Winter si přisunul křeslo k ní, načež vytáhl z kapsy složený list papíru a zvolna jej rozložil se slovy:
„Podívejte se, paní, rád bych vás seznámil s tímto dokumentem, který jsem pro vás zpracoval a jenž vám bude napříště sloužit jako průvodní list v životě, který jsem ochoten vám povolit." Pak odvrátil pohled od milady k dokumentu a četl:
„Rozkaz k vypovězení do… Název místa není vyplněn," přerušil baron čtení a dodal: „Jestli máte nějaké konkrétní přání, tak mi je můžete přednést. Když to bude aspoň tisíc mil od Londýna, vynasnažím se vaší volbě místa vyhovět. Vracím se k textu dokumentu: Rozkaz k vypovězení jmenované Charlotty Backsonové, ocejchované justicí francouzského království a po odpykání trestu propuštěné, do… Jmenovaná zůstane natrvalo v tomto sídle a nikdy se z něj nevzdálí více než tři míle. V případě pokusu o útěk bude potrestána smrtí. Denně bude dostávat pět šilinků na ubytování a stravu."
„Ten rozkaz se mě netýká," řekla chladně milady, „protože je v něm uvedeno jiné jméno než moje."
„Jméno, jméno! Copak vy nějaké máte?"
„Mám jméno vašeho bratra."
„To jste na omylu. Můj bratr byl až vaším druhým manželem, a ten první ještě žije. Povězte mi jeho jméno a já je napíšu do rozkazu namísto jména Charlotta Backsonová. Ne?… To nechcete?… Budete dál mlčet? No dobrá – v tom případě budete vedena jako Charlotta Backsonová."
Milady neodpověděla, tentokrát však nikoli záměrně, nýbrž z hrůzy, protože se domnívala, že má být rozkaz splněn ihned – že lord Winter uspíšil její odjezd a nařídil, že má odplout ještě týž večer. Na okamžik si myslela, že je všechno ztracené, načež si pojednou všimla, že dokument není podepsán. Zjištění této skutečnosti ji tak potěšilo, že nedokázala skrýt úlevu.
Lord Winter zachytil změnu výrazu miladiny tváře, uvědomil si, co je toho příčinou a řekl: „Vidím, že hledáte podpis a říkáte si, že ještě není nic ztracené, protože rozkaz není dosud podepsán, a že vám ho ukazuji jen proto, abych vás postrašil. Mýlíte se. Zítra ho pošlu lordu Buckinghamovi, pozítří přijde nazpět opatřený vévodovým vlastnoručním podpisem a pečetí, načež za dalších čtyřiadvacet hodin bude splněn. O tom vás ubezpečuji. Sbohem, paní, to je všechno, co jsem vám chtěl povědět."
„Já vám ale říkám, že tato svévole, toto vypovězení do vyhnanství pod nepravým jménem je hanebnost."
„Byla byste raději, aby vás pověsili pod vaším pravým jménem, milady? Víte přece, jak jsou anglické zákony neúprosné, pokud jde o provinění proti ustanovením manželského práva. Rozhodněte se podle svého uvážení! Ačkoli je do této záležitosti zapleteno moje jméno, přesněji řečeno jméno mého bratra, necouvnu před skandálem, který by vyvolal veřejný soudní proces, jen když budu s jistotou vědět, že se vás nadobro zbavím."
Milady neodpověděla, ale smrtelně zbledla.
„Vidím na vás," pokračoval po několika okamžicích lord Winter, „že dáváte přednost daleké cestě. To je správné, paní. Staré přísloví říká, že cestováním si člověk udržuje mládí. Máte pravdu, na mou věru – život je přece krásný. Proto také mám zájem na tom, abyste mě o něj nepřipravila. Ještě vám musím vysvětlit, jak je to s těmi pěti šilinky na den. Zdá se vám, že na vás trochu skrblím, že? Je tomu tak proto, že nechci, abyste mohla podplatit své strážce. Pořád vám ostatně zbývá možnost svádět je svými půvaby. Jestli vás od podobných pokusů neodradil nezdar s Feltonem, zkoušejte to dál."

„Felton nic neprozradil," řekla si v duchu s uspokojením milady, „pořád ještě není nic ztraceno."
„A teď, paní, na shledanou. Zítra vám přijdu oznámit odjezd svého posla." Po těch slovech lord Winter vstal, s ironickou úklonou pozdravil a odešel.
Milady si oddechla s vědomím, že jí zbývají ještě čtyři dny. Byla přesvědčená, že jí ony čtyři dny postačí, aby Feltona definitivně svedla. Pojednou ji vyděsilo hrozné pomyšlení, zda lord Winter nepošle k Buckinghamovi s rozkazem k jejímu vypovězení právě Feltona, který by tak unikl jejím svodům. Jestliže měla dosáhnout úspěchu, muselo její kouzlo působit nepřetržitě. Uklidňovala ji však skutečnost, že Felton zřejmě nepromluvil. Protože nechtěla dát na sobě znát, že na ni hrozby lorda Wintera nějak zapůsobily, sedla si ke stolu a dala se do jídla. Poté, stejně jako minulý den, poklekla a nahlas se modlila. Neušlo jí, že strážný za dveřmi jejího pokoje opět přestal přecházet a zřejmě poslouchá.
Za chvilku zaslechla blížit se od konce chodby lehčí kroky, které se zastavily u jejích dveří.
„To je on," zašeptala a začala zpívat nábožnou píseň, která minule Feltona tak silně vzrušila. Ačkoli její hlas zněl melodičtěji a chvěl se dojemněji než kdy předtím, dveře se neotevřely. Při kradmém pohledu okénkem ve dveřích se jí sice zdálo, že za hustou mříží vidí horečně planoucí oči mladého muže, avšak nemohla zjistit, zda je to skutečnost nebo pouhé zdání. Tentokrát se dokázal Felton zřejmě natolik ovládnout, že nevstoupil.
Několik okamžiků poté, co přestala zpívat, měla dojem, že slyší hluboký vzdech, načež se tytéž lehké kroky, které se před chvílí přiblížily, začaly opět zvolna a jakoby nechtěně vzdalovat.

LV Čtvrtý den zajetí

Když nazítří vstoupil Felton k milady, zastihl ji, jak stojí na křesle a v ruce drží provaz zhotovený z navázaných, navzájem spletených pruhů batistových šátků. Při zvuku otvíraných dveří milady lehce seskočila s křesla a snažila se ukrýt improvizovaný provaz za zády.
Mladý muž byl v tváři bledší než obvykle a jeho zarudlé oči svědčily o probdělé horečnaté noci. Jeho tvář však vyjadřovala chladnější vyrovnanost a strohost, než kdy jindy. Zvolna přistoupil k milady, která se posadila do křesla, vzal do ruky konec smrtící oprátky, který nedopatřením nebo záměrně upustila na zem, a nevzrušeně se zeptal:
„Co to má znamenat, paní?"
„Ale to nic není," řekla milady s bolestínským výrazem, který tak mistrně dokázala dodat svému úsměvu. „Nuda je smrtelnou nepřítelkyní vězňů – nudila jsem se, a proto jsem se bavila splétáním tohoto provazu."
Felton pohlédl na stěnu v místě, kde zastal milady stát na křesle, v němž nyní seděla, a nad její hlavou spatřil pozlacenou skobu, která sloužila k zavěšování oděvů nebo zbraní. Otřásl se. Ačkoli milady měla sklopený zrak, nic jí neušlo a zachvění mladého muže zpozorovala.
„A proč jste stála na křesle?" zeptal se Felton.
„Proč vám na tom záleží?"
„Chci to vědět," naléhal.
„Neptejte se mě," odpověděla milady, „víte přece, že my, opravdoví křesťané, nesmíme lhát!"
„Povím vám tedy sám, co jste dělala, lépe řečeno, co jste se chystala učinit. Chtěla jste dokonat zamýšlený osudný čin. Uvažte však, paní, že jestli náš Bůh zakazuje lhát, zapovídá ještě přísněji sebevraždu!"
„Když Bůh vidí, že některé jeho stvoření je nespravedlivě pronásledované a nemá jiné volby než sebevraždu nebo zneuctění, v tom případě, věřte mi, pane, odpustí sebevraždu, která je za takových okolností vlastně mučednickou smrtí," odpověděla milady hlasem vyjadřujícím hluboké přesvědčení.
„Říkáte mi, paní, příliš mnoho, nebo příliš málo. Vyslovte se, proboha, jasněji!"
„Mám vám snad vykládat o trápeních, která mě potkala, abyste je považoval za báchorky? Měla bych vám povědět o tom, co mám v úmyslu, abyste prozradil moje záměry mému trýzniteli? To ne, pane! Co vám ostatně záleží na životě či smrti nešťastné odsouzené ženy? Odpovídáte přece jen za moje tělo, že? Stačí, když ukážete mrtvolu, která bude identifikována jako moje. Víc na vás nebudou chtít, a možná dostanete dvojnásobnou odměnu."
„Cože, paní, co si to o mně myslíte?" vykřikl Felton. „Že bych já si dal zaplatit za váš život? Nevíte, co mluvíte!"
„Nebraňte mi, Feltone, nechte mě být!" pokračovala milady vášnivě. „Každý voják přece má být ctižádostivý, ne? A vy jste přece voják, poručík, a za mou rakví půjdete v hodnosti kapitána."
„Co jen jsem vám udělal," řekl Felton hlasem, který prozrazoval krajní rozechvění, „že na mě svalujete takovou odpovědnost před lidmi i před Bohem? Za několik dnů budete, paní, daleko odtud, já už nebudu odpovídat za váš život – a pak," dodal s povzdechem, „pak si s ním naložte, jak vám bude libo."
„To tedy znamená," zvolala milady s předstíraným hlubokým zbožným rozhořčením, „že vy, bohabojný muž, o němž se říká, že je spravedlivý, nechcete nic jiného, než aby vás nikdo neobviňoval z mé smrti a abyste si kvůli ní nemusel nic vyčítat?"
„Mou povinností je bdít nad vaším životem a já ten úkol splním."
„Chápete však, jaký úkol plníte? Byl by krutý, i kdybych byla vinna – a jak ho nazvete, jak ho označí Všemohoucí, jestliže jsem nevinná?"
„Jsem voják, paní, a plním rozkaz, který jsem dostal."
„Věříte snad, že v den posledního soudu Bůh oddělí povolné, slepé katany od nespravedlivých soudců? Nechcete, abych zabila své tělo, a poslušně plníte přání toho, kdo chce zahubit mou duši!"
„Znovu vám říkám, paní," opakoval Felton pohnutým hlasem, „že vám žádné nebezpečí nehrozí. Ručím za lorda Wintera jako za sebe samého."
„Jste bláhový!" zvolala milady. „Jste ubohý pošetilec, jestli si troufáte zaručovat se za jiného člověka, když ti nejmoudřejší, Bohu nejoddanější lidé váhají ručit sami za sebe. Stavíte se na stranu těch nejsilnějších a nejmocnějších

k týrání nesmírně slabé nejnešťastnější ženy!“
„To není možné, paní, to je nemožné!“ vyrazil ze sebe Felton, který v hloubi duše cítil oprávněnost miladiných slov.
„Jako zajatkyni vám neumožním dostat se na svobodu, ani nedovolím, abyste si mým přičiněním vzala život.“
„Ano,“ zvolala milady, „ale ztratím to, Feltone, co je mi dražší než život – ztratím svou čest a budu vás před Bohem i lidmi volat k odpovědnosti za své zneuctění a svou pohanu!“
Teď už Felton, ať byl jakkoli necitelný, nebo se aspoň snažil působit takovým dojmem, nedokázal odolat záhadnému pocitu, který se ho zmocnil. Pohled na tu krásnou ženu, bělostnou jako vtělená nevinnost, jak hned úpěnlivě prosí a zase vyhrožuje, kombinované působení krásy a bolesti – to všechno bylo příliš pro blouznivce, jehož rozum byl nahlodán náboženským fanatismem a srdce naplněno jednak horoucí láskou k Bohu, jednak sžíravou nenávistí k lidem. Milady zřetelně vyčetla z tváře mladého fanatika zmatek a vytušila, jak protichůdnými vášněmi je zaplavován. Jako obratný vojevůdce, který při zjištění, že se protivník chystá ustoupit, vyrazí s vítězným pokřikem do útoku, milady se vztyčila – krásná jako antická kněžka a dojímavá jako křesťanská panna. Se vztaženou paží, odhaleným hrdlem, rozpuštěnými vlasy, s rukou cudně přidržující šat na ňadrech a s planoucím zrakem, kterým již dokázala obloudit smysly mladého puritána, vykročila k němu a svým sladkým hlasem, jemuž dokázala v případě potřeby dát děsivý výraz, začala zpívat dojemný žalm:

Napospas lvům teď předhoď mučedníka,
Baalovi ponech oběť bez pomoci,
krutý trest tě stihne z boží moci,
neb Pán vyslyší mě, svého služebníka.
[Verše přeložila Ing. Ivana Procházková.]

Zvláštní slova žalmu Feltona úplně ohromila.
„Kdo jste? Kdo jste?“ volal se sepjatýma rukama. „Seslal vás Bůh, nebo jste vyslankyní pekla, jste anděl či ďábel? Jmenujete se Eloah nebo Astarte?“ [Astarte nebo Ištar se jmenovala hlavní fénická a semitská bohyně lásky, plodnosti a mateřství., Eloah je hebrejský výraz znamenající Bůh. Je užíván v některých částech Starého zákona. Viz Biblí svaté, Praha 1862, s. 2. Pozn. překl.]
„Copak mě ještě nepoznáváš, Feltone? Nejsem ani anděl, ani ďábel – jsem pozemská žena, tvoje sestra ve víře. A to je všechno.“
„Ano, ano, dosud jsem pochyboval, ale teď už věřím,“ zvolal Felton.
„Ty tedy věříš, a přesto se spolčuješ s tím Satanovým zplozencem, který se jmenuje lord de Winter? Věříš, a přece mě necháváš v rukou mých nepřátel, v rukou nepřátel Anglie, nepřátel Boha? Věříš mi, a přesto mě dáváš na pospas tomu, kdo svým kacířstvím a svou zhýralostí poskvrňuje svět, tomu hanebnému Sardanapalovi [Sardanapal je řecká verze jména asyrského vládce Aššurbanipala (žil v letech 668-627 př. Kr.), který dokončením dobytí Egypta, podrobením Babylónie a rozvrácením prastaré elamské říše s hlavním městem Súzy dovedl Asýrii k vrcholnému mocenskému rozmachu. Pozn. překl.], kterého slepí nazývají vévodou z Buckinghamu, a věřící Antikristem!“
„Co to říkáte? Já že bych vás vydal Buckinghamovi?“
„Mají oči, a nevidí,“ zvolala milady, „mají uši, ale neslyší!“
„Ano, ano,“ řekl Felton a přejel si dlaněmi po čele zkropeném potem, jako by z něj chtěl setřít poslední pochybnost. „Ano, teď poznávám ten hlas, který ke mně hovoří ve snu, poznávám rysy anděla, který se mi zjevuje každou noc a vyzývá mou duši, která nemůže spát: ‚Udeř! Zachraň Anglii, zachraň sebe, sice zemřeš, aniž bys usmířil Boha!‘ Mluvte, jen mluvte, teď už vám dokážu rozumět!“
V očích milady se objevil na zlomek vteřiny divoký záblesk šílené radosti. Ať však byl tento projev vražedné krutosti sebeprchavější, Felton ho postřehl a otřásl se, jako by mu blesk v miladiných očích odhalil nejtajnější hlubiny její duše.
Hned si vzpomněl na varování, kterého se mu dostalo od lorda de Winter, na miladino svádění, na její první pokusy od chvíle, kdy sem přijela. Ustoupil o krok a sklonil hlavu, aniž se však přestal na ni dívat. Zdálo se, že je tím podivným stvořením očarován a není s to odtrhnout své oči od miladiných.
Milady však byla příliš chytrá, než aby nepochopila, z čeho pramení Feltonovo zaváhání. Ať se tvářila sebevzrušeněji a sebedojatěji, neztratila ani na okamžik svou ledovou chladnokrevnost. Dříve než jí Felton odpověděl a než by byla nucena pokračovat v této nesnadné rozmluvě s týmž elánem, nechala klesnout ruce, jako by slabost ženy nabyla vrchu nad náboženským zanícením a řekla:
„Ale ne, ne, mně není souzeno stát se Juditou, která zbaví Bethulii tohoto Holoferna. Meč Všemohoucího je pro mou ruku příliš těžký. Nechte mě tedy uniknout smrtí před zneuctěním, dopřejte mi stát se mučednicí! Neprosím vás, abyste mě pustil na svobodu, jak by učinila žena, která se něčím provinila, ani abyste mě pomstil, oč by vás žádala žena nevěřící. Nechci od vás nic jiného, než abyste mě nechal zemřít. Prosím vás, úpěnlivě vás na kolenou prosím, nechte mě zemřít a ještě posledním vzdechem vám budu blahořečit.“
Její sladký prosebný hlas spolu s bázlivým a zkormouceným pohledem přiměly Feltona, aby opět přistoupil blíže. Rafinovaná čarodějka postupně nasadila celý komplex kouzel, jichž dokázala používat nebo je odkládat, jak se jí zachtělo, tj. krásu, něžnost, slzy a zejména neodolatelný půvab mystického zanícení, které je ze všech hnutí mysli nejpůsobivější.
„Nemohu pro vás, paní, učinit nic jiného, než vás litovat, jestliže mi dokážete, že jste nevinnou obětí,“ odpověděl jí Felton. „Lord Winter však proti vám vznáší strašlivá obvinění. Jste křesťanka, jste moje sestra ve víře a cítím, že mě k vám cosi přitahuje – mě, který jsem až dosud miloval jen svého dobrodince, a kromě něho jsem se setkal v životě jen se

zrádci a hanebníky. Jakých nepravostí jste se dopustila – vy, tak skutečně krásná, napohled tak čistá, že vás lord Winter tak pronásleduje?“
„Mají oči, a nevidí,“ opakovala neskonale bolestně milady, „mají uši, a nic neslyší!“
„Tak mi to povězte, mluvte přece!“ zvolal mladý důstojník.
„Vám se mám svěřit se svým pohaněním?“ pravila milady a vykouzlila přitom na tváři stydlivý ruměnec. „Vždyť zločin jedné osoby bývá často pohaněním jiného člověka. Vám, muži, bych se měla já, žena, svěřit se svou pohanou? Ach ne,“ pokračovala a cudně si zakryla krásné oči dlaní, „ne, to nikdy nedokážu, nikdy!“
„Proč byste se nesvěřila mně, svému bratru?“ naléhal horečně Felton.
Milady na něj upřela beze slova pohled s výrazem, který si mladý muž vyložil jako projev váhání, ale jímž ve skutečnosti zkoumala Feltonovu tvář, a především ho chtěla fascinovat.
Po chvilce sepjal Felton prosebně ruce.
„Dobrá tedy,“ promluvila milady, „odvážím se toho a svěřím se vám, svému bratru.“
V tom okamžiku se ozvaly kroky lorda Wintera. Na rozdíl od minulého večera se tentokrát obávaný miladin švagr nespokojil s tím, že by pouze přešel kolem jejího pokoje, nýbrž se zastavil, krátce promluvil se strážným, načež otevřel dveře a vstoupil.
Felton mezitím rychle odskočil od milady, takže při lordově příchodu již stál několik kroků od ní.
Baron zvolna vešel do pokoje a upřel zkoumavý pohled nejprve na milady a poté na mladého důstojníka se slovy:
„Už jste tady nějak dlouho, Johne! Snad vám tahle žena nevyprávěla o svých zločinech? V tom případě chápu, že ta rozmluva trvala takovou dobu.“
Při lordových slovech se Felton roztřásl a milady si uvědomila, že jestli hned nepřispěchá otřesenému puritánovi na pomoc, je ztracená.
„Máte strach, aby vám vaše zajatkyně neutekla?“ řekla ironicky. „Jen se zeptejte svého věrného důstojníka – mého žalářníka, o jakou laskavost jsem ho právě žádala!“
„Vy jste od něj chtěla nějakou laskavost?“ zeptal se lord podezíravě.
„Ano, milorde. Chtěla,“ odpověděl namísto milady zmateně Felton.
„A očpak vás prosila?“ pátral dál baron.
„Žádala mě o nůž a slibovala, že mi ho za několik okamžiků poté, co jí ho půjčím, vrátí oknem ve dveřích,“ odvětil Felton.
„Skrývá se tu snad někdo, koho by chtěla tahle půvabná bytost podříznout?“ ptal se posměšným a pohrdlivým tónem baron.
„Jsem tady já,“ odpověděla pohotově milady.
„Dal jsem vám na vybranou mezi Amerikou a Tyburnem,“ pokračoval lord Winter. „Dejte na má slova, milady, a zvolte si Tyburn. A věřte mi, provaz je mnohem spolehlivější než nůž.“
Felton zesinal a pokročil blíže k milady, protože si vzpomněl, že ve chvíli, kdy sem vstoupil, měla v ruce provaz.
„Máte pravdu,“ odvětila milady na poslední lordova slova. „Už jsem na to pomýšlela a ještě o tom budu uvažovat,“ dodala bezbarvým hlasem.
Felton pocítil zamrazení až do morku kostí. Lord Winter pravděpodobně jeho zachvění zpozoroval a s velice vážnou tváří řekl:
„Měj se na pozoru, Johne! Spolehl jsem se na tebe, příteli, dej si pozor! Já jsem tě varoval! Ostatně, hlavu vzhůru! Za tři dny se téhle ženské zbavíme a tam, kam ji pošlu, už nikomu neublíží.“
„Vy ho slyšíte!“ vykřikla milady pronikavě, tak, aby se baron domníval, že se obrací k nebesům, a Felton pochopil, že jsou její slova určena jemu.
Felton sklonil hlavu a zamyslel se. Lord Winter ho vzal pod paždí a díval se mu přes rameno na milady až do okamžiku, než vyšli z pokoje.
„Ale, ale,“ zašeptala pro sebe zajatkyně, když se zavřely dveře, „ještě nejsem tak daleko, jak jsem se domnívala. Lord Winter – obvykle tak hloupý – nebývale zmoudřel. Tak dokáže proměnit člověka pomstychtivost! A Felton váhá. Ten není takový, jako prokletý d’Artagnan. Puritán zbožňuje jen panny – a zbožňuje je se sepjatýma rukama, kdežto mušketýr miluje ženy a svírá je přitom v náručí.“
Pak netrpělivě čekala, protože s jistotou předpokládala, že se Felton ještě týž den objeví. Konečně asi hodinu po právě vylíčené scéně zaslechla, že na chodbě někdo hovoří, načež po chvilce se otevřely dveře a spatřila Feltona. Ten rychle vběhl do pokoje, přičemž nechal za sebou dveře otevřené, a pokynul milady, aby byla tiše. Vypadal navýsost vzrušeně.
„Co mi chcete?“ zeptala se šeptem milady.
„Poslyšte,“ začal mladý muž potichu, „poslal jsem pryč strážného, abych tu mohl chvíli zůstat s vámi, aniž by o mně někdo věděl a mohl zaslechnout, co vám říkám. Baron mi právě pověděl něco strašného.“
Milady si nasadila trpký úsměv oběti smířené s osudem a potřásla hlavou.
„Buď jste démon, zloduch,“ pokračoval Felton, „anebo je baron, můj dobrodinec a otec úplný netvor. Protože vás znám teprve čtyři dny, kdežto jeho mám rád celých deset let, smím mezi vámi dvěma váhat. Neděste se toho, co vám říkám, ale musím nabýt jistoty. Dnes po půlnoci k vám přijdu a vy mě přesvědčíte.“
„Ne, Feltone, nikoli, bratře můj!“ odpověděla mu milady. „To by byla od vás příliš veliká oběť a chápu, co všechno by si to od vás vyžádalo. Ne, se mnou je amen – a vy se nevrhejte do záhuby zároveň se mnou. Moje smrt bude výmluvnější, než kdybych zůstala naživu. Mlčení mrtvé vás přesvědčí daleko účinněji, než by to dokázala slova zajatkyně.“
„Přestaňte, paní,“ vykřikl Felton, „takhle nehovořte! Přišel jsem vás požádat, abyste mi dala čestné slovo a zapřísáhla

se při všem, co je vám svaté, že si nesáhnete na život.“
„Nechci nic slibovat,“ namítla milady, „protože nikdo nechová přísahu ve větší úctě než já, a kdybych se k něčemu zavázala, musela bych to splnit.“
„Dobrá,“ naléhal Felton, „slibte mi to aspoň do chvíle, než k vám opět přijdu. Jestliže i pak budete trvat na svém úmyslu, nechť je po vašem a já sám vám dám zbraň, o kterou jste mě žádala.“
„Budiž,“ souhlasila milady. „Kvůli vám počkám.“
„Odpřisáhněte to!“
„Přísahám při jménu Páně. Jste spokojen?“
„Ano – na shledanou dnes v noci.“
Po těch slovech vyběhl Felton z pokoje, zavřel dveře a zůstal před nimi stát s kopím strážného v ruce, jako by hlídal místo něho. Když se voják vrátil, předal mu Felton zbraň.
Milady mezitím přistoupila k okénku ve dveřích a viděla, jak blouznivě se mladý fanatik křižuje a s výrazem radostného vytržení odchází chodbou pryč. Když se vrátila ke svému křeslu, objevil se jí ve tváři krutě výsměšný úsměv a její ústa se rouhala Bohu, jehož jménem se právě zapřísahala, ale v něhož nikdy doopravdy nevěřila.
„Můj Bůh?“ šeptala si. „Ty fanatický šílenče – Bůh jsem já, jen já a ten, kdo mi pomůže pomstit se!“

LVI Pátý den zajetí

Milady zatím dosáhla polovičního úspěchu a to, co se jí podařilo, zdvojnásobilo její síly.
Až dosud vítězila lehko, protože zatím měla co do činění s muži, kteří byli ochotni dát se svést a jež vliv lehkomyslného života dvorských kruhů činil snadnou obětí jejích léček. Milady měla dostatek tělesných půvabů, takže byla neodolatelná po fyzické stránce, a byla natolik obratná, že dokázala překonat všechny překážky rázu duchovního. Tentokrát však se střetla s člověkem nespoutané, silné, asketicky necitelné povahy. Náboženská víra a odříkání učinily z Feltona muže nepřístupného běžným svodům. V jeho blouznivé hlavě se rojily tak rozsáhlé plány a tak zmatené záměry, že v ní nezbývalo místa pro žádnou povrchní či smyslnou lásku – pro onen cit, který se živí zahálkou a roste s morální zkažeností. Svou předstíranou ctností již otřásla názory tohoto cudného a čistého muže, jemuž se před ní dostalo tak důtklivého varování, a svým zjevem obloudila jeho rozum i smysly. V tomto střetnutí s nejvzdornější bytostí, jakou jí mohly poskytnout ke zkoumání příroda a náboženství, uvědomila si dosud neznámé možnosti prostředků, jež má k dispozici.
Přesto během onoho večera několikrát upadala v zoufalství nad svým údělem i nad sebou samotnou. Jak již víme, nevěřila v Boha, nýbrž v ducha zla, v onu nesmírnou moc, která proniká do nejmenších podrobností života lidí a jíž – jak praví arabská bajka – postačí jediné jadérko granátového jablka k vzkříšení a obnovení světa, který zanikl.
Na Feltonovu návštěvu se milady dobře připravila a pečlivě si promyslila, jak nejlépe nazítří postupovat. Uvědomovala si, že jí zbývají pouhé dva dny, a že jakmile Buckingham podepíše příkaz k jejímu vypovězení, dá ji baron neprodleně posadit na loď a odvézt. Také si byla vědoma toho, že Buckingham podepíše dotyčný rozkaz tím spíše, že dokument zní na jiné jméno, takže vévoda nebude znát, o kterou ženu ve skutečnosti jde. Rovněž věděla, že ženy odsouzené k deportaci mají daleko méně účinné nástroje k svádění, než ženy předpokládaně ctnostné, jejichž krásu zvýrazňuje lesk velkého světa, jejichž duchaplnost je podporována vkusem a jimž dodává kouzla aristokratický původ. Jestliže je žena odsouzena k ponižujícímu, potupnému trestu, nebrání jí to, aby byla krásná, ale je to překážka na cestě k opětnému dosažení moci. Jako všichni skutečně nadaní lidé milady dobře věděla, jaké prostředí nejlépe vyhovuje podstatě její osobnosti, jejím schopnostem a možnostem. Chudoba ji odpuzovala a ponížení jí ubíralo dvě třetiny velikosti. Milady byla královnou jen mezi královnami. Její vládychtivost vyžadovala potěšení z ukojené pýchy. Poroučet osobám nižšího postavení bylo pro ni spíše ponížením než potěšením.
Ani na okamžik nepochybovala, že by se z vyhnanství určitě vrátila, ale jak dlouho to mohlo trvat? Člověk ctižádostivé a činorodé povahy, jako byla milady, považuje každý den, kdy nedosahuje žádného úspěchu, za ztracený. Jak ale potom nazvat dny, které znamenají pokles, úpadek? Ztratit rok, dva nebo tři – to by byla celá věčnost. Vrátit se poté, co by šťastný a úspěšný d'Artagnan se svými přáteli dostali od královny zaslouženou odměnu za prokázané služby? Tato a podobné myšlenky ji doslova sžíraly a stávaly se nesnesitelnými. Bouře, která zuřila v miladině nitru, zdvojnásobovala její sílu, a kdyby její tělo mohlo na jediný okamžik nabýt rozměrů jejího ducha, rozmetala by stěny svého vězení.
Přitom všem ji trápilo pomyšlení na kardinála. Co si musí myslet, co asi říká o jejím mlčení nedůvěřivý, neklidný a podezíravý kardinál, který je nejen jejím jediným zastáncem, jedinou oporou a jediným ochráncem v současné době, ale i hlavním nástrojem její úspěšnosti a její pomsty v budoucnu. Znala ho dobře a věděla, že po návratu z bezvýsledné cesty by se marně vymlouvala na uvěznění a líčila, co všechno přitom vytrpěla. Kardinál by jí najisto odpověděl s ironickým klidem všemocného a moudrého skeptika slovy: „Tak jste se neměla dát polapit!“
V takových chvílích sbírala milady všechnu energii a v hloubi duše si opakovala jméno Feltona, který byl jediným paprskem naděje, jenž pronikal až na dno pekla, do něhož upadla. Jako had, který stáčí a opět roztáčí smyčky svého těla, aby sám sobě dokazoval svou sílu, obtáčela v mysli Feltona tisícerými výplody své bohaté představivosti.
Mezitím čas běžel. Každou hodinu jako by se ozýval zvon a každý úder jeho kovového srdce výrazně zaznával v duši uvězněné ženy. V devět hodin přišel lord Winter na obvyklou návštěvu, prohlédl si okno a mříže, zkoumal podlahu i stěny a podrobil důkladné kontrole krb a dveře. Za celé této poměrně dlouho trvající prohlídky nepronesli on ani milady jediné slovo. Oba zřejmě cítili, že je situace příliš vážná, než aby ztráceli čas zbytečnými řečmi a neúčelným rozčilováním.
„Tak, tak, tuto noc ještě neuprchnete,“ řekl baron při odchodu.

Odbila desátá hodina a Felton přišel dohlédnout na střídání stráže. Milady sluchem poznala jeho krok. Zjistila to stejně, jako milující žena rozeznává zvuk kroků svého milého – i když milady tohoto slabošského fanatika spíše nenáviděla a opovrhovala jím.
Ještě nebyla smluvená hodina a Felton do pokoje nevstoupil. Konečné odbily hodiny půlnoc a proběhlo střídání stráží. To již nadešel dohodnutý čas a od té chvíle milady netrpělivě čekala. Nová stráž začala přecházet po chodbě. Po deseti minutách Felton přišel a milady začala pozorně naslouchat, aby jí neuniklo ani jediné slovo.
„Říkám ti," nařizoval mladý důstojník strážnému, „pod žádnou záminkou se nevzdaluj od těchhle dveří! Víš přece, že minulé noci milord potrestal vojáka za to, že se na okamžik vzdálil ze svého stanoviště, i když jsem v krátké době jeho nepřítomnosti byl na stráži já sám."
„Ano, je mi to známo," odpověděl voják.
„Buď tedy co nejbdělejší! Já teď ještě jednou prohlédnu pokoj té ženy, která – jak se obávám – kuje nekalé plány proti svému životu, a já mám rozkaz dávat na ni pozor."
„Ale, to se podívejme!" zašeptala pro sebe milady, „jak umí tenhle přísný puritán lhát!"
Voják, s nímž Felton mluvil, jen se usmál se slovy:
„Sakra, pane poručíku, to máte prima, když dostáváte takovéhle úkoly, obzvlášť jestli vás milord pověřil i nahlížením do její postele."
Felton se začervenal. Za jiných okolností by byl vojáka za podobný žert pokáral, ale nyní mu svědomí nedovolovalo ohradit se.
„Jestli zavolám, hned přijď! Také ty mě zavolej, kdyby někdo přišel!"
„Rozkaz, pane poručíku."
Felton vešel k milady, která vstala z křesla.
„Tak vy jste přišel?" řekla mu na uvítanou.
„Slíbil jsem vám, že přijdu," odpověděl Felton, „a jsem tady."
„Jenže vy jste mi slíbil ještě něco jiného."
„A co proboha?" ozval se mladý muž, který navzdory svému sebeovládání cítil, jak se mu třesou kolena a na čele mu vyvstává chladný pot.
„Slíbil jste, že mi přinesete nůž, a že mi ho tu po naší rozmluvě necháte."
„To neříkejte, paní!" ohradil se Felton. „V životě neexistuje situace, ať sebehroznější, která by dovolovala božímu tvoru vzít si život. Rozvážil jsem si to a dospěl jsem k závěru, že se nikdy nesmím dopustit takového hříchu."
„Ale, tak vy jste přemýšlel?" pravila zajatkyně a usadila se s přezíravým úsměvem na tváři do křesla. „Já jsem také přemýšlela."
„A o čem?"
„O tom, že nemám co hovořit s mužem, který nedodržuje dané slovo."
„Ach, Bože můj!" šeptal Felton.
„Můžete odejít," pravila milady, „nebudu s vámi mluvit."
„Tady máte ten nůž," vyrazil ze sebe Felton a vytáhl z kapsy zbraň, kterou přinesl, ale váhal vydat ji zajatkyni…
„Tak mi ho dejte!"
„A proč?"
„Hned vám ho vrátím, na mou duši. Položíte ho na tento stůl a zůstanete mezi ním a mnou."
Felton jí podal nůž, načež milady pozorně prohlédla ostří a prstem zkusila špičatost jeho hrotu.
„Dobrá, to je v pořádku," řekla a vrátila nůž. „Je z dobré a tvrdé oceli – jste věrný přítel, Feltone."
Felton nůž vzal a položil ho na stůl, jak bylo dohodnuto. Milady ho sledovala zrakem a přikývla na znamení, že je spokojená. „A teď mě poslouchejte," řekla.
Miladina výzva byla zbytečná, protože Felton stál před ní a dychtivě čekal na každé její slovo.
„Feltone," začala milady slavnostně melancholickým tónem, „Feltone, kdyby vám vaše sestra, dcera vašeho otce řekla: ‚Když jsem byla ještě velice mladá a bohužel i značně hezká, upadla jsem do léčky, ale odolala jsem. Zkoušeli na mně různé nástrahy, používali proti mně násilí, ale nepodlehla jsem. Tehdy se začali rouhat náboženství, které vyznávám, i Bohu, kterého vzývám, protože jsem onoho Boha a ono náboženství volala na pomoc. I tehdy jsem odolala. Pak mě zasypávali urážkami, a když nedokázali zlomit mou duši, zachtělo se jim navždycky zhanobit mé tělo a pak…"
Zde se milady zarazila a na rtech se jí objevil trpký úsměv.
„A pak… co bylo pak?" vyhrkl Felton.
„Pak se jednou večer rozhodli zlomit můj odpor, který nemohli zdolat jinak. Namíchali mi do vody silný uspávací prostředek. Sotva jsem dojedla večeři, cítila jsem, že se mě zmocňuje dosud nepoznaná strnulost. Ačkoli jsem nic netušila, dostala jsem jakýsi strach a snažila jsem se odolat spánku. Vstala jsem, chtěla jsem doběhnout k oknu a volat o pomoc, ale nohy mi vypověděly službu. Měla jsem dojem, že na mě klesá strop a drtí mě svou tíží, rozpřáhla jsem ruce, snažila jsem se promluvit, ale dostala jsem ze sebe jen neartikulované zvuky. Cítila jsem neodolatelnou malátnost, zachytila jsem se křesla, protože jsem si uvědomovala, že upadnu. Brzy však tato opora mým slabým pažím nestačila. Padla jsem najedno koleno, pak na obě. Zhroutila jsem se na podlahu a upadla jsem do spánku podobného smrti.
Z toho, co se dělo, zatímco jsem spala, nepamatuji si vůbec nic. Jen si vzpomínám, že jsem procitla v přepychově zařízené kulaté místnosti, do níž padalo světlo pouze stropním otvorem. Zdálo se, že pokoj nemá žádné dveře. Vcelku působil dojmem luxusního vězení.
Dlouho jsem už byla s to uvědomovat si, kde jsem a všechny podrobnosti, o nichž hovořím, ale můj duch se marně pokoušel setřást tíhu spánku, z něhož jsem se nemohla probrat. Matně jsem si vzpomínala, že mě někam vezli, na jízdu kočárem, na strašlivý sen, v němž jsem pozbyla všech sil. Všechno se mi však jevilo v mysli tak matně a neurčitě, že to

působilo dojmem prožitků ze života jiné osoby, který se nějakým fantastickým způsobem prolíná s mým. Po jistou dobu se mi zdál můj stav tak podivný, že jsem měla dojem, že sním. Potácivě jsem vstala a zjistila jsem, že moje oblečení leží vedle na židli. Nevzpomínala jsem si ani, že jsem se svlékla, ani že jsem si šla lehnout. Pak jsem si postupně začala uvědomovat reálnou skutečnost v celé hanbě a hrůze. Bylo zřejmé, že už nejsem ve svém bydlišti a pokud jsem mohla soudit podle slunečního světla, bylo už pozdní odpoledne. A usnula jsem minulý večer! To znamenalo, že jsem spala skoro čtyřiadvacet hodin. Co všechno se během mého dlouhého spánku událo?
Co nejrychleji jsem se oblékla. Všechny moje pohyby však byly pomalé a malátné – účinky uspávacího prostředku dosud zcela nepominuly. Pokoj, v němž jsem se ocitla, byl zřejmě zařízen pro pobyt ženy. Ani nejrafinovanější koketa by si nemohla přát nic, co by v místnosti nenalezla.
Určitě jsem nebyla první zajatkyní v tomto skvělém vězení. Chápete však, Feltone, že čím bylo vězení přepychovější, tím víc mě děsilo.
Ano, bylo to vězení, protože jsem se marně pokoušela vyjít ven. Zkoumala jsem všechny stěny a snažila se najít dveře, ale všechny zdi vydávaly plný a nejasný zvuk. Snad dvacetkrát jsem obešla pokoj a neustále jsem přitom hledala nějaký východ, ale žádný jsem neobjevila. Nakonec jsem vysílená únavou a hrůzou padla do křesla.
Mezitím rychle nadcházela noc a s jejím příchodem vzrůstal můj děs. Nevěděla jsem, zda mám zůstat tam, kde jsem se posadila. Měla jsem dojem, že na mě ze všech stran číhá nějaké neznámé nebezpečí, do něhož mohu při každém kroku upadnout. Ačkoli jsem od předchozího dne nejedla, pro strach jsem vůbec nepociťovala hlad.
Zvenčí ke mně nepronikal žádný zvuk, podle něhož bych se mohla orientovat v čase. Jen jsem se dohadovala, že může být sedm nebo osm večer, protože byl říjen a venku se už úplně setmělo. Pojednou se ozval skřípot nějakých dveří v čepech, při němž jsem se zachvěla. Nad zaskleným otvorem ve stropě se objevila zářící kulatá lampa, která jasně osvětlila můj pokoj. V jejím světle jsem s hrůzou spatřila několik kroků od sebe stát muže. Jako kouzlem se uprostřed místnosti objevil stůl prostřený pro dvě osoby a na něm zcela připravená večeře.
Byl to muž, který mě už rok pronásledoval a zapřísáhl se, že mě zneuctí. Teď mi dal hned prvními slovy najevo, že minulé noci dosáhl toho, co si předsevzal.“
„Bídák!“ zašeptal Felton.
„Ano, bídák!“ opakovala milady, když viděla, s jakým zájmem sleduje mladý důstojník její podivné vyprávění a doslova visí očima na jejích rtech. „Ano, bídák! Domníval se, že postačí, když mě jednou znásilnil ve spánku, a nyní přišel v naději, že se smířím se svým zneuctěním, aby mi nabídl za mou lásku své bohatství.
Vmetla jsem mu do tváře všechno nejkrutější pohrdání a zahrnula jsem ho nejopovržlivějšími slovy, která zná srdce ženy. Zřejmě byl na podobné scény zvyklý, protože mě vyslechl s klidným úsměvem a rukama zkříženýma na prsou. Když usoudil, že jsem už řekla všechno, pokročil ke mně. V tom okamžiku jsem se vrhla ke stolu, uchopila jsem nůž a opřela si jeho hrot o hruď.
‚Jestli učiníte ještě jeden jediný krok, budete mít na svědomí kromě mého zneuctění také mou smrt!‘ zvolala jsem. V mém pohledu, v mém hlasu, v celé mé osobě, v mých posuncích, mém postoji a výrazu zřejmě bylo něco tak působivého, co dokáže přesvědčit i nejzvrácenější duše. Dotyčný se zastavil.
‚Vaši smrt?‘ řekl mi, ‚Ale kdepak! Jste příliš rozkošná milenka, než abych byl ochoten vás takhle ztratit poté, když mi bylo teprve jednou dopřáno mít vás. Sbohem, má krásko. Počkám si a přijdu vás navštívit, až budete mít lepší náladu…‘
Po těch slovech silně hvízdl, načež se lampa, která osvětlovala můj pokoj, zvedla do výše a zmizela, takže jsem se ocitla ve tmě. Okamžik poté se znovu ozval známý zvuk otvíraných a zavíraných dveří, kulatá lampa se opět objevila a já jsem zjistila, že jsem v místnosti sama.
Byla to hrozná chvíle. Jestli jsem dosud měla nějaké pochybnosti o tom, co mě čeká, nyní se všechny změnily v zoufalou skutečnost – byla jsem v moci muže, kterého jsem nejen nenáviděla, nýbrž jímž jsem i bezmezné pohrdala – v rukou muže, jenž byl schopen všeho a již mi poskytl osudný důkaz toho, co všechno si dokáže dovolit.“
„Kdo ale byl ten muž?“ zeptal se Felton.
„Noc jsem strávila na židli. Při sebeslabším zvuku jsem se roztřásla, protože někdy kolem půlnoci lampa zhasla a byla jsem znovu ve tmě. Noc však uběhla, aniž se můj pronásledovatel o něco dalšího pokusil. Když se rozednilo, zjistila jsem, že stůl zmizel, ale nůž jsem měla stále v ruce. Ten nůž byl mou jedinou nadějí.
Byla jsem úplně vysílená únavou. Z nevyspání mě pálily oči, protože jsem se neodvážila ani na okamžik usnout. S příchodem nového dne jsem se cítila poněkud bezpečnější a lehla jsem si na lůžko. Spásný nůž jsem si však ukryla pod polštář. Když jsem se probudila, stál v pokoji opět prostřený stůl. To jsem již přes všechny obavy a hrůzu pocítila sžíravý hlad – neměla jsem v ústech celých osmačtyřicet hodin. Snědla jsem kousek chleba a trochu ovoce. Protože jsem si vzpomněla na uspávací prostředek přimíchaný do vody, kterou jsem první den vypila, teď jsem se vody stojící na stole ani nedotkla, a nabrala jsem do sklenice vodu z mramorové nádržky na stěně nad toaletním stolkem. Přes všechnu obezřetnost jsem však strávila nějaký čas v hrozné úzkosti; tentokrát byly mé obavy plané a během celého dne se nepřihodilo nic z toho, z čeho jsem měla strach. Pro jistotu jsem odlila polovinu vody z láhve na stole, aby si moji věznitelé nepovšimli, že jsem se jí z opatrnosti vůbec nenapila.
Nadešel večer a setmělo se. Ať však byla temnota sebeneproniknutelnější, můj zrak si už začal na ni přivykat, takže jsem i v panující tmě spatřila, jak stůl mizí v podlaze a po čtvrthodině se znovu vynořuje s večeří. Okamžik poté se opět rozsvítila již známá lampa a v pokoji bylo světlo.
Byla jsem rozhodnutá jíst pouze to, do čeho se nedá zamíchat žádný uspávací prostředek. Moje večeře se skládala ze dvou vajíček a trochy ovoce, načež jsem si šla nabrat do sklenice vody z nástěnné nádržky a napila jsem se. Hned při prvních doušcích jsem měla dojem, že voda chutná jinak než ráno. Hlavou mi blesklo podezření, odtrhla jsem sklenici od rtů – ale už bylo pozdě, protože půl poháru jsem již vypila. Zbytek jsem s hrůzou vylila a čekala jsem, co se bude se

mnou dít. Čelo se mi pokrylo ledovým potem.
Někdo nepozorovaný mě zřejmě zahlédl, jak si nabírám vodu z oné nádržky, a využil mé důvěřivosti, aby snáze dovršil mou zkázu, o které chladnokrevně rozhodl a krutě o ni usiloval. Za necelou půlhodinu jsem pocítila tytéž příznaky, jako den předtím, – s tím rozdílem, že jelikož jsem tentokrát vypila jen půl sklenice, déle jsem odolávala a namísto, abych najednou usnula, upadla jsem do stavu jakéhosi polospánku, v němž jsem vnímala, co se kolem mne a se mnou děje, ale neměla jsem sil bránit se nebo utéci.
Vlekla jsem se k lůžku, abych si odtamtud vzala tu jedinou zbraň, která mi zbývala – svůj spásný nůž, ale nebyla jsem s to dopotácet se až k podhlavníku. Padla jsem na kolena a rukama jsem se zachytila za nohu postele. V té chvíli jsem si uvědomila, že je se mnou konec."
Felton příšerně zbledl a celým tělem mu proběhl křečovitý záchvěv.
„Nejstrašnější přitom bylo to," pokračovala milady vzrušeným hlasem, jako by stále ještě prožívala tutéž hrůzu jako v oné děsivé chvíli, „že tentokrát jsem si byla vědomá hrozícího nebezpečí, že v mém uspaném těle můj duch bděl, že jsem všechno viděla a slyšela – sice jako ve snu, ale to bylo ještě děsivější.
Viděla jsem, jak lampa zvolna stoupá a pokoj se postupně ponořuje do tmy. Pak jsem uslyšela zaskřípat dveře – tento zvuk mi už byl dobře známý, ačkoli se předtím otevřely teprve dvakrát. Podvědomě jsem cítila, že někdo se ke mně blíží a bylo mi jako nešťastníkovi v amerických pustinách, k němuž se plazí had. Snažila jsem se vzchopit a pokoušela jsem se křičet. Neuvěřitelnou silou vůle jsem se dokonce zvedla, ale hned poté jsem se znovu zhroutila – do náručí svého katana."
„Tak mi už přece povězte, kdo byl ten muž!" vykřikl mladý důstojník.
Milady jediným pohledem zjistila, jaká muka působí Feltonovi rozváděním každé podrobnosti, ale nehodlala ho ušetřit žádného trápení. Doufala, že čím silněji ho dojme a rozruší, tím spíše ji mladý muž pomstí. Proto pokračovala, jako by neslyšela jeho zvolání, nebo jako kdyby se domnívala, že dosud nenadešel čas, aby mu odpověděla.
„Tentokrát však již ten zlotřilec neměl před sebou poloviční mrtvolu neschopnou cokoli vnímat. Jak už jsem vám řekla, i když jsem plně nenabyla všech sil a schopností, byla jsem si zcela vědomá hrozícího nebezpečí. Proto jsem se bránila ze všech sil a navzdory své slabosti jsem mu kladla zřejmě značně dlouho odpor, protože jsem ho uslyšela volat: ‚Zatracené puritánky! Věděl jsem sice, že se brání proti svým katanům, ale myslel jsem si, že vůči svůdcům jsou mírnější.'
Můj zoufalý odpor však nemohl, bohužel, trvat dlouho. Cítila jsem, že mě opouštějí síly. Teď onen bídák nevyužil mého spánku, nýbrž mdloby."
Felton naslouchal miladinu vyprávění a občas jen temně zaúpěl. Po bledém čele se mu řinul pot a prsty ruky skryté pod šatem zarýval si do prsou.
„Když jsem opět přišla k vědomí," pokračovala milady, „hledala jsem nejdříve pod polštářem nůž, na který jsem předtím nemohla dosáhnout. Jestliže mi neposloužil k obraně, mohl se teď aspoň stát nástrojem mého očištění. Když jsem se ho konečně chopila, dostala jsem, Feltone, děsivý nápad. Zapřísáhla jsem se povědět vám všechno, a také vám všechno povím. Slíbila jsem říci vám pravdu a řeknu vám ji, i kdyby mě to mělo zničit."
„Napadlo vás pomstít se tomu muži, že ano?" zvolal Felton.
„Ano, máte pravdu," odpověděla milady. „Vím, že to nebyla křesťanská myšlenka – určitě mi ji vnukl věčný nepřítel našich duší, který kolem nás neustále obchází jako lev řvoucí. Přiznávám se vám, Feltone," pokračovala tónem ženy doznávající se k hříchu, „že mě ta myšlenka napadla a již neopustila. Za ten vražedný nápad dnes pykám."
„Pokračujte, jen pokračujte!" řekl Felton. „Nemohu se dočkat, abych se dověděl, jak jste se pomstila."
„Rozhodla jsem se vykonat svou pomstu co nejdříve – nepochybovala jsem, že příští noci můj nepřítel opět přijde. Ve dne jsem se neměla čeho obávat. Proto, když mi donesli oběd, neváhala jsem se pořádně najíst a napít. Naopak jsem byla odhodlaná při večeři pouze předstírat, že jím, ale ve skutečnosti se ničeho ani nedotknout. Musela jsem se tedy při obědě najíst tak, abych vydržela večerní půst. Protože mě předtím, když jsem nejedla ani nepila celých osmačtyřicet hodin, nejvíc trápila žízeň, schovala jsem si teď od oběda sklenici vody.
Den uplynul, aniž se na mém rozhodnutí cokoli změnilo – až na to, že se ještě více upevnilo. Měla jsem jedinou obavu, aby moje tvář neprozradila, co mám v úmyslu, protože jsem byla přesvědčená, že mě pozorují. Několikrát jsem se přistihla, že mám na rtech úsměv – ani se vám neodvažuji říci, Feltone, nač jsem při tom myslela, protože byste se mě zhrozil…"
„Pokračujte, jen pokračujte!" pobízel ji Felton. „Vidíte, jak dychtivě vás poslouchám a čekám, až mi povíte, co bylo dál."
„Nadešel večer a všechno probíhalo jako obvykle. Když se setmělo, objevil se stůl s připravenou večeří, pak se rozsvítila lampa a já jsem si sedla ke stolu. Snědla jsem jen trochu ovoce. Předstírala jsem, že si nalévám vodu z láhve na stole, ale pila jsem pouze tu, kterou jsem si schovala ve sklenici od oběda. Udělala jsem to tak šikovně, že jestli mě někdo špehoval, nezpozoroval nic podezřelého.
Po večeři jsem se tvářila stejně ospale jako předešlého večera a jako kdybych nebyla s to přemoci únavu, nebo si už přivykala na hrozící nebezpečí, dopotácela jsem se k posteli a předstírala jsem, že usínám. Pod polštářem jsem našla svůj nůž a ve zdánlivém spánku jsem křečovitě svírala jeho rukojeť.
Uplynuly dvě hodiny a nic se nedělo. Tentokrát – kdo by to byl, Bože můj, minulý večer řekl – jsem se začala bát, že můj nepřítel nepřijde. Konečně jsem spatřila, že se lampa vznáší do výšky a mizí ve stropě. V pokoji zavládla tma, ale já jsem se usilovně snažila zrakem jí proniknout.
Během dalších zhruba deseti minut jsem neslyšela nic než tlukot svého srdce. Úpěnlivě jsem prosila Boha, aby můj svůdce přišel. Konečně jsem zaslechla známé zaskřípění otvíraných a zavíraných dveří. Slyšela jsem kroky tlumené silným kobercem, provázené praskáním parket, a navzdory panující temnotě jsem viděla stín, který se přibližoval k

mému lůžku.“
„Rychleji, mluvte rychleji!“ naléhal Felton. „Copak nevidíte, že mě každé vaše slovo pálí jako roztavené olovo?“
„Tehdy jsem sebrala všechny síly,“ pokračovala milady, „a říkala jsem si, že nadešla hodina pomsty či spíše spravedlivé odplaty. Cítila jsem se jako druhá Judita. Plně jsem se soustředila, nůž jsem svírala v ruce, a když jsem viděla svůdce vedle sebe, jak se snaží rozpjatýma rukama uchopit svou oběť, bodla jsem ho s výkřikem nejvyššího zoufalství a bolesti do prsou. On však, bídák, s tím počítal a prsa měl chráněná kroužkovou drátěnou košilí, po níž se nůž smekl.
‚Ale, ale,‘ vykřikl, uchopil mě za paže a vytrhl mi z ruky zbraň, která mi tak špatně posloužila, ‚tak vy mě chcete zabít, moje krásná puritánko? To už není jen nenávist, to je nevděk! Jen se pěkně uklidněte, krásko! Domníval jsem se, že jste se už obměkčila. Nepatřím k tyranům, kteří si drží ženy násilím. Při své obvyklé samolibosti jsem nechtěl věřit, že mě nemilujete, ale teď jsem o tom přesvědčen. Zítra tedy budete volná.‘
Měla jsem jediné přání, aby mě usmrtil. ‚Dejte si pozor,‘ řekla jsem mu, ‚protože dostanu-li se na svobodu, bude to znamenat vaši hanbu. Ano, jakmile odtud vyjdu, povím všechno, řeknu, jakého násilí jste se vůči mně dopustil, jak jste mě věznil. Odhalím všem pravdu o tomhle doupěti neřesti. Jste sice vysoce postavený, milorde, ale třeste se! Nad vámi je ještě král a nad králem Bůh!‘
Ať se můj trapič sebevíce ovládal, nedokázal potlačit výbuch hněvu. Neviděla jsem mu do tváře, ale cítila jsem, jak se mu zachvěla paže, na níž spočívala moje ruka.
‚V tom případě odtud nevyjdete!‘ odpověděl.
‚Pak tedy se stane tato mučírna také mým hrobem,‘ volala jsem. ‚Zemřu zde a uvidíte, zda žalující přízrak mrtvého není ještě strašnější, než živý člověk, který vyhrožuje.‘
‚Nenechám vám žádnou zbraň.‘
‚Existuje zbraň, kterou může v zoufalství vždycky použít každá živá bytost, jež má k tomu odvahu. Zemřu hladem.‘
‚Podívejte se,‘ řekl ten bídák, ‚nebylo by lepší smířit se, než spolu vést takovouhle válku? Pustím vás hned teď na svobodu, prohlásím vás za vtělenou ctnost a označím vás za anglickou Lukrécii.‘
‚A já rozhlásím, že jste Sextus [Sextus, syn posledního římského krále Lucia Tarquinia Superba, jenž vládl v letech 534-509 př. Kr., znásilnil Římanku Lukrécii, která poté spáchala sebevraždu. Sextův zločin vyvolal vzbouření, při němž římský lid svrhl krále a nastolil republiku. Pozn. překl.],‘ obviním vás před lidmi, jako jsem vás už obvinila před Bohem, a když bude třeba, zpečetím jako Lukrécie svou žalobu na vás vlastní krví.‘
‚V tom případě,‘ řekl můj svůdce výsměšně, je to něco jiného. Nakonec vám tady bude docela dobře, nic vám nebude chybět – a když umřete hlady, bude to vaše chyba.‘ S těmi slovy odešel. Slyšela jsem, že se otevřely a opět zavřely dveře. Byla jsem úplně zmožená – přiznávám se, že ne tolik bolestí, jako především hanbou proto, že jsem se nepomstila.
Můj věznitel dodržel slib. Celý den a příští noc jsem ho nespatřila. Také já jsem držela dané slovo – nejedla jsem ani nepila, a byla jsem rozhodnutá zemřít hladem. Celý den a noc jsem strávila v modlitbách a doufala jsem, že mi Bůh promine sebevraždu.
Příští noc se dveře mého pokoje otevřely. Ležela jsem na podlaze, protože mě již začínaly opouštět síly. Při zaskřípění veřejí jsem se opřela jednou rukou a nazdvihla jsem se.
‚Tak co?‘ ozval se hlas, který mi zněl příliš hrozně, než abych ho nepoznala. ‚Tak co? Už jste se umoudřila a jste ochotná vykoupit si volnost pouhým slibem mlčení? Podívejte se, já jsem snášenlivý, a ačkoli nemám puritány v lásce, jsem k nim spravedlivý, právě tak jako k puritánkám, když jsou hezké. Odpřisáhněte tedy na kříž, že budete mlčet – víc od vás nežádám!‘
‚Cože? Mám přísahat na kříž?‘ vykřikla jsem a přitom jsem vstala, protože onen nenáviděný hlas mi vrátil síly.
‚Přísahám na kříž, že mi žádný slib, žádná hrozba a žádné mučení nezavřou ústa. Ve jménu kříže přísahám, že o vás všude rozhlásím, že jste vrah, svůdce a zbabělec. Přísahám na kříž, že jestli odtud někdy vyjdu, svolám na vás pomstu celého lidského rodu!‘
‚Tak už dost! Mějte se na pozoru!‘ ozval se můj žalářník tak hrozivým tónem, jaký jsem v jeho hlasu dosud neslyšela.
‚Mám ještě jeden prostředek, jehož použiji pouze v krajním případě, a jímž vám zavřu ústa, nebo přinejmenším zabráním tomu, aby lidé uvěřili jedinému slovu, které pronesete.‘
Sebrala jsem všechny síly, abych na jeho pohrůžku reagovala výbuchem smíchu. Teď viděl, že je mezi námi neúprosná válka na život a na smrt.
‚Dobře poslouchejte,‘ řekl, ‚dávám vám na rozmyšlenou zbytek dnešní noci a celý zítřek. Uvažte to! Slibte, že budete mlčet, a zahrnu vás bohatstvím, úctou a poctami. Jestli mi však budete hrozit prozrazením, odsoudím vás k potupě.‘
‚Cože? Vy?‘ zvolala jsem.
‚Ano, já!‘ odpověděl.
‚Nechte mě už na pokoji,‘ vykřikla jsem, ‚a odejděte, jestli nechcete, abych si roztříštila hlavu o stěnu.‘
‚Dobrá,‘ odpověděl, ‚jak si přejete. Tak tedy na shledanou zítra!‘
‚Tak tedy zítra!‘ opakovala jsem, klesla na podlahu a v zuřivosti jsem rvala koberec.“
Felton se opíral o skříň a milady s ďábelskou radostí zjišťovala, že ho opustí síly snad ještě před skončením jejího vyprávění.

LVII Jako v klasické tragédii

Po okamžiku ticha, jehož milady využila k tomu, aby zkoumavě pohlédla na mladého muže, který jí napjatě naslouchal, pokračovala: „Už téměř tři dny jsem nic nejedla ani nepila a bylo mi velice zle. Někdy jsem měla pocit, že mi něco tíží

hlavu a zamlžuje zrak. Bylo to blouznění.
Když nastal večer, byla jsem tak slabá, že jsem každou chvíli omdlévala. Pokaždé, když jsem ztrácela vědomí, děkovala jsem Bohu, protože jsem se domnívala, že umírám. Právě ve chvíli, kdy jsem tak jednou upadala do bezvědomí, zaslechla jsem, že se otevírají dveře a hrůza mě vrátila k životu.
Vešel můj trýznitel v doprovodu jakéhosi zamaskovaného muže. Sám měl rovněž na tváři škrabošku, ale poznala jsem jeho krok a velkopanský postoj, který mu na neštěstí pro lidstvo propůjčilo samo peklo.
‚Tak co?' obrátil se na mne s otázkou: ‚Už jste se rozhodla slíbit pod přísahou to, oč jsem vás žádal?'
‚Sám jste řekl,' odpověděla jsem mu, ‚že puritáni jsou zatvrzelí a své slovo neruší. Slyšel jste, co jsem vám pověděla, že vás na tomto světě poženu před soud lidí, a na nebesích vás obžaluji před soudnou stolicí boží.'
‚Vy tedy odmítáte?'
‚Přísahám před Bohem, který mě slyší, že budu volat celý svět za svědka vašeho zločinu až do chvíle, než naleznu mstitele.'
‚Jste nevěstka,' zaburácel hromovým hlasem, ‚a stihne vás trest nevěstek. Až uvidí svět, jehož se budete dovolávat, že jste ocejchovaná, pokuste se přesvědčit ho, že jste se ničím neprovinila, ani nejste šílená!'
Po těch slovech řekl muži, který ho provázel: ‚Konej svou povinnost, kate!'"
„Ach, jeho jméno! Povězte mi jeho jméno!" zvolal Felton.
„Křičela jsem a bránila jsem se, protože jsem začínala chápat, že mě má stihnout něco horšího než smrt. Kat se mě chopil, povalil mě na podlahu a sevřel mě, že jsem se nemohla ani pohnout. Dusila jsem se vzlyky, téměř jsem ztratila vědomí a vzývala jsem Boha, který mě však nevyslyšel. Najednou jsem strašlivě vykřikla bolestí a hanbou, protože mi kat přitiskl na rameno do ruda rozpálené značkovací železo."
Felton zasténal.
„Jen se podívejte," pokračovala milady a vztyčila se velebně jako královna, „podívejte se, jaká další muka si vymysleli k týrání nevinné mladé dívky, která se stala obětí krutého zločince! Naučte se poznávat srdce lidí a od této chvíle se nedejte tak snadno zneužít jako nástroj jejich nespravedlivé mstivosti!"
S těmi slovy si prudkým pohybem rozhalila šaty, roztrhla jemnou látku, která jí zakrývala ňadra a s ruměncem předstíraného rozhořčení a falešného studu ukázala mladému muži nesmazatelný cejch, který hyzdil její krásné rameno.
„To je ale přece lilie!" zvolal Felton.
„Právě to je ta hanebnost," vysvětlovala milady. „Kdyby použili anglického znaku, museli by prokázat, který tribunál mě k tomu odsoudil, a já bych se obrátila na všechny soudy celého království, ale s francouzským cejchem to bylo jednodušší a spolehlivější."
To už bylo na Feltona příliš. Pod vlivem tohoto poznání zbledl, strnul a současně byl oslněn úžasnou krásou ženy, jež se před ním odhalovala s nestoudností, kterou považoval za vznešenou. Padl před ní na kolena tak, jako poklekávali první křesťané před nevinnými svatými mučednicemi, které byly pronásledovány císaři a předhazovány v cirku krvežíznivé chlípné chátře. Znamení hanby už nevnímal, a oči měl jen pro krásu.
„Odpusťte mi, odpusťte," volal. „Proboha mi odpusťte!"
Milady přitom četla v jeho očích vyznání lásky.
„Co vám mám odpustit?" zeptala se.
„Odpusťte mi, že jsem se spojil s těmi, kdo vás týrají!"
Milady mu podala ruku, kterou Felton pokryl polibky se slovy: „Jak jste krásná! Jak jste mladá!"
Milady se na něj podívala pohledem, který dokáže učinit otroka králem.
Protože byl Felton puritán, pustil její ruku a začal jí líbat nohy. To už nebyla láska, nýbrž zbožňování.
Když chvíle vytržení pominula, milady předstírala, že opět nabyla své chladnokrevnosti, která ji však ve skutečnosti vůbec neopustila. Cudně si opět zahalila své vnady, které skrývala před Feltonem jen proto, aby vybičovala jeho touhu.
„A teď," naléhal Felton, „teď už vás žádám jen o jediné – o jméno toho, kdo je tím pravým vaším katem, protože ten druhý byl pouze nástrojem."
„Copak je třeba, můj bratře, abych ti říkala jeho jméno? To jsi ho ještě sám neuhodl?"
„Cože?" vyrazil ze sebe Felton. „On, zase on? Stále jen on! Tím pravým viníkem tedy je…"
„Tím pravým viníkem je ten, který pustoší Anglii, pronásleduje pravé věřící, ten, který oloupil o čest tolik žen, který pro rozmar svého zvrhlého srdce chystá se prolít tolik krve lidí dvou říší, ten, jenž dnes pomáhá protestantům, ale zítra je zradí…"
„Buckingham! To je přece Buckingham!" vykřikl zoufale Felton. Milady si skryla tvář do dlaní, jako by nemohla snést hanbu, kterou jí toto jméno připomínalo.
„Tak tedy Buckingham je katem této andělské bytosti?" pokračoval Felton. „A ty, Bože můj, jsi ho nespálil bleskem, dopustil jsi, aby zůstal ke zkáze všech nás vznešeným, uctívaným a mocným!"
„Bůh opouští toho, kdo se sám nepřičiní," poznamenala milady.
„Určitě však pro něj chystá trest, který je vyhrazen proklatcům," pokračoval Felton ve vzrůstajícím vytržení, „a chce, aby pozemská pomsta předešla odplatu nebeskou!"
„Jenže lidé se ho bojí a nic mu neudělají."
„Já se ho ale nebojím," vyhrkl nenávistně Felton, „já se ho nebojím a neušetřím ho!"
Při těch slovech pocítila milady ďábelskou radost.
„Jak se však do toho všeho dostal lord Winter, můj ochránce, můj otec?" ptal se dál Felton.
„Teď dobře poslouchejte, Feltone," odvětila milady. „Kromě podlých a opovrženíhodných lidí jsou také osoby velkodušné a vznešené. Měla jsem snoubence, kterého jsem milovala, a on miloval mě. Byl to muž šlechetného srdce,

jako jste vy. Šla jsem za ním a všechno jsem mu pověděla. Protože mě znal, ani na okamžik nezapochyboval. Byl to velmož, po všech stránkách rovný Buckinghamovi. Neřekl ani slovo, připjal si kord, zahalil se do pláště a vydal se do Buckinghamského paláce.“
„Ano, rozumím,“ řekl Felton, „i když na takové lidi je vhodnější dýka než kord.“
„Buckingham však den předtím odjel jako vyslanec do Španělska, aby tam požádal o ruku infantky pro krále Karla I., který tehdy byl ještě waleským princem. (Od roku 1301 titul následníka anglického, po roce 1707 britského trůnu. Pozn. překl.). Proto se můj snoubenec vrátil.
‚Podívejte se,‘ řekl mi, ‚ten člověk odcestoval, a proto prozatím unikl mé pomstě. My však uzavřeme řádný sňatek a pak už se spolehněte, že lord Winter dokáže uhájit svou vlastní čest i čest své manželky.‘“
„Cože? Lord Winter?“ zvolal Felton.
„Ano, lord Winter,“ přitakala milady. „A teď už určitě všechno chápete, že? Buckingham zůstal mimo Anglii déle než rok. Týden před jeho návratem lord Winter náhle zemřel a já jsem se stala jeho jedinou dědičkou. Kdo má na svědomí jeho smrt? Vševědoucí Bůh to určitě ví – já nikoho neobviňuji…“
„To je hrůza! To je strašné!“ zasténal Felton.
„Lord Winter zemřel, aniž cokoli řekl svému bratrovi. Strašlivé tajemství zůstalo skryto přede všemi až do chvíle, kdy dopadlo na viníkovu hlavu jako blesk z čistého nebe. Váš ochránce viděl s nelibostí sňatek svého staršího bratra s nemajetnou dívkou. Cítila jsem, že od muže, který byl zklamán ve svých nadějích na dědictví po bratru, nemohu očekávat žádnou podporu. Odjela jsem proto do Francie a byla jsem rozhodnutá zůstat tam nadosmrti. Jenže celé moje jmění je v Anglii, a když válka přerušila veškeré spojení, začala jsem pociťovat nedostatek prostředků. Proto jsem byla nucena vrátit se sem – a před šesti dny jsem připlula do Portsmouthu.“
„A co se dělo pak?“ zeptal se Felton.
„Co se dělo? Buckingham se zřejmě dověděl o mém příjezdu, sdělil to lordu Winterovi, který už byl proti mně tak jako tak zaujatý, a řekl mu, že jsem nevěstka ocejchovaná znamením hanby. Čistý a ušlechtilý můj manžel už nežije a nemůže se mě zastat. Lord Winter uvěřil všemu, co mu napovídali – tím spíše, že tomu chtěl uvěřit. Dal mě zadržet, zavezl mě sem a svěřil mě pod váš dohled. Ostatní víte – pozítří mě vyhostí, pošle mě do vyhnanství, pozítří mě zařadí mezi zločineckou chátru. Spiknutí je zosnováno jaksepatří! Je to pečlivě připravený komplot a moje čest v něm nemůže obstát. Vidíte, Feltone, že musím zemřít. Tak mi dejte ten nůž, Feltone!“
Při těch slovech se milady zatvářila, jako by byla u konce sil a skácela se ochable a bezmocně do náručí mladého důstojníka. Ten byl doslova opilý láskou, hněvem a dosud nepoznanou rozkoší. Přitiskl si milady na hruď a zimničně se chvěl vlivem dechu jejích překrásných úst a opojený dotykem jejích dmoucích se ňader.
„Ne, ne!“ volal. „Ty nezemřeš, ale budeš žít – volná a čistá, abys zvítězila nad svými nepřáteli!“
Milady ho jemně odstrčila rukou, ale nepřestávala ho vábit pohledem. Felton ji sevřel do náručí a vzýval ji jako božstvo.
„Ó, chci zemřít, chci zemřít!“ řekla zastřeným hlasem a přivřela přitom oči. „Raději smrt než zneuctění! Feltone, bratře můj, příteli, zapřísahám tě!“
„Ne!“ odporoval Felton. „Ne, ty budeš žít – a budeš pomstěna!“
„Říkám ti, Feltone, že přináším neštěstí všemu svému okolí. Odejdi ode mne, Feltone! Nech mě zemřít!“
„Tak tedy zemřeme spolu!“ vykřikl Felton a vášnivě přitiskl rty na ústa zajatkyně.
V tom okamžiku se ozvalo několikeré zabušení na dveře. Tentokrát milady odstrčila Feltona doopravdy.
„Proboha,“ zašeptala, „někdo nás poslouchal a jdou sem. To je konec, jsme ztraceni!“
„Ale ne, nejsme. To jen strážný mě upozorňuje, že přichází nová směna.“
„Tak běžte ke dveřím a otevřte!“
Felton beze slova poslechl – milady už opanovala všechno jeho myšlení, celou jeho duši.
Když otevřel, ocitl se tváří v tvář četaři, který velel hlídce. Na dotaz, co se děje, odpověděl strážný:
„Řekl jste mi, abych v případě, že uslyším volání o pomoc, otevřel dveře, ale zapomněl jste mi tady nechat klíče. Když jsem vás slyšel křičet, a nerozuměl jsem vašim slovům, chtěl jsem otevřít, ale protože byly dveře zamčené zevnitř, zavolal jsem četaře.“
„A já jsem se dostavil,“ ohlásil četař.
Felton byl úplně zmatený, téměř šílený a stál neschopen slova. Milady pochopila, že musí zachránit situaci. Rozběhla se ke stolu, uchopila nůž, který tam Felton nechal ležet a zvolala:
„Jakým právem mi chcete zabránit zemřít?“
„Proboha!“ vykřikl Felton při pohledu na blyštící se nůž v miladině ruce.
V tom okamžiku zazněl z chodby výbuch ironického smíchu. Na prahu stál v nočním oděvu a s kordem pod paždím baron, kterého tam přilákal hluk.
„Ale, ale, tak už tu máme poslední dějství tragédie!“ řekl. „Vidíte, Feltone, drama prošlo všemi fázemi, jak jsem předpověděl. Buďte ale klidný – krev tady nepoteče!“
Milady bylo zřejmé, že je s ní konec, jestliže okamžitě nepodá Feltonovi přesvědčivý důkaz své odvahy. Proto bez váhání zvolala:
„Mýlíte se, milorde. Krev poteče – a nechť padne na ty, kdo ji prolili!“
Felton zoufale vykřikl a vrhl se k ní. Bylo však už pozdě, protože se mezitím stačila bodnout. Naštěstí, či spíše díky miladině šikovnosti, narazila čepel nože na kovovou výztuhu šněrovačky, kterou tehdy s oblibou nosily ženy na ochranu poprsí, smekl se po ní, roztrhl šaty a šikmo pronikl mezi svalstvo a žebra. Přesto se na šatech v okamžiku objevily krvavé skvrny. Milady se skácela naznak a zdálo se, že omdlela. Felton jí vytrhl nůž z rány a tragickým tónem řekl:

„Podívejte se, milorde, tuhle ženu jsem měl střežit, a ona se zabila!“
„Jen buďte klidný, Feltone,“ upokojoval ho lord Winter. „Ta není mrtvá, démoni tak snadno neumírají! Nemějte starosti, jděte a počkejte na mne v mém pokoji!“
„Ale, milorde…“
„Už jděte, poroučím vám to!“
Po tomto výslovném rozkazu svého nadřízeného Felton poslechl, ale při odchodu ukryl nůž pod kabátcem na prsou. Lord Winter se spokojil tím, že zavolal ženu, která jeho švagrové posluhovala, a když přišla, předal milady, jež byla dosud v bezvědomí, do její péče a nechal je o samotě. Pro případ, že by snad bylo miladino zranění přece jen vážné, neprodleně vyslal jízdního posla pro lékaře.

LVIII Útěk

Jak lord Winter předpokládal, zjistilo se, že miladino zranění není nebezpečné. Však také sotva osaměla se ženou, kterou dal baron zavolat a jež se snažila rychle ji svléknout, otevřela milady oči. Musela ovšem předstírat slabost a bolesti, což ovšem pro komediantku jejího ražení nebylo nijak těžké. Zmátla ubohou ženu do té míry, že se dotyčná rozhodla bdít u ní celou noc. Ženina přítomnost však milady nebránila v přemýšlení.
Teď už bylo jisté, že Feltona získala, že je Felton její. Kdyby se nyní snesl sám anděl s nebe, aby mu na milady žaloval, považoval by ho Felton v současném duševním rozpoložení za posla pekel.
Při tomto pomyšlení se milady usmívala, protože teď byl Felton její jedinou nadějí, jediným nástrojem spásy. Lord Winter ho však mohl začít podezírat a sám Felton mohl být nyní pod dohledem.
Kolem čtvrté odpoledne přišel lékař. Od doby, kdy se milady bodla, se však její rána již zavřela, takže nemohl přesně zjistit ani její směr, ani hloubku. Pouze podle tepu zjistil, že stav raněné není nijak vážný.
Ráno poslala milady pod záminkou, že v noci nespala a potřebuje si odpočinout, pryč ženu, která ji obsluhovala. Doufala, že až jí přinesou snídani, přijde Felton, ale ten se neobjevil. Splnily se snad její obavy? Nechá ji Felton, když upadl u barona v podezření, v rozhodující chvíli na holičkách. Zbýval jí už jediný den. Lord Winter jí oznámil, že ji pošle na loď třiadvacátého srpna – a už bylo ráno dvaadvacátého. Přesto čekala poměrně trpělivě až do oběda. Ačkoli ráno nic nesnědla, přinesli jí oběd v obvyklý čas. Přitom s hrůzou zjistila, že vojáci, kteří ji střeží, mají jiné stejnokroje než dříve. Tehdy se odvážila položit otázku, co se stalo s Feltonem. Odpověděli jí, že před hodinou nasedl na koně a odjel. Na další dotaz, zda je baron dosud v zámku, voják odpověděl, že ano. Dodal, že má příkaz upozornit ho, kdyby s ním chtěla vězenkyně mluvit. Odpověděla mu, že nyní je příliš zesláblá a má jediné přání být sama. Poté voják odešel a nechal stůl s obědem v místnosti.
Tehdy si milady uvědomila, že Felton byl odstraněn a námořníci vystřídáni, což znamená, že ztratil baronovu důvěru. To byla pro ni poslední rána.
Když osaměla, vstala. Postel, na níž z opatrnosti ležela, aby jí věřili, že je vážně poraněná, pálila ji jako rozžhavená plotna. Pohledem na dveře zjistila, že baron dal zatlouci okénko prknem – zřejmě se obával, že by mohla oním otvorem nějakým ďábelským způsobem svádět strážce.
Milady přijala toto opatření s potěšením. Teď mohla popustit uzdu hnutím své mysli bez obav, že ji zvenčí pozorují. Pobíhala po pokoji jako šílená, nebo jako tygřice uvězněná v železné kleci. Kdyby jí nechali nůž, nepomýšlela by již na sebevraždu, nýbrž na zavraždění svého švagra.
O šesté večer přišel lord Winter. Byl po zuby ozbrojený. Z tohoto muže, kterého milady až dosud považovala za nepříliš bystrého, stal se obdivuhodný žalářník. Zdálo se, že všechno předvídá, všechno uhodne a všemu dokáže předcházet. Jediný pohled na milady mu stačil k zjištění, co se děje v její duši.
„Tak dnes ještě mě nezabijete,“ řekl jí, „protože za prvé nemáte žádnou zbraň a za druhé já si dávám dobrý pozor. Začala jste kazit chudáka mého Feltona – už zakusil váš ďábelský vliv. Já ho však chci zachránit, a proto již vás nespatří – už je všemu konec. Seberte si své saky paky – zítra odjedete! Určil jsem vaše odplutí na čtyřiadvacátého, ale pak jsem si řekl, že čím dříve to bude odbyté, tím lépe. Zítra v poledne budu mít rozkaz k vaší deportaci podepsaný Buckinghamem. Jestli promluvíte třebas jen slovíčko na kohokoli, dokud nebudete na lodi, vpálí vám můj poddůstojník kulku do hlavy – dal jsem mu k tomu rozkaz. Jestli pak na lodi s někým promluvíte dříve, než vám to dovolí kapitán, dá vás hodit přes palubu – takový má pokyn. To je pro dnešek všechno, co jsem vám chtěl říci. Tak na shledanou. Zítra se přijdu s vámi rozloučit!“ S těmi slovy baron odešel.
Celou tuto výhružnou tirádu vyslechla milady s opovržlivým úsměvem na rtech, ale v duchu zuřila.
Když jí přinesli večeři, pomyslila si, že se potřebuje posilnit. Nevěděla, co se může stát během nadcházející noci, která bude zřejmě bouřlivá. Na obloze se hrozivě kupily těžké mraky a v dálce ohlašovaly blesky blížící se bouři. Ta se rozpoutala kolem desáté hodiny a milady pociťovala zadostiučinění nad tím, že příroda sdílí zmatek a vzrušení panující v její duši. Hrom burácel v ovzduší jako vztek v její mysli. Měla dojem, že poryvy větru jí ovívají čelo stejně jako koruny stromů, jimž ohýbaly větve a rvaly listí. Vztekle skučela jako venku vichřice a její hlas zanikal v mohutném řevu přírody, která rovněž jako by zoufale sténala.
Náhle zaslechla klepání na okno a v záři blesku spatřila za mřížemi mužskou tvář. Vrhla se k oknu a otevřela je.
„Felton!“ vykřikla. „Jsem zachráněná!“
„Ano,“ ozval se Felton, „ale ticho, buďte potichu! Potřebuji chvíli času na přepilování mříží vašeho okna. Hlídejte, jestli vás nepozorují okénkem!“
„Ach, to je důkaz, že Bůh je s námi, Feltone!“ odpověděla milady. „Zatloukli okénko prknem!“
„To je dobře, Bůh je pomátl na rozumu,“ dodal Felton.
„Co však mám dělat já?“ zeptala se milady.

„Nic, vůbec nic, jen zavřete okno. Lehněte si, anebo se aspoň uložte úplně oblečená do postele! Až budu hotov, zaklepu na okno. Budete však schopná odejít se mnou?“
„Ale ovšem!“
„A co vaše poranění?“
„Bolí, ale v chůzi mi nevadí.“
„Buďte tedy připravená na první znamení!“
Milady zavřela okno, zhasla lampu, a jak jí doporučil Felton, šla se schoulit do postele. Mezi sténáním bouře slyšela skřípění pilníku na prutech mříží a při každém zablesknutí viděla za oknem Feltonův stín.
Bez dechu, v hrůze strávila celou hodinu. Při každém pohybu, který se ozval z chodby, zkrápěl jí čelo studený pot a srdce se jí sevřelo děsivou úzkostí. Jsou hodiny, které trvají celé roky.
Po hodině Felton znovu zaklepal. Milady vyskočila z postele a běžela otevřít okno. Nejméně dva pruty mříže byly upilované, takže vznikl otvor, kterým se mohl protáhnout člověk.
„Jste připravená?“ zeptal se Felton.
„Ano, mám si vzít něco s sebou?“
„Jen zlato, jestli nějaké máte!“
„Ano, bohudík mi nechali všechno, co jsem měla.“
„To je výborné, protože já jsem vydal všechny své peníze za pronájem lodi.“
„Tady si to vemte!“ řekla milady a podala Feltonovi měšec plný zlatých mincí.
Felton peníze přijal a hodil je k patě zdi.
„Teď pojďte vy!“
„Ano, už jdu.“
Milady si stoupla na křeslo, vysunula se z okna a spatřila mladého důstojníka zavěšeného na provazovém žebříku nad temnou hlubinou. Záchvěv strachu jí poprvé připomněl, že je žena. Hloubka ji děsila.
„To jsem tušil,“ řekl Felton.
„To nic,“ ozvala se milady. „To nevadí, polezu se zavřenýma očima.“
„Důvěřujete mi?“ zeptal se Felton.
„Vy se ještě ptáte?“
„Natáhněte ke mně obě paže a dejte je křížem přes sebe – ano, tak je to dobré,“ řekl Felton, svázal jí zápěstí kapesníkem a přes něj provazem.
„Co to děláte?“ zeptala se překvapeně milady.
„Dejte mi paže kolem krku a ničeho se nebojte!“
„Se mnou ale ztratíte rovnováhu a zabijeme se oba!“
„Jen klid, nebojte se, jsem námořník.“
Protože neměli ani okamžik nazbyt, zavěsila se milady pažemi Feltonovi kolem krku a dala se jím vytáhnout z okna.
Felton začal zvolna sestupovat z jednoho příčle na druhý. Přes tíhu obou těl zmítala jimi vichřice ze strany na stranu.
Náhle zůstal Felton viset bez hnutí na místě.
„Co se děje?“ zeptala se milady.
„Ticho! Slyším kroky.“
„To už nás zpozorovali!“
Na několik okamžiků se rozhostilo ticho.
„Ne,“ ozval se konečně Felton. „Nic to není.“
„Co je to ale za hluk?“
„Kroky hlídky.“
„Kudy vede její obchůzka?“
„Přímo pod námi.“
„To nás objeví.“
„Ne, neobjeví nás, jestli se nebude blýskat.“
„Narazí ale na dolní konec žebříku.“
„Ten naštěstí končí šest stop nad zemí.“
„Panebože, už jsou tu!“
„Ticho!“ Oba zůstali nehybně a bez dechu viset na žebříku dvacet stop nad zemí, zatímco smějící a bavící se vojáci procházeli pod nimi. Pro uprchlíky to byla strašlivá chvilka.
Hlídka však prošla bez zastavení. Bylo slyšet vzdalující se kroky a také zvuk hlasů slábl.
„Tak teď už jsme zachráněni,“ řekl s úlevou Felton.
Milady zhluboka vzdechla a omdlela.
Felton slézal dál. Když dospěl na konec žebříku a nenahmátl již další příčel, zavěsil se za ruce a nohama se dotkl země. Sklonil se, sebral měšec se zlaťáky a vzal ho do zubů. Pak uchopil milady do náručí a rychle odcházel na opačnou stranu, než šla hlídka.
Brzy sešel z pěšiny vyšlapané strážemi, sestoupil mezi skalisky k mořskému břehu a krátce písknul. Ozval se podobný signál a po pěti minutách se ze tmy vynořil člun obsazený čtyřmi muži.
Člun připlul blíže, ale pro malou hloubku nemohl přirazit až k samému břehu. Protože Felton nechtěl nikomu svěřit své vzácné břímě, vešel s milady v náručí po pás do vody. Naštěstí začínala bouře utichat, avšak moře bylo stále ještě značně rozbouřené a člun se zmítal na vlnách jako ořechová skořápka.
„K šalupě!“ zavelel Felton. „A veslujte rychle!“

Čtyři muži se opřeli do vesel, která však pro vysoké vlny příliš nezabírala. Přesto všechno se vzdalovali od zámku, což bylo to hlavní. Noc byla úplně temná a ze člunu již téměř neviděli břeh, což znamenalo, že tím spíš se nedá ze břehu rozeznat člun. Na vlnách se houpal temný předmět – byla to šalupa. Zatímco člun plul poháněn čtyřmi veslaři, kteří se činili ze všech sil, Felton rozvazoval nejprve provaz a poté šátek, kterými měla milady svázané ruce. Když jí je uvolnil, stříkl jí do tváře vodu.
Milady vzdychla a otevřela oči.
„Kde to jsem?“ ozvala se.
„Jste zachráněná,“ odpověděl mladý důstojník.
„Jsem zachráněná! Na svobodě!“ zvolala milady. „Ano, tady vidím nebe a moře! Vzduch, který dýchám, je vzduch svobody! Díky vám, Feltone, děkuji!“
Po těch slovech ji Felton přivinul k srdci.
„Co se mi to ale stalo s rukama? Mám pocit, jako by mi někdo rozmačkal zápěstí ve svěráku.“ Zvedla ruce a skutečně měla zápěstí pohmožděná.
„Máte pravdu, bohužel,“ řekl Felton a soustrastně se zadíval na její krásné ruce.
„To ale nic není, to nevadí,“ pokračovala milady. „Už si vzpomínám.“ Po těch slovech se pátravě rozhlédla kolem sebe.
„Je to tady,“ upokojil ji Felton a mírně kopl do měšce se zlatem, který ležel na podlaze člunu. Přibližovali se k šalupě, kormidelník z člunu zavolal a ze šalupy se ozvala odpověď.
„Co je to za loď?“ zeptala se milady.
„Tu jsem najal pro vás.“
„Kam mě odveze?“
„Kam budete chtít, ale nejdříve vysadíte mě v Portsmouthu.“
„Co budete v Portsmouthu dělat?“
„Plnit rozkaz lorda Wintera,“ odpověděl s chmurným úsměvem Felton.
„Jaký rozkaz?“ zvídala milady.
„Copak nechápete?“ odpověděl otázkou Felton.
„Ne, nechápu, vysvětlete mi to, prosím vás.“
„Protože mi lord Winter už nedůvěřoval, chtěl vás hlídat sám, a mě poslal za sebe k Buckinghamovi, abych dal podepsat příkaz k vaší deportaci.“
„Když vám nedůvěřoval, jak je možné, že vám svěřil ten příkaz?“ pátrala milady.
„Copak mohl předpokládat, že vím, co nesu?“
„To je pravda. Tak vy cestujete do Portsmouthu?“
„Nesmím ztrácet čas, protože zítra, 23. srpna, odpluje Buckingham s loďstvem.“
„Cože? Zítra odplouvá? A kam?“
„Do La Rochelle.“
„Nesmí odplout!“ vykřikla milady, kterou na okamžik opustilo obvyklé sebeovládání.
„Buďte klidná,“ řekl Felton. „Neodpluje tam!“
Milady se zachvěla radostí, protože na dně Feltonovy duše vyčetla ortel smrti pro Buckinghama.
„Feltone,“ ozvala se rozechvěle, „jste velikán jako Juda Makabejský [Juda Makabejský žil v druhém století před Kristem. Byl vůdčí osobností úspěšného vlasteneckého povstání Židů proti politice pořečťování Judska (jižní Palestiny) vládci říše Seleukovců, konkrétně Antiochem IV. Epifanem. Pozn. překl.]. Jestli zahynete, zemřu s vámi. Víc vám nemám co říci.“
„Tiše!“ poručil Felton. „Jsme na místě.“
V té chvíli přirazil člun k šalupě. První vystoupil na žebřík Felton a podal ruku milady, kterou podpírali námořníci, protože moře bylo pořád ještě silně rozbouřené. Za okamžik byli na palubě.
„Kapitáne,“ řekl Felton, „tady je osoba, o které jsem s vámi hovořil. Vaším úkolem je dopravit ji bez úhony do Francie.“
„Ano, vím – za tisíc pistolí,“ přitakal kapitán.
„Pět set už jsem vám dal,“ podotkl Felton.
„To souhlasí.“
„A tady je druhých pět set,“ dodala milady a sáhla po měšci.
„Ne, teď ještě ne,“ zarazil ji kapitán. „Jsem zvyklý dodržet dané slovo. Jak jsem se dohodl s tímhle mladým mužem, mám těch druhých pět set dostat až po doplutí do přístavu Boulogne.“
„A dostaneme se tam?“
„V úplném pořádku, paní, jako že se jmenuji Jack Buttler,“ ujistil milady kapitán.
„Tak dobrá,“ odpověděla mu milady. „Jestli dodržíte slovo, nedám vám tam pět set, ale celý tisíc pistolí.“
„To je skvělé, krásná dámo,“ zvolal kapitán, „a kéž mi Bůh často posílá takové zákazníky, jako jste vy, Vaše Milosti!“
„Nejdříve nás dovezete, jak jsem se s vámi dohodl, do malé chichesterské zátoky před Portsmouthem,“ připomněl Felton.
Místo odpovědi nařídil kapitán posádce svého plavidla provést příslušný manévr a kolem sedmé ráno spustila šalupa kotvu ve zmíněné zátoce.
Během plavby Felton dopodrobna vylíčil milady, jak namísto aby jel do Londýna, najal loď, jak se vrátil, jak šplhal po zdi pomocí skob, které zatloukal do spár mezi kameny a jak nakonec, když se dostal k mřížím, upevnil na ně provazový žebřík. To další už milady znala.
Milady se nejdříve snažila podněcovat Feltona k uskutečnění jeho úmyslů, ale po prvních jeho slovech poznala, že spíše musí mladého fanatika krotit než popohánět. Dohodli se, že milady počká na Feltona do deseti hodin. Kdyby se

do té doby nevrátil, odpluje sama. Jestli Felton zůstane na svobodě, měli se setkat ve Francii v klášteře karmelitek v Béthune.

LIX Co se dělo v Portsmouthu 23. srpna 1628

Felton se rozloučil s milady políbením ruky, jako když bratr odchází od sestry na obyčejnou procházku. Navenek vypadal klidně jako obvykle, jen v očích se mu objevovaly nezvyklé, jakoby horečnaté záblesky. Čelo měl bledší než jindy, zuby zaťaté a jeho útržkovité, nesouvislé vyjadřování svědčilo o tom, že je plně zaujat nějakými chmurnými myšlenkami. Dokud seděl ve člunu, který ho odvážel ke břehu, nespustil oči z milady, jež ho sledovala zrakem z paluby lodi. Z pronásledování neměli přílišné obavy, protože do miladina pokoje v zámku zpravidla nikdo nevstupoval před devátou hodinou, a ze zámku byly do Londýna tři hodiny cesty.
Felton vystoupil z člunu na břeh, vyběhl po krátkém svahu, otočil se, aby naposledy pozdravil milady, a rozběhl se směrem k městu. Asi po sto krocích už viděl jen vrcholek stožáru šalupy, protože terén se svažoval. Bez meškání pokračoval v cestě k Portsmouthu, jehož věže a domy se rýsovaly v jitřní mlze asi půl míle před ním.
Za městem bylo moře poseté loděmi, jejichž stožáry se houpaly ve větru jako les topolů po opadání listí.
Felton kráčel rychle a v mysli si opakoval všechna pravdivá i nedoložená obvinění vůči oblíbenci králů Jakuba VI. a Karla I., jež se během deseti let asketického rozjímání a dlouhého pobytu mezi puritány nashromáždila v jeho duši. Když porovnával obecně známé nepravosti tohoto ministra, zjevné zločiny, o kterých by se dalo říci, že mají evropský dosah, s osobními a veřejnosti neznámými zločiny, z nichž ho obvinila milady, dospěl Felton k závěru, že ze dvou osobností, jež takto zosobňoval Buckingham, je horší ta, kterou veřejnost nezná.
Feltonova podivná, dosud nepoznaná horoucí láska měla za následek, že viděl všechna obvinění vznášená milady de Winter jako lupou, která dělá z nepatrného mravence strašlivou příšeru.
Rychlost chůze mu stále více uváděla krev do varu. Pomyšlení, že zanechal o samotě a vystavenou kruté pomstě ženu, kterou miloval, či spíše zbožňoval jako světici, spolu s právě prožitým rozrušením a fyzickou únavou přímo nadlidsky vybičovávalo jeho mysl.
Kolem osmé hodiny ranní dorazil do Portsmouthu. Všichni obyvatelé města byli na nohou. Na ulicích i v přístavu vířily bubny a k mořskému břehu pochodovaly jednotky vojska, které se měly nalodit.
Pokrytý prachem a zalitý potem došel Felton k paláci admirality. Jeho tvář, zpravidla velice bledá, uhřátím a hněvem zbrunátněla. Stráž ho nechtěla vpustit, ale Felton si dal zavolat velitele stráže a vytáhl z kapsy dopis.
„Nesu nutné sdělení od lorda Wintera," řekl.
Protože bylo známo, že je lord Winter jedním z nejdůvěrnějších přátel Jeho Milosti, nařídil velitel stráže, aby Feltona, který nadto byl ve stejnokroji námořního důstojníka, vpustili do paláce. Felton tam nedočkavě vběhl.
V okamžiku, když vstupoval do haly, vešel tam zaprášený a udýchaný muž, který zanechal u brány schváceného koně, jenž tam klesl vysílením na kolena. Felton i druhý návštěvník současně oslovili vévodova osobního komorníka Patricka. Felton ohlásil, že přichází od barona Wintera, kdežto neznámý muž nechtěl nikoho jmenovat a tvrdil, že smí prozradit své jméno jen osobně vévodovi. Oba naléhavě požadovali, aby mohli jít první.
Patrick věděl, že lord Winter je s vévodou ve služebním styku a také jeho přítelem, a proto dal přednost muži, který přicházel jeho jménem. Druhý návštěvník byl nucen čekat a bylo na něm vidět, jak těžce nese toto zdržení.
Komorník prošel s Feltonem rozlehlou síní, v níž čekalo poselstvo z La Rochelle vedené panem de Soubise [Benjamin de Roha, seigneur de Soubise byl francouzský válečník narozený v r. 1583 v La Rochelle. Patřil k vůdčím osobnostem protestantů a byl jedním z organizátorů a velitelů obrany svého rodného města proti vojsku krále Ludvíka XIII. Pozn. překl.], a uvedl ho do pracovny, kde vévoda právě dokončoval po lázni ranní toaletu, jíž věnoval, jako vždy, mimořádně velkou péči.
„Je tady poručík Felton od lorda Wintera," ohlásil Patrick.
„Od lorda Wintera?" opakoval Buckingham. „Ať jde dál!"
Felton vstoupil v okamžiku, když vévoda odhodil na pohovku nádherný zlatem vyšívaný župan a oblékal si modrý sametový kabátec bohatě pošitý perlami.
„Proč nepřišel baron osobně?" zeptal se Buckingham. „Čekal jsem ho dnes ráno."
„Uložil mi, abych vyřídil Vaší Milosti jeho hluboké politování, že se nemůže dostavit, protože musí být na stráži v zámku," odpověděl Felton.
„Ano, vím, vzpomínám si," přitakal Buckingham. „Máte tam nějakou zajatkyni."
„Právě o té zajatkyni bych rád s Vaší Milostí hovořil," dodal Felton.
„Tak mluvte!"
„To, co vám chci povědět, smíte slyšet jen vy, milorde."
„Nechte nás o samotě, Patricku," řekl Buckingham komorníkovi. „Zůstaňte ale na doslech zvonku, protože vás budu hned volat."
Patrick odešel.
„Jsme sami, pane," řekl Buckingham. „Mluvte tedy!"
„Milorde," začal Felton, „baron de Winter vás před několika dny písemně žádal o podepsání příkazu k vypovězení jisté Charlotty Backsonové do vyhnanství."
„Ano, pane, a já jsem mu pověděl, ať mi ten příkaz přinese, nebo pošle k podpisu."
„Ten příkaz je tady, milorde."
„Tak ho sem dejte!"
Po těch slovech vzal vévoda z Feltonovy ruky dokument a rychle ho přelétl zrakem. Když se přesvědčil, že je to listina,

o které s ním lord Winter hovořil, rozložil ji na stole, vzal pero a chystal se ji podepsat.
„Promiňte, milorde," ozval se Felton a zadržel tak Buckinghama před podepsáním, „ví však Vaše Milost, že Charlotta Backsonová není pravé jméno té mladé ženy?"
„Ano, pane, vím to," odpověděl vévoda a namočil pero do kalamáře.
„Vaše Milost tedy zná její skutečné jméno?" znovu se ptal Felton strohým tónem.
„Ano, znám," přitakal Buckingham a položil ruku s perem na listinu.
„A Vaše Milost ten příkaz podepíše, přestože zná pravé jméno té ženy?" pokračoval Felton.
„Ovšem," odpověděl vévoda, „a raději bych ho podepsal hned dvakrát."
„Nemohu uvěřit," naléhal dál Felton stále úsečněji přerývaným hlasem, „že Vaše Milost ví, že jde o lady Winterovou…"
„Já to vím velice dobře, ale udivuje mě, že je to jméno známo vám!"
„Vaše Milost podepíše tento příkaz bez výčitek svědomí?"
Buckingham pohlédl na mladého muže zvysoka se slovy:
„Ale, ale, pane, uvědomujete si, že mi tady kladete podivné otázky a myslíte si, že vám na ně musím odpovídat?"
„Jen mi na ně odpovězte, urozený pane!" naléhal Felton. „Situace je vážnější, než si možná myslíte."
Buckinghama napadlo, že mladý muž snad hovoří jménem lorda Wintera a zmírnil tón:
„Podepíšu to bez jakýchkoli výčitek svědomí," řekl, „a baron ví stejně jako já, že milady de Winter je žena, která má na svědomí těžké zločiny, a že pouhým vypovězením do vyhnanství jí vlastně prokazujeme téměř milost." S těmi slovy položil vévoda ruku s perem na dokument.
„Ten příkaz nepodepíšete, milorde!" řekl ostrým tónem Felton a pokročil k vévodovi.
„Já že nepodepíšu? Rád bych věděl, proč?" zeptal se Buckingham.
„Protože všechno důkladně uvážíte a budete k milady spravedlivý."
„Když bude vypovězena do Tyburnu, stane se jí po právu," odpověděl Buckingham. „Milady je hanebnice."
„Milady je anděl, urozený pane, a vy to víte. Požaduji od vás její osvobození!"
„Cože?" zvolal udiveně vévoda. „Zešílel jste, že se odvažujete se mnou takhle mluvit?"
„Promiňte, milorde, mluvím tak, jak mám právo. Nezešílel jsem, a plně se ovládám. Rozmyslete si, co se chystáte učinit, a střežte se překročit meze!"
„Co to povídáte? … Bůh mi odpusť – mám dojem, že mi vyhrožujete."
„Ne, milorde," namítl Felton. „Zatím stále ještě prosím, ale říkám vám, že stačí jediná kapka, aby plná číše přetekla. Pamatujte, že malá chyba dokáže přivolat trest na hlavu toho, který dosud navzdory svým zločinům zůstával ušetřen."
„Pane Feltone," nařídil vévoda, „okamžitě odejdete a budete zatčen!"
„Nikoli, milorde. Vyslechnete mě až do konce! Vy jste tu dívku svedl, znásilnil a zhanobil. Napravte zločiny, jichž jste se na ní dopustil, nechte ji svobodně odejít a nic víc od vás nebudu vyžadovat!"
„Cože? Víc že nebudete vyžadovat?" opakoval Buckingham nevěřícně s důrazem na každé slabice.
„Milorde," pokračoval Felton stále rozhorleněji, „mějte se na pozoru, milorde! Celá Anglie už má vašich nepravostí až po krk. Zneužíval jste královské moci, kterou jste si neprávem téměř přisvojil. Hnusíte se lidem i Bohu, milorde. Bůh vás potrestá později, ale já vás ztrestám už dnes."
„To už je příliš!" zvolal vévoda a vykročil ke dveřím. Felton mu však zastoupil cestu.
„Pokorně váš žádám," řekl vzrušeně, „podepište příkaz k propuštění lady Winterové na svobodu! Uvažte, že je to žena, kterou jste zneuctil!"
„Odejděte, pane," odpověděl Buckingham, „sice zavolám a dám vás uvrhnout do vězení."
„Nezavoláte!" vykřikl Felton a skokem se ocitl mezi vévodou a zvonkem umístěným na stříbrem vykládaném stolku.
„Dejte si pozor, milorde, teď jste v ruku Páně!"
„Snad chcete říci, že v rukou ďábla," řekl vévoda silnějším hlasem, aby někoho upozornil, aniž by volal o pomoc.
„Tady podepište, milorde, že je lady Winterová volná!" naléhal Felton a přisunoval vévodovi dokument.
„Cože? Abych já něco podepsal pod nátlakem? To je vrchol drzosti! Hola, Patricku, pojď sem!"
„Podepište to, milorde!"
„Nepodepíšu! Nikdy!"
„Tak tedy nikdy!" vykřikl Felton.
„Pomoc!" zvolal Buckingham a sáhl po kordu. Felton mu však nedal čas, aby tasil. Pod kabátem na prsou držel připravený nůž, kterým se bodla milady, a jediným skokem se ocitl těsně u vévody.
V tom okamžiku vstoupil Patrick a volal: „Milorde, je zde dopis z Francie!"
„Cože? Z Francie?" vykřikl Buckingham a při myšlence na tu, která mu dopis posílá, zapomněl na všechno ostatní.
Felton využil okamžiku odpoutání vévodovy pozornosti a vrazil mu nůž do boku až po rukojeť.
„Ach, ty zrádče!" zasténal Buckingham. „Ty jsi mě zabil!…"
„Vražda!" křičel Patrick.
Felton se rozhlédl, kudy by mohl uprchnout, a když spatřil volné dveře, vyřítil se do sousední komnaty, kde čekalo, jak jsme se již zmínili, poselstvo z La Rochelle. Proběhl jí a hnal se ke schodišti. Na prvním stupni se však střetl s lordem Winterem. Když baron spatřil Feltona tak bledého, zmateného, zsinalého a potřísněného krví na rukou i v obličeji, chytil ho za hrdlo a volal:
„Já jsem to věděl, uhodl jsem to, ale přicházím o minutu pozdě. To je neštěstí!"
Felton nekladl odpor. Lord Winter ho předal strážím, které ho do obdržení dalších rozkazů odvedly na malou terasu nad mořem. Lord sám se hned řítil do Buckinghamovy pracovny.
Když v předpokoji uslyšel vévodovo volání o pomoc a Patrickův křik muž, s nímž se tam Felton při příchodu setkal,

vběhl okamžitě do pracovny. Vévoda ležel na pohovce a rukou si křečovitě svíral ránu.
„La Porte," řekl zmírajícím hlasem, „přicházíš od ní?"
„Ano, Vaše Milosti," odpověděl věrný služebník Anny Rakouské, „ale asi jdu příliš pozdě."
„Tiše, La Porte! Někdo by vás mohl slyšet. Patricku, nikoho sem nevpouštěj! Ach Bože, už se nedovím, co mi vzkazuje! Umírám!" Po těch slovech ztratil vévoda vědomí.
Mezitím se nahrnuli do Buckinghamovy pracovny lord Winter, členové poselstva z La Rochelle, velitelé vojsk připravených k válečnému tažení a pracovníci Buckinghamova štábu. Všude bylo slyšet zoufalé volání. Zvěst, která vyvolala v paláci pláč a nářek, rychle se rozlétla po celém městě. Výstřel z děla oznámil obyvatelstvu Portsmouthu, že se stalo něco mimořádně vážného a neočekávaného. Lord Winter si rval vlasy.
„Pozdě o minutu!" volal. „O pouhou minutu, ó Bože, Bože můj, to je hrůza!"
V sedm ráno mu totiž přišli oznámit, že z jednoho okna zámku visí provazový žebřík. Okamžitě běžel do miladiny komnaty – našel ji prázdnou, okno otevřené a přepilované mříže. Vzpomněl si na ústní vzkaz d'Artagnanův, který mu vyřídil Planchet, a dostal vážné obavy o vévodu. Rozběhl se do stáje, vyskočil na prvního koně, který mu padl do ruky a aniž by se zdržoval sedláním, hnal se jako zběsilý do vévodova paláce. Tam na dvoře seskočil s koně, běžel po schodech vzhůru a na prvním stupni potkal, jak jsme už řekli, Feltona.
Vévoda ještě žil. Přišel k vědomí, otevřel oči a v srdcích všech svitl záblesk naděje.
„Pánové," vyzval Buckingham všechny přítomné, „nechte mě o samotě s Patrickem a La Portem!" Když spatřil lorda Wintera, řekl mu:
„To jste vy, Wintere? Co jste mi to dnes poslal za divného šílence? Podívejte se, jak mě zřídil!"
„Ach, milorde," zvolal baron, „to si nikdy neodpustím!"
„To bys nejednal správně, milý Wintere," řekl vévoda a podal baronovi ruku. „Neznám nikoho, kdo by stál za to, aby pro něj truchlil někdo druhý po celý život. Ale nech nás o samotě, buď tak laskav!"
Baron odešel se vzlykáním a v pracovně zůstali jen smrtelně zraněný vévoda, La Porte a Patrick. Ostatní sháněli lékaře, ale nemohli ho najít.
„Budete žít, milorde, budete žít!" opakoval posel Anny Rakouské kleče na kolenou u pohovky, na níž ležel raněný.
„Co mi píše?" zeptal se slabým hlasem krví zbrocený Buckingham. Každé slovo o té, kterou miloval, platil přemáháním kruté bolesti. „Co mi píše? Přečti mi její psaní!"
„Ale, milorde," namítl váhavě La Porte.
„Poslechni, La Porte! Copak nevidíš, že nemám času nezbyt?"
La Porte zlomil pečeť, podržel pergamen vévodovi před očima, ale ten se marně snažil přečíst písmo.
„Tak čti, čti přece, já už na to nevidím. Za chvíli možná ani neuslyším a umřel bych, aniž bych se dověděl, co mi píše," poručil vévoda.
Teď už se La Porte nezdráhal a četl:

„Milorde,
při všem, co jsem vaší vinou a pro vás vytrpěla od doby, co vás znám, zapřísahám vás, abyste – jestliže vám záleží na mém klidu – přerušil ty mohutně válečně přípravy proti Francii a zastavil válku, o níž se navenek prohlašuje, že její zjevnou příčinou je náboženství, ale po straně se šeptá, že jejím skrytým důvodem je vaše láska ke mně. Tato válka může přivodit nejen těžké pohromy Francii i Anglii, ale také přinést vám, milorde, neštěstí, které bych si nikdy neodpustila.
Bděte nad svým životem, který je v nebezpečí a který mi bude drahý od chvíle, kdy nebudu nucena vidět ve vás nepřítele.
Vaše oddaná Anna."

Buckingham s vypětím všech sil unikajícího života vyslechl text dopisu, a když skončil, zdálo se, že je trpce zklamán.
„A nemáte mi vyřídit něco ústně, La Porte?" zeptal se.
„Ano, Milosti, královna mi uložila, abych vám řekl, že máte bdít nad svou bezpečností, protože se dověděla, že vás chtějí zavraždit."
„A to je všechno? Víc už nic?" znovu se ptal vévoda.
„Také vám mám sdělit, že vás stále miluje."
„Chvála Bohu," vzdechl Buckingham. „Moje smrt tedy nebude pro ni smrtí cizího člověka…"
La Porte se rozplakal.
„Patricku," obrátil se vévoda na svého komorníka, „přineste mi kazetu, v níž byly briliantové přívěsky!"
Patrick uposlechl a podal Buckinghamovi skříňku, ve které La Porte poznal bývalý majetek královnin.
„Teď mi ještě přineste, Patricku, ten bílý atlasový váček, na němž je perlami vyšitý její monogram!"
Patrick opět splnil vévodovo přání, načež Buckingham pokračoval:
„Podívejte se, La Porte, tohle je to jediné, co jsem od ní měl – tahle stříbrná kazeta a tato dvě písmena. Vrátíte je Jejímu Veličenstvu a jako poslední památku… k tomu přidáte…" Po těch slovech se odmlčel, bloudil zrakem kolem a hledal něco vzácného, co by ještě poslal Anně Rakouské. Zrakem zkaleným předsmrtnou agónií však už nenašel nic jiného než nůž, který vypadl Feltonovi z ruky a byl potřísněný ještě teplou vévodovou krví. „A přidáte k tomu tenhle nůž," dodal nakonec a stiskl La Portovi ruku. Pak ještě vložil atlasový váček do stříbrné kazety, přiložil k němu nůž a pokynem naznačil, že už nemůže mluvit. Okamžik poté se v poslední křeči, kterou již nedokázal přemoci, svezl z pohovky na podlahu. Patrick zoufale vykřikl.
Buckingham se ještě chtěl usmát, ale smrt přervala jeho poslední myšlenku, jež tak zůstala vtisknutá na jeho čele jako

poslední polibek lásky.
V tom okamžiku se přihnal vyděšený vévodův lékař. Byl již na palubě admirálské lodi a museli tam pro něj poslat. Přistoupil k Buckinghamovi, vzal jeho ruku do své dlaně, a po chvilce ji pustil se slovy:
„Všechno je marné. Je mrtev.“
Po tomto lékařově sdělení se všichni přítomní nahrnuli do místnosti. Zavládlo všeobecné zděšení a zmatek.
Jakmile lord Winter zjistil, že Buckingham dodýchal, rozběhl se k Feltonovi, kterého střežili vojáci na terase paláce.
„Cos to provedl, ty lotře?“ obořil se na mladého muže, který od okamžiku vévodovy smrti znovu nabyl klidu a chladnokrevnosti, jež ho pak už neopustily.
„Pomstil jsem se,“ odpověděl Felton.
„Ty že ses pomstil? Řekni raději, že ses stal nástrojem té proklaté ženy! Přísahám ti však, že tenhle zločin bude jejím posledním!“
„Nevím, o čem mluvíte, milorde,“ odpověděl s ledovým klidem Felton, „a není mi známo, koho máte na mysli. Zabil jsem pana z Buckinghamu proto, že vám samému dvakrát odmítl povýšit mě na kapitána. Potrestal jsem ho za nespravedlnost – to je všechno.“
Těmi slovy ohromený baron de Winter přihlížel k tomu, jak strážní Feltona spoutávají, a nevěděl, co si má myslit o takové necitelnosti.
Jedno jediné však vrhalo stín na jasné Feltonovo čelo. Při zaslechnutí každého hluku naivní puritán věřil, že poznává zvuk kroků a hlas milady, která přichází vrhnout se mu do náručí a obětovat se společně s ním.
Pojednou se zachvěl a upřel oči na bod na mořské hladině, kterou mohl z vyvýšené terasy, na které stál, celou přehlédnout. V tom, co by každý jiný považoval za mořského racka houpajícího se na vlnách, rozpoznal svým orlím zrakem námořníka plachtu šalupy mířící k břehům Francie. Zbledl, sáhl si k srdci, které se mu sevřelo krutou bolestí, a pochopil celou zradu, jejíž obětí se stal.
„Prokažte mi poslední milost, milorde!“ obrátil se na barona.
„Jakou?“ zeptal se lord Winter.
„Povězte mi, kolik je hodin.“
Baron vytáhl z kapsy hodinky, podíval se na ně a odpověděl: „Za deset minut devět.“
Milady tedy uspíšila odplutí o půldruhé hodiny. Jakmile uslyšela výstřel z děla, který ohlašoval osudnou událost, nařídila zvednout kotvu. Plachetnice plula už pod modrou oblohou daleko od břehu.
„Bůh tomu chtěl,“ řekl Felton s odevzdaností fanatika, ale nedokázal odtrhnout zrak od lodi, na jejíž palubě, jak pevně věřil, rozeznával světlý přelud té, pro kterou měl v nejbližší době obětovat život.
Baron Winter sledoval jeho pohled, snažil se dopátrat, co se děje ve Feltonově duši, a všechno pochopil.
„Nejdřív budeš potrestán ty sám, bídáku,“ řekl Feltonovi. „Ale přísahám ti při památce svého milovaného bratra, že tvoje spoluvinice trestu neujde!“
Felton sklonil hlavu a neřekl ani slovo.
Lord Winter rychle seběhl po schodech a odebral se do přístavu.

LX Ve Francii

Když se anglický král Karel I. dověděl o Buckinghamově smrti, obával se především, aby tato tragická zpráva nevzala Rochellanům odvahu. Kardinál Richelieu ve svých Pamětech píše, že ve snaze jim tuto zvěst co nejdéle zatajit, dal Karel I. uzavřít všechny přístavy anglického království a vydal přísné nařízení, že žádná loď nesmí odplout dříve, než se vydá na cestu Buckinghamem zorganizované loďstvo s vojskem. V důsledku vévodova zavraždění se král rozhodl osobně dohlížet na vyplutí loďstva.
Dodržování tohoto příkazu prosazoval tak důsledně, že dal v Anglii zadržet i dánského vyslance, který se vracel do vlasti, a také řádného nizozemského vyslance, jenž měl doprovodit do vlissingenského přístavu indické lodě, které Karel I. vracel Spojeným provinciím. [Spojené provincie (Provinces- Unies) je historický název pro státní celek vytvořený v rámci tzv. Utrechtské unie v r. 1579 sedmi severními nizozemskými provinciemi s obyvatelstvem převážné protestantského (kalvínského) vyznání. Vyhlásily nezávislost na katolickém Španělsku, které je do té doby ovládalo, a pod uvedeným názvem existovaly až do roku 1795, kdy se staly tzv. Batavskou republikou, jež byla spojencem Francie, a v r. 1806 holandským královstvím. Pozn. překl.]
Protože však ono nařízení vydal teprve pět hodin po zavraždění Buckinghama, tj. až ve dvě odpoledne, vypluly mezitím z přístavu dvě lodi. Na jedné, o níž již byla řeč, cestovala milady, která tušila, co se událo, a nabyla jistoty ve chvíli, když spatřila, jak na stožáru admirálské lodi stoupá černý prapor. O odplutí druhé lodi a o tom, koho vezla, si povíme později.
Ve vojenském táboře u La Rochelle se po celý ten čas nedělo nic nového. Král se jako vždy silně nudil (v táboře snad více než kde jinde) a rozhodl se proto odjet inkognito na slavnosti svatého Ludvíka do Saint-Germainu. Za tím účelem vyzval kardinála, aby mu dal připravit doprovod pouhých dvaceti mušketýrů. Kardinál, na něhož se rovněž čas od času přenášela králova nuda, velmi rád tuto dovolenou svému královskému šéfovi dopřál. Ludvík XIII. mu slíbil, že se vrátí kolem 15. září.
Když to Jeho Eminence oznámila panu de Tréville, sbalil si kapitán mušketýrů cestovní vak a protože věděl – aniž znal pravou příčinu – jak jeho čtyři přátelé mušketýři touží po návratu do Paříže, zařadil je samozřejmě do králova doprovodu.
Naše čtveřice se to dověděla čtvrt hodiny po panu de Tréville. Byli totiž první, jimž to kapitán řekl. Tehdy d’Artagnan ocenil, jak velkou laskavost mu prokázal kardinál tím, že ho přeložil k mušketýrům. Nebýt toho, byl by teď musel zůstat

v táboře, zatímco jeho tři přátelé by odjeli.
Příčinou jejich snahy vrátit se do Paříže byly obavy z nebezpečí, které hrozilo paní Bonacieuxové v béthunském klášteře při setkání s milady, jež ji smrtelně nenáviděla. Jak už víme, Aramis v této souvislosti ihned napsal Marii Michonové, oné švadleně z Toursu, která měla takové známosti, a žádal ji, aby opatřila od královny pro paní Bonacieuxovou svolení opustit klášter a uchýlit se buď do Lotrinska nebo do Belgie. Odpověď nedala na sebe dlouho čekat a za týden dostal Aramis psaní tohoto znění:

„Milý bratránku
posílám vám svolení své sestry k odvedení naší služtičky z kláštera v Béthune, kde jí, jak se domníváte, nesvědčí ovzduší. Toto svolení vám sestra posílá velice ochotně, protože má tu dívenku opravdu ráda a hodlá se jí později odvděčit.
Líbá vás
Marie Michonová.“

K dopisu bylo přiloženo svolení, v němž stálo:

Představená béthunského kláštera předá doručiteli tohoto listu novicku, která vstoupila do jejího kláštera na moje doporučení a je pod mou ochranou.
Louvre, 10. srpna 1628.
Anna.

Tyto příbuzenské vztahy mezi Aramisem a švadlenou, která nazývala královnu svou sestrou, pochopitelně vyvolaly silné vtipkování jeho přátel. Aramis se dvakrát či třikrát po uši začervenal po hrubém žertování Porthose, a pak požádal přátele, aby už o tom nehovořili. Pohrozil jim, že když se o této záležitosti ještě jen slovem zmíní, už nikdy nepožádá svou sestřenici o zprostředkování v podobných záležitostech.
Čtyři mušketýři proto přestali o Marii Michonové hovořit. Ostatně už měli, co si přáli, totiž příkaz k odvedení paní Bonacieuxové z kláštera karmelitek v Béthune. Je pravda, že dokud byli v táboře u La Rochelle, to jest na opačném konci Francie, byl jim tento příkaz málo platný. Právě když se d’ Artagnan chystal požádat pana de Tréville o dovolenou a zcela popravdě se mu svěřit, proč potřebuje odjet, dověděl se spolu se svými třemi druhy, že král odcestuje do Paříže v doprovodu dvaceti mušketýrů, a že oni jsou mezi oněch dvacet zařazeni.
Měli z toho velikou radost. Sluhy se zavazadly poslali napřed a sami vyjeli s králem ráno 16. srpna. Kardinál doprovodil Jeho Veličenstvo ze Surgeres do Mauzé a tam se s ním velice okázale přátelsky rozloučil.
Král sice cestoval co nejrychleji, protože chtěl být v Paříži do 23. srpna, ale pro vyražení se čas od času zastavil, aby sokolničil. Tomuto způsobu lovu ho svého času naučil pan de Luynes a král si sokolničení natrvalo velice oblíbil. Z každé zastávky tohoto druhu se šestnáct z dvaceti mušketýrů králova doprovodu upřímně radovalo, ale čtyři se silně chmuřili. Zejména d’Artagnanovi stále znělo v uších, což Porthos vysvětloval slovy:
„Jak mě poučila jistá velice vznešená dáma, znamená to, že se o vás někde hovoří.“
V noci na 23. srpna dorazil král s průvodem konečně do Paříže. Poděkoval panu de Tréville a dovolil mu dát mušketýrům čtyři dny volna pod podmínkou, že se žádný z nich neukáže na veřejnosti, nechce-li být potrestán vězením.
První čtyři dovolenky dostali pochopitelně naši čtyři přátelé. Athos obdržel místo čtyř dnů volna celých šest, a k tomu navíc dvě noci, protože odjeli 24. srpna v pět hodin odpoledne, a kromě toho jim pan de Tréville uvedl začátek dovolené až dnem 25. srpna ráno.
„Ach Bože,“ řekl d’Artagnan, o němž víme, že si nikdy nic nebral příliš k srdci, „mám dojem, že si děláme zbytečné starosti kvůli úplně prosté záležitosti. Za dva dny dorazím, i kdybych měl uštvat dva koně – peníze přece mám, do Béthune. Tam odevzdám matce představené královnin dopis a odvezu si svůj drahocenný poklad. Nepojedu však s ní ani do Lotrinska, ani do Belgie, nýbrž do Paříže, kde bude Constance bezpečněji ukrytá, zejména dokud bude kardinál v La Rochelle. Až se vrátíme z války, získáme od královny jednak prostřednictvím její sestřenice, jednak díky tomu, co jsme pro ni vykonali, co budeme chtít. Zůstaňte proto raději zde a ušetřete si zbytečnou únavu. Na tak prostou akci stačím úplně já sám s Planchetem.“
Na tato d’Artagnanova slova klidně odpověděl Athos: „My také máme peníze, protože já jsem ještě nepropil celý svůj podíl z briliantu, a ani Aramis a Porthos dosud všechno neprojedli. Tak tedy neuženeme jednoho, nýbrž čtyři koně. Uvažte však, d’Artagnane,“ dodal tak ponurým tónem, že se mladý muž bezděčně zachvěl, „uvažte, že Béthune je město, kde si dal kardinál schůzku se ženou, která všude, ať přijde kamkoli, přináší neštěstí!
Kdybyste měl co dělat se čtyřmi muži, klidně bych vás pustil samotného, ale protože se tam střetnete s tou ženou, jeďme všichni čtyři a dej Bůh, aby nás na to byl s čtyřmi našimi sluhy dostatečný počet!“
„Děsíte mě, Athosi!“ zvolal d’Artagnan. „Čeho se, probůh, obáváte?“
„Všeho,“ odtušil lakonicky Athos.
D’Artagnan si pozorně prohlédl tváře svých druhů, z nichž všech vyčetl stopy silného znepokojení. Pak všichni pokračovali bez jediného dalšího slova v cestě.
Když pětadvacátého srpna navečer dorazili do Arrasu a právě, když d’Artagnan seskočil s koně v hostinci U Zlaté brány, aby si dal pohár vína, vyjel z poštovního dvora muž, který si tam zřejmě vyměnil koně, a tryskem pokračoval v cestě směrem na Paříž. Když projížděl vraty na ulici, poodhalil vítr plášť, kterým byl dotyčný zahalen, a málem mu sebral klobouk. Jezdec ho zachytil a spěšně si ho narazil hluboko do čela.

D'Artagnan, který neznámého nespustil z očí, náhle zbledl a sklenka mu vypadla z ruky.
„Co je vám, pane?" zeptal se poděšeně Planchet. „Pánové, pojďte sem honem, mému pánovi se udělalo špatně!"
Všichni tři přátelé přiběhli, aby d'Artagnanovi pomohli, ale ten už se hnal k svému koni. Zastavili ho právě ve vratech.
„Kam se to ženeš, u všech rohatých?" zavolal na něj Athos.
„To je on!" povykoval d'Artagnan, který zlostí zbledl, a vyrazil mu pot na čele.
„Jaký on? Kdo je to?" zeptal se Athos.
„On, ten chlap!"
„Jaký chlap?"
„Ten proklatec, můj zlý duch, který se mi zjevil pokaždé, když mi hrozilo něco zlého, ten, který provázel tu hroznou ženštinu, když jsem ji poprvé spatřil, ten, jehož jsem honil, když jsem vrazil na schodech v paláci pana de Tréville do raněného Athose, ten, kterého jsem viděl ráno onoho dne, kdy byla unesena paní Bonacieuxová! Muž z Meungu! Viděl jsem ho, je to on! Poznal jsem ho, když mu vítr poodhrnul plášť."
Athos jen zaklel a zamyslil se.
„Nasedat, pánové, nasedat! Pusťme se za ním a dohoníme ho!" naléhal d'Artagnan.
„Uvažte jen, můj milý," ozval se Aramis, „že jede opačným směrem než my a má čerstvého koně, kdežto naše jsou unavené, takže jen schvátíme svá zvířata, aniž bychom měli naději dostihnout ho. Nechte toho chlapa být, a zachraňme ženu!"
„Hej, pane!" volal za ujíždějícím jezdcem jakýsi čeledín z konírny, „z klobouku vám ulétl nějaký papír. Počkejte přece!"
„Okamžik, příteli," zarazil čeledína d'Artagnan. „Dejte mi ten papír za půl pistole!"
„Samozřejmě, pane, velice rád. Tady je!"
Když se čeledín rozradostněný dobrým obchodem vrátil na dvůr hostince, rozvinul d'Artagnan právě získaný list papíru.
„Co je tam?" ptali se přátelé, kteří se seběhli kolem.
„Jen jedno jediné slovo," odpověděl d'Artagnan.
„Ano," potvrdil Aramis, „a je to jméno nějakého města či vesnice."
„Armentieres," četl Porthos a hned dodal: „Já žádné Armentieres neznám."
„A to jméno města či vesnice je napsáno její rukou!" zvolal Athos.
„Tenhle papír musíme pečlivě opatrovat," poznamenal d'Artagnan. „Možná jsem přece jen nevydal svou poslední pistoli zbůhdarma. Na koně, přátelé, na koně!"
Po d'Artagnanových slovech vyrazili čtyři přátelé tryskem na cestu do Béthune.

LXI Klášter karmelitek v Béthune

Velcí zločinci bývají nadáni zvláštní představivostí, která jim umožňuje zdolávat všechny překážky a unikat každému nebezpečí – až do chvíle, kterou unavená Prozřetelnost vyznačila jako úskalí, na němž jejich bezbožná existence ztroskotá.
Tak tomu bylo i u milady. Šťastně proplula mezi válečnými loděmi dvou mocností a dorazila bez jakýchkoli potíží do Boulogne.
Když před krátkým časem vystupovala z lodi v Portsmouthu, vydávala se za Angličanku, která v důsledku francouzské perzekuce prchá z La Rochelle. Teď, při vylodění v Boulogne, naopak prohlašovala, že je Francouzka, a že ji vyhnala z Portsmouthu nenávist Angličanů vůči Francii.
Jako nejpůsobivější cestovní dokument jí sloužily její krása, vznešené vystupování a štědrost, s níž vydávala peníze. Díky přívětivému úsměvu a dvornému chování starého přístavního guvernéra, který jí galantně políbil ruku, byla milady ušetřena obvyklých formalit a zdržela se v přístavním městě Boulogne jen tak dlouho, než stačila dát na poštu dopis tohoto znění:

„Jeho Eminenci monsignoru kardinálovi de Richelieu v jeho táboře před La Rochelle
Nechť je Vaše Eminence ubezpečená, monsignore, že Jeho Milost vévoda z Buckinghamu do Francie neodpluje.
Boulogne, 25. srpna večer
Milady de XXX
P. S. Podle přání Vaší Eminence jedu do kláštera karmelitek v Béthune, kde budu očekávat vaše příkazy."

Ještě týž večer se milady vydala na cestu. Po setmění se zastavila na noc v hostinci, ráno v pět znovu vyrazila a po třech hodinách jízdy dojela do Béthune. Zeptala se na klášter karmelitek a hned tam zamířila. Když ukázala představené, která ji přišla přivítat, kardinálův příkaz, dala jí abatyše připravit pokoj a podat oběd.
Milady již nechala minulost minulostí a uvažovala jen a jen o budoucnosti, především o vysoké odměně, kterou pro ni chystá kardinál, jemuž tak zdárně posloužila, aniž by jeho jméno bylo jakkoli zapleteno do krvavé aféry. Stále nové vášně, které ji stravovaly, dodávaly jejímu životu tvářnost proměnlivé oblohy, po níž se honí mraky a která je hned blankytně modrá, hned se po ní míhají blesky, nebo je zatažená černými bouřkovými mraky, jež po sobě zanechávají na zemi jen zpustošení a smrt.
Po obědě ji navštívila abatyše. V klášteře je málo rozptýlení a dobrá představená se chtěla co nejdříve seznámit s novou chovankou.
Milady se hodlala abatyši zalíbit. Jako pro ženu tak všestranně zběhlou to nebylo nic těžkého. Chovala se velice přívětivě a získala si matku představenou duchaplným hovorem a kouzlem své osobnosti.

Abatyše pocházela ze šlechtické rodiny a měla velice ráda dvorské aféry, které jen zřídkakdy dospějí do těchto okrajových oblastí království a velmi nesnadno pronikají za zdi kláštera, u jehož vrat ustává všechno světské dění. Milady byla naopak velice dobře informována o všech možných pletkách ze šlechtických kruhů, v nichž už pět či šest let neustále žila, a proto začala bavit abatyši historkami ze světského života francouzského dvora. Hovořila o přepjaté zbožnosti krále, vykládala o skandálních aférách dvořanů a dvorních dam, které představená dobře znala podle jmen, a letmo se zmínila o lásce královny a vévody z Buckinghamu.
Abatyše však jen naslouchala a usmívala se, aniž se jakkoli vyjádřila. Protože milady zjišťovala, že vyprávění tohoto druhu představenou velice baví, pokračovala – pouze s tím rozdílem, že zavedla řeč na kardinála. Byla však přitom na rozpacích, protože nevěděla, zda je abatyše přívrženkyní krále nebo kardinála. Ta se však tvářila ještě zdrženlivěji a omezila se na mírný úklon hlavy pokaždé, když milady vyslovila jméno Jeho Eminence.
Milady se už začínala obávat, že se bude v klášteře silně nudit. Proto se rozhodla něco riskovat, aby zjistila, na čem je. Ve snaze poznat, kam až sahá diskrétnost dobré abatyše, začala nejprve velmi opatrně, a poté už konkrétné pomlouvat kardinála. Vyprávěla matce představené o milostných poměrech všemocného ministra s paní d'Aiguillon, s Marion de Lorme a několika dalšími urozenými dámami.
Abatyše naslouchala se zvýšenou pozorností; bylo na ní vidět stále vzrůstající zájem a dokonce se začala usmívat.
„Výborně," řekla si milady. „Začíná přicházet mému vyprávění na chuť. I když je přívrženkyní kardinála, aspoň mu není fanaticky oddaná."
Pak přešla k líčení toho, jak kardinál pronásleduje své odpůrce. Abatyše se pouze křižovala, ale neprojevila ani souhlas, ani nesouhlas. To utvrdilo milady v názoru, že je matka představená nakloněna spíše králi než kardinálovi. Poté pokračovala stále otevřeněji.
„Já se v těchto věcech vůbec nevyznám," řekla nakonec abatyše, „ale ač jsme tak vzdálené ode dvora a ode všeho světského, známe velice smutné případy toho, o čem zde povídáte. Jedna naše chovanka si velmi mnoho vytrpěla v důsledku toho, že se jí pan kardinál mstí a pronásleduje ji."
„Cože? Jedna z vašich chovanek?" zvolala milady. „Ach Bože, to ji lituji, ubožačku."
„Máte pravdu, protože je skutečně k politování. Zažila všechno možné – vězení, vyhrožování i týrání. Konečně však," pokračovala abatyše, „snad měl pan kardinál své důvody, aby s ní tak jednal. Ta žena sice vypadá andělsky, ale lidi nelze vždycky posuzovat podle jejich vzezření."
„To se podívejme!" řekla si milady. „Možná se tady něco dovím. Mám zřejmě štěstí." S tímto pomyšlením se zatvářila co nejupřímněji a nahlas řekla:
„Bohužel. Skutečně se říká, že člověk nemá věřit tvářím, čemu ale máme věřit, ne-li nejkrásnějšímu výtvoru Páně? Já sama se budu v lidech klamat snad celý život, avšak vždycky budu důvěřovat osobě, jejíž tvář mi je sympatická."
„Vy byste tedy byla ochotná věřit, že je ta mladá žena nevinná?" zeptala se jí abatyše.
„Pan kardinál netrestá jen za zločiny," odpověděla milady, „ale také za některé kladné vlastnosti, které stíhá přísněji, než protizákonné činy."
„Dovolte, paní, abych vám vyjádřila svůj podiv," poznamenala abatyše.
„Podiv? A nad čím?" zeptala se milady se strojenou naivitou.
„Nad tím, co říkáte."
„Co vás na tom udivuje?" ptala se milady s úsměvem.
„Protože vás sem posílá kardinál, jste určitě jeho přítelkyní – a přece…"
„A přece o něm mluvím špatně, že?" dokončila milady abatyšinu otázku.
„Přinejmenším o něm nehovoříte nijak příznivě."
„To proto, že nejsem jeho přítelkyní," vysvětlovala milady s povzdechem, „nýbrž obětí!"
„Co ale ten dopis, kterým mi vás doporučuje?…"
„Ten je pro mne rozkazem zdržovat se zde jako v nějakém vězení do doby, než mě dá z něj odvést nějakými svými nohsledy."
„Proč jste tedy neutekla?"
„Kam bych šla? Myslíte si snad, že je na světě místo, kam by kardinál nedosáhl, jestliže se rozhodne vztáhnout tam ruku? Kdybych byla mužem, snad by to bylo možno, ale žena? Co si má počít žena? A co ta vaše mladá chovanka? Ta se nepokusila o útěk?"
„Ne, nepokusila, ale v jejím případě je to něco jiného. Domnívám se, že ji drží ve Francii nějaká láska."
„No, když někoho miluje," poznamenala milady a vzdychla, „není tak docela nešťastná."
„To tedy znamená," pravila abatyše a pohlédla na milady s rostoucím zájmem, „že tu mám další pronásledovanou ubožačku?"
„Bohužel, je to tak," přitakala milady.
Po těch slovech se na ni představená podívala s jistým znepokojením, protože jí bleskla hlavou nová myšlenka.
„Nejste snad nepřítelkyní naší svaté víry?" zeptala se nejistě.
„Cože? Já a protestantka? Ale kdepak! Vševědoucí Bůh je mi svědkem, že jsem naopak horlivá katolička."
„V tom případě, paní," řekla abatyše s úsměvem, „buďte bez obav: Tento dům nebude pro vás nijak zlým vězením a učiníme všechno, co bude třeba, aby se vám v něm líbilo. Kromě toho zde budete mít tu mladou ženu, kterou zřejmě pronásledují pro nějakou milostnou intriku. Je roztomilá a půvabná."
„Jak se jmenuje?"
„Jistá velmi vysoce postavená osoba mi ji doporučila pod jménem Ketty. Její příjmení jsem se nesnažila zjistit."
„Cože, Ketty?" vykřikla milady. „Víte to určitě?"
„Jestli se tak jmenuje? Ano, paní – copak vy ji znáte?"

Milady se v duchu usmála a napadlo ji, že by ona mladá žena mohla být její bývalou komornou. Při této vzpomínce se jí zmocnil hněv a pomstychtivost zkalila její rysy. Téměř ihned však nabyl obličej této ženy tisíce tváří předchozího klidného a přívětivého výrazu, který právě na okamžik ztratila.
„Kdy se budu moci s tou mladou dámou setkat?“ zeptala se milady. „Už teď cítím, že ji budu mít ráda.“
„Dnes večer,“ odpověděla abatyše, „nebo třeba již během dne. Protože jste však, jak jste mi řekla, už čtyři dny na cestě a dnes jste vstávala v pět ráno, nutně si potřebujete odpočinout. Lehněte si a spěte – vzbudíme vás k večeři.“
Ačkoli by se milady určitě dokázala obejít beze spánku, protože její intrikánský duch byl vyburcován vyhlídkou na nové dobrodružství, přijala doporučení matky představené. V posledních dvanácti dnech či dvou týdnech zažila tolik různého vzrušení, že i když její železná tělesná konstrukce ještě mohla snést další únavu, její duch už nutně potřeboval odpočinek.
Proto se rozloučila s abatyší a šla si lehnout. Než usnula, sladce ji ukolébávaly myšlenky na pomstu, které zcela přirozeně vyvolala zmínka o ženě jménem Ketty. Také si připomínala kardinálův slib téměř neomezené podpory, jestliže se jí podaří úspěšně vykonat poslání, kterým ji pověřil. Protože je splnila, bude se teď moci pomstít d’Artagnanovi. Děsilo ji jen pomyšlení na jejího manžela, hraběte de La Fere, o němž se domnívala, že je mrtev, nebo se aspoň vystěhoval do ciziny, a nyní zjistila, že žije pod jménem Athos a je nejlepším přítelem d’ Artagnana. Jestliže však je d’Artagnanovým přítelem, určitě mu pomáhal při všech akcích, jimiž královna mařila plány Jeho Eminence. Jako přítel d’Artagnanův byl nepřítelem kardinálovým a ona ho jistě dokáže zaplést do smyček pomsty, jimiž hodlá zardousit mladého Gaskoňce.
Všechny tyto představy milady příjemně uspávaly, takže brzy usnula. Probudil ji sladký hlas, který se ozval v nohách jejího lože. Otevřela oči a spatřila abatyši, kterou doprovázela plavovlasá mladá žena s jemnou pletí a hleděla na ni s laskavou zvědavostí. Tvář mladé ženy byla milady naprosto neznámá. Jedna i druhá se na sebe při vyměňování konvenčních frází pátravě dívaly. Obě byly velmi hezké, přitom však jejich krása byla úplně rozdílná. Po zjištění, že neznámou mladou ženu silně předčí vznešeným vystupováním a aristokratickým chováním, se milady spokojeně usmála. Je ovšem pravda, že šat novicky, který měla dotyčná žena na sobě, nijak nepřispíval k tomu, aby mohla v podobné soutěži obstát.
Abatyše je vzájemně představila a pak je nechala o samotě, protože ji volaly povinností do kostela. Když novicka viděla, že je milady dosud na loži, chtěla rovněž odejít. Milady ji však zavolala zpět.
„Snad mě nechcete, paní, opustit, sotva jsem se s vámi poznala? Počítala jsem s tím, že mi svou přítomností poněkud zpříjemníte dobu, kterou tady budu muset strávit.“
„Ale ne, paní,“ odpověděla novicka, „jen jsem se obávala, že jsem přišla v nevhodný čas, protože jste unavená a spala jste.“
„Podívejte se,“ namítla milady, „co lepšího si může spící člověk přát než příjemné probuzení. To jste mi dopřála a teď mi dovolte, abych si ho užila po svém.“ S těmi slovy ji vzala za ruku a přitáhla ji ke křeslu, které stálo u jejího lože. Novicka se posadila.
„Ach, Bože,“ povzdechla si. „Jak já jsem nešťastná! Už jsem tady půl roku, a za celý ten čas jsem neměla sebemenší příležitost k rozptýlení. Teď jste tady vy, jejíž přítomnost by mi byla velice vítaná, ale přicházíte v době, kdy s největší pravděpodobností co nejdříve opustím klášter.“
„Co to říkáte? Že odtud brzy odjedete?“
„Aspoň v to doufám,“ odpověděla novicka s radostí, kterou se vůbec nesnažila zakrýt.
„Doslechla jsem se,“ pokračovala milady, „že jste si hodně vytrpěla od kardinála – a to by byl další důvod k tomu, abychom se spřátelily.“
„Tak tedy měla pravdu naše dobrá matka představená, když mi řekla, že jste rovněž obětí toho zlého kardinála.“
„Tiše!“ zarazila novicku milady. „Ani tady o něm nesmíme takto mluvit. Všechno moje trápení bylo způsobeno tím, že jsem o něm řekla téměř totéž, co teď vy, a to před ženou, kterou jsem považovala za přítelkyni, a jež mě zradila. Vy jste také obětí nějaké zrady?“
„Ne, to ne,“ odpověděla novicka. „Já jsem tady pro svou oddanost ženě, kterou jsem milovala, pro niž bych byla obětovala život a dala bych ho za ni znovu.“
„A ta žena vás opustila, že?“
„Byla jsem natolik nespravedlivá, že jsem si to myslila, ale přede dvěma či třemi dny jsem se přesvědčila o opaku a děkuji za to Bohu. Pomyšlení, že na mě zapomněla, by mě velice bolelo. Ale vy, paní,“ pokračovala novicka, „vy jste zřejmě volná a mohla byste uprchnout – záleží to jen a jen na vás.“
„Kam bych měla jít, když v této části Francie, kterou neznám a dosud nikdy jsem v ní nebyla, nemám žádné přátele a jsem bez peněz?…“
„Vy ale,“ zvolala novicka, „přece najdete přátele všude, kde se objevíte. Zdáte se tak hodná a jste tak krásná!“
„To nic nemění na skutečnosti,“ odvětila milady s ještě líbeznějším úsměvem, který dodal její tváři téměř andělský výraz, „že jsem osamocená a vydaná všanc pronásledování.“
„Tak poslyšte,“ řekla jí novicka, „stále musíte doufat v Boha. Věřte, že vždycky nadejde čas, kdy se každý váš dobrý skutek stává přímluvou u Boha všemohoucího. Podívejte se, ač jsem sebenižšího postavení a sebebezmocnější, je možná pro vás štěstím, že jste se setkala se mnou. Mám několik mocných přátel, a jestli se odtud dostanu, ti se budou moci po mém vysvobození postarat i o vás.“
„Když jsem řekla, že jsem osamocená,“ vysvětlovala milady v naději, že hovorem o sobě přiměje novicku k další řeči, „neznamená to, že nemám jisté známosti ve vysoce postavených kruzích. Tito moji známí se však zřejmě třesou před kardinálem. Sama královna se neodvažuje jednat proti tomuto hroznému ministrovi. Mám důkazy toho, že Její Veličenstvo královna byla navzdory svému šlechetnému srdci nucena ponechat osoby, které jí sloužily, na pospas

zlobě Jeho Eminence.“
„Poslyšte, paní,“ ozvala se novicka, „věřte, že někdy se může zdát, že královna tyto osoby opustila. Zdání však klame. Čím více jsou takoví lidé pronásledováni, tím více na ně Její Veličenstvo myslí a často jim to dokazuje ve chvíli, kdy s tím dotyční nejméně počítají.“
„Ovšem, tomu věřím. Královna je přece tak dobrá!“
„Když o ní takhle mluvíte, znamená to, že naši dobrou, vznešenou královnu znáte!“ zvolala novicka potěšeně.
„Totiž,“ odpověděla milady zahnaná poněkud do úzkých, „dosud jsem neměla tu čest setkat se s ní osobně, avšak znám řadu jejích nejbližších přátel – například pana de Putange, v Anglii jsem se setkala s panem Dujartem a znám pana de Tréville.“
„Pana de Tréville!“ zvolala novicka. „Vy znáte pana de Tréville?“
„Ano, znám ho dokonce velmi dobře.“
„Kapitána královských mušketýrů?“
„Ano, kapitána královských mušketýrů, ovšem.“
„Uvidíte,“ vykřikla novicka, „že zjistíme, že máme k sobě velmi blízko a jsme téměř přítelkyně. Jestliže znáte pana de Tréville, určitě jste ho někdy navštěvovala, že?“
„Často,“ přitakala milady, když zjistila, že se jí lhaní daří, a chtěla ze své lži vytěžit, co se dá.
„Když jste chodila k němu na návštěvu, zřejmě jste tam viděla některé jeho mušketýry, ne?“
„Všechny, které kapitán pravidelně zve,“ odpověděla milady, kterou začal tento hovor velice zajímat.
„Povězte mi jména některých z těch, které znáte, a uvidíte, že mezi nimi budou moji přátelé!“
Tato výzva uvedla milady poněkud do rozpaků.
„Znám pana de Louvigny, pana de Couitivron, pana de Férussac…“
„A šlechtice zvaného Athos neznáte?“ přerušila ji novicka.
Po jejích slovech milady zbledla jako stěna a ačkoli se dovedla nesmírně ovládat, nedokázala se ubránit zděšenému výkřiku. Přitom chytla mladou ženu impulzivně za ruku a dívala se na ni vytřeštěnýma očima.
„Co je s vámi, proboha?“ vyděsila se ubohá novicka. „Řekla jsem snad něco, co se vás nějak dotklo?“
„Ale ne, jen mě překvapilo to jméno. Já také jsem toho šlechtice poznala a udivilo mě, že se tady setkávám s někým, kdo ho dobře zná.“
„Ano, ano, znám ho velice dobře – a nejen jeho, nýbrž také jeho přátele pány Porthose a Aramise,“ pokračovala novicka.
„Máte pravdu, ty znám také,“ zvolala milady a zamrazilo ji až do morku kostí.
„Když je znáte, určitě víte, že jsou to stateční a čestní muži. Proč se tedy na ně neobrátíte o pomoc?“ ptala se naivně novicka.
„To je totiž tak,“ zakoktala milady v rozpacích, „nejsem fakticky přítelkyní žádného z nich – a vím o nich pouze z častého vyprávění jejich dobrého přítele, pana d’Artagnana.“
„Cože? Vy znáte pana d’Artagnana?“ vykřikla novicka a tentokrát zase ona křečovitě chytila milady za ruku a hltala ji zrakem. Při pohledu na podivný výraz miladiny tváře ji však pustila a položila jí další otázku:
„Promiňte, paní, jak ho znáte?“
„Jen jako přítele,“ odpověděla nejistě milady.
„Klamete mě, paní,“ vyhrkla novicka. „Vy jste byla jeho milenkou!“
„Tou jste přece byla vy, paní,“ vybuchla milady.
„Cože? Já?“ bránila se rozhodně novicka.
„Ano, vy – teď už vás poznávám. Jste přece paní Bonacieuxová!“
Mladá žena překvapeně s hrůzou v tváři couvla o krok.
„Jen nezapírejte! Přiznejte se!“ naléhala milady.
„Tak tedy ano, paní. Mám ho ráda,“ přiznávala se novicka. „Jsme tedy sokyně?“
V tom okamžiku přelétl milady po tváři tak zuřivě nenávistný výraz, že za jiných okolností by při jeho spatření paní Bonacieuxová poděšeně uprchla. Teď však byla zaslepená žárlivostí a nic jiného nevnímala.
„Tak mi řekněte, paní,“ pokračovala paní Bonacieuxová s důrazem, který by od ní nikdo nečekal, „byla jste jeho milenkou, anebo jí ještě jste?“
„Ale kdepak!“ zvolal milady přesvědčivým tónem, který nepřipouštěl pochybnosti. „Nikdy! Opravdu nikdy!“
„Věřím vám,“ pravila paní Bonacieuxová. „Proč jste ale tak vykřikla?“
„Copak to nechápete?“ začala vysvětlovat milady, která se již vzpamatovala z okamžitého zmatku a znovu nabyla obvyklé duchapřítomnosti.
„Co mám chápat? Nic o tom nevím.“
„Je to tak těžké pochopit, že se mi s tím d’Artagnan jako můj přítel svěřil?“
„To je pravda.“
„Nechápete, že vím o všem, o vašem únosu z domku v Saint Cloudu, o tom, jak zoufale vás od té chvíle on i jeho přátelé marně hledají? A divíte se, že mě překvapuje, když se teď znenadání s vámi setkávám, s vámi, o níž se mnou tak často hovořil a kterou jsem si oblíbila, aniž jsem vás spatřila? Drahá Constance, jsem tak šťastná, že vás poznávám, že vás konečně vidím!“
Po těch slovech vztáhla milady ruce k paní Bonacieuxové, která uvěřila všemu, co právě slyšela, a v ženě, kterou před chvílí považovala za sokyni, nyní spatřovala upřímnou a oddanou přítelkyni.
„Odpusťte, odpusťte mi,“ zvolala paní Bonacieuxová a položila hlavu na miladino rameno. „Mám ho tak ráda!“
Obě ženy se držely chvíli v objetí. Kdyby měla milady stejně velkou sílu jako nenávist, která v ní planula, nebyla by

paní Bonacieuxová vyšla z onoho objetí živá. Protože však ji nemohla zardousit, usmála se na ni.
„Ach, vy drahoušku! Vy moje malá!“ volala milady. „Tak mě těší, že se s vámi setkávám! Nechte mě, ať se na vás vynadívám!“ S těmi slovy ji doslova hltala zrakem. „Ano, jste to vy. Podle toho, co mi o vás říkal, poznávám vás na první pohled.“
Chuděra paní Bonacieuxová nemohla tušit, jaké hrůzné a kruté záměry se rodí za clonou miladina jasného čela a zářícíma očima, z nichž četla jen zájem a soucit.
„Když s vámi hovořil o tom, co ho trápí, jistě víte, co jsem vytrpěla,“ řekla paní Bonacieuxová. „Trpět pro něj je však pro mě štěstím.“
„Ano, to je štěstí,“ opakovala mechanicky milady, ale ve skutečnosti myslela na něco úplně jiného.
„A pak,“ pokračovala paní Bonacieuxová, „moje trápení se chýlí ke konci. Zítra, nebo snad už dnes večer se s ním shledám, a pak za vším, co bylo, spadne opona.“
„Cože? Dnes večer? Nebo zítra?“ vykřikla milady, kterou poslední slova paní Bonacieuxové vytrhla ze snění a vrátila do reálné skutečnosti. „Co jste to řekla? Čekáte od něj nějaké zprávy?“
„Čekám jeho samého.“
„Jak to? D’Artagnan přijede sem?“
„Ano, přijede.“
„To ale není možné. Účastní se přece s kardinálem obléhání La Rochelle a vrátí se do Paříže až po dobytí toho města.“
„To si myslíte, ale copak je pro mého d’Artagnana, pro toho ušlechtilého a věrného šlechtice, něco nemožné?“
„Nemohu tomu uvěřit!“ namítla milady.
„Tak se podívejte na tohle! Přečtěte si to!“ řekla ubožačka v návalu radosti smíšené s chloubou a podávala milady dopis.
„To je přece písmo paní de Chevreuse!“ blesklo hlavou milady. „Tušila jsem, že s ní určitě mají tajné styky,“ řekla si a dychtivě přelétla zrakem řádky psaní.

„Milé dítě,
buďte připravena, protože vás brzy navštíví náš přítel, aby vás vysvobodil z vězení, kde jste se musela v zájmu své bezpečnosti skrývat. Přichystejte se proto k odjezdu a nikdy v nás neztrácejte důvěru.
Náš milý Gaskoněc znovu prokázal, jako vždy, svou statečnost a věrnost. Povězte mu, že je mu kdosi za jeho upozornění velice vděčný.“

„Ano, ano, ten dopis je jasný,“ řekla milady po přečtení listu. „Víte, o jaké upozornění šlo?“
„Ne, to nevím. Pouze se domnívám, že varoval královnu před nějakým dalším kardinálovým úkladem.“
„Ano, určitě je to tak!“ prohlásila milady, vrátila paní Bonacieuxové dopis a v zamyšlení sklonila hlavu.
V tom okamžiku se ozval zvenčí dusot koňských kopyt.
„Snad už to není on?“ zvolala paní Bonacieuxová a přiskočila k oknu. Milady zůstala na loži a překvapením nebyla schopna pohybu. Najednou se na ni hrnulo tolik nečekaných novinek, že poprvé ztratila rozvahu.
„On, on? Že by to byl on?“ blábolila a ležela bez hnutí s vytřeštěnýma očima.
„Bohužel, není to on,“ ozvala se zklamaně paní Bonacieuxová, „toho muže neznám, ale zdá se, že míří sem. Ano, je to tak, zpomaluje, zastavuje u brány a zvoní.“
Milady vyskočila z postele.
„Víte určitě, že to není on?“ zeptala se.
„Ano, jsem si tím úplně jistá.“
„Nemůžete se mýlit?“
„Kdyby to byl on, poznala bych ho třebas jen podle péra na klobouku nebo lemu pláště!“
Milady se mezitím spěšně oblékala.
„To nevadí. A říkáte, že ten muž jde sem?“
„Ano, už vstoupil.“
„To jde pro vás nebo pro mne.“
„Bože můj, vypadáte tak rozčileně!“ poznamenala paní Bonacieuxová.
„Ano, máte pravdu. Nejsem důvěřivá jako vy a bojím se, protože kardinál je schopen všeho.“
„Tiše! Někdo sem jde,“ zarazila ji paní Bonacieuxová.
V tom okamžiku se skutečně otevřely dveře, vstoupila představená a obrátila se k milady s otázkou: „Vy jste sem přijela z Boulogne?“
„Ano, přijíždím odtamtud,“ odpověděla tázaná a usilovně se snažila znovu nabýt ztraceného klidu. „Kdo se po mně ptá?“
„Nějaký muž, který nechce povědět, jak se jmenuje, ale přichází od kardinála.“
„A chce mluvit se mnou?“ ptala se milady.
„Chce hovořit s dámou, která přijíždí z Boulogne.“
„Tak ho sem laskavě vpusťte, paní.“
„Ach, Bože, Bože můj,“ vzdychla paní Bonacieuxová, „snad to nebude žádná zlá zpráva.“
„Toho se bojím.“
„Nechám vás s tím cizincem o samotě, ale jestli dovolíte, hned po jeho odchodu se vrátím.“
„To je samozřejmé, prosím vás o to,“ odpověděla milady.
Poté abatyše i paní Bonacieuxová odešly. Milady zůstala sama a napjatě upírala oči na dveře. Za několik okamžiků

uslyšela, jak na schodech řinčí ostruhy a přibližují se kroky. Nakonec se otevřely dveře a v nich stanul muž. Při jeho spatření vykřikla milady radostí – byl to hrabě de Rochefort, muž slepě oddaný Jeho Eminenci.

LXII Dva démoni

„To jste vy?“ zvolali současně Rochefort i milady.
„Ano, to jsem já.“
„Odkud jedete?“ ptala se milady.
„Z La Rochelle. A odkud vy?“
„Z Anglie.“
„Co je s Buckinghamem?“
„Je mrtev nebo těžce raněn. Když jsem odjížděla, aniž jsem od něj něčeho dosáhla, jistý fanatik ho zavraždil.“
„To je skutečně velice šťastná náhoda,“ poznamenal Rochefort s mnohoznačným úsměvem. „Jeho Eminence bude mít radost. Už jste mu to sdělila?“
„Napsala jsem mu z Boulogne. A jak to, že sem přijíždíte vy?“
„Jeho Eminence kardinál měl o vás starost a poslal mě, abych po vás pátral.“
„Přijela jsem teprve včera!“
„Co jste tu od včerejška dělala?“
„Buďte ujištěn, že jsem nezahálela.“
„O tom ani v nejmenším nepochybuji.“
„Jen si představte, s kým jsem se tady setkala!“
„Nemám tušení.“
„Pokuste se to uhodnout!“
„Copak mohu?“
„S tou mladou ženou, kterou dostala královna z vězení!“
„S milou toho chlapce d’Artagnana?“
„Ano, s paní Bonacieuxovou. O tom, kde se ukrývá, neměl kardinál ani zdání.“
„Výborně – to je další šťastná náhoda, která jde s tou první hezky do páru. Pan kardinál je zřejmě miláčkem štěstěny.“
„Dovedete si představit můj údiv, když jsem se ocitla tváří v tvář té ženě?“
„Zná vás?“
„Ne, nezná.“
„Považuje vás tedy za cizinku?“
Milady se samolibě pousmála se slovy: „Jsem její nejlepší přítelkyní!“
„Takovéhle zázraky dokážete – na mou duši – dělat jen vy, milá hraběnko,“ řekl s uznáním Rochefort.
„Usmálo se na mě štěstí, rytíři. Víte totiž, co se tady chystá?“
„To nevím.“
„Zítra nebo pozítří pro ni přijedou s královniným příkazem k propuštění z kláštera.“
„Skutečně? Kdo to vlastně přijede?“
„D’Artagnan a jeho přátelé!“
„Ti si budou tak dlouho zahrávat, až je budeme muset poslat do Bastily.“
„Proč vlastně tam ještě nejsou?“ otázala se milady. „Co se dá dělat? Kardinál má pro ty muže nějakou slabost, která mi je skutečně nepochopitelná.“
„Skutečně?“
„Ano, je to tak.“
„No, dobrá. Vyřiďte kardinálovi, milý Rocheforte, co vám teď povím. Řekněte mu, že náš rozhovor v hostinci U Červeného holubníku vyslechli ti čtyři muži, že jeden z nich přišel po kardinálově odjezdu ke mně nahoru a násilně mi vyrval průvodní list, který mi dala Jeho Eminence. Dále mu povězte, že o mém odplutí do Anglie podali zprávu lordu Winterovi a že i tentokrát málem zmařili úspěch mého poslání, jako předtím zhatili plán s briliantovými přívěsky. Sdělte mu, že z těch čtyř jsou nebezpeční jen dva – totiž d’Artagnan a Athos, kdežto ten třetí, Aramis, je milencem paní de Chevreuse a je třeba nechat ho naživu, protože známe jeho tajemství a mohl by se někdy hodit, čtvrtý – Porthos, je ješitný hlupák a s ním ať si nedělá kardinál starosti.“
„Teď však mají ti čtyři být při obléhání La Rochelle, ne?“ namítl Rochefort.
„To jsem si myslela také, ale z dopisu, který dostala paní Bonacieuxová od paní de Chevreuse a neopatrně se mi s ním svěřila, naopak usuzuji, že jsou na cestě sem, aby dotyčnou paní odvezli.“
„Hrom do toho! Co budeme dělat?“
„Co vám řekl kardinál, pokud jde o mne?“
„Mám od vás převzít písemnou nebo ústní zprávu a neprodleně se vrátit. Až se kardinál doví, co jste vykonala, sdělí vám, co máte dělat dál.“
„To mám tedy zůstat zde?“
„Tady nebo někde poblíž.“
„Nemůžete mě vzít s sebou?“
„Ne, to nemohu, v tom ohledu je rozkaz jasný. V blízkosti tábora by vás mohl někdo poznat a vaše přítomnost, jak jistě chápete, by Jeho Eminenci kompromitovala – zejména po tom, co se právě událo – víte kde. Jen mi povězte, kde budete čekat na kardinálovy pokyny, abych pořád věděl, kde vás mohu nalézt.“

„Víte, tady zůstat pravděpodobně nebudu moci.“
„Proč to?“
„Zapomínáte, že sem mohou každým okamžikem přijet moji nepřátelé!“
„Máte pravdu, milady. To ale ta panička unikne Jeho Eminenci?“
„Ale vůbec ne!“ řekla milady se svým nenapodobitelným úsměvem. „Zapomínáte, že jsem její nejlepší přítelkyní!“
„To je pravda. Mohu tedy kardinálovi sdělit, že pokud jde o tu ženu…“
„Nechť je úplně klidný.“
„A to je všechno? Nic víc?“
„On už bude vědět, co to znamená.“
„Určitě to uhodne. A teď mi povězte, co mám dělat já!“
„Vy musíte okamžitě odjet. Mám za to, že zprávy, které nesete, stojí za to, abyste si pospíšil.“
„Když jsme přijížděli do Lillersu, porouchal se mi kočár,“ poznamenal Rochefort.
„To je výborné!“
„Jak to? Co je na tom výborného? Proč vás to těší?“
„Protože budu ten váš kočár potřebovat,“ odpověděla milady.
„Jak v tom případě pojedu já?“
„Budete uhánět tryskem na koni.“
„Vám se to řekne, ale je to sto osmdesát mil!“
„Co je to na vás?“
„Což o to, dokážu to. A co pak?“
„Až budete projíždět městem Lillers, pošlete mi kočár a nařídíte svému sluhovi, že mi má být k dispozici.“
„Dobrá.“
„Určitě máte u sebe nějaký kardinálův příkaz, že?“
„Mám od něj plnou moc,“ přisvědčil Rochefort.
„Tak ukažte ten dokument abatyši a řekněte jí, že pro mne dnes nebo zítra někdo přijede a že mám jet s osobou, která se ohlásí vaším jménem.“
„Výborně.“
„A nezapomeňte hovořit o mně s abatyší hodně nepřívětivě.“
„Proč to?“
„Protože se tady vydávám za kardinálovu oběť. Musím přece budit v té chudince Bonacieuxové důvěru.“
„To máte pravdu. A teď mi laskavě připravte zprávu o všem, co se událo.“
„Fakta jsem vám už sdělila, máte dobrou paměť a tak jen zopakujte, co jsem vám řekla. Papír se snadno ztratí,“ namítla milady.
„To je pravda. Musím jen vědět, kde vás najdu, abych se marně nehonil po okolí.“
„Tak okamžik počkejte!“
„Chcete mapu?“
„Ale ne. Zdejší kraj dokonale znám.“
„Jak to? Kdy jste se sem dostala?“
„Byla jsem tady vychována.“
„Opravdu?“
„Vidíte, že je k něčemu dobré, když je člověk někde vychován.“
„Budete mě tedy očekávat…“
„Nechte mě okamžik přemýšlet! Už to mám – budu na vás čekat v Armentieres.“
„Co je zač to Armentieres?“
„Městečko na řece Lys. Stačí dostat se přes řeku a budu v cizině.“
„Prima. Předpokládám ovšem, že se vydáte na druhý břeh jen v případě krajního nebezpečí.“
„To je samozřejmé.“
„Jak se v tom případě dovím, kde jste?“
„Potřebujete svého sluhu?“
„Ne, nepotřebuji.“
„Je spolehlivý?“
„Naprosto.“
„Tak ho nechte u mne. Nikdo ho nezná, a kdybych někam odjela, zůstane na místě a dovede vás tam, kde budu.“
„Tak tedy budete na mne čekat v Argentieres?“
„Ne, v Armentieres,“ opravila Rocheforta milady.
„Napište mi ten název na kousek papíru, abych to nezapomněl. Jméno nějakého města přece nikoho nijak nekompromituje, že mám pravdu?“
„Kdo ví?“ odpověděla milady, a napsala žádaný název na kousek papíru. „Já to riziko podstoupím.“
„Dobře,“ řekl Rochefort, vzal z miladiny ruky papírek a zastrčil si ho za okraj klobouku. „Buďte ale klidná, vezmu si příklad z dětí, a kdybych ten papír ztratil, budu si ten název celou cestu opakovat. Je to všechno?“
„Myslím, že ano,“ přitakala milady.
„Tak poslouchejte – zopakuji vám, co mám vyřídit. Buckingham je mrtev, nebo těžce poraněn; váš rozhovor s kardinálem vyslechli čtyři mušketýři; lord de Winter byl upozorněn na vaše připlutí do Portsmouthu; d’Artagnana a Athose je třeba zavřít do Bastily; Aramis je milencem paní de Chevreuse a Porthos je samolibý domýšlivec. Objevila

jste paní Bonacieuxovou. Co nejdříve vám mám poslat kočár a dát vám k dispozici svého sluhu. Mám vás vydávat za kardinálovu oběť, aby abatyše nepojala nějaké podezření – a konečně Armentieres na břehu Lysu. Je to tak?“
„Výborně, můj rytíři – máte opravdu zázračnou paměť. Abych nezapomněla, ještě abatyši řekněte…“
„Co to má být?“
„Viděla jsem velmi krásné lesy, které zřejmě sousedí s klášterní zahradou. Povězte abatyši, že se smím procházet v oněch lesích. Kdo ví, co všechno se může stát? Možná, že budu muset odtud zmizet nějakým zadním východem.“
„Vy zkrátka myslíte na všechno.“
„A vy zase na jednu věc zapomínáte…“
„Načpak?“
„Optat se mě, jestli nepotřebuji peníze.“
„To je pravda – tak kolik chcete?“
„Všechno zlato, co máte.“
„Mám u sebe přibližně pět set pistolí.“
„Já mám také tolik – a s tisícem pistolí si poradíme všude a se vším,“ pravila milady a dodala: „Tak obraťte kapsy!“
„Tady to máte, hraběnko.“
„Výborně, milý hrabě. Kdy se vydáte na cestu?“
„Tak za hodinu. Musím něco sníst a někoho poslat pro poštovního koně.“
„Hodně zdaru a sbohem, můj rytíři!“
„Sbohem, hraběnko!“
„Vyřiďte mé poručení kardinálovi,“ řekla na rozloučenou milady.
„A vy ode mne pozdravujte satana!“ odpověděl jí Rochefort. Pak se na sebe usmáli a rozešli se. Hodinu poté vyrazil Rochefort na koni z kláštera a po pěti hodinách projížděl Arrasem, kde ho, jak již víme, poznal d’Artagnan. Jeho přítomnost vyvolala u čtyř mušketýrů obavy a pobídla je k rychlejšímu pokračování v cestě.

LXIII Sklenka vody

Sotva Rochefort odešel, vrátila se paní Bonacieuxová. Milady se radostně usmívala.
„Stalo se, čeho jste se obávala, že?“ řekla jí příchozí. „Dnes večer nebo zítra si pro vás kardinál pošle.“
„Kdo vám to pověděl, moje milá?“ zeptala se milady.
„Slyšela jsem to na vlastní uši od toho posla.“
„Pojďte si sednout sem ke mně!“ vyzvala ji milady.
„Už jsem u vás, paní.“
„Počkejte okamžik, než se ujistím, že nás nikdo neposlouchá.“
„Proč jste tak opatrná?“
„To se hned dovíte.“ Po těch slovech milady vstala, šla ke dveřím, otevřela je, podívala se do chodby a přišla se posadit k paní Bonacieuxové.
„No, sehrál svou úlohu dobře,“ řekla s uspokojením.
„A kdo?“ zeptala se nechápavě paní Bonacieuxová.
„Ten muž, který se představil jako kardinálův posel.“
„Copak on se za něj pouze vydával?“
„Ano, moje milá.“
„Ten člověk tedy není…“
„Ten člověk,“ přerušila paní Bonacieuxovou milady, „je můj bratr.“
„Cože? Váš bratr?“
„Ano, ale je to tajemství, které svěřuji jenom vám, má drahá. Jestli je někomu prozradíte, bude to znamenat zkázu pro mne, a možná i pro vás.“
„Ach, můj Bože!“
„Poslouchejte, oč jde. Bratr se rozhodl, že mě zachrání a jel sem, aby mě odtud odvedl třeba násilím. Po cestě se náhodou setkal s kardinálovým emisarem, který jel pro mne. Pustil se za ním, na odlehlém a pustém místě ho dostihl, tasil kord a dotyčného vyzval, aby mu vydal písemnosti, které nese. Posel se chtěl bránit, a bratr ho zabil.“
„To je hrozné!“ povzdechla si paní Bonacieuxová a zachvěla se.
„Uvažte, že to jinak nešlo. Tehdy se bratr rozhodl použít k mému osvobození namísto násilí lsti. Sebral mrtvému příslušné papíry, přijel sem, představil se jako kardinálův emisar – a za hodinu či dvě přijede pro mne kočár, který mě jakoby na příkaz Jeho Eminence odveze.“
„Rozumím – a ten kočár pro vás pošle váš bratr, že?“
„Přesně tak. Jenže to ještě není všechno. Ten dopis, který jste dostala a o němž se domníváte, že ho poslala paní de Chevreuse…“
„Co je s ním?“ vyhrkla paní Bonacieuxová.
„Ten dopis je podvržený!“
„Jak to?“
„Ano, je to jen léčka, abyste nekladla odpor, až si pro vás přijdou.“
„Jenže pro mne si přijede d’Artagnan.“
„Nemylte se! D’Artagnan a jeho přátelé se nemohou vzdálit od La Rochelle.“
„Jak to víte?“

„Bratr potkal kardinálovy lidi převlečené za královské mušketýry. Zavolali by vás k bráně, vy byste se domnívala, že jsou to vaši přátelé, a ti muži by vás unesli a odvezli do Paříže.“
„Ach můj Bože! Mně se z té změti nepravostí točí hlava. Cítím, že jestli to bude pokračovat, určitě zešílím,“ zanaříkala paní Bonacieuxová a přitiskla si obě dlaně na čelo.
„Počkejte!…“
„Co se děje?“
„Slyším dusot koně – to zřejmě odjíždí můj bratr. Ještě se chci s ním rozloučit. Pojďte sem!“ S těmi slovy otevřela milady okno a pokynula paní Bonacieuxové, aby se k ní připojila. Ta ji poslechla.
Rochefort jel cvalem pod okny.
„Sbohem, bratře!“ vykřikla na něj milady.
Jezdec zvedl hlavu, všiml si obou mladých žen, a aniž zvolnil tempo jízdy, přátelsky pokynul milady rukou.
„Ten Jiří je přece tak hodný!“ řekla milady, když zavírala okno. Na tváři přitom vykouzlila výraz vyjadřující směsici lásky a melancholie. Pak se vrátila k svému křeslu, posadila se a vypadala, jako by se oddala přemýšlení o čistě osobních záležitostech.
„Drahá paní,“ ozvala se paní Bonacieuxová. „Promiňte mi, že vás ruším, ale poraďte mi, proboha, co mám dělat. Jste zkušenější a já vás poslechnu.“
„Za prvé, je možné, že se mýlím, a d’Artagnan s přáteli vám opravdu jedou na pomoc.“
„To by bylo příliš krásné!“ zvolala paní Bonacieuxová a dodala: „Takové štěstí já nemám.“
„Podívejte se, v tom případě by šlo pouze o čas. Byl by to jakýsi závod, kdo přijede první. Jestli to budou vaši přátelé, budete zachráněna. Když dříve dorazí kardinálovi pochopové, bude to váš konec.“
„Ano, ano, máte pravdu. To bych byla bez milosti ztracená. Co ale dělat? Co si mám počít?“
„Byla by zde velice prostá, docela přirozená možnost…“
„Jaká? Povězte mi to, prosím.“
„Chtělo by to skrytě čekat někde v okolí a nejdříve zjistit, co je to za lidi, kteří pro vás přijíždějí.“
„Kde bych ale měla čekat?“
„To není žádný problém. Já sama se zastavím a schovám několik mil odtud a budu tam vyčkávat, než si pro mne bratr přijede. Vezmu vás s sebou, ukryjeme se a budeme čekat spolu,“ lákala paní Bonacieuxovou milady.
„Jenže mě odtud nepustí – jsem tu skoro jako vězenkyně.“
„Protože se budou domnívat, že odjíždím na kardinálův příkaz, rozhodně si nebudou myslet, že byste nějak příliš stála o to, jet se mnou.“
„Jak to tedy uděláme?“
„Takhle. Kočár bude stát před vraty. Vy se přijdete se mnou rozloučit a postavíte se na stupátko, abyste mě naposledy objala. Sloužící mého bratra bude vědět, co má dělat, dá znamení postilionovi a ten tryskem vyrazí.“
„Co ale d’Artagnan? Co když přijede?“ zeptala se znepokojeně paní Bonacieuxová.
„To se dovíme.“
„A jak?“
„To je docela snadné. Vyšleme sem do Béthune bratrova sloužícího, který je, jak už jsem vám řekla, naprosto spolehlivý. Přijede v přestrojení a bude se zdržovat někde před klášterem. Jestli to budou kardinálovi lidé, zůstane na místě, a kdyby to byl d’Artagnan s přáteli, přivede je za námi.“
„Copak je zná?“
„Samozřejmě. Vídal přece pana d’Artagnana u mne.“
„Ano, ano, máte pravdu. To půjde, bude to tak nejlepší. Nepojedeme však daleko odtud, že ne?“ souhlasila s výhradou paní Bonacieuxová.
„Nanejvýš takových sedm či osm mil. Budeme se zdržovat poblíž hranic a při prvním náznaku nebezpečí opustíme Francii.“
„Co máme dělat teď tady?“
„Čekat.“
„A co když přijdou?“
„Bratrův kočár dorazí dříve než oni.“
„Jak to bude, jestli nebudu s vámi, až pro vás přijedou? Například v době oběda nebo večeře?“
„Pro ten případ řekněte matce představené, že chceme být pokud možno stále spolu a požádejte ji, abyste mohla jíst se mnou.“
„Myslíte, že to dovolí?“
„Proč by nedovolila?“
„To je pravda – tak se od sebe neodloučíme ani na chvíli!“
„Teď ji tedy jděte o to požádat. Já se půjdu projít po zahradě, protože mě trochu bolí hlava,“ řekla milady.
„Jen jděte! Kde se zase setkáme?“
„Asi za hodinu tady.“
„Tak za hodinu zde. Jste ke mně nesmírně hodná a já jsem vám za to neskonale vděčná.“
„Jak bych mohla nemít o vás zájem? I kdybyste nebyla tak hezká a milá, jste přece přítelkyní jednoho z mých nejlepších přátel,“ hovořila vemlouvavě milady.
„A můj drahý d’Artagnan – ten vám bude nadosmrti vděčný!“
„Pevně v to doufám. Jsme tedy dohodnuté a pojďme dolů!“
„Chcete se dostat do zahrady?“

„Ano.“
„Tak jděte pořád touhle chodbou a pak malým schodištěm sejdete do zahrady,“ radila paní Bonacieuxová.
„Výborně. Děkuji vám.“
Pak se obě ženy na sebe mile usmály a rozešly se.
Milady nelhala, když říkala, že má těžkou hlavu. Chaoticky se jí v ní honily dosud neujasněné problémy, takže nutně potřebovala být sama, aby si poněkud urovnala myšlenky. O své příští činnosti sice měla matnou představu, ale k tomu, aby si všechno v hlavě uspořádala a stanovila konkrétní plán, musela získat trochu klidu a času.
Za svůj nejnaléhavější úkol považovala unést paní Bonacieuxovou a ukrýt ji na nějakém bezpečném místě, aby ji, bude-li třeba, mohla použít jako rukojmí. Začínala mít totiž pochybnosti o výsledku nelítostného souboje, který vedli její protivníci se stejnou houževnatostí, s jakou zavilostí v něm bojovala ona.
Tak, jako lze cítit ve vzduchu přicházející bouři, tušila nyní milady, že se blíží rozhodující střetnutí a že bude nelítostné. Podle jejího názoru bylo hlavním předpokladem úspěchu mít pevně v rukou paní Bonacieuxovou. Mít ji v moci znamenalo držet v rukou d’Artagnanův život, ba víc než to. Byla to žena, kterou miloval a v případě, že by se dostala milady do úzkých, mohla by jí určitě využít při vyjednávání k získání výhodných podmínek pro sebe.
To už bylo zařízeno. Paní Bonacieuxová ji bude důvěřivě následovat. Jakmile se s ní milady ukryje v Armentieres, snadno jí dokáže namluvit, že d’Artagnan do Béthune nepřijel. Nejdéle za čtrnáct dní se vrátí Rochefort a během oněch dvou týdnů si už milady promyslí, jak nejlépe se pomstít čtyřem mušketýrům. Nudit se určitě nebude, protože se bude moci věnovat tomu nejpříjemnějšímu zaměstnání ženy svého ražení, totiž vymýšlení co nejdokonalejší a nejkrutější pomsty.
Při těchto úvahách se rozhlížela kolem sebe a vštěpovala si do paměti uspořádání klášterní zahrady. Postupovala jako schopný vojevůdce, který uvažuje současně o vítězství i o případné porážce a je plně připraven v závislosti na vývoji bitvy buď postupovat, anebo se dát na ústup.
Asi za hodinu slyšela, že ji volá příjemný hlas paní Bonacieuxové. Dobrá abatyše přirozeně souhlasila se vším, oč byla požádána, a obě ženy měly toho dne poprvé spolu večeřet.
Po příchodu do dvora však zaslechly rachot kočáru, který se zřejmě zastavil před bránou kláštera.
„Slyšíte?“ zvolala milady.
„Ano, slyším zvuk kol nějakého vozu,“ odpověděla paní Bonacieuxová.
„To je kočár, který nám posílá můj bratr.“
„Ach Bože!“
„Teď jen odvahu, neztrácejte odvahu!“
Od klášterní brány se ozvalo zvonění. Milady se nemýlila.
„Běžte do svého pokoje,“ poručila paní Bonacieuxové, „určitě máte nějaké šperky, které si chcete vzít s sebou.“
„Mám jeho dopisy.“
„Tak pro ně běžte a přijďte ke mně do pokoje. Rychle se navečeříme – pojedeme možná dlouho do noci a na cestu se musíme řádně posilnit.“
„Pane Bože,“ povzdechla si paní Bonacieuxová. „Srdce mi vynechává, nedokážu udělat krok!“
„Jen to zkuste, seberte se! Pomyslete na to, že za čtvrt hodiny budete zachráněná a že všechno děláte pro něj!“
„Ano, ano, všechno pro něj! Tím jediným slovem jste mi vrátila odvahu – jen jděte, přijdu za vámi.“
Milady rychle vyběhla do svého pokoje, kde na ni již čekal Rochefortův lokaj, jemuž hned dala příslušné pokyny. Měl čekat u brány. Kdyby se náhodou objevili mušketýři, měl kočár okamžitě vyrazit, objet klášter a čekat na milady v malé osadě na opačném okraji lesa. Milady by v tom případě proběhla klášterní zahradou a došla do oné vesnice pěšky. Již jsme se zmínili, že tyto končiny Francie dokonale znala.
Kdyby se mušketýři neobjevili, mělo všechno probíhat tak, jak bylo domluveno. Paní Bonacieuxová by nastoupila do kočáru pod záminkou, že se chce rozloučit s milady, a ta by ji odvezla.
V té chvíli vstoupila do miladina pokoje paní Bonacieuxová. Aby odstranila jakékoli možné podezření, zopakovala před ní milady lokajovi poslední pokyny. Pak mu ještě položila několik otázek týkajících se kočáru. Byl to trojspřežní poštovní vůz řízený postilionem. Rochefortův lokaj měl jet před ním.
Miladiny obavy, že by paní Bonacieuxová mohla mít nějaké podezření, byly liché. Ubohá mladá žena byla příliš čistá a bezelstná, než aby mohla předpokládat u jiné ženy takovou proradnost. Kromě toho jí bylo jméno hraběnky de Winter, které zaslechla od abatyše, úplně neznámé a vůbec netušila, že by se na neblahých událostech jejího života takovou měrou a tak osudově podílela nějaká žena.
„Vidíte, všechno je připraveno,“ řekla jí milady, když sloužící odešel. „Abatyše nic netuší a věří, že pro mne poslal kardinál. Ten muž jde teď vydat poslední rozkazy. Vy aspoň něco snězte, napijte se trochu vína a pojeďme!“
„Ano,“ přitakala paní Bonacieuxová jako stroj, „pojeďme!“
Milady jí pokynula, aby si sedla ke stolu naproti ní, nalila jí sklenku španělského vína a položila jí na talíř kousek kuřecích prsíček.
„Vidíte, jak nám všechno vychází. Brzy nastane noc, za svítání dorazíme do svého útočiště a nikdo nebude mít ani tušení, kde jsme. Tak buďte statečná a něco si vezměte!“
Paní Bonacieuxová snědla mechanicky několik soust a smočila rty ve skleničce vína.
„Jen do toho, do toho, vezměte si příklad ze mne,“ pobízela ji milady a pozvedla svůj pohár. V tom okamžiku však strnula, protože z ulice zazníval blížící se dusot kopyt a téměř současně měla dojem, že slyší ržát koně. Tyto zvuky ji vytrhly z radostné nálady, tak jako náhlé zahřmění vzbudí spáče z krásného snu. Zbledla a běžela k oknu, zatímco paní Bonacieuxová vstávala celá rozechvělá od stolu a musela se opřít o židli, aby neupadla.
Dosud nebylo nic vidět, ale obě ženy slyšely stále sílící dusot pádících koní.

„Ach Bože, co se to děje? Co je to za hluk?“ ptala se vyděšeně paní Bonacieuxová.
„Buď jsou to naši přátelé nebo nepřátelé,“ odpověděla s děsivou chladnokrevností milady. „Buďte tady a já vám to přijdu povědět.“
Paní Bonacieuxová, bledá jako smrt, zůstala bez hnutí a beze slova stát. Mezitím hluk sílil, přijíždějící koně už nebyli určitě dále než nějakých padesát kroků. Vidět je dosud nebylo, protože se cesta zatáčela. Dusot již byl tak zřetelný, že podle úderů podkov by se dalo spočítat, kolik koní běží. Milady hleděla na cestu s největší pozorností, jaké byla schopná. Stále ještě bylo natolik světlo, aby dokázala poznat, kdo to přijíždí.
Náhle spatřila v ohybu cesty premované klobouky s vlajícími péry. Napočítala dva, pak pět a nakonec osm jezdců. Jeden z nich se hnal o dvě koňské délky před ostatními. Při jeho spatření milady přidušeně zasténala hrůzou – byl to d’Artagnan.
„Ach Bože můj,“ naříkala paní Bonacieuxová, „Co se to děje?“
„Mají stejnokroje gardistů pana kardinála,“ lhala pohotově milady. „Nesmíme ztrácet ani okamžik. Utíkejme, rychle pryč odtud!“
„Ano, ano, rychle pryč!“ opakovala paní Bonacieuxová, ale nemohla se pohnout z místa – byla děsem jako přibitá k podlaze.
Teď již bylo slyšet projíždět jezdce pod oknem.
„Tak pojďte přece, pojďte už!“ křičela milady a pokoušela se táhnout mladou ženu za ruku. „Ještě můžeme uprchnout přes zahradu – mám od ní klíč. Ale pospěšme si, za pět minut už bude pozdě!“
Paní Bonacieuxová se pokusila jít, ale po dvou krocích klesla na kolena. Milady se ji snažila zvednout a odnést, ale nedokázala to. V tom okamžiku se ozval rachot povozu, jehož kočí při spadení mušketýrů tryskem odjížděl. Hned poté zazněly tři nebo čtyři výstřely.
„Ptám se vás naposled – chcete jet se mnou?“ volala milady.
„Ach můj Bože! Vidíte přece, že nemám dost sil. Nedokážu jít. Zachraňte se sama!“
„Cože? Abych sama uprchla, a vás nechala tady? To ne, nikdy!“ syčela milady. Náhle jí vyšlehl z očí blesk šílené zloby – běžela ke stolu a vsypala do sklenky paní Bonacieuxové obsah šatonu svého prstenu, který bleskurychle otevřela. Bylo to načervenalé zrnko, jež se ihned rozpustilo.
Pak pevnou, nechvějící se rukou uchopila sklenku a se slovy „Vypijte to, víno vás posílí, pijte!“ přiložila ji ke rtům mladé ženy, která se mechanicky napila.
„Zrovna takhle jsem se pomstít nechtěla,“ řekla si milady, když s ďábelským úsměvem odkládala sklenici na stůl.
„Člověk ale dělá, co může.“ Hned poté vyběhla z pokoje.
Paní Bonacieuxová ji viděla utíkat, ale běžet za ní nemohla. Cítila se jako člověk, jemuž se ve snu zdá, že je pronásledován, a marně se snaží pohnout z místa.
Po několika minutách ozval se od brány strašný hluk. Paní Bonacieuxová se utěšovala, že se každým okamžikem vrátí milady, ale nedočkala se. Na horečnatě rozpáleném čele jí několikrát vyvstal ledový pot vyvolaný – jak se domnívala – hrůzou. Konečně uslyšela zaskřípění otevírané mříže a hned poté dupot těžkých bot a řinčení ostruh na schodech. Chodbou se rozléhala směsice několika hlasů, které se stále blížily, a ona měla dojem, že v onom volání zaslechla své jméno. Najednou vykřikla radostí a vrhla se ke dveřím, protože rozpoznala hlas d’Artagnanův.
„D’Artagnane, d’Artagnane! Jste to vy? Tady jsem, tady.“
„Constance! Kde jste, Constance, proboha?“ volal mladý muž.
V tom okamžiku se dveře spíše rozlétly než otevřely po silném úderu a do pokoje se vřítilo několik mužů. Paní Bonacieuxová klesla do křesla a nebyla schopná pohybu.
D’Artagnan odhodil bambitku, z níž se dosud kouřilo, a padl před svou milovanou na kolena. Athos si zastrčil bambitku za pás a Porthos s Aramisem, kteří tam vpadli s tasenými kordy, vložili zbraně do pochev.
„Ach, d’Artagnane! Můj milovaný d’Artagnane! Tak přece konečně přicházíš, neoklamal jsi mě! Jsi to ty!“
„Ano, ano, Constance! Konečně jsme spolu.“
„No vidíš. A ona říkala, že nepřijdeš, ale já jsem v skrytu duše doufala a nechtěla jsem uprchnout. Jak dobře jsem udělala – jsem tak šťastná!“
Když uslyšel slovo ona Athos, který se už klidně posadil, okamžitě povstal.
„Ona? Jaká ona?“ ptal se d’Artagnan.
„Ale moje společnice, která mě chtěla zachránit před mými pronásledovateli – a právě uprchla, protože vás považovala za kardinálovy gardisty.“
„Vaše společnice?“ vykřikl d’Artagnan a byl bledší než bělostný háv jeho milované. „O jaké společnici to mluvíte?“
„O té, jejíž povoz čekal u brány, o ženě, která prý je také vaší přítelkyní, d’Artagnane, o ženě, které jste údajně všechno řekl.“
„Jak se jmenuje? Její jméno!“ volal d’Artagnan. „Nevíte, proboha, jak se jmenuje?“
„Ano, vyslovila je přede mnou – počkejte… To je ale divné, točí se mi hlava a přestávám vidět!“
„Pomoc, přátelé, pomoc!“ vykřikl zoufale d’Artagnan. „Má ruce jako z ledu a je jí zle. Proboha – omdlévá!“
Zatímco Porthos volal z plna hrdla o pomoc, Aramis běžel ke stolu pro sklenici vody. Při pohledu na hrůzou zrůzněnou tvář Athose se však zarazil. Athos stál u stolu, vlasy se mu ježily děsem a vytřeštěně zíral v neblahé předtuše na jednu sklenku.
„Ach ne, to snad není možné,“ říkal si napůl pro sebe. „Takový zločin by Bůh nedopustil!“
„Vodu, vodu!“ volal d’Artagnan. „Rychle sem dejte vodu!“
„Ubohá žena, ubožačka!“ řekl Athos přerývaným hlasem. V tom okamžiku otevřela paní Bonacieuxová, kterou d’Artagnan nepřestával vášnivě líbat, znovu oči.

„Přichází k sobě!“ vykřikl d’Artagnan. „Buď Bohu chvála, děkuji ti, panebože!“
„Paní,“ ozval se vzrušeně Athos, „povězte mi, paní, proboha, čí je tahle prázdná sklenka!“
„To je moje…,“ odpověděla paní Bonacieuxová sotva slyšitelně.
„A kdo vám do ní nalil víno?“
„Ona.“
„Jak se ale jmenuje ona?“
„Teď si vzpomínám,“ odpověděla s námahou mladá žena, „hraběnka de Winter…“
Po těchto jejích slovech všichni čtyři přátelé vykřikli současně. Athosův hlas zněl nejpronikavěji. V tomtéž okamžiku tvář paní Bonacieuxové zesinala. Ubohá žena pocítila záchvat nesnesitelné tupé bolesti, sotva popadala dech a skácela se do rukou Porthose a Aramise. D’Artagnan chytil v nepopsatelné úzkosti za ruku Athose.
„Co se to děje? Ty si myslíš…?“ řekl hlasem přerývaným vzlyky.
„Obávám se toho nejhoršího,“ odpověděl Athos a zatínal zuby do rtů, až mu prýštila krev.
„D’Artagnane, d’Artagnane!“ vykřikla paní Bonacieuxová. „Kde jsi? Neopouštěj mě – vidíš přece, že umírám!“
D’Artagnan pustil Athosovy ruce, které stále ještě pevně svíral, a běžel k ní. Její krásná tvář byla strhaná bolestí, skelné oči již nic neviděly, celým tělem jí zmítalo křečovité chvění a po čele jí stékal pot.
„Proboha, běžte pro pomoc! Porthosi a Aramisi, zavolejte pomoc!“
„To je marné,“ řekl chmurně Athos. „Na jedy, které ona namíchá, neexistuje protijed!“
„Pomoc! Pomozte mi!“ sténala paní Bonacieuxová. „Pomoc!“ Po těch slovech sebrala zbytek sil, vzala d’Artagnanovu hlavu do dlaní, několik okamžiků se na něj dívala, jako kdyby chtěla do onoho pohledu vložit celou svou duši a s pláčem přitiskla rty na jeho ústa.
„Constance! Má Constance!“ vykřikl d’Artagnan.
V tom okamžiku unikl ze rtů mladé ženy vzdech a ovanul d’Artagnanovu tvář. To stoupala k nebesům její čistá a tolik milující duše.
D’Artagnan už tiskl v náručí jen mrtvé tělo. Teď také on zoufale vykřikl a zhroutil se na podlahu vedle své milované – stejně bledý a chladný jako ona.
Porthos se rozplakal, Aramis zvedl zaťatou pěst k nebesům a Athos se pokřižoval.
Právě tehdy stanul ve dveřích muž – téměř stejně bledý jako ti, kdo byli uvnitř. Rozhlédl se a spatřil mrtvou paní Bonacieuxovou a vedle ní d’Artagnana v bezvědomí. Objevil se ve chvíli největšího ohromení, které se dostavuje po tragických událostech.
„Tak jsem se přece jen nemýlil,“ řekl. „Tohle je pan d’Artagnan a vy jste jeho přátelé, pánové Athos, Porthos a Aramis.“
Tři jmenovaní pohlíželi na příchozího s údivem – a všichni měli dojem, že ho odněkud znají.
„Pánové,“ ozval se znovu cizinec, „zřejmě hledáte stejně jako já ženu, která tudy určitě prošla,“ dodal s tragickým výrazem v tváři, „protože zde vidím mrtvolu.“
Tři přátelé dosud mlčeli. Cizincův hlas i jeho tvář jim připomínaly muže, s nímž se již setkali, ale nemohli si vzpomenout, za jakých okolností.
„Pánové,“ pokračoval dotyčný, „protože nepoznáváte člověka, který vám již nejméně dvakrát vděčí za svůj život, musím se představit. Jsem lord de Winter, švagr té ženy.“ Všichni tři přátelé vykřikli překvapením. Athos povstal a podával lordovi ruku se slovy:
„Buďte vítán, milorde, vy patříte k nám.“
„Vyplul jsem z Portsmouthu o pět hodin později než ona,“ začal vyprávět lord, „do Boulogne jsem dorazil tři hodiny po ní, v Saint Omeru jsem ji zmeškal o pouhých dvacet minut, a v městě Lillers jsem ztratil její stopu. Dál jsem jel nazdařbůh a kdekoho jsem se na ni ptal. Pak jsem vás viděl pádit kolem a poznal jsem pana d’Artagnana. Volal jsem na vás, ale neodpověděli jste mi. Chtěl jsem se pustit za vámi, ale můj kůň byl příliš unavený a nemohl stačit vašemu tempu. Zdá se však, že přes všechen spěch jste přijeli pozdě.“
„Tady to vidíte,“ poznamenal Athos a ukázal lordu Winterovi na mrtvou paní Bonacieuxovou a na d’ Artagnana, kterého se pokoušeli Porthos s Aramisem přivést k vědomí.
„Snad nejsou oba mrtví?“ zeptal se mrazivě lord Winter.
„Naštěstí ne,“ odpověděl Athos, „d’Artagnan pouze omdlel.“
„To je dobře,“ poznamenal s uspokojením Angličan.
V tom okamžiku otevřel d’Artagnan oči. Vytrhl se Porthosovi a Aramisovi z rukou a jako šílený se vrhl k bezduchému tělu své milenky. Athos se zvedl, majestátným krokem zvolna přistoupil k příteli, něžně ho obejmul, a když viděl, že d’Artagnan propuká v pláč, řekl mu svým nesmírně ušlechtilým a přesvědčivým hlasem:
„Vzmuž se, příteli! Nad mrtvými pláčí ženy, ale muži se za ně mstí!“
„Ano, ano, máš pravdu,“ vyhrkl d’Artagnan. „Když jde o pomstu, jsem připraven jít s tebou.“
Athos využil toho, že naděje na pomstu dodala d’Artagnanovi sil a pokynul Porthosovi a Aramisovi, aby došli za abatyší. Oba mušketýři ji potkali na chodbě; dosud byla úplně vyvedená z míry a vyděšená tím, co se stalo. Zavolala několik řádových sester, které se tak v rozporu s klášterními zvyklostmi ocitly v přítomnosti pěti mužů. Athos vzal d’Artagnana pod paždí a řekl představené:
„Ctihodná matko, odevzdáváme vaší zbožné péči tělo této nešťastné ženy. Než vstoupila jako anděl na nebesa, byla andělem na zemi. Postarejte se o ni jako o jednu z řádových sester – někdy se vrátíme, abychom se na jejím hrobě pomodlili.“
D’Artagnan ukryl tvář na Athosových prsou a rozplakal se.
„Plač, jen plač,“ řekl mu Athos, „vyplač se, ty srdce překypující láskou, mládím a životním elánem! Jak bych já byl

šťasten, kdybych dokázal plakat jako ty!“ S těmi slovy odváděl mladého přítele s otcovskou něhou a utěšoval ho jako sluha boží, jako člověk, který sám mnoho vytrpěl.
Pak se všech pět mužů v doprovodu svých sloužících, kteří drželi za uzdy jejich koně, vyšvihlo do sedel a vyrazilo do města Béthune, jehož okrajová čtvrť byla v dohledu. V prvním hostinci se zastavili.
„Copak nebudeme tu ženu pronásledovat?“ zeptal se d’Artagnan.
„Později,“ odpověděl Athos. „Ještě musím cosi zařídit.“
„Ale ona nám uteče!“ protestoval mladý muž. „Unikne nám, a bude to tvoje vina.“
„Ručím za ni!“ prohlásil Athos.
D’Artagnan natolik věřil Athosovi, že sklonil hlavu a bez jediného slova vešel do hostince. Porthos s Aramisem na sebe tázavě pohlédli, protože nedovedli pochopit, z čeho může pramenit Athosova jistota. Lord Winter se domníval, že tak Athos mluví proto, aby zmírnil d’Artagnanův žal.
Když Athos zjistil, že v hostinci mají pět volných místností, rozhodl: „Teď půjdeme každý do svého pokoje. D’Artagnan potřebuje být sám, aby se vyplakal, a vy se musíte vyspat. Buďte bez starosti, o všechno se postarám.“
„Já se ale domnívám,“ ozval se lord Winter, „že má-li se něco podniknout proti hraběnce, je to především moje záležitost, protože milady je moje švagrová.“
„Jenže ona je především moje manželka!“ suše dodal Athos.
D’Artagnan se zachvěl, protože pochopil, že když Athos odhaluje toto tajemství, je si naprosto jist, že se pomstí.
Porthos a Aramis na sebe pohlédli a zbledli. Lord Winter si myslel, že Athos zešílel.
„Tak jen jděte každý do svého pokoje,“ pokračoval Athos, „a nechte mi volnou ruku. Sami vidíte, že jako manžela týká se celý případ především mne. Poslyšte, d’Artagnane, dejte mi ten papírek, který ulétl z klobouku onoho muže a je na něm napsán název nějakého místa…!“
„Už chápu!“ řekl d’Artagnan. „Myslíš to jméno města či vesnice napsané její vlastní rukou!“
„Tak vidíš, příteli, že je Bůh na nebesích!“

LXIV Muž v rudém plášti

Athosovo bezútěšné zoufalství bylo vystřídáno zhuštěnou bolestí, pod jejímž vlivem mimořádně vynikaly skvělé stránky jeho osobnosti. Plně se upjal na slib, kterým se zavázal, že za všechno ručí. Odešel do svého pokoje poslední a požádal hostinského o mapu tamějšího kraje. Sklonil se nad ní, prohlížel si vyznačené cesty a zjistil, že z Béthune se lze dostat do Armentieres čtyřmi různými směry. Pak si dal zavolat sluhy.
Planchet, Grimaud, Mousqueton a Bazin přišli a vyslechli jasné, stručné a jednoznačné Athosovy rozkazy.
Hned za svítání měli odjet každý jinou cestou do Armentieres. Planchet, nejchytřejší z nich, měl sledovat cestu, po které jel kočár, na nějž čtyři přátelé stříleli, a který doprovázel Rochefortův sloužící.
Athos posílal do akce nejdříve sluhy, protože za dobu, kdy byli ve službách čtyř přátel, poznal v každém z nich odlišné vynikající vlastnosti. Také bral v úvahu skutečnost, že když se vyptávají mimojdoucích sloužící, budí méně nedůvěry, a naopak více sympatií než pánové. Konečně zde byla okolnost, že milady sice zná pány, ale jejich sluhy nikoli. Ti naopak ji samotnou znali dokonale.
Všichni čtyři se měli sejít na domluveném místě nazítří v jedenáct dopoledne. Jestliže zjistí, kde se milady skrývá, měli tři zůstat na místě a střežit ji, a čtvrtý se vrátí do Béthune, aby uvědomil Athose a pak sloužil jako průvodce. Po obdržení pokynů sluhové odešli.
Po jejich odchodu vstal Athos z křesla, opásal se kordem, zahalil se do pláště a vyšel z hostince. Bylo kolem desáté hodiny. V deset večer bývá v ulicích venkovských měst velmi málo lidí. Athos však zřejmě pátral po někom, koho by se mohl na něco zeptat. Konečně potkal pozdního chodce, přistoupil k němu a řekl mu několik slov. Ten nejprve poděšeně couvl, ale pak přece jen ukázal mušketýrovi směr, kudy má jít. Athos nabídl dotyčnému půl pistole, aby ho dovedl na hledané místo, ale ten odmítl.
Athos se dal ulicí, kterou mu muž naznačil, ale za chvíli došel na rozcestí a zřejmě byl znovu na rozpacích. Protože však na křižovatce cest mohl spíše než kde jinde někoho potkat, zůstal tam stát. Po chvíli se skutečně objevil ponocný. Když mu Athos položil tutéž otázku, ponocný se vyděsil stejně jako předtím jeho předchůdce, rovněž odmítl provázet ho a jen mu rukou ukázal směr. Athos kráčel naznačenou ulicí, až došel na předměstí na opačném konci města, než kudy přijel do Béthune se svými přáteli. Tam si zase nevěděl rady a zastavil se potřetí. Naštěstí šel kolem žebrák, který k Athosovi přistoupil a prosil o almužnu. Athos se ho zeptal na cíl své cesty a nabídl mu za doprovod až tam celý dukát. Žebrák chviličku váhal, ale při pohledu na blýskající se zlatou minci v Athosově dlani přikývl na souhlas a vykročil napřed.
Na rohu jedné ulice zdáli ukázal na osamoceně stojící pochmurně vypadající domek, vzal si slíbenou odměnu a uháněl pryč, co mu nohy stačily. Athos zamířil k domku a celý ho obešel, než ve stěně natřené načervenalou barvou objevil dveře. Skulinami okenic nepronikal ani paprsek světla a žádný zvuk zevnitř nenaznačoval, že je domek obydlen. Byl úplně temný a panovalo v něm ticho jako v hrobě.
Athos třikrát zaklepal, ale nikdo se neozval. Chvíli po třetím zabušení ozvaly se uvnitř přibližující se kroky, dveře se pootevřely a v nich se objevil vysoký bledý muž s černými vlasy a plnovousem.
Oba muži si vyměnili několik tichých slov, načež neznámý pokynul Athosovi, že může vstoupit, ten tak bez váhání učinil a dveře se za ním zavřely.
Muž, kterého Athos tak dlouho a s takovými obtížemi hledal, uvedl mušketýra do jakési dílny, kde se právě zabýval připevňováním chrastivých kostí k již téměř hotové kostře, které už chyběla jen lebka ležící na stole. Všechno ostatní zařízení místností svědčilo o tom, že obyvatel domku se zabývá přírodovědou. Stály zde skleněné baňky s plazy,

označené cedulkami podle druhů, a ve velkých rámech z černého dřeva se třpytily vysušené ještěrky jako broušené smaragdy. Se stropu a ve všech koutech místnosti visely svazky divoce rostoucích aromatických rostlin majících zřejmě vlastnosti, jež jsou běžnému člověku neznámé.
Jinak nebyl v domě nikdo, žádní příslušníci rodiny, ani služebnictvo. Vysoký černovlasý a černovousý muž zřejmě žil úplně sám.
Athos nevzrušeně přelétl chladným pohledem zmíněné předměty a na vyzvání pána domu se posadil. Vysoký muž zůstal stát proti němu. Mušketýr mu vysvětlil důvod své návštěvy, a jakou službu od něj požaduje. Sotva mu však pověděl, oč jde, dotyčný zděšeně couvl o krok zpět a odmítl Athosovo přání splnit. Tehdy vytáhl mušketýr z kapsy lístek papíru, na němž byly napsány dva řádky opatřené podpisem a pečetí, a ukázal ho muži, který před okamžikem tak vehementně odmítl vykonat žádanou službu. Sotva si dotyčný přečetl řádky textu, prohlédl si podpis a poznal pečeť, uklonil se na znamení, že již nic nenamítá a je ochoten vyslovené přání splnit.
To bylo všechno, co si Athos přál. Zvedl se ze židle, pozdravil pána domku, vyšel ven a vydal se zpět po cestě, kterou sem přišel. Po návratu do hostince se zavřel ve svém pokoji.
Za svítání vstoupil do Athosova pokoje d'Artagnan a ptal se přítele, co hodlá podniknout.
„Čekat!" odpověděl Athos.
Chvíli poté vzkázala mušketýrům představená kláštera, že pohřeb miladiny oběti bude se konat v poledne. O travičce nebylo žádných zpráv. Zřejmě prchla přes klášterní zahradu, kde byly objeveny její stopy. Také se zjistilo, že branka do zahrady je zamčená a klíč zmizel. Vyzváněly všechny zvony, kaple byla otevřená a mříže kůru zavřené. Uprostřed kůru byly vystaveny tělesné pozůstatky oběti, která byla oděná v šatu novicky. Po stranách kůru a za mřížemi směrem ke klášterní budově byly shromážděny všechny karmelitky, naslouchaly tam bohoslužbě a připojovaly se k zpěvu kněží, aniž mohly spatřit světské osoby a být jimi viděny.
U vchodu do kaple d'Artagnan znovu pocítil, že ho opouští odvaha. Otočil se, aby se podíval po Athosovi, ale ten zmizel. Athos bral své poslání mstitele smrtelně vážně. Dal se dovést do klášterní zahrady a tam sledoval v písku otisky lehkých kroků ženy, která po sobě zanechávala krvavou stopu všude, kudy prošla. Tak dospěl až k brance, jež vedla z klášterní zahrady do lesa, dal si ji otevřít a pátral dál mezi stromy.
Teď už bylo všechno jasné – cesta, po níž zmizel povoz, vedla kolem lesa. Athos po ní nějaký čas šel a bedlivě zkoumal zanechané stopy – drobné skvrnky krve pocházející buď ze zranění muže, který doprovázel kočár, anebo z rány některého koně. Asi po třech čtvrtích míle, přibližně padesát kroků od Festubertu, objevila se na cestě větší krvavá louže a půda tam byla udupaná koňskými kopyty. Mezi lesem a tímto místem, kousek od udusaného úseku cesty, objevil Athos stejné stopy malých střevíců jako v klášterní zahradě. Bylo zřejmé, že tam zůstal povoz stát. Milady zde vyšla z lesa a nastoupila do kočáru.
S tímto zjištěním, které potvrzovalo Athosovy domněnky, byl mušketýr plně spokojen a vrátil se do hostince, kde ho již netrpělivě očekával Planchet. Všechno dopadlo tak, jak Athos předpokládal.
Planchet šel po silnici, stejně jako Athos si povšiml krvavých skvrn, a jako on dospěl k místu, kde zůstali koně stát. Pátral však dále než Athos a ve Festubertu se v hostinci při sklenici vína bez ptaní dověděl, že se tam minulý den v půl deváté večer zastavil raněný muž, který doprovázel dámu jedoucí v poštovním kočáře, a už nemohl dál. Říkalo se, že případ mají na svědomí lupiči, kteří v lese kočár přepadli. Raněný zůstal ve vesnici, dáma dala přepřáhnout koně a pokračovala v cestě.
Planchet se dal do hledání postiliona, který jel s kočárem, a také ho šťastně nalezl. Dověděl se od něj, že dovezl dámu do Fromelles, odkud odjela do Armentieres. Planchet se vydal zkratkou a v sedm ráno dorazil do Armentieres, kde byl jediný hostinec Na poště. Vešel dovnitř a vydával se za sloužícího bez místa, který hledá zaměstnání. Během necelých deseti minut hovoru s lidmi z hostince se dověděl, že tam v jedenáct hodin v noci přijela nějaká samotná dáma, najala si pokoj, poslala pro hostinského a sdělila mu, že se hodlá v tamějším okolí nějaký čas zdržet.
Víc Planchet nepotřeboval vědět – to mu stačilo. Běžel na smluvené místo schůzky, kde na něj čekali ostatní tři sloužící. Rozestavil je na stráž ke všem východům z hostince a sám se vrátil k Athosovi. Právě když končil svou zprávu, vešli do Athosova pokoje ostatní přátelé. Tváře všech byly pochmurné a zamračené – dokonce i jindy vždy přívětivý Aramis měl ponurý výraz.
„Co máme dělat?" zeptal se d'Artagnan.
„Čekat," odvětil Athos, načež se všichni opět rozešli do svých pokojů.
V osm večer nařídil Athos osedlat koně a vzkázal lordu Winterovi a svým přátelům, aby se připravili na cestu. Všech pět bylo hotovo v několika okamžicích. Každý si prohlédl své zbraně a připravil je k použití. První vyšel ven Athos a spatřil d'Artagnana, který již seděl na koni a třásl se nedočkavostí.
„Jen trpělivost," řekl přátelům Athos, „ještě nám někdo chybí."
Všichni čtyři se nechápavě rozhlíželi a marně se snažili uhodnout, kdo asi může být onen chybějící člověk. Právě tehdy přivedl Planchet Athosovi koně. Mušketýr se svižně vyšvihl do sedla a se slovy „Počkejte na mne, vrátím se za chvilku!" odcválal. Za čtvrt hodiny se opravdu vrátil v doprovodu muže s maskou na tváři, který měl na sobě široký rudý plášť.
Lord Winter a tři mušketýři na sebe tázavě pohlédli. Nikdo však nemohl druhým nic vysvětlit, protože záhadného muže žádný z nich neznal. Jelikož ho však přiváděl Athos, řekli si všichni, že zřejmě je všechno v pořádku a musí to tak být.
V devět hodin vyrazila skupina jezdců pod Planchetovým vedením po cestě, po níž dva dny předtím jel kočár.
Šest mužů, kteří jeli v naprostém tichu, působilo tísnivým dojmem. Všichni byli ponořeni do vlastních myšlenek, zasmušilí jako vtělené zoufalství a děsiví jako zosobnění odplaty.

LXV Soud

Byla temná, bouřlivá noc. Po obloze pádily těžké mraky a zakrývaly třpyt hvězd. Měsíc měl vyjít teprve o půlnoci. Chvílemi bylo možné spatřit ve světle vzdáleného blesku pustou bílou cestu, která se vinula před jezdci. Po záblesku zahalila všechno opět tma.
Athos každou chvíli volal na d'Artagnana, který se hnal v čele skupiny, aby se vrátil na své místo. Bylo to však málo platné – mladý muž neměl pomyšlení na nic jiného, než uhánět kupředu a za chvíli opět ostatní předjel.
Za úplného ticha projela kavalkáda osadou Festubertem, kde zůstal raněný Rochefortův sloužící, a pokračovala v cestě kolem richebourského lesa. Když jezdci dorazili do Herlieru, odbočil Planchet, který skupinu stále vedl, vlevo. Lord Winter, Porthos i Aramis se několikrát pokoušeli přimět k řeči muže v rudém plášti, který však na každý dotaz odpovídal pouhým úklonem bez jediného slova. Tehdy pochopili, že dotyčný zřejmě má k mlčení nějaký vážný důvod, a přestali na něj mluvit.
Mezitím bouře sílila. Blýskalo se stále častěji, začínalo hřmět a na otevřené planině rozevlával jezdcům péra na kloboucích vítr, který ohlašoval příchod vichřice. Jezdci pobodli koně v trysk. Když byli kousek za Fromelles, bouře propukla. Zahalili se do plášťů a zbývající tři míle projeli v lijáku. D'Artagnan sundal klobouk, a plášť si vůbec nenavlékl. Voda, která mu chladila rozpálené čelo a stékala po těle zachváceném zimničnou třesavkou, přinášela mu úlevu.
Po projetí Goskalem, když se skupina blížila k stanici pošty, vyběhl do cesty z úkrytu za silným stromem muž a položil si prst na ústa. Athos poznal, že je to Grimaud.
„Co se děje?" zvolal d'Artagnan. „Snad neodjela z Armentieres?"
Grimaud pokývnutím hlavy přisvědčil a d'Artagnan zaskřípal zuby.
„Buď tiše, d'Artagnane!" řekl Athos. „Já jsem převzal odpovědnost za všechno a je tedy na mně, abych se Grimauda vyptával."
„Kde je?" zeptal se mlčenlivého sluhy.
Grimaud ukázal rukou k řece Lys.
„Je to daleko?" ptal se dále Athos.
Tázaný ukázal pánovi ohnutý ukazováček.
„Je sama?"
Grimaud pokývl hlavou na souhlas.
„Pánové," obrátil se Athos na své druhy, „je sama půl míle odtud směrem k řece."
„Dobře," řekl na to d'Artagnan. „Veď nás, Grimaude!"
Grimaud zamířil do polí a šel v čele skupiny. Asi po pěti stech krocích došli k potoku a přebrodili ho. Při zablesknutí zahlédli osadu Erquinghem.
„Je to tady?" zeptal se d'Artagnan. V odpověď zavrtěl Grimaud záporně hlavou.
„Buďte tiše!" napomenul Athos, načež skupina pokračovala v jízdě. V okamžiku, kdy se znovu zablesklo, ukázal Grimaud rukou a v modravém světle spatřili osamělý domek na břehu řeky asi sto kroků od přívozu. V jednom okně se svítilo.
„Jsme na místě," oznámil Athos.
Současně se zvedl z příkopu muž, který tam dosud ležel. Byl to Mousqueton. Ukázal na osvětlené okno a zašeptal: „Je tam."
„A kde je Bazin?" otázal se ho Athos.
„Já jsem hlídal okno a on střeží dveře."
„Dobře. Všichni jste věrní sloužící." Po těch slovech Athos seskočil s koně, odevzdal uzdu Grimaudovi a vykročil k svítícímu oknu. Předtím naznačil ostatním, aby jeli za roh ke dveřím.
Domek byl obehnán živým plotem vysokým dvě nebo tři stopy. Athos plot překročil a přistoupil až k oknu, které sice nemělo okenice, ale bylo do poloviny zakryté záclonkami. Aby mohl pohlédnout dovnitř, postavil se na kamennou zídku. Ve světle lampy spatřil na nízké stoličce u zkomírajícího krbu sedět ženu zahalenou v plášti tmavé barvy. Lokty se opírala o desku chatrného stolu a hlavu měla v dlaních, jež vypadaly jako vysoustruhované ze slonoviny.
Do tváře jí nebylo vidět, ale po Athosových rtech přelétl zlověstný úsměv. Už nebylo žádných pochyb – byla to žena, kterou hledal.
V tom okamžiku se ozvalo zaržání koně. Milady zvedla hlavu, spatřila Athosovu bledou tvář přitisknutou k okennímu sklu a vykřikla hrůzou. Athos si uvědomil, že ho poznala. Kolenem a dlaní vrazil do okna, to povolilo, tabulky se vysypaly a mušketýr skočil do místnosti jako přízrak pomsty.
Po jeho spatření se milady vrhla ke dveřím, otevřela je, a za nimi uviděla stát d'Artagnana, který byl ještě bledší a tvářil se ještě hrozivěji než Athos. Opět vykřikla a uskočila nazad. Z obavy, že by ještě mohla mít nějakou možnost úniku, vytrhl d'Artagnan z opasku bambitku, ale Athos ho zadržel pokynem ruky se slovy:
„Dej hezky tu zbraň tam, kam patří, d'Artagnane! Tuto ženu je třeba soudit, a ne prostě zabít! Měj okamžik strpení a dostane se ti zadostiučinění. Pojďte dál, pánové!"
D'Artagnan poslechl, protože Athos mluvil slavnostním tónem a připomínal důstojným zjevem soudce seslaného samotným Všemohoucím. Za d'Artagnanem vstoupili Porthos, Aramis, lord Winter a muž v rudém plášti. Čtyři sloužící střežili dveře a okno.
Milady klesla na židli s rozpjatýma rukama, jako by zaklínala hrůzné zjevení. Při spatření svého švagra strašlivě vykřikla.
„Co si přejete?" zvolala.
„Hledáme Charlottu Backsonovou," odpověděl Athos, „která se nejdříve nazývala hraběnkou de La Fere a poté lady

de Winter, baronka ze Sheffieldu.“
„To jsem já, ano, to jsem já,“ koktala milady zachvácená hrůzou. „Co mi chcete?“
„Chceme vás soudit za vaše zločiny,“ pokračoval Athos. „Hajte se, ospravedlňte se, jestli můžete! Pane d’Artagnane, vy máte právo přednést žalobu nejdříve.“
D’Artagnan pokročil vpřed a řekl:
„Před Bohem a před lidmi vznáším na tuto ženu žalobu za to, že otrávila Constance Bonacieuxovou, která zemřela včera večer.“ Po těch slovech se obrátil k Porthosovi a Aramisovi, kteří jako jeden muž prohlásili: „To dosvědčujeme!“
„Před Bohem a před lidmi obviňuji tuto ženu z toho, že mě chtěla otrávit vínem, které mi poslala z Villeroi s podvrženým psaním, které mě mělo přesvědčit, že víno pochází od mých přátel. Bůh mě ochránil, ale namísto mne zemřel muž jménem Brisemont.“
„Dosvědčujeme!“ potvrdili jednohlasně Porthos a Aramis.
„Před Bohem a před lidmi žaluji na tuto ženu, že mě přemlouvala, abych zabil barona de Wardes. Protože zde není nikdo, kdo by potvrdil pravdivost tohoto obvinění, dosvědčuji je sám. Skončil jsem,“ dodal d’Artagnan, přešel na opačnou stranu místnosti a postavil se vedle Porthose a Aramise.
„Teď jste na řadě vy, milorde,“ vyzval Athos barona de Winter, který předstoupil a začal:
„Před Bohem a před lidmi žaluji na tuto ženu, že dala zavraždit vévodu z Buckinghamu.“
„Cože? Vévoda z Buckinghamu byl zavražděn?“ volali jeden přes druhého všichni přítomní.
„Ano,“ potvrdil baron. „Byl zavražděn! Na základě vašeho písemného varování jsem dal tuto ženu zatknout a svěřil jsem ji pod dohled svému oddanému služebníkovi. Tahle žena však onoho muže svedla, vtiskla mu do ruky dýku a přiměla ho, aby vévodu zavraždil. Snad právě teď platí Felton svou hlavou za zločin této lítice.“
Odhalení zločinů, o nichž přítomní soudcové dosud nevěděli, vyvolalo v jejich myslích děs.
„To ovšem není všechno,“ znovu se ujal slova lord Winter. „Můj bratr, který vás ustanovil svou dědičkou, zemřel během tří hodin na záhadnou nemoc, která zanechává po celém těle namodralé skvrny. Povězte mi, švagrová, jak to bylo se smrtí vašeho manžela?“
„To je hrůza!“ zvolali Porthos a Aramis.
„Vražednice Buckinghama,“ pokračoval baron, „vražednice Feltona, vražednice mého bratra, požaduji vaše odsouzení a prohlašuji, že když se tak nestane, vykonám spravedlivý ortel sám.“ Po těch slovech si stoupl vedle d’Artagnana a uvolnil místo dalšímu žalobci.
Milady sklonila hlavu do dlaní a pokoušela se sebrat své zmatené myšlenky zachvácené smrtelnou závratí.
„Teď je řada na mně,“ promluvil Athos a třásl se jako lev při spatření hada. „Já jsem se s touto dámou oženil, když ještě byla mladou dívkou. Vzal jsem si ji za ženu přes odpor celé své rodiny, dal jsem jí své bohatství i své jméno. Jednoho dne jsem zjistil, že je ocejchovaná znamením hanby – že má na levém rameni vypálený květ lilie.“
Po Athosových slovech se milady prudce vztyčila a zvolala: „Jen si zkuste zjistit soud, který proti mně vynesl tento hanebný ortel! Jen zkuste nalézt toho, kdo onen rozsudek vykonal!“
„Mlčte!“ ozval se neznámý hlas. „Na to odpovím já.“ S těmi slovy přikročil blíže muž v rudém plášti.
„Kdo je to? Kdo je ten muž?“ zaječela milady přerývaným hlasem. Bylo vidět, že je úplně vyděšená, přičemž se jí rozpuštěné vlasy vinuly kolem mrtvolné bledé tváře, jako by byly živé.
Zraky všech přítomných se upřely na muže, kterého – s výjimkou Athose – nikdo neznal. Také Athos však na něj zíral se stejným úžasem jako ostatní, protože neměl potuchy, co může mít dotyčný společného s právě probíhajícím úděsným dramatem.
Neznámý přistoupil volným, těžkým krokem k milady, takže ho od ní dělila jen deska stolu, načež si sundal škrabošku. Milady po několik okamžiků s rostoucím zděšením třeštila oči na jeho bledou tvář orámovanou černými vlasy a licousy, z níž nedokázala vyčíst nic než mrazivou nečitelnost. Pojednou vyskočila a v hrůze ustupovala až ke stěně.
„Ne, ne, to není možné! To je pekelné mámení! To není on! Pomoc, pomoc!“ vykřikovala chraptivým hlasem, přičemž se otočila tváří ke zdi a vrhla se proti nijako by ji chtěla holýma rukama probourat.
„Kdo jste vlastně?“ ptali se o překot muže v rudém plášti všichni přítomní.
„Zeptejte se této ženy,“ odpověděl neznámý. „Vidíte přece, že mě poznala.“
„Kat z Lille! Kat z Lille!“ zvolala milady zachvácená šílenou hrůzou a křečovitě se tiskla dlaněmi ke stěně, aby neupadla.
Všichni ustoupili stranou, takže muž v rudém plášti zůstal stát sám uprostřed místnosti.
„Slitování! Milost! Ušetřete mě!“ křičela zdrcená bídnice a padla na kolena.
Neznámý počkal, než nastalo ticho, načež začal hovořit:
„Řekl jsem vám už, že mě poznala. Ano, jsem kat z města Lille – a teď vyslechněte můj příběh.“
Zraky přítomných byly upřeny na hovořícího a všichni nesmírně napjatě čekali, co poví.
„Tato žena byla kdysi – už jako mladá dívka – stejně krásná, jako je dnes. Tehdy byla řeholnicí v klášteře benediktýnek v Templemarsu. V klášterním chrámu vykonával služby boží prostý, hluboce věřící mladý kněz. Dívka si usmyslila, že ho svede, a také to dokázala. Byla by svedla i světce.
Oba již byli vázáni posvátnými nezrušitelnými sliby a jejich poměr nemohl trvat dlouho, aniž by uvrhl oba do zkázy. Ta dívka přemluvila mladého kněze, aby spolu uprchli z tamějšího kraje do jiné části Francie, kde by mohli jako neznámí lidé nerušeně žít. K útěku však potřebovali peníze, a ty ani on, ani ona neměli. Proto kněz ukradl posvátné mešní nádoby a prodal je. Ve chvíli, když se již chystali spolu ujet, byli však oba zatčeni.
Týden poté se dívce podařilo svést syna vězeňského dozorce a s jeho pomocí uprchnout. Mladý kněz byl odsouzen k deseti letům těžkého žaláře a k vypálení znamení hanby. Já jsem tenkrát byl, jak jste slyšeli od této ženy, katem města Lille a musel jsem odsouzenému vypálit do ramene znak lilie. Tím odsouzeným byl, pánové, můj vlastní bratr! Tehdy

jsem se zapřísáhl, že tahle žena, která ho přivedla do zkázy a byla víc než jeho spoluvinicí, protože ho k zločinu přiměla, musí být potrestána stejně jako on. Vypátral jsem, kde se skrývá, pronásledoval jsem ji, dopadl, spoutal a vypálil jsem jí na rameno stejné znamení hanby, jaké jsem předtím vtiskl svému bratrovi.
Den po mém návratu do Lille bratr ze žaláře utekl. Já jsem byl obviněn, že jsem mu pomáhal a byl jsem odsouzen do vězení na tak dlouho, dokud se on sám opět neocitne za mřížemi. Chudák bratr o mém odsouzení nevěděl. Znovu se sešel s tou dívkou a utekl s ní do Berty, kde dostal malou faru. Tahle žena se vydávala za jeho sestru.
Pán onoho kraje se do domnělé farářovy sestry natolik zamiloval, že ji požádal o ruku. Tehdy ona pro muže, jehož teprve měla zničit, opustila toho, kterého už přivedla do zkázy, a stala se hraběnkou de La Fere…“
Všichni přítomní se obrátili k Athosovi, jehož pravé jméno nyní slyšeli, a který pokývnutím hlavy potvrdil, že všechno, co říká kat, je pravda.
„Můj ubohý bratr šílel zoufalstvím a rozhodl se vzít si život, protože ho tato žena připravila o všechno – o čest i štěstí. Vrátil se do Lille, a když se dověděl, že jsem byl odsouzen místo něj, přihlásil se do vězení a ještě týž večer se oběsil na okénku cely.
Po právu musím uznat, že ti, kdo mě odsoudili, dodrželi slovo a jakmile byla zjištěna totožnost bratrovy mrtvoly, propustili mě na svobodu. Takový je zločin, ze kterého tuto ženu obviňuji, taková je příčina, proč jsem jí vypálil znamení hanby.“
„Pane d’Artagnane, jaký trest požadujete pro tuto ženu?“ zeptal se Athos.
„Trest smrti,“ odvětil d’Artagnan.
„Milorde de Winter,“ pokračoval Athos, „jaký trest požadujete pro tuto ženu?“
„Trest smrti,“ odpověděl tázaný.
„Pánové Porthosi a Aramisi, kteří jste zde soudci, k jakému trestu odsuzujete tuto ženu?“
„K trestu smrti,“ odpověděli oba mušketýři smrtelně vážně.
Milady začala strašlivě ječet a vlekla se po kolenou ke svým soudcům. Athos vztáhl proti ní ruku:
„Anno de Breuil, hraběnko de La Fere, milady de Winter, vaše zločiny přesáhly míru trpělivosti lidí na zemi i Boha na nebesích. Jestliže znáte nějakou modlitbu, pomodlete se, neboť jste odsouzena a zemřete!“
Po Athosových slovech, která jí neponechávala ani stín naděje, vztyčila se milady v celé výši a chtěla něco říci, ale neměla už k tomu dost sil. Zmocnil se jí pocit, jako by ji nějaká mocná, nelítostná ruka uchopila za vlasy a jako neúprosný osud ji nezadržitelně vlekla pryč. Ani se nepokusila o odpor a vyšla z chatrče.
Lord Winter, d’Artagnan, Athos, Porthos a Aramis šli za ní. Sloužící následovali své pány, a místnost s rozbitým oknem, dveřmi dokořán a čadící lampou, která blikala na stole, zůstala opuštěná.

LXVI Poprava

Bylo kolem půlnoci. Za městečkem Armentieres vycházel ubývající měsíc, který měl v důsledku vzdalující se bouře narudlý odstín. V jeho bledém světle bylo vidět temné obrysy domů a ostře vynikající vysokou věž zvonice. Přímo vpředu valila řeka Lys své vody působící dojmem roztaveného cínu. Na protějším břehu, proti bouřlivé obloze pokryté těžkými oblaky barvy mědi, jež vyvolávaly dojem večerních červánků uprostřed noci, rýsoval se temný, souvislý okraj lesa. Po pravé straně bylo vidět starý opuštěný větrný mlýn s nehybnými lopatkami, z jehož trosek se v pravidelných intervalech ozývalo pronikavé monotónní houkání sovy. Na planině vpravo i vlevo od cesty, po níž se ubíral pochmurný průvod, čněly tu a tam osamělé, nevysoké stromy podobající se zrůdným trpaslíkům, kteří přikrčeni číhají v této neblahé hodině na pocestné.
Čas od času osvětlil obzor v celé šíři klikatý blesk, prolétl nad temnou hradbou lesa a jako úděsná šavle rozťal nebe a vodu. V těžkém vzduchu nebylo znát sebemenší závan. V celé přírodě panoval mrtvý klid, půda byla po dešti vlhká a kluzká, a vláhou osvěžená tráva omamně voněla.
Dva sluhové odváděli milady, každý za jednu paži, a za nimi kráčel kat. Pak následovali lord Winter, d’Artagnan, Athos, Porthos a Aramis. Průvod uzavírali Planchet s Bazinem.
Sluhové vedli milady ke břehu. Její ústa byla němá, ale oči hovořily nesmírně výmluvnou řečí a střídavě úpěnlivě prosily každého, na koho pohlédla. Když byla několik kroků před ostatními, obrátila se na oba sluhy se slovy: „Dám každému z vás tisíc pistolí, když mi pomůžete k útěku. Jestli mě však necháte na pospas svým pánům, mám tady nablízku své mstitele, a těm draze zaplatíte za mou smrt.“
Grimaud rozpačitě mlčel a Mousqueton se celý roztřásl.
Athos zaslechl miladin hlas a okamžitě přiběhl dopředu. Lord Winter přichvátal s ním.
„Odvolejte tyhle sloužící!“ zvolal. „Něco jim říkala, a proto už na ně není spolehnutí.“
Zavolali Plancheta s Bazinem, a ti vystřídali Grimauda a Mousquetona.
Když došli na břeh řeky, přistoupil kat k milady a začal ji spoutávat. V té chvíli přerušila milady mlčení a začala křičet.
„Jste zbabělci, bídní vrazi! Sebralo se vás deset, abyste připravili o život jedinou ženu. Střežte se však – jestli mi nikdo nepřijde na pomoc, najdou se mstitelé!“
Na její slova odpověděl ledově chladným hlasem Athos:
„Vy nejste žena, nepatříte k lidskému plemeni. Jste démon, který unikl z pekla, a my ho tam vrátíme!“
„Ach, vy počestní páni! Uvědomte si, že ten, kdo zkřiví jediný vlas na mé hlavě, stane se vrahem!“
„Kat může usmrcovat, paní,“ ozval se muž v rudém plášti a udeřil dlaní na jílec svého širokého meče, „aniž by se proto stal vrahem. Je jen posledním soudcem – Nachrichter, jak říkají naši němečtí sousedé.“ Při těch slovech svazoval miladiny paže a nohy. Milady dvakrát či třikrát divoce zaječela a její křik se děsivě rozléhal temnou nocí a doznívál v hloubi lesa.

„Jestli jsem vinná, jestli jsem skutečně spáchala zločiny, ze kterých mě obviňujete," chraptivě volala, „postavte mě před soud! Vy nejste žádní soudci a nemáte právo mě soudit."
„Nabízel jsem vám Tyburn," řekl lord Winter. „Proč jste to nepřijala?"
„Protože nechci zemřít!" vykřikla milady a pokoušela se uvolnit pouta. „Protože jsem příliš mladá, než abych zemřela."
„Žena, kterou jste otrávila v Béthune, byla mladší než vy, paní," zasáhl d'Artagnan, „a přece je mrtvá!"
„Vstoupím do kláštera, stanu se řeholnicí," slibovala milady.
„V klášteře už jste byla," ozval se kat, „a uprchla jste z něj, abyste zničila mého bratra!"
Po jeho slovech vykřikla milady hrůzou a padla na kolena. Kat ji vzal za paži a chtěl ji odvést k loďce.
„Ach Bože," zanaříkala. „Bože můj, snad mě nechcete utopit?"
Její křik byl tak zoufalý, že d'Artagnan, který ji až dosud nejzuřivěji pronásledoval, teď se posadil na kmen stromu, sklonil hlavu a zakryl si dlaněmi uši. Přesto slyšel její výhrůžky a volání. Byl nejmladší z přítomných mužů a bylo to nad jeho síly.
„Už se nemohu na tu hrůzu dívat. Nemohu dopustit, aby ta žena takhle zemřela!"
Milady zaslechla několik jeho slov a vycítila z nich záblesk naděje. „D'Artagnane, d'Artagnane, vzpomeň si, že jsem tě milovala!" vykřikla.
Mladý muž vstal a vykročil směrem k ní. V tom okamžiku se mu postavil do cesty Athos a tasil kord se slovy:
„Učiníte-li ještě jediný krok, d'Artagnane, zkřížíme spolu kordy my dva!"
D'Artagnan klesl na kolena a začal se modlit.
„Tak tedy, kate, konej svou povinnost!" pokračoval Athos.
„Učiním tak rád, vážený pane. Jako dobrý katolík pevně věřím, že popravou této ženy vykonávám spravedlnost."
„Máte pravdu."
Pak Athos postoupil o krok k milady a řekl:
„Odpouštím vám všechno zlo, kterého jste se na mně dopustila. Promíjím vám svou zmařenou budoucnost, svou ztracenou čest, svou zhrzenou lásku, svou spásu navždycky ohroženou zoufalstvím, do kterého jste mě uvrhla. Zemřete v pokoji!"
Po Athosovi předstoupil lord Winter:
„Odpouštím vám otrávení svého bratra, zavraždění Jeho Milosti lorda Buckinghama, odpouštím vám smrt chudáka Feltona i úklady proti mně samotnému. Zemřete v pokoji!"
„A mně," promluvil d'Artagnan, „mně odpusťte, že jsem zlomyslným kouskem nehodným šlechtice vyvolal váš hněv. Za to vám odpouštím vraždu své ubohé přítelkyně i vaše pokusy krutě se mstít mně osobně. Odpouštím vám a je mi vás líto. Zemřete v pokoji!"
„I am lost!" zašeptala anglicky milady. „I must die!" [Jsem ztracena! Musím zemřít! Pozn. překl.]
Poté bez pobízení vstala a rozhlédla se kolem sebe plamenným pohledem. Neviděla však nic. Naslouchala, ale nic neuslyšela. Kolem ní byli jen nepřátelé.
„Kde mám zemřít?" otázala se.
„Na protějším břehu," odvětil kat a odváděl ji k loďce. Než vstoupili do člunu, odevzdal mu Athos jistou částku peněz.
„Tady si vezměte poplatek za popravu, ať je zřejmé, že jednáme jako soudci!"
„To je v pořádku," odpověděl kat a se slovy „Nechť ale tato žena ví, že nevykonávám své povolání, nýbrž plním svou povinnost!" hodil měšec s penězi do řeky. Poté pramice odrazila a plula k protějšímu břehu řeky Lys. Seděli v ní jen kat a odsouzená – všichni ostatní zůstali na pravém břehu a poklekli.
Pramice zvolna klouzala po vodicím lanu po hladině, na níž se zrcadlil světlejší mrak. Bylo vidět, jak doplula k druhému břehu – obě postavy se temně rýsovaly na zarudlé obloze.
Za přepravy přes řeku se milady podařilo rozvázat provaz, kterým měla spoutané nohy, a když prám přirazil k břehu, lehce vyskočila a dala se na útěk. Když však vyběhla na vrchol svahu, smekla se po mokré půdě a upadla na kolena. Tehdy ji zřejmě napadlo, že jí samo nebe odpírá pomoc a zůstala bez hnutí se skloněnou hlavou a sepjatýma rukama na místě.
Poté bylo z protějšího břehu vidět, jak kat zvolna zvedá obě paže, odlesk měsíce se zablyštěl na čepeli širokého meče, pak katovy paže prudce klesly, ozval se svist ostří a poslední výkřik oběti, načež se bezhlavé tělo skácelo na zem. Tehdy kat svlékl rudý plášť, rozprostřel ho na zemi, vložil do něj trup, přidal tam hlavu, svázal jeho čtyři cípy, načež si břemeno přehodil přes rameno a vstoupil do pramice.
Když loďka doplula doprostřed řeky, kat ji zastavil, zvedl rudý plášť s krvavým obsahem nad hladinu a s hlasitým zvoláním „Děj se spravedlnost Páně!" spustil mrtvolu na nejhlubším místě do vody, která se nad ní zavřela.

Tři dny poté se vrátili čtyři mušketýři do Paříže, aniž překročili délku dovolené, a ještě týž večer se dostavili na obvyklou návštěvu k panu de Tréville.
„Tak co, pánové?" zeptal se jich ctihodný kapitán. „Bavili jste se na výletě dobře?"
„Úžasně!" odpověděl Athos a stiskl zuby.

LXVII Závěr

Podle slibu daného kardinálovi, že se vrátí z Paříže k La Rochelle, vyjel král šestého dne příštího měsíce z hlavního města. Byl stále ještě opojen zprávou o Buckinghamově zavraždění.
Královna sice byla upozorněna, že muži, kterého tolik miluje, hrozí nebezpečí, ale přesto nechtěla uvěřit, že je mrtev, a dokonce nepředloženě zvolala:

„To je lež! Vždyť mi psal!“
Hned nazítří však musela uznat, že je osudná zpráva pravdivá.
Vrátil se totiž La Porte, který byl jako každý druhý na základě rozkazu krále Karla I. zadržen v Anglii, a přivezl královně poslední tragický Buckinghamův dar.
Královna radost neznala mezí. Ani v nejmenším se nesnažil ji skrývat a dával jí okázale průchod i před královnou. Jako všichni slaboši postrádal Ludvík XIII. jakoukoli velkomyslnost. Brzy však opět upadl do chmurné nálady a znovu se začal cítit nemocen. Patřil k těm, jejichž čelo se nedokáže nadlouho vyjasnit. Věděl, že po návratu do ležení opět upadne do otroctví, ale přesto se tam vracel. Kardinál byl pro něj hadem, který ho fascinoval, a on se cítil jako ptáče, které poskakuje z větve na větev, ale nemůže hadovi uniknout.
Návrat k La Rochelle byl vůbec neradostný. Obzvlášť naši čtyři přátelé budili údiv svých druhů. Jeli stále spolu, bok po boku, tvářili se zasmušile a hlavy měli skloněné. Jedině Athos zvedal čas od času smělé čelo, z očí mu vyšlehl blesk a po rtech mu přelétl trpký úsměv, načež znovu upadal v hluboké zamyšlení jako tři jeho přátelé.
Jakmile králův doprovod dorazil do nějakého města a sotva mušketýři vyprovodili Jeho Veličenstvo do jeho přechodného sídla, odcházeli čtyři přátelé buď do svých ubikací, anebo do nějaké odlehlé krčmy, kde ani nehráli, ani nepili, nýbrž jen spolu potichu hovořili a ostražitě se dívali, zda je někdo neposlouchá.
Když se jednou král zastavil, aby lovil straky, zřekli se naši přátelé jako obvykle požitku ze sledování lovu, a namísto toho zašli do hospůdky u silnice. Když tam seděli, přihnal se tryskem jakýsi muž, který přijížděl od La Rochelle a zůstal stát s koněm přede dveřmi, aby narychlo vypil sklenici vína. Přitom se pozorně zadíval dovnitř místnosti.
„Hola, pane d’Artagnane, jste to vy?“ zvolal náhle.
D’Artagnan zvedl hlavu a vykřikl radostí. Onen jezdec byl muž, kterého označoval za svůj fantom – jeho neznámý muž z Meungu, z ulice Hrobařů a z Arrasu. Při jeho spatření tasil d’Artagnan kord a hnal se ke dveřím. Tentokrát se však neznámý nepokoušel ujet, nýbrž seskočil s koně a vykročil mušketýrovi vstříc.
„Konečně se s vámi setkávám, pane,“ řekl mladý Gaskoněc. „Dnes už mi neuniknete!“
„To naprosto nemám v úmyslu, pane, protože tentokrát hledám já vás. Jménem krále vás zatýkám a vyzývám vás, abyste mi bez jakéhokoli odporu odevzdal kord. Upozorňuji vás, že vám jde o hlavu.“
„Kdo jste vlastně?“ zeptal se d’Artagnan, sklonil kord, ale ještě ho neodevzdal.
„Jsem rytíř de Rochefort,“ odpověděl neznámý, „pobočník pana kardinála de Richelieu a mám rozkaz přivést vás k Jeho Eminenci.“
„My se vracíme do míst, kde bude Jeho Eminence, pane rytíři,“ ozval se Athos a přikročil blíže, „a vy určitě přijmete od pana d’Artagnana čestné slovo, že pojede přímo k La Rochelle.“
„Mám ho předat gardistům, kteří ho odvedou do tábora.“
„My s ním pojedeme jako stráž, pane, dáváme vám na to šlechtické slovo. Právě tak vám ale prohlašujeme,“ dodal Athos a svraštil obočí, „že nás pan d’Artagnan neopustí.“
Pan de Rochefort se ohlédl za sebe a když spatřil, že se Porthos s Aramisem postavili mezi něj a východ z místnosti, uvědomil si, že je vydán čtyřem mušketýrům na milost a nemilost. Proto řekl:
„Pánové, jestli je pan d’Artagnan ochoten vydat mi svůj kord a zaváže-li se čestným slovem jako vy, spokojím se s vaším slibem, že ho doprovodíte do stanu monsignora kardinála.“
„Dávám vám své slovo, pane,“ řekl d’Artagnan, „a tady je můj kord.“
„Mně se to velice hodí, protože musím jet dál,“ dodal Rochefort. „Jestli pospícháte na schůzku s milady,“ ozval se chladně Athos, „je to marné. S tou už se neshledáte.“
„Co se s ní stalo?“ zeptal se dychtivě Rochefort.
„Vraťte se do tábora a dovíte se to.“
Rochefort se na okamžik zamyslel, a protože byli pouhý den jízdy od Surgeres, kam měl vyjet kardinál naproti králi, rozhodl se poslechnout Athosovu radu a vrátit se s nimi. Toto řešení mu navíc poskytovalo možnost osobně střežit zatčeného.
Vydali se tedy znovu na cestu a nazítří ve tři odpoledne dorazili do Surgeres. Kardinál tam již krále očekával. Ministr i král si vyměnili spoustu zdvořilostí a poblahopřáli si k šťastné náhodě, která zbavila Francii zavilého nepřítele, jenž proti ní popuzoval Evropu. Kardinál, kterého Rochefort již informoval o zatčení d’Artagnana, chtěl zadrženého co nejdříve vyslechnout. Proto se rozloučil s králem a pozval ho, aby se nazítří přišel podívat na již dobudovanou hráz.
Když se večer kardinál vracel do svého stanu u mostu La Pierre, zastihl přede dveřmi svého příbytku d’Artagnana beze zbraně a tři ozbrojené mušketýry. Protože tentokrát měl kardinál přesilu na své straně, přísně na ně pohlédl, načež pohybem hlavy a pokynem ruky poručil d’Artagnanovi, aby ho následoval. Mladý muž poslechl.
„Budeme na tebe čekat, d’Artagnane!“ řekl Athos natolik hlasitě, aby to kardinál slyšel. Jeho Eminence kardinál se zamračil, na okamžik se zastavil, a pak šel bez jediného slova dál. D’Artagnan vstoupil za ním a Rochefort šel za d’Artagnanem. U dveří stála stráž.
Kardinál se odebral do místnosti, která mu sloužila jako pracovna, a pokynul Rochefortovi, aby přivedl mladého mušketýra. Rochefort splnil rozkaz a odešel. D’Artagnan zůstal o samotě s kardinálem. Bylo to jeho druhé setkání s vévodou de Richelieu. Jak se později přiznal, byl tentokrát pevně přesvědčen, že je to také setkání poslední.
Richelieu se opřel vstoje o krb. Mezi ním a d’Artagnanem stál jen stůl.
„Byl jste zatčen, pane, na můj rozkaz!“ začal kardinál.
„Tak mi to bylo řečeno, monsignore.“
„Je vám známo proč?“
„Není, monsignore, protože o tom jediném, zač bych mohl být zatčen, Vaše Eminence dosud neví.“
Richelieu upřel na mladého muže pronikavý pohled.

„Ale, ale," řekl, „co to má být?"
„Jestli mi monsignore laskavě sdělí, z jakých zločinů jsem obviněn, povím mu, co jsem skutečně učinil."
„Jste obviněn ze zločinů, za něž už padly vyšší hlavy, než je vaše, pane," řekl kardinál.
„Z jakých, monsignore?" zeptal se d'Artagnan s klidem, který udivil samotného kardinála.
„Jste obviněn, že jste si dopisoval s nepřáteli království, že jste vyzradil státní tajemství a pokoušel jste se mařit záměry svého vrchního velitele."
„A kdo mě z toho obviňuje, monsignore?" odpověděl d'Artagnan, který vytušil, že obžaloba pochází od milady. „Žena ocejchovaná francouzským znamením hanby, žena, která se provdala za jednoho muže ve Francii a za druhého v Anglii, žena, která otrávila svého druhého manžela a pokusila se otrávit i mne!"
„Co mi to tady vykládáte, pane?" zvolal užasle kardinál. „O které ženě to mluvíte?"
„Hovořím o milady de Winter," odpověděl d'Artagnan. „Ano, o milady de Winter, o jejíchž všech zločinech Vaše Eminence zřejmě nevěděla, když ji poctila svou důvěrou."
„Pane," prohlásil kardinál, „jestli milady de Winter skutečně spáchala zločiny, o nichž hovoříte, bude potrestána."
„Už se stalo, monsignore."
„Jak to? Kdo ji potrestal?"
„My."
„Co je s ní? Je ve vězení?"
„Je mrtvá."
„Mrtvá!" opakoval kardinál, jako by nemohl uvěřit svým uším. „Opravdu jste řekl, že je mrtvá?"
„Třikrát se pokusila zavraždit mě, a třikrát jsem jí to prominul. Pak však usmrtila ženu, kterou jsem miloval. Tehdy jsme se jí – já a moji přátelé – zmocnili, soudili jsme ji a odsoudili." Poté d' Artagnan kardinálovi sdělil, jak milady otrávila v klášteře karmelitek v Béthune paní Bonacieuxovou, vylíčil mu průběh soudu v osamoceném domku i popravu na břehu řeky Lys.
Kardinál, kterým hned tak něco nepohnulo, pocítil chvění v celém těle. Pojednou však, jako pod vlivem nevyslovené myšlenky, začala se jeho dosud zachmuřená tvář vyjasňovat, až nabyla výrazu úplného klidu.
„Vy jste se tedy samovolně ustanovili soudci," řekl hlasem, jehož vlídný tón byl v rozporu s přísností jeho slov, „a nepomyslili jste na to, že ti, kdo trestají, aniž jsou k tomu oprávněni, jsou vrahy?"
„Přísahám vám, monsignore, že jsem neměl ani na okamžik v úmyslu hájit svůj život proti vašemu rozhodnutí. Podstoupím trest, který mi Vaše Eminence ráčí uložit. Nelpím tolik na životě, abych se bál smrti."
„Ano, vím, že jste statečný muž, pane," řekl kardinál téměř laskavým tónem, „a mohu vás předem ujistit, že budete souzen a odsouzen."
„Někdo jiný na mém místě by snad Vaší Eminenci odpověděl, že má v kapse omilostnění, ale já se spokojím s tím, že vám řeknu: ‚Poroučejte, monsignore, jsem připraven.'"
„Vy že máte omilostnění?" zeptal se Richelieu překvapeně.
„Ano, monsignore," odpověděl d'Artagnan.
„A kdopak je podepsal? Snad král?" Tato slova pronesl kardinál se znatelným náznakem ironického přehlížení.
„Ne, Vaše Eminence. Je podepsané vámi!"
„Cože? Mnou? Vy jste se zbláznil, pane!"
„Vaše Eminence určitě pozná svůj rukopis," pravil d'Artagnan a podal kardinálovi drahocenný list, který Athos vyrval z rukou milady a dal mu ho jako ochranný glejt.
Kardinál vzal dokument a zvolna, s důrazem na každé slabice četl:

„To, co učinil držitel tohoto listu, stalo se na můj rozkaz a pro blaho státu.
3. prosince 1627.
Richelieu."

Po přečtení těchto řádků se kardinál hluboce zamyslel, ale vzácný papír d'Artagnanovi nevrátil.
„Zřejmě uvažuje, jakým způsobem mě dá popravit," řekl si v duchu d'Artagnan. „Ale ať! Aspoň uvidí, na mou věru, jak umírá šlechtic!" Mladý mušketýr byl ve skvělém rozpoložení, aby dokázal hrdinně zemřít.
Richelieu stále ještě přemýšlel a přitom svinoval a zase rozvinoval vzácný dokument v rukou. Konečně zvedl hlavu, upřel ostříží zrak na poctivou, otevřenou a inteligentní tvář mladého muže, vyčetl z ní stopy slz a všeho utrpení prožitého za poslední měsíc a potřetí či počtvrté uvažoval o tom, jakou budoucnost má před sebou tento dvacetiletý jinoch a čím vším by mohly jeho činorodost a bystrost prospět schopnému pánu. Na druhé straně ho již nejednou vyděsily zločiny, moc a ďábelská chytrost milady. Pocítil jakési tajné potěšení nad tím, že je navždycky zbaven této nebezpečné spoluvinice. Při těchto úvahách zvolna trhal papír, který mu d'Artagnan tak velkomyslně odevzdal.
„Už je se mnou amen," pomyslil si d'Artagnan a hluboce se kardinálovi uklonil, jako by říkal: „Staniž se vůle tvá, Pane!"
Kardinál přistoupil ke stolu, a aniž se posadil, napsal několik řádek na pergamen, který byl již ze dvou třetin popsaný a přitiskl na něj svou pečeť.
„To je můj ortel," řekl si d'Artagnan. „Aspoň mě ušetří trápení v Bastile a zdlouhavého soudního procesu. To je od něj náramně milé."
„Tu máte, pane!" řekl kardinál. „Jeden dokument podepsaný in bianco jsem vám vzal, a dávám vám za něj druhý. Na tomto dekretu není vyplněno jméno – vepíšete je tam sám."
D'Artagnan váhavě přijal listinu a podíval se na ni. Byl to dekret poručíka mušketýrů.

Mladý muž padl před kardinálem na kolena se slovy: „Monsignore, můj život patří vám. Od této chvíle s ním nakládejte, jak se vám zlíbí! Podotýkám jen, že si této vaší přízně nezasluhuji – mám tři přátele, kteří mají větší zásluhy a byli by takové pocty hodnější.“
„Jste statečný chlapec, d’Artagnane,“ přerušil ho kardinál a přátelsky mu poklepal na rameno. Měl radost, že se mu podařilo zmoci tuto vzpurnou povahu. „Učiňte s tím dekretem, co uznáte za vhodné! Pamatujte však, že ačkoli na něm není vyplněno jméno, dávám jej vám!“
„Nikdy na to nezapomenu,“ odpověděl d’Artagnan. „Tím si může být Vaše Eminence jista.“
Tehdy se kardinál otočil a zavolal: „Rocheforte!“ Rytíř stál zřejmě za dveřmi, protože okamžitě vstoupil.
„Rocheforte,“ pravil kardinál, „tady je pan d’Artagnan, kterého přijímám mezi své přátele. Tak se pěkně obejměte a je-li vám život milý, mějte rozum!“
Rochefort a d’Artagnan se objali se zřejmou nechutí, ale nedalo se nic dělat, protože kardinál je bděle sledoval. Z jeho pracovny vyšli společně.
„Ještě se setkáme, že pane?“ ozval se Rochefort.
„Kdykoli vám bude libo,“ odtušil d’Artagnan.
„Příležitost se naskytne,“ dodal Rochefort.
„Copak to slyším?“ zasáhl do jejich rozhovoru kardinál, který právě otevřel dveře. Pod dojmem jeho slov se oba muži usmáli, podali si ruce a pozdravili Jeho Eminenci.
„Začínali jsme mít starost,“ řekl d’Artagnanovi Athos.
„Už jsem tu, přátelé,“ odpověděl mladý mušketýr. „A nejen volný, ale dokonce se mi dostalo přízně.“
„Kdy nám to povíte?“
„Hned dnes večer.“
Ještě týž večer přišel d’Artagnan do Athosova příbytku a zastihl svého přítele při jeho obvyklé každovečerní činnosti, totiž u láhve španělského vína. Nejprve mu pověděl o rozmluvě s kardinálem, načež vzal z kapsy dekret a podával ho Athosovi se slovy:
„Vezměte si ho, drahý Athosi, plným právem patří vám!“
Athos se laskavě usmál a vlídně řekl:
„Milý příteli, pro Athose je to příliš mnoho, a pro hraběte de La Fere příliš málo. Jen si dekret nechte – však jste si ho draze vykoupil!“
Po Athosově odmítnutí odešel d’Artagnan z jeho pokoje do místnosti Porthosovy. Ten si právě zálibně prohlížel v zrcadle, jak mu sluší nádherný, bohatě vyšívaný oděv.
„Ach, to jste vy, milý příteli?“ řekl d’Artagnanovi na uvítanou. „Co říkáte, jak mi sluší tenhle oblek?“
„Báječně,“ odpověděl d’Artagnan, „ale já vám přicházím nabídnout jiný, který by vám padl ještě líp.“
„A jaký?“ ptal se Porthos.
„Stejnokroj poručíka mušketýrů.“
Poté Porthosovi vylíčil své setkání s kardinálem, načež vytáhl z kapsy dekret.
„Podívejte, můj milý, vezměte si to, napište sem dolů své jméno a buďte mi dobrým velitelem!“
Porthos na dekret pohlédl a k velkému d’Artagnanovu údivu mu ho vrátil.
„Víte, příteli, moc by mě to těšilo, ale dlouho bych si té pocty neužil. V době naší výpravy do Béthune zemřel manžel mé vévodkyně; pokladna, kterou zanechal, mě volá, a já se ožením s vdovou. Právě si zkouším svatební šaty. Jen si tu hodnost poručíka nechte, můj milý, patří vám,“ dodal, když vracel dekret d’Artagnanovi.
Po Porthosově odmítnutí vstoupil mladý muž do příbytku Aramisova. Zastihl svého přítele na klekátku s hlavou opřenou o otevřenou knihu modliteb. Také jemu pověděl o rozhovoru s kardinálem a potřetí vytáhl z kapsy dekret.
„Náš milý příteli, naše světlo, náš neviditelný ochránce,“ řekl Aramisovi, „vezměte si ten dekret. Za svou moudrost a své rady, které se vždycky osvědčily, jste si ho zasloužil víc než kdo druhý.“
„Bohužel ne, milý příteli,“ odpověděl Aramis. „Naše poslední příhody mi nadobro znechutily život vojáka. Tentokrát je moje rozhodnutí neodvolatelné – až skončí obléhání, vstoupím do řádu lazaristů. Nechte si ten dekret, d’Artagnane, vám povolání vojáka vyhovuje – bude z vás statečný a odvážný kapitán.“
D’Artagnanovi se zaleskly v očích slzy vděčnosti. Plný radosti vrátil se k Athosovi, který stále ještě seděl u stolu a prohlížel si proti světlu lampy poslední pohár malaga.
„Představte si, že oni to také odmítli,“ řekl mu d’Artagnan.
„To proto, že si ho nikdo nezaslouží víc než vy!“ S těmi slovy vzal Athos pero, vepsal do dekretu d’ Artagnanovo jméno a vrátil mu ho.
„Tak už nebudu mít přátele,“ povzdechl si d’Artagnan. „budou mi zbývat, bohužel, už jen trpké vzpomínky…“ dodal, sklonil hlavu do dlaní a po tvářích mu skanuly dvě těžké slzy.
„Jste dosud mladý,“ odpověděl mu Athos, „a vaše trpké vzpomínky se ještě mohou změnit v radostné.“

Doslov

La Rochelle, které se nedostalo pomoci Buckinghamem slíbeného loďstva a vojska, vzdala se po ročním obléhání. Kapitulace byla podepsána 28. října 1628.
23. prosince téhož roku se vrátil do Paříže král Ludvík XIII. Město mu uspořádalo triumfální uvítání, jako by se vracel po vítězství nad nepřítelem, a ne nad Francouzi. Do hlavního města vstoupil předměstím svatého Jakuba, jež bylo bohatě vyzdobené slavobránami.
D’Artagnan nastoupil do služby v nové hodnosti. Porthos odešel ze sboru mušketýrů a v příštím roce se oženil s paní

Coquenardovou. Vytoužená pokladna obsahovala osm set tisíc livrů. Mousqueton dostal skvělou livrej a nadto se mu splnilo celoživotní přání – jezdit na zadním stupátku pozlaceného kočáru.
Aramis podnikl cestu do Lotrinska, načež náhle zmizel a přestal svým přátelům psát. Ti se později dověděli prostřednictvím paní de Chevreuse, která to řekla dvěma či třem svým milencům, že vstoupil do jakéhosi kláštera v Nancy. Bazin se stal bratrem laikem.
Athos sloužil jako mušketýr pod d'Artagnanovým velením až do roku 1633. Tehdy se vydal do kraje Touraine, načež také odešel ze služby pod záminkou, že zdědil v Roussillonu nějaké menší panství. Grimaud šel s ním.
D'Artagnan se třikrát bil s Rochefortem a třikrát ho poranil. „Počtvrté vás pravděpodobně zabiju," řekl mu, když mu pomáhal po třetím souboji vstát.
„Bude asi lepší pro nás oba, když už toho necháme," řekl mu raněný. „Jsem přece, sakra, vaším větším přítelem, než si myslíte. Už po našem prvním střetnutí byl bych mohl říci kardinálovi jen slůvko, a byl byste přišel o hlavu." Po těch slovech se oba sokové objali – tentokrát upřímně a bez postranních úmyslů.
Planchet dostal od Rocheforta hodnost četaře kardinálových gardistů.
Pan Bonacieux si žil v klidu a míru. Neměl ani potuchy, co se stalo s jeho manželkou, a ani se o to nijak nestaral. Jednoho krásného dne se neprozřetelně připomněl kardinálovi, a ten mu vzkázal, že se postará, aby ctihodnému kupci už nikdy nic nechybělo. Příštího dne v sedm večer odešel mistr Bonacieux ze svého domu do Louvru, a od té doby se v ulici Hrobařů neukázal. Zpravidla nejlépe informovaní lidé tvrdili, že dostal byt a stravu v některém královském zámku na útraty Jeho Eminence.

ALEXANDRE DUMAS
TŘI MUŠKETÝŘI

Z francouzského originálu Les Trois Mousquetaires přeložil ing. Miroslav Brož
Ilustroval Maurice Leloir
Návrh přebalu Pavel Hrach
Na přebalu použité fotografie Pavla Štolla
Grafická úprava a technická redakce Václav Jedlička
Vydala nakladatelství PAPYRUS ve Vimperku a JEVA Rudná u Prahy v roce 1996
PAPYRUS jako svou 85. publikaci, JEVA jako svou 44. publikaci
Vytiskla BBS tiskárna Vimperk s. r. o.
Cena váz. 164 Kč (včetně DPH)

Scan: ACL
OCR, obrázky, formát a korektury: TomasT